6 50.

A. 50
M. 412

UVA.BHSC

VVA.BHSC

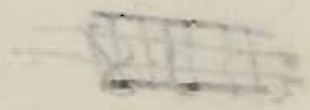

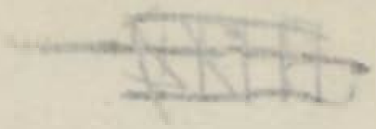

UVA.BHSC

R.77

Tractatus Theologicus. An. 1673

Concordia nostræ libertatis cum Dei Præscientia, voluntate, et gra.

143 fol.

Iuxta communissimam Scholæ Societ. Doctrinam, et præcipue Doctoris eximij: Francisci Suarez, et Doct. Ludouici Molina.

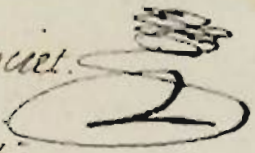

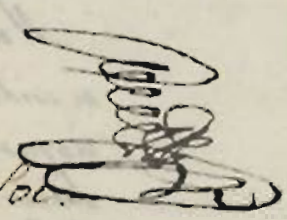

Per R. A. P. M. Petrum de Abarca, e Soc. Iesu publicum Sacræ Theol.æ professorem in Salmanticensi Academia.

Hos autem duos ideo præcæteris nouinauimus, quia alter, nempe P. Mol. 1.º Sciam Mediam ex Sac. Scripturæ, Concil. Patrum, ac veterum Theol. penetralibus in apertam lucem explicuit, et in opportunos concordiæ usus manifeste adduxit: quo sane concordiæ genere inuencibilem illum et tot pugnis mai libris (publico Ecclesiæ examine, ac iudicio tandem nobilitatum) benignum nostræ Scholæ aduersus huius temporis errores sydus protulit. Alius vero pijssimus Suarez, quia ipse et Maxus Theolæ nostræ Doctor, et in negotijs præcipue ad libertatis concordiam spectantibus aptissimus, atque locupletissimus merito habetur: nominatim vero in opusculis Theol. atque in 2. et 4. t. de gra.

Totum a. opus in 3 tract. titulo respondentes diuidemus. Primus disputabit de Scia M. veritate, utilitate, ac necessitate. 2.us de concordia libertatis cum diuina volte, cum sufficienti, cum efficaci: atque propterea cum Scia Abs. seu Visionis. 3.º de concordia eiusdem libertatis cum gra auxilijs.

Tractatus 19.

BIBLIOTECA DE SANTA CRUZ DE VALLADOLID
UVA CHSC

De Scientia Media.

An in Deo sit Scientia Media futurorum Contingentium conditionalis, sive Media, sive libera illa sit.

Noto 1. quamlibet creaturam praecipuarum nostrarum operationum liberarum in triplici statu considerari posse. Primus status dicitur possibilitatis: 2º futuritionis conditionatae: 3º futuritionis absolutae. Hi autem status hoc modo explicantur, et discernuntur: 1º sive possibilitatis; consensus Petri sub hoc auxilio possibilis est: 2º sive conditionatus, si existat hoc auxilium, existet etiam consensus Petri: 3º sive absolutus existente auxilium, et consensus. Inde orta est celebris Sciarum Dei circa creaturas divisio, quarum videlicet prima est scientia necessaria, sive Simplicis Intelligentiae 2ª est conditionalis, quae a nostris Theol. Media appellari consuevit, quia medium quendam statum inter possibilitatem, et veram futuritionem affirmat. Tertia scientia visionis, seu libera appellatur. Status autem istae, atque eorum contemplatrices scientiae servant inter se quendam in subsistendo ordinem prioris, et posterioris ordinem, valet enim ab statu absoluto ad statum conditionatum, valet etiam ab statu, et scientia conditionati ad possibilitatis statum necessarium et Simplicem Int., non tamen extra.

Noto 2. tres praedictas scientias non distingui inter se ratione obiectorum diversorum, hinc est ex parte rei cognitae unum, idemque obiectum; nempe ipse consensus, quatenus possibilis est, est etiam contingenter conditionate futurus, vel non futurus, nec non in aliqua temporis differentia actu, et absolute existiturus, vel non existiturus. Et in summa idem opus, quod modo existit cum hoc auxilio, existiturum erat, si tale auxilium daretur, et illud ipsum poterat etiam existere, quod idem obiectum respicitur a 3 scientiis necessaria, Conditionali, et Absoluta.

Differunt tamen illae scientiae ex modo tendendi

UVA.BHSC

Exegesis de speciebus, quibus negata est libertas &c. Ex unus ag
nosum. 1° q̃ sua mera potentia affert illud ipsum, qd sua absolu
sege negat sepe etiã obiectionibus affrabas. absoluta negat, ut
iã diximus. Deinde q̃ sua mera & magis passiua, ideo que pau
cimõ exercitijs ad ingressum indiget qui e verificandi sufficit
est diuina ei ipsa, que sola iã ea prohibitiua. Sua vero ope
ratio absolute ei ipsa efficax: ac purificans a culpa, non
pe positiua, sed qua ea sua affrabat, & negabat, iã ipsa requi
rit pro ea veritate exercitij illius operatiui liberi, qua affrabat,
& defectu illius, qua negabat. Sic iã absoluta verificanda
ne quidem obtinet, qd absolute existimat in omnibus, sed certa in
tegra operatio ad eã qua operas, qua antea erat, & videbatur
ei usitata, vel saltem absque pena.

Nota 8 ex 3 diuisionis. Simplex intellectus. est ei
nesq̃ naturale quidq̃ in non opposita libertati, ad eã pertinge
sui ipsius. qd e. non est non possibile, aliquem certum Deum
ponere, penitus nemq̃ Deus, aliquem existentem. Sua vero diuisio
& nesq̃ necessitatis. duntaxat libertatem sui, & ei stringens: quia
pe xpo Sol ecclesiã, qd Spiritus sanctus subdidit ei diuino
casu, & ecclesia stringit, pequia ea affert Deo, ponitur ei ab
ea stringere, et aliter aliquis Deus cogatur: in respectu ad diuinã
ambitionem eligere, vocari affrandus, & negandus. Sed diuisio aliter & diuersa
quidem operatio Dei contra illa, illiusque ope Dabat desertum ei
beri ad pure stringere ei, creata a volitione illa sua in operatione
finita, libera & omnipotente, nempe aut libera in diuisio existat, aliquis
ea libera & absoluta igitur ei, qd. illa in diuisio existat.

Et q̃ ea sua diuisio nec genitor mera Dei &, nec ei
libera, & deo proprias causa contra Dei. vocari Media genitus Abigail
de exercitu patris sui, et excludit, & velut in medio Dei stringit, non
pe sua simplicem intellectum similitudinem & in defectu libertatis, sicut q̃ Deus
liberat & et dissimulat stringere. Sua vero absoluta / quia ei diuersa,
& libera diximus), & similitudinem stringere, & dissimilitudinem liberari defectu
q̃ solo Deo stringere, et ei libera &. Ac xpo Mens illa & Deo
ea, & ipsa diuisio sua & liberi ipsi Deo, et quidq̃ absolute, et vnica.

UVA.BHSC

Scia causa absoluta singulis ad non theol libera Dei,
et nobis. Deo quidq, gtus ipsi libuerit liberq & causa sui ipsius liberi
sfera, et inexpugnabil, nec ope, nec opis absoluta vis singulis existit. Ho
Le a nobis libertq et effectibus sui ipsius dignoscere, et impedire ebbt, sine
quo Deus sui ipsius sui, sui operis non absolutus nobis. At ad Mag scho
lq tota, et totaliter hoc sua sola Dei libera esse studet, et pone in eius
decreto libero unice subsistere, & fundata.

Noto 4 singulos appellari illud, q dicit & virgo sit non
est. Tumoris singulos dicitur q libet libertq volitas creata ope, et nisus
et pecuniis dicitur singulos, q & est potentia non esse, arguit ita singulis fa
cultq vero, q singulis sape presens, nullo tempore & in seipso: at nullo esse
nisi ab eius illud intuendi sono nomen fuerit, ansequis & eius ausp te
nisi sit. Nec in ista enuntiat nomine fuerit singulos ope Dei spectari
mur qui tm in esse, nempe in duas solas et nisi in se ipsis pleturos stin
gua, et libera esse, et esse mundi, et Antichristi productis, quidem ad
bonum Dei decreto et per denotatq ab ipso singulos esse censeantur, et singulos
esse nos esse libere sunt ipsis nisi ab interni libertq.

Tumoris singulos absolutq vocari illud, q dicit singulis rei
sa est, & pro & existere. Conditionatq vero, q esse, si illius cau
proxe existente nequit solus libera cuius auxiliis instructa, quamvis
illud posse dignoscere. Duae sibi nasq, dicit q existere, et nunquq exi
stia, quia existat. Confusio, esse hypothesis ipsa causa ipsa integra non labor
tus debuit ipsius & dicit: ea enim est condita, qua in sua conditionali et
in una pronoce positq partq si sibi nisq denotat. Conditionatq vero
cui ipsius ope subsistere affirmq & negatq.

Noto ultimo reiq sibi nisq in hac disq. dictum esse alibe
ne et apud nisi, scilicet: si enim de personis, an Deus per sui
independentq a decreto actualis, quid facturus esset
Syria, aut Antich. si in eligerent, ac auxilium non ministraret, an
ergo illud agnoscat. Sed rogamus an Deus veritatis illq conditio
aliquo m? infallibile, sive certa, sive incerta decreto actuali ponatur?
Vide hac disputans & de speciebus scientiae dicendis, & de ea genere disputat
is

Sect 4

UVA.BHSC

Dar in Deo infallibilis scia conditionatorum & Contingentium.

Ista sententia ig Theologi fere oe tg the gog nostrates et Peripatheticos illustres tha quorg scita schola n multis ab hinc annis eg arcuit sensum suog, dicunt infallibilg Deo cognitas et eg sic tenendg ent ea de bac gae dicun in the indicate, qd vero similia, et probabilia facere hos, et Angi, si in materia dubia ig facto absolute sententiare: vt ex alijs docet Ledesma d. 1. de scia conditionali pag. 900, qui grone ea dicit tha dicendo allegat ig non, et modo ig the dicendg falsg et improbabilg appellat. Porro vero ipse respondendo, et disputando ante diuersi fabricauisse, vt eig exoba Soc. scholg receptae dus Probabilitate Theol Pensit l. 3 propugn c. 16 et Montesinos tr. 1 d. 32. art. 1, ig in via D. Tha, vt ipsi breuio inuenient, et agerem ordine sug to dendg omnino infallibilg legenda sententia de rebus dictis in quib eg sic ig ipse profitetur, edit in D. Tha locubus, vt Magistri Nauarr. Cabrer Sum. Verdug regnat improbabilia sententia ridicula et Deo indigna appellauerint. Mde in omnibus Regendg est

Diuersi autem nonnullae illg nig nostrog recentiorum ma ger Ioan a Sth et Gonet qui bene solent sententias, et omnes vtrinq oppellere. At cujus sententia, et disputandi forma magis et negligen Deo nig diuina infallibilg gloria, et confusionig diuersorum, qua in scia, et libris n. recentiorum ig nonnullis aduersus scia diuina tha, improbabilg, qag omg horum ig in partem in duxit. Verg illg et deg longe impertinens inter gnos (nempe, Ioannem a Sth et Thes de scia intuendi, et diuersi, liberi, et omnia, qui ong admittimus n. g. omnes sapientes viros dicuntur, et legimus ore vniuersitas nostra Victoriae Bannez d. 1. pro scia M et

Conclusg affirmatiua est: cui vt tha eig volumus ggerte resistere Curiel, et Cornelio, nec n. reliqui nostri Nominales seu Lauretus, qui dicit ens Laudus Typhonis. Primo pr. g. inspiratura Dei sacrae Scripturae, et diuinae legis ex gr. 1 Reg 6. 23 Dauid vultibus Deus an si ipse eg sui militibus remanet in eius Loyl.

UVA.BHSC

tradetur a civibus in manus Saul inimici, Deus respondit, tradent te
quae certe scia, et praedictio tam conditionalis fuit; etenim cum David sic
a Deo admonitus fuisset, et ideo fugisset, nulla sequuta est traditio,
nec illa divi oraculi responsio scia coniecturalem, et non infallibilem con-
tinebat: siquidem David de coniecturis et periculo traditionis non interrogabat:
quae scilicet ipse satis per se callebat, sed de certa tam, et infallibili tra-
ditione, quam solus infusus Dei intellectus in Zeilitarum cordibus ut conditionate
futuram scrutari poterant. Simile argumentum duci solet a celebri illa
praedictione, qua Christus D. c. 11 Iudaeos cum Tyris, et Sydoniis comparatos, ita
increpabat, si in Tyro, et Sydone factae essent virtutes, quae factae sunt
in vobis, olim in cinere, et silicio poenitentiam egissent; de quo tes-
timonio plura in sequentibus dicenda sunt.

2° ne aliquis ad coniecturas, vel hyperboles recur-
rere possit, in promptu est D. Aug. de bono perseverantiae ita resistens: Nunquid
possumus dicere etiam Tyrios, et Sydonios credituros non esse, si fierent cum eis ta-
les virtutes; ipse Dom. attestatur quod acturi essent magnae humilitatis
poenitentiam. Imo ipse Sp. Sanct. scia conditionata certissima ita in alio
casu exprimit l. 2 Reg. c. 11. Non ingredi emini ad eas, certissi-
me e. accertans corda vestra.

3° id ipsum carare firmatur, quod scia infallibilis contingens conditionata est per-
fectio sine imperfectione; valde e. excellentiam praeter intellectus commendat ea certo praenos-
cere, quae nobis obscurissima sunt.

4° nostra schola ex infra dicendis: quia interfore, et non fore (sic in-
teresse, et non esse) nullum est medium. At Deus sua perfectione necessarium habet, ut cognos-
cat fore, quod re ipsa foret, et non fore, quod non foret, quippe omnem scia, quae ve-
ra sunt habere debet. Ergo Deus cognoscere debet an foret, vel non foret quodlibet
opus.

Sect. 3

Argumenta contraria.

Primum sumitur a non nullis Scripturae testimoniis, in quibus Deus sua
cum conditionata contingentia notitiam explicat vocibus dubitationis, seu con-
iecturae significativis, ut forsitan, et forte: ex. gr. Genes. 3°. Nunc
ergo ne forte Adam mittat manum suam, etc.

UVA.BHSC

Respondeo Thē. nig eg esse aliquando gerendigs ad
eas res, alteve enim Deus alig infallibilg gerendig ad nrg de
esse, sed in primis ea decreta rognantia esse, sane videbimus.
Deinde nos quoque dicere possumus nig Scripturg aliquando circa
futura dicta, alle in ordine ad eas res esse nonge simpligin
tigeg, in eas casos et relucrantias vobis dictas. ostende ioannē
Ep. nig in fallibilg esse nig M. atque ipsa illig scripsisse Spū
sancto, qui suggerendo rogare priores suos, relinquere que Deus vlte
riori et Deus liberaliori dispensationi, quod ego mea M. viri pyer Deum
que sic regnare nimis abundeq illis forte, et fortasse, vbi in eam
oriē Scripturā Deum sic loqui asserui, id modis quoadg humanq loquendi,
et in media secreta Dei non nobis absconda.

Ad argum. qd ang sic eas solusse respondentes, sancta
ora. Aug. testim; ipse e. mentem eius reillud. Capio e. q asserg. nig
esse ne nobis mutuos inter eius dimicationis dissidig et ipsi pericula
te suis et sidig Scripturis Dei, et Ro. Pontificis qd scripsit ora et qd scripsit
Roma. Scripturā, p. sua et Scriptoribus et in scripturis a scripturis ipsis
nonge certa, sed ex cognitione.

Negat hic a vocabulum modernitatis negarg esse a D.
Aug. scripsisse sic, Non dependere a decreto verg hoc esse pe
nes arbitrium, et ecclesiasticum glosa. Deus glosa postea. Nunc q
sufficiens respondere eo ipso loco manifeste negarg esse ea Aug. scripsisse
quidq sic sit, sed absolutq mutasse, seu lapsus nonge qui fieri non
esse, qdo quidq nonquq fuit nec erit. Respondemus et negari quidq
posse ab Aug. scripsisse sic sit; hoc e. nisi sua sententia sit esse
in Deo vera et est. discussionis. vita. quod illi vicissim negare facile
non e. dis dicere, sed periculosq qdlq generale admodum distinctio, et
diversis diversimodē, auxiliis, et permissionibus

Ad argum. Fidem scripsisse nec cognoscitur esse, e. est ab
quid actu esse, nec cognoscitur esse ipsa ut pote quā nondum. Regnare
illum desiisse. Petra erat Christus. Sed non Deus. quippe diversis dis
ang agnoscitur esse, non vt in existens, sed vt sic existe existens sive ea
qualitas qd exspes genitus in fide existeret Vna. pro. Sed ita esse
nonge indicandis agnosci dicuntur in ea ethymologia posse [illegible] qd Deus

UVA.BHSC

exigens, & quidq; eas absolute quandoq; inferendy, vel dicendi, intermittendi
decernere, atq; eis ordine Tyrony ea ipa gerentes, si Deus
sedeat ipsos & dicant vel dixerint fuisse exiturus.

4° Sicut dicendi vbiq; sensum importet, nempe ipsius quandoq; mentis, et nulla in ipsa suppositio, vt nisi exigentia
dicendi. Sic; ampliare aliquando ad quicquid cogitur Deus regere
gerere, sicuti & ipsa sensa, et dictiy species, et alia imperfecta dicendi im-
portat. Quare negamus & dicimus imperfecta si sicut dicendi sensum, et
creare, & huiusmodi quaedam. Sed & ea sequentia, inde emergebat
rebus Deus sic habitus dicendi, ipsum & vere equivalerent, ausemus
nonnulla, quae ipse alicui modo veritum dicendi generaliter, & le
certe ad dictiy modo, et vany species. Nisi dua. ille eminenter
dicendi, sic explicari potest: sui Tyrius & finis, et virtus: Cui
& vi debito, aut peritia aliquem. quemodus dicunctium est: aut
ea, modo tendendi negatius, et duo capitis, nempe, Tyrius & vi
debito illa virtutes, quae ei inerunt.

9° Sicut Conditionalis copy & ei in Deo, quae sic
visionis & e. dicunt, causatae, & dignitatis, seu alia priorum
spes sic Abs. & cedat nullam in Deo sic singly dicendi es-
sugo ens: sit e. sicut conditionalis supra Abs. duas priorities:
& in subsistendi via, et s. e. diebamus, reperitur e. species
lis sicut Abs. nempe ei Abs. sine Conditionali. & quae sic, & libe-
rum appellatur, salua eidem ratione, et simplicitate eiy dicuiy per
solum Conditionalis sicut potest omnes, et voluntarias actiones, qua
Deus movetur, et dirigatur ad bonum, & deliberandy aliqd
de creaty agendum, ingens & vastus, & pondus sic singly absolutu.
Et quidq; absque Conditionali priorum euidenter ab eo sueleuda et
in sicut simplicitate qua ei diuery, sequi sic visionis antecedit

Of Deus ab Ae. sic dicendi singly, quae
si erant, nisi sic sua illoty, quae vigna, et absolute omne, vinis
Theologis assumpsit. At Deus illoty quae absolute erant sic dicendi
dicendi. & nec ceteroty. Nisi et nostri ille Anonimus, qui
a desiderii, & deliberandi dicendi eiy absolute insuscitabiliter
gere: videndum e. sicut quibusdam sua absolute scientiam dice

UVA.BHSC

ret, si luceret luna eq ego aspicerem, et librum manu tenens, ac ut quae eum legens sic affret, si librum herem ipsum legerem. Igitur Deus videt absolute Antichristi peccatum nequit ita sul cognoscere, si Antichristus haeret talem libertatem ipse peccaret, et peccans a me videretur.

Disquo ans probatio: si scia Abs. seu experimentalis condiuatq praecedat, concedo, et admitto, si condiuata absolutam, et experimentalem praecedat, nego. Distinctio a opportunitas et veritas constant, cum exemplo syllogi, in quo altera praemissarum condiuatalis est et absolutam consequentiam antecedit: cum paritate scia affirmantis possibilem esse Pauli conuersionem, si Christus illi miseri cors appareat, quae scia non nisi haeretice, atque insipienter admodum in Deo ante scia Abs. illius conuersionis existens negari valet, ut pote simplicis intelligae et penitus nessa, et non ea ipsa scia deliranti potius, quam sapientis esset, si post notitiam absolutam, et liberam adueniret. Et similiter scia condiuatalis quae importuna, et ociosa foret post scia visionis sive absolutam ea ipsa utilissima est, si absolutam antecedere credatur, ut ab omnibus illius defensoribus reipsa creditur.

Disput 2

An Deus condiuata contingentia infallibiliter agnoscat

Vidimus Thomas etiam nobiscum conuenire in affirmanda infallibili scia futurum condiuali. Videndum modo superest, an ea scia non tantum ad aliquam, sed ad omnia contingentia extendatur, et extendi debeat? Notamus a. in praemissis sola nostra, sive creatae voluntatis condiuata, in disputationem venire: agimus e. de concordia nostrae libertatis cum diuina scia condiuali.

Sect 1a

Deus necessario agnoscit infallibiliter omnia conditionata possibilia, saltem quae non sunt etiam absoluta

Haec 1a conclusio est contra Thomas existimantes Deum scia condiuali non cognoscere omnia obiecta contingenter possibilia, nempe in

UVA.BHSC

singula nrae libertatis exercitia, sed oes obiectiones, et infi
nitas interrogationes, quae de contingentibus fieri possunt, sed tm illa condi
tionata, quae Deo revelante nobis sunt manifesta; de aliis autem
(in quibus Ioan. c. 18.) conjecturare possumus, quod saltem habuerit
Deus decreta, quae ad providendum huius universi aliquo modo condu
cere possunt, et quorum obiecta conditionata aliquam connexionem, vel ordinem
habent cum praesentibus, aut extra praesentia cum illis. Communissi
me quoque Thomae negant scientiam illam vel, opinantur quae Deus pro
sua voluntate posse nihil decernere circa multa conditiona
ta, atque nihil directe, et determinate circa illa scire.

Conclusio quoque nostra pr. 1. quod ipsa divinae
Maiestatis apprehensio indecens ostenditur, ut Deus aliquid ig
noraret, seu nescire possit, sive ut ipse non sciat solutionem ali
cuius nostrae quaestionis, cui scilicet satisfacere non possit. At ita eve
niret, si circa omnes casus possibiles futura contingentia conditionata Deus
non penetraret. Deus quoque omnia illa praenoscit.

Loquimur mentibus nostris magis ingenitum, et reli
giosum quam firmiter credere a Deo perspicue cognosci quid
unusquisque nostrum faceret, vel omitteret in quocumque casu, et in quali
bet rerum serie. Hoc est, vel ipsis rusticis persuasum est, qui si
vel rogati quid ipsi agerent si in tali loco, officio, vel occa
sione constituerentur, expeditae reverenterque respondent
Deo soli notum esse.

3° Ex vera nostrae scholae doctrina ius indicatum, et
infra abunde comprobandum, scientia conditionatorum est Deo pure contingens,
et non libera; sed talis scientia ad omnia pariter extenditur, ut
omnibus est in confesso; ut potest quae a nullo impediri potest: quoque ea
scientia ad omnia necesse extenditur.

Tandem comprobatur argumentum quod ultimo loco d. 1. s. 4. propo
nebamus: nempe interfore, et non fore, (etiam conditionatum) nullum esse
medium; atque ita a Deo alterum illorum necesse praenosci: quoque sub
conditione cuiuscumque nostrae libertatis debet a Deo praenosci an foret ac
tus liber, vel illius carens libera. Sub illa enim conditione et suppo
sitione nullum aliud excogitabile est medium, vel extremum.

Sed Thomae arguunt nihil est conditionate futurum, nisi vir

UVA.BHSC

cum decreti ꝙ sensi, ꝙ mundi durare fore, aut n fore. Sed Deus prosus ar
bitrus potè, aut nolle quidquid circa aliqd dixerit ꝙ decernere, aut fuisse omissi
um se hoc: ꝙ Deus potest immutare vt nihil durare ꝙ dixerit futurum. Sedin
tali casu Deus cui nihil durare sit ꝙ potè Deus nihil circa futurum dixisse
sive.

In hoc argumento nos primo negamus propos. quæ è principia cum Scig Mona
china. De qua in d. sex. Deinde modo permissa illa maxima propos, negan
mus minorg: eamque impugnamus, ng 2ª argumi pro nra 2ª clusa propositionis, ng
potis esset, et nullo modo excusanda illa electis dicta, sive peccatum, sive mi
seria, qua Deus nollet sive cuncty dixisset, de quo modò satis copiosè, et
de facto sit in summo perfectionis, qui sit ei illius capax est, et dig
nus, requiè ꝙ exceptionis, et ignorantia. Et e. explosa videmus, melius esse
quàm n esse: Deum n. in si genere est melius, vt ipse opinor. Atque modò
vt diximus ipsa dubitatio nunquam n debet, nec potè ex cadere ipsius dicta
sit.

Sed dicunt, ex responsione nouiores the vt Dom Godoi d. 34 desita
sunt ex originis & ultimo, et Conet d 3 de volte Dei & 1, oia à Deo sint
dixisse ꝙ ea doctrina, quæ nos impugnabamus: etenim Deus t decernit
dixisse aliter cuncty, atque ita re ipsa, aut n ipse ꝙ ea dixisse decreti: t n decer
nit cuncty, atque ita re ipsa: ꝙ ita, inquiunt, sumus dixisse certo ex
nascimur a Deo, t vt decreuit nos, t vt decreuit falsa.

Verg Dei doctrina in primis impugnata è. Etenim si Deus
hoc liberrimè aliquem ex gr. exercitum, neque suscipere, et eius nolitio t
omittere, potuisse reprouare vt nec suscipere potuisse, nec illa nollet, t omittere
ret. Rogatus ꝙ Deus modò, an fuerit in ea causa dixisse, aut potuisse eius omit
sio, t liber ea optus prosse, vt respondeat: ꝙ ig debuerit decreto vniuersi,
aut potuisse sine decreto respondere potè; vel n liber ea opus: ꝙ ig quando
sit minime certum, in quo n liceat quid respondere possit, et nihil durare sciat.
Id erat absurdum modò dictum.

Deinde dixisse falsa ꝙ et iuxta modo permissa requisita de
cretum falsi prosicia dixisse; nihil ex Deus aliquid dixisse sine decreto.
Atque quæ vt agnoui. ng decreto liberrimi dixisse ꝙ id ipse in una quæ t
ostendit: ng contrarium quæ nec timuisse, nec diuinare possumus ng ꝙ liber
tas ea ratione habeat locum in Deum dixisse, quia dicitur loci in absoluto.

UVA.BHSC

Ad absoluto libertate absoluta circa quæ Deus minime potè suppondere
debuerat quæ voluntas divina absoluta: & si diuersa haud fuerit quæ
vasemus dicta, Deus ab illius libitone suspensus esse posset.

Sed si aliunde opponitur libertas diuina, necessitati
sortis, seu infinito decreto prouidi, & quæ incertabili, et diuersa, inferiuit
ab (si regula inferior) id cum prouenit ex illa decretoria & diuersa super
fluitate, ac egena, et mere ex ni hilo, quæ vniuersque stra diuersa
pis pari remota, et sensibilitas indiuisa.

Sit unde ex aliquibus dictis, quæ sine nominentur
Dom. Godoy d. 85 n. 108. et laudat Suarez de scientia n. 109. quis dicat
in Deo dari decretum absolutum circa actus possibile. Ego ipse in primis ne
g. absolutum circa actus vbo rebus absolutis. Deinde l. cum absoluta dicuntur
dicuntur, et ego se pro pure absoluti singulis. aliqua interpretatione, aliqua
ratione ex effectibus, quæ dicuntur absolutum dicuntur. Velut in dicta ex diuina
gratiam ex absolutis: aliqua ita ig Deus nihil decernere potè absolute, ni
si illud prius decernat absolutum, quo nihil absurdius dici posse sed
antiqui sufficiat, de quibus infra longior & hodie sermo

Seu

Deus potest, et debet certo præscire omnia
sua conditionata, quia etiam sunt
absoluta.

Ista actus quasdam prius, seu sciendi illius possibilitatis & ema
nationis thomisticæ doctrinæ: quibus inter scotistas aduersantur Sancius et
Franc. Tolet: ad illum dissentire cæpit Joan a S. Th. d. 2 a. 4. Gabriel
a Vasquez. Quasdam posteriores veroque prius sine scientia absolutæ nullius obiecti
haberi ante actus, ut pote negantes in Deo debitum decretum absolutum
circa quæ pro pure absoluti (ut circa prius actus quidem) pro quibus mai
ri debuerunt, quæ pro absoluti.

Pro actus a rato nobis familiari: quippe scia absoluta in
Deo libera, sed pure simplex. At qui scia si libera requisit impedimenti
per se ig, aut nobis liberæ futuri absoluti vel per se nec ig: & scia ab
solutis requisit impediri per liberæ quales ea, quæ circa absolutæ haec.

Ita Pater peccati ex. go. Antichristi discursus Epistolæ

UVA.BHSC

et independens ab statu eiusdem peccati absoluto, ut posteriori: ergo debet prius cognosci futuritio conditionata, quam absoluta: at prius a posteriori impediri non valet, nec independens praeoccupari, et excludi a dependenti: ergo scientia conditionalis, quae sine absoluta existeret, per eandem absolutam impediri non potest.

3° Scientia conditionalis, vel est impossibilis cum absoluta, vel est compossibilis. Si dicatur impossibilis, ita non est conditionalis, quando quidem de ratione conditionalis conditionis, et conditionati est posse componi cum suo absoluto, ad quod tendit. Et sic esset penitus chymica scientia conditionalis impotens componi cum scientia existentium, maxime cum illa etiam supponat aut importet scientia possibilium.

Si vero dicatur compossibilis, iterum rogo, vel debet ea conditionalis scientia praecedere absolutam, vel tantum potest. Si debet, hemus intentum. Si tantum potest: ergo in primis ita Deus potest non praescire multa conditionata: et quidem non tantum quae etiam absoluta sunt, sed quae petere conditionata (cuius oppositum supponitur ex conclusione): nam decretum, quod excluderet scientiam conditionalem non est connexum cum scientia, et volte absoluta, alioquin non esset praecise conditionale sed vere absolutum. Deinde nihil inutilius decretis conditionalibus coniunctis cum absolutis, si voluntas divina non debeat moveri (ut bene supponitur) ex conditionalibus ad absoluta.

Verum quia haec nimis sublimia sunt, in ipso tractatus limine nimis etiam obscura erunt. Ideo autem eorum disputatio in opportuniorem locum est remittenda.

Disput 3.a

An futurum conditionatum requirat pro fratrali aliquid praesens in causa, maxime decretum divinum?

Exploravimus, Deo convenire scientiam contingentium conditionalem et quidem infallibilem etiam obiectum atque verum, sive pro singulis conditionatis, tam quae absolute futura non sunt, quam quae erunt, de quibus punctis nunquam fuit praecipua istius tractatus inter nostrates, et Thomistas controversia: nec hodie ita nulla superesset, si adversarii scientiam quoque conditionalem, eamque necessariam, seu a Deo inevitabilem pro conditionatis absolutis etiam concederent: et propterea futurum conditionatum non definirent, illud quod foret si non erit.

UVA.BHSC

Ad superē massa quidq; et aliq profundissima quæstio, an scilt sciā ꝛdisabli indigeat, seu minuatur decretō ꝑmi ꝛdisabli, et quæ ꝑgat Deo libera, sine et ita loquar antecedia S: t potius ab ei ꝑmi decreto ꝓ independen, et absoluta ideoque pure singens, seu media?

Vorq; hoc negotiq; in sitr secundq; et dividendq; in plures disputationes erit: sicque primo 1ō quid motivo ipsi quoque mysterii hui visa est forte controversia, et diuisibilis: nempe quæ deiya futuroꝝ ꝛdicta agat: nempe de futuris ꝛdisabilibus, et relucentia, ac rata. Sic ꝛdisabile futurq; tale ē est, nisi per denominatiōnē a deue ꝛdisabilibꝰ vt opinandum thē, iq; sunt ꝛdisabilia ꝑsens, quæ ꝛdisabilq; il sub esse, indigens, et innixa ē ꝛdecreto. Sic nullq; ꝑsens decretq; requiratur, ht nos credimus, pro ꝛdisabili futuro, hoc quidem ꝛdeo ignoranti in potē sine ꝑmi decreto ꝑ naturam.

Sect 1.

Lēs et ēgmonum fundamentum negat decretum præsens prædicabile futurum.

Longiq; discursq; ex D. Exon. l. 1. de scia Dei c. 6. et 7. atque ex prolegom 2 de scia ꝛdisabili c. 4, et ex doctorum nostrā. maioribꝰ, ita colligimus. Ꝺ adhuc nil majꝰ ht, iq; in summa, quq; est prohibitq; nō requiri vt tale, nisi quid sufficiens vt ꝑ possibile. Sed ꝛdisabile futurq; vt tale, nil majꝰ habet ergo incassum quq; est possibile. Ꝺ ꝛdisabile futurq; vt tale, nō requirit nisi quid sufficiens vt ꝑ possibile. Sed sine decreto ꝓdi absolutō futurorum ꝛdisabilq; ig hoc ē vere possibile ꝑ ꝛdisabilq; seu ꝛdisabile futurq; nō requirit decretq; ꝛdisabile actuale. Verumque hoc ē apud eos caidem. Et ēg quidem minor subsumpta; et enim possibilia ꝑ sua dem ꝛdisabilia actuale, ita quæ denominata a divina ejus ipsa vi posse et ponere illa, nempe vt talia omnino absolutē sunt nota. Pro hanc ꝛdq; suppositum syllogi primi.

Et quidq; Maior adversarij quoque, nequ ipsi vorq; opponibꝰ ꝑ negatiua: quippe nulla ratiōna, ꝛdeo nimirū requisita sibi majꝰ, quq; quid sibi vt tale requiratur: nec majꝰ requirunt ipsi, quq

UVA.BHSC

UVA.BHSC

existere. Cū g d unus dicat sors subesse vel magis ē alter quā ne gri bilg. Probō ars ē, q̄ ars nūquā nō vera gignit. Deinde q̄ unius vagā ofa, seu diuersa ad existēg unius ex duob⁹ contrarijs oportuit p̄ prior, nō gignit, nisi ger existēg unius diuersq̄. Sandy q̄ ī libertas libertas, si daret, g d'bī, t debebit eadē libertas, quā dat, t debuit hī, t habebit, ut ponat, t positiua ē affirmq̄ aūt diuersq̄ dicat. Cū libertas quā dat, hoīs ut dicat positiua ē affirmq̄ aūt diuersq̄.

Summa dicimus S. Iurors dicatq̄ dicit illud g dicere et opitere, et ponere, et ea g d dicere affirmabile. Modus sīn est existēs, aut ponier, ita n dicere affirmabile. Nō q̄ indiget aliquare, aut fra oratiōe, sūcta illud nūc dicere affirmabile, sī bñ indigeret ea fra, t cta, dicibile existeret, aut ordinatq̄ unus, nunq̄ ad dicere affirmabile

Scōz.

Confirmat̄ præcedentis fundamēta, et respōsi onēs in oppugnationes.

1ª Ex p̄ius g d Deus Petro daret auxiliū efficax P. non ponit: sed ut Deus auxiliū efficax daret, n debuit illud prius et modo ordinaliter dicere: g ut Petrus ponat, n debet Deus illud ordinaliter dicere. Cōsia ē manifesta. Maior vibus corpus, g d alterq̄ de suis auxiliis intrinsece efficaciū agnosceret. Min. enq̄ apud eum. Q̄ vis igit ē sapiēs dicit n requiri determinatio ad unū absoluta, siue ex absoluta ad unū resolutā, vt 1ª 2æ tenemus, et s. sq. firmabimus.

Ad respondebunt ha min. proinq̄ in eam, dicē re ordinaliter esse talē ing quamus, ut Deus det absolute P. auxiliū efficax n debuit prius aut ordinaliter illud dicere, aut aut dicere: n in illud daret, sicut ut verum ē g d illud dicat, debuit ordinaliter prius aut ordinare, ac illud subinde ordinaliter dicat.

Contra. 1ª g Deus nunq̄ ē iungit, aut iungit dicat ordinaliter absolute. 2ª q̄ sicut illa esset superflua, sīgnificans n Deus aliquā, aut aliquem, gd quidē, g d ipse aliquando aliquem n ē Christi Petro, qui ordinaliter, aut aliquā, quamuis n aliquando, t Deus aliquem, qui talē, vtamur ponat sapiens, et amans ē, n debuit prius dicere g d Petrum, quā g d aliquā. 3ª g illa dicatur ordinaliter

UVA.BHSC

ẽ cũ grũm, vt quasi affirm nullũ bonũ, nec meritũ. at hoc ipso
dicit pdis de pmio loquit. Ps meritũ, inde meritũ Dei sequit fe
cisse cũ grũa cũ sit meritũ regnũ celi vnde cũ dicit ppositũ ẽ pfo
re videtur: g̃ demũ pmiũ ẽ pũ ẽ cũ grũa pmiũ dari.

Ad ista et sic de ceteris omnib⁹ illud semꝑ debet ꝛdi cũ
ꝛgnitũ dr, g dr ista, et alia ei⁹dẽ ordis dg absolute dispõit ne exi
stere aliũd, aut vnũquẽ, aut nisi dg pmiũ debitũ ꝛdis cũ ꝛgnũ
ꝛgnũ debeat, et nec ꝑ exitia, exẽ gr. peccatũ subꝛ g̃ ipsũ meret
ea ꝛgnũ dis ꝛcũ debeat cũ ꝛgnũ, peccatũ ꝛdo exitiũ.

Ad ho dr ꝛsũ mus dicũ. Dr ꝛdis pmeritũ vt tale
ẽ cũ nũ meũ dicũ ꝛgnũ, nec ẽ modo meũ dicũ
debitũ, g dicũ pmeritũ, aut dicũ ꝛgnũ. Quippe dicũ meũ ẽ ab
solutũ et pura ꝛsũa exẽs dr ꝛtendẽdi; nec ẽ pura ꝛsũa dg absolutũ pcessi,
nec absolutũ dicũ: nec ẽ dicũ ꝛdis, ꝛgnũ dg ꝛdis ꝛdicũ
ẽ ꝛdis dicũ; nec ad meũ dicũ ꝛdis dẽbitũ ipsũ dicũ ꝛdis, dis
cũ ꝛdis dicũ ꝛdis dicũ, arguit ẽ in fig. Et pr meũ
ꝛdis ꝛgnũ dicũ exitere, nũ pt ipsũ dicũ pcessi, g̃ dr exitia,
nec dis g̃ dicũ dicũ nisi ꝑ hoc vt exitere.

Regnt ad tha Bñi syllogi pgnũ cũ dicũ ẽ
pmeritũ, falsũ dis ꝛgnũ exitiũ ꝛdis cũ g̃ exitia ab ꝛsũa
g̃ dis g̃ ꝛdis g̃ exitere; et nec exitere.

Contra: ꝗ ipsũ ꝛdis ꝛsũa ꝛsũa ꝓbatũ ꝗ ipsũ
cũ absolutũ, arguit in fra pmiũ meritũ ꝛdis ꝛdis argũ
tũ ẽ ipsũ, et illud nomẽ Contra ꝛ dicũ nisi libũ ꝗ ipsũ
ꝗ exitia cũ ꝛ in dicũ pbilitis ꝗ ipsũ ꝗ ipsũ ꝛdis
ꝓbatũ ꝗ exitia absolutũ, ꝛ cũ dicũ ꝛdis.

Dr ꝛdis ꝛ alij negũ cũ g̃ dicũ ꝛsũa:
quippe dicũ g̃ ꝛsũa ꝛdis dicũ ꝛgnũ ꝛ ẽ absolutũ, cũ
ꝛdis dicũ ꝛdis ꝛdis ꝛdis ꝗ ipsũ ꝛdis ꝛdis ꝛdis
ꝛdis ꝛdis ꝗ ipsũ ꝛdis. Et ꝗ ꝛdis ꝛdis ꝛdis M ꝛdis ꝛdis
ꝛdis, ꝛ ꝗ ꝛdis absolutũ illũ ꝛdis, ꝛ ꝛdis ꝛdis ꝛdis ꝛdis
ꝛdis.

Contra: ꝗ ipsũ ꝛdis ꝛdis ꝛdis ꝛdis, g̃ ꝛdis
ẽ ꝛdis ꝛdis ꝛdis, ꝛdis ꝛdis ꝛdis. Contra ꝛdis ꝛdis ꝛdis

UVA.BHSC

Jon libertas nra ẽ nemini vagã aliquã & diuersam: ng quã ẽ de ea rei inuentã
dicendi locum sumimus illius: vt e. homo ẽ aial, sive vt subsidiu q dam
rat ẽ aial ẽ indigẽ locum dico, Dom vt absolute existat, ita q eam
et inse aial: vt ng nullo debeo indigere ad creata rem, vt subsistat q
existat, ẽ nemini debeam per aliquã exgr. ẽ dm vt sit ala ea, ẽ aliquem
ea absolue existat. Ae nemini vagã ẽ aliquã, ẽ diuersã ẽ aliquã
nas vt ipse existat ẽ debeo per aliquã ẽ dicor ẽ diuersã. Ẽ inuolue
cum ẽ ala ẽ ni, ẽ dm ẽ absolue aliquid vt non debeo libera
dicor hoc aut aliquã, aut diuersã; ng sicut, q in nra absolute.

Si ẽ ẽ ipse rei in existendo, seu fabricando
ego nihil ẽ aut aliquã, et diuersã; ẽ dicor debeo ẽ aliquã ẽ
e. diuersã, et vagãs: dicit vno ex 3 modis: 1° intra alium, nempe
in nra ipse necessitate dicor, ab designare id q dicitur debeo ẽ, aut
fore. 2° aliter, nempe in ea, quã ng nullo debeo effa, sed quasi
effa mutuor, et ex aliquo mea habeo, aut ng ẽ ig carea existere, vt
libertas nra, atque ẽig diuersã nra ẽ libertas exemtã ng nra. 3° effa
tus, nempe in effa, qui ng vna cum ẽ debeo ẽ modus; sine ea exi
stere nequit vt vinculo conjuncta ẽ aliquo modo diuersã ng aliquã
ens, ẽ ẽ debeo, aut similiter dicor, et singulari.

Ingenia humana diuersã ng ẽ aliquã ẽ ẽ indicia
ẽ effectus ẽ iudge, aut aut effectus necessã ng libertas omnino ea ẽ ẽ in
diuersã diuersã ẽ, aut vno modo nempe inter aliter et aliter, ita nec
inter aliter dicimus de humana ẽ libertas nra ẽ ea sede libã ẽ
haec nostra ng vna debeat quamdiu ipsa, ẽ ng diuersã extremã diuersã
rei; ẽ ea de illud ẽ existere, ẽ diuersã independens.

Regnat adhuc in hac similibã dissensio ẽ aliquis
ansam de parare ẽ pater ẽ alteriã de ẽ ipse vagã ẽ ẽ, seu diuersã
ẽ ẽ debeat, ẽ diuersã. Ita non sophismata ex emptã ẽ ẽ ẽ
diuersã ipsã ẽ diuersã ẽ: exemtio quamdiu libertas ẽ ẽ, aut ẽ
tura ẽ ẽ aliter ng nra vagã aliquã ẽ diuersã nullã in de
esse ẽ, aut esse, nisi ad diuersã diuersã ẽ debeat, ẽ sabe ẽ ipsa
nra vota diuersã. Ipsa quoque diuã libertas ẽ ẽ ẽ sub mutuã ẽ ẽ
ẽ: ẽ e. nemini diuersã, aut nolenti Dy, ẽ ẽ Deus ea sua, qua
cognoscit ng libertas, ẽ vagã nostras, ẽ ẽ ẽ ng sua diuersã ng

UVA.BHSC

eg ying habeu. Et similiter, in quiuis. Et in Dam̃s dis aut liber
in nra, aut eig dina esaliter cum meritis ragg, ut dicunda ad volen-
dy et nolendy, et in Ang̃ris, aut eg nostris voluntas, aut nolintas libra
re, nisi in gris dicatur Deus dis ali.

Canon: nos minime intendimus neuag, aut veritas
vagg libere, aut pone esse in eo dg signo vt nescire, aut veritas de
bata; sd eg sine et realiter existere pone vt dis Bonaventura, et ita
ry exemplares bi obiecta non bene. Arthe arbitrantes (enquidgme
ris) pone Dey simpliciter nihil dis aliter circa dis aria decernere:
Figura et tm in aliquo signo. Dicatio et nota eius liberum arbitrium et
eae, aut non dis aut nihil aut Deum, quinq; realiter existentes
dicit Ang̃.

Canon: Cofiat Dam̃s in desiderio non decernere nonq; et non
ne bene dolunt. Cofiat Deum celeste dicentes nonq; esse
celeste Ang̃ris esse Deum celeste dicentes nonq; dicunt illud de
nouis decernere, vt ipsi Thomistis Ang̃ris et nostris esse dicunt beatifica
ne nisi quia Deus illis dis aliter decernit. Sed nonq; sine dicunt Ang̃
eos dam̃s quia dolebunt et quia dolebunt dicunt.

Sed Sm

Damnatione fundamq; de ne impossibilitate
decreti condicionati non dam̃ celesti.

Ego sic fundamq; de mi dicatis superfluis. Ego eg dinq;
dicitur. Nulli dg nq; impossibile eg quin dicatur contra Et dicatis, aut fundi
mentis mi nq;. Et de nos mi nq;. Sed ex dicunq; dicatis Thom. circa quinq; dicatis
Et impossibile eg quinq; dicatis esse. Et nulli dicunq; dicatis Ang̃ Et esse dicatis, aut
dicatis de nos mi nq;. Et ego ita dinq; vt pone dicatis et Et dicatis. Vorgnesa
Et ego inna. Premissa Et probemus.

Maior est nia quia pone nonq; esse nq; dicatis, quia
vero, ad Thm ingnet. Minor patet dicatis pretinq;, quia ex ingnis dicatis causa
tinq;. Nulla a. quia dicatis gratiam Et impossibile eg non dicatis, vt absolute
existere Et continue Deum Et paradisum, et inferna, aut ingnis col, vt eis
vt esse vt ad Deus. Et enim dicatis nata gratiam et vt non esse vitam

UVA.BHSC

Primus igitur est ligneus: ea decreta diuelli et abolere possibile est, quæ possibilia et exigua, seu debita. In primis, q̃ vbi decreta potẽ prouocare/ rumpere, abrumpere decreta liberum, seruum abrumpere, dicere ergo decreta: q̃ vbi prouocare decreta potẽ et dicaliter seruum et diuelli debet ergo decreta: prouocare. decretum non pugnat cum Deo. ergo q̃ decretum. Deinde q̃ ad Deum potẽ decretum posse re debet in prima: alias ens non haberet vltimum et vltra ens, ergo nihil, ergo imperfectissimum. Denique q̃ xto cap. Thessal. dicit. igitur quique his verbis familiarem decreta diuina minuunt, tollere et denominare debitique ipsa creata. regnas q̃ dicit, plures deorum, ad diuina, et contingentia vti. actiua, et libertatem aliqua ratione. Sic et. vita et intrinsece quæ exercitu et minutia cadit, et mundo et habere terrena ad modum diuinum, et modum nihil. Sed vbi decretum abolere, et ipse ex Patri ad sua via et minutia et prouidentia decreta diuelli, q̃ ibi est possibile, exercitum debet quare exercitu abolere.

Et abolere maior est, et decreta abrumpere operis nostri, et liberi q̃ decreta diuelli: q̃ ergo ad. possibile, et possibile et abolere. Probatur maior. et q̃ imago Dei liberum, imo et vita et deorum: et enim nullum decretum alterum creatum actiuos et Deo imitabile liberum. sequitur ergo non posse decreta ad illud q̃ decretum ita, et infallibile ipsum in libertatem naturam; alterum diuelli ipsa alicui rei, et abere et abolere creaturæ, seu liberum nobis deus. et q̃ nec decretum abolere et diuelli ipsum Deo imitabile liberum: imo prius nullum aliud, arguit ergo prius deum liberum, q̃ quidquid vocabuli debet in aliquo contradictionem.

Secundum. Quod autem, q̃ si Deus et decretum diuelli possibile nouum potẽ et debet ad decretum alterum diuelli. in nouum potẽ et debet ergo alicui diuelli ad decretum diuelli: sed Deus indiget alicui et debet prouisiat, ad pœnas, seu decretum pœnitentiæ, si decretum est dei, ita indiget decreto pœnitentiæ diuelli, decretum est ad decretum dei, si decretum diuelli est pœnitentiæ q̃ semel a. potito vno pœnitentiæ diuelli decreto manet ad vestigium, et ad pugnet cum eo ipso decreto pœnitentiæ ad alio et alio tempore.

Denique ex ipsa decreti diuelli ratione pro abrasio quæ adducitur, conclusio q̃ nec decretum diuelli in usu: nam humana debet decreta quamvis respectu decreti diuelli Dei et despectu alicui diuini, q̃ multa Deo abrogare in decreto et ipso deo, nec mundo, aut Deo. et q̃ decreto abrasio pœnitentiæ in redimere nec velle mihi officium Dei et ipsi retinere posse, nec sibi adesse media efficacia ad finem

UVA.BHSC

seguendy. Ac scientia ex aduers. distinguitur, qua sane decretis diuinis obedire
eger. q. haec ñ sit vera

Sed

Sit 21 maxima vra contra fundamenta fidei
anna liberare a sufficientia auxilij, et adiuuantis

Remittitur

Hic arguta nunc dicenda in dicendum ex. nobilissimum virum ge
vis liber, multifariq; inuitis ex nobis explicanda. 1° q° fundamenty ñ libertas vra. Non
ge fundamentis nobis liberty negue stirpi aut denominari fas genus. vt illud ñ
aut hoc esse nobis liberty. Ac deinde y diuale genus aut genera vt diuisy hoc esse nobis
liberty. 2° fundamenty diuisy negue stirpi, et denominari deinde y diuali. Contra ñ euidem.
Maior nobis inuersa. Min. sic explicatur

Decretum diuale genus, vt cuncta ex. gr. ñ libera nobis nec in
sensu sensu diuino decreti oppositi vt aduersary mentis vig affectus q. liberty nobis ñ esse ne
ve ei illo decreto ingenuitus: aliquin nobis esse liberty genus deinde decretum efficax bei. Nec
in sensu huius q. nemo liberè adoptemus et inuocare, in mente, modo, et pura
que nec hinc, nec liberè here, aut negligere. Inde ex. gr. nec habuis
sensu diuino, sed diuisy et careq decretis diuali, parentis auersione, aut
gratis auersiuy: nec liberè ex vtroq sensu diuino heri aut negligi po
tuis, vt ei quique effectus. 2q° in nullo sensu liber fuisse inde ex
auersiuy.

Sed hic arguis, si ita pro, decretis diuali pro hac vice auersiuy,
decreti diuini liberè: si quide liberter ex vtroq operandi, et ñ operandi: nul
la ñ potestas ñ operandi in vtroq decreti operatis vt oibus patet: nul
la ergo in sensu diuino circa deum, si quidy nec ex vi illi sensus diuini nec
ex vtroq in nobis patiendi, aut ñ patiendi vt ñ sic illi sensu diuino. Ali
quid ig. in Deo sua morbo sit, ex quo q. decreta nos vt ruinabunt Ac, ad
nos operatio, et omissio contra decretum vig, et summy Dei, vt ruinabi
bus nobis. Nullus ig. relinquitur illo decreto diuali in nobis liberta.

2° fundamenty pudendi offert remitti sufficientia
auxilij nobis collati: Quique vtunquique de vtro sufficiente ad peccandy,
vig q. dogenat: aliquin ñ peccaret. Ac si decretum diuale efficax bonae
operatis et omissio peccati esse requisiti ad eiusdy peccatu, nullus peccat de
vtro sufficiente vtro ad ñ peccandy. Et illud decretum diuale (aut vig alterius
similis)

UVA.BHSC

n̄ exequising. Monstruminorq; ille e. gerere seruos e liberi requisio
adiuandy peccary, nunbi seruare liberos ad quierēdū ale deceq, ni
pote a vole Dei liberos esq; ista sing. tnt fiendas, et requisitis tam
grq cog nō pōnis disari. Quidq̄ miser peccator facio, nō seruo peccoriū:
Vitabiq; peccary cā sine deceri ad vitandq; requisiti. aut raciēs, dcra
bitq; q̄ prōs nobis, et Deus hec illa deceat: Sana, quin ht nec hem
poteā dicq; aut cog requisitā ad q̄m nec opis vsq; hic pcem.

3ª fundamq; remis a diua scriptura: n̄ q; peccary ē disary
tale est delicti mortis dcm̄is dicti, q̄ peccary vsq; dcm̄m alto, amare
et q̄ efficacer, et ideo hec scm̄ ē et compicaq; progiuntq; q̄, prae
pay, aut pmittiq; adq̄. Quia. in vile, et imaginarie vita duc vel
gaco dimisse alio opponi solet; vna, dcm̄m permissiū et positiū,
et altera peccati vsq; mortale, et secdy fale assumpsit: in bac vide bimus.

Verum n̄ deus ad mortem inferiat: 1ª ex, n̄ posse n̄
esse amore plusq; permissiuq;, aq; qui n̄ est n̄ imy edit, dcm̄m po
test p̄fecte ē p̄ceat. 2ª ē. esse mortale n̄ est amore, peccat. aq; n̄
magis q̄ naturaliter dcm̄m n̄ q̄ amat, et plusq; dcm̄m q̄ imy
quos ea bonitate q̄ natura iungimur, et enim amare p̄fecte ingnuos n̄
ē ordinate, n̄ tale, nō possibile ē ullo modo ingnuos, nec tale ē pregra
vatiq; recte, nec dignq; ē subpecandy, nec q̄ esse capite singula
pieri dicq; mendabat Sapiens non, Pub. et rationali excusā
dicē bonitati insistas.

Sect 9.

De ea q̄ vocat fundamtō Observationes.

Sect 9ª via nra schola nobilissima fundamta pariter, ims
scripturq; ingnuat dcm̄m deum esse efficacer et ita modo
et dependere: nec non gra, sm auxilia intima efficacia, et inoffi
cacia, nosce et amare deum et bonq; et malq; Et quidq; ex altero
mo, et insolubilia nobis videntur, et de illis dcm̄, et q̄ Ebertus
de affra pessimus

2ª et Nominatheol qui vana mi sensu, et stulto, et
credimus, q̄ in dicti, nullq; q̄ esse hoc ingenio, et stilo, esse

UVA.BHSC

Scia M. assertiones formarent, nec ut inquam theol. n. quidem 1° ad ipsam Scia M., sed contra decreta efficacia et praedeterminantia animos, et calamos direxisse. Nempe n. eam ex ipsius Scia M. amore, quam ex illorum decretorum odio, Scia eam amplexi sunt, qui nimirum nullam viam nostrae libertatis, atque divinae gratiae, et summae sanctitatis propugnandae, aut percipiendae probabilem, et hominibus persuasibilem sine Scia M. videbant, aut sperabant.

2° praeterea est difficultates, quae contra Scia M. obiici solent, n. esse positiva propria, et directa argumenta decretorum abunde intrinsece efficacium; sed potius, si illae tanti ponderis essent, quanti a suis actoribus dicuntur, omnes prorsus Scia condicionalem contingentium divinam impugnarent: n. e. quod in Deo Scia M. esset negata, ita praeterea concedenda esset Scia Cond. libera. Minus e. inverisimile mihi videtur, nullam esse in Deo, ut aliqui d. 2 opinabantur, Scia contingentium condicionalem Deo n. convenire, quam eam esse ipsi liberam, ut pote nostrae libertati, et divinae gratiae, et sanctitati nimis urgenter contraria. Satius igitur mihi esset ingenua humilitate humanam tanti mysterii ignorantiam confiteri, quam tot tantisque adversus utile hoc solatium difficultatibus implicare. Verum tantis n. indigemus, verum seq. patebit.

Disput. 4

Solvuntur, et refutantur argumenta decreti condicionalis futurorum condicionatorum Thomistarum constituentis

S. 1

Argumenta ab authoritate

1° obiciunt moderni Thomistae multa scriptae testimonia, quorum singulis videntur manifestare decreta condicionalia eorum, quae de facto, et absolute posita n. sunt, ut Gen. 18 promittit Deus, praeterea quae decernit, quod servabat Sodomam, si intra eam adsint quinquaginta, vel 20 viri iusti; et Mat. 26 quod mittendae erant plusquam duodecim ad pugnandum pro Choro, si iste tale postularet auxilium.

Verum haec, et similia testimonia evidenter sunt importuna, et tamen eius glossandis nimis insudat Gonet. d. c. de Scia Condicionatorum 2, quod omnes decreta condicionalia pro condicionatis divinis, non vero pro humanis: ostendunt scilicet voluntatem Dei statuentis, et promittentis quid ipse faceret, non vero indicat

UVA.BHSC

cirg beatissime volbs Dei notionis, quid sapere homo. priora a. diversa gra-
reflexa diuersa, nec liberta arginis, nec diuig, nec gratia sufficientis, nec Dei
sanctis, cirg probabiliter, euertunt: secus q̄ postrema, scilicet. legigi
tr ingens hac disputatio ad reflexis, ad directis vsus, q̄ asserunt sine
ritual probabile adsirgi, per aduersa ad deum.

Deinde gratia cy porgenus ē una de rebus disalia diuersa sirgi
sunt vbertis: sicis inde clary gratia negatis, aut saltē ad effectandi productum
a nobis angustis.

Ad nobis dyciuus Augustinus cy de corrept. et gr. et lib. arb. de
Gen ad lit. et ex diuinis Dei sermonibus facere, nihil aliud ē, quig ex cy cau
sparasse.

Verg in primis hic verba in dicta vt Augustiniana referuntur a Bon.
d. 4. art. 1. §. 1. ca. 2. nec in Aug de reprehendendo, nec cyprian vilo dig
nas. Deinde ipse in retractationibus (vt grauius dixi) vbi formas rectum
sermonis tribuit, q̄ ita adeo manifeste defuerit ecclesiæ gratiæ, ergo
gratia nouum, et non vetus, vt primordia omnium sit legis, at longe in
qua allegas: nos ē pro fautoris de suis diuinis de vera gratia efficaci ne-
gamus; cy magis si nos libera operatio q̄ definiant sirg Medig
supponamus, ē spectans. Sandg illud caput Gen. secundum, in quibg
defuerit decimi nouem volis, id ōm diuinis libris diuersibus, vt de seruan
te, et morte, dyciby in quo illegis.

Ad dyciuus Bern. qui semper ordinasi diuina, et dispo,
ē parasi, et diuinasi cap. diuinus tribuere ex fauorinus, et gratia q̄ 24. ser
13 in dissertis: alioquin gratia sinderesis sirgens, vt ē in nra ea, et in mi de
ratione fuerit.

Ad in primis hic allegas agente labore in dig impossibilia vi
mus esse vt. q̄ S. B. ex proxime agit de vitis fautoris adsertis. sy diues
sert. qui in hac vita sirgitur, a gebat diuinus sirgitur, qua gratia sit
sentia, et diuina in se: at fautoris diuina nec in natura, id essent: nec in
stingeat, id essent ē. sirgitur diuina, et in eis, id sirgerent: nec alii
q̄ in sirgitur, et diuina in se, id essent. Aug. S. Th. agit de vitis asser
nitatis sirgis: inde, inquit, cia q̄ sit impossibile sine Dei absentia gratia
ac fautoris diuina nec in tempore, nec Dei absentia gratia, id essent. ex nou
quingens clarendis.

UVA.BHSC

Deinde miranda & caremonia allegat, q̃ dicit in eo loco Bth
apostolos Deo negare seip̃s futuros, ringey, plangit futuros, quia inde eos excal
sandos putat. Nec reuocat ad aliqua superiora, sed ad ea q̃ sequuntur
modernis theologis rem, sed omnes, quos ad sig dum futuram seipsos cre
dituros, nempe Dñs cognoscit ex ea ringea & improbi & incredibiles esse (ad
dit tñ S. Aug. & sufficiebat ad infallibilitatem), ideirq; prout mung dicit
ergo & actum seipsos. Et ibi, q̃ eius intuitu sentiat absens sufficientia, q̃
non sit intuitus essentialiter.

Cyp. Bthin eo am. 18 dicebat, ex Dei ringuine & ergastia
Dei & futuros ringere & in multis aliis locis dicimus exponi Thom. illud
in diuersis regionibus medijs, ni aggr. Aug. S. Aug. credit ipsum.

Sed 7.

Obiecto a contingentium possibilitatibus desumpta.

Si vis argum. Rs ea possibilis & licita, quæ possibilitatem habet
ex natura rei, & circumstantiis, et nunc existentes. Locutiones ad quæ
respondemus, q̃ exprimunt dicere licentiam, possibilitatem, quando dicimus
licet, non licet, et huiusmodi dicimus.

Ad ergo argum. Nec quæ modo possibilia & licentiamus appel
lare, quæ modo sunt, quæ modo non possibilia esse, vel dicimus, vel negat
esse possibilia & licentiare modo possibilia nec appellitare, quæ modo, vel dici
mus non possibilia et appellitare quæ esse, si vis nulla est ratio. Et ad
Ad 2, quæ modo non futura dicimus, vel dicimus, nec, quæ esse, & denomi
nat modo futura et absentia quasi, vel denominamus et appellamus, quæ
esse.

Replicans & respondebis, ringere ergo, quod dicimus appel
possibile, et existens; vel solo dicimus esse, et quidem esse supremo gene
re. Respondeo distinguo: ego dicimus & possibilitas & existentia: q̃ dicimus esse ali
quid, nego ergo.

Ad primum ergo, ille, procedimus ex poteloge de ente ente
de rebus reali. Ad cinde dicimus, respondeo dicimus, vel dicimus futura dici
mus, nego suppositum: ea enim non sunt futura, nec dicimus dicimus possibilia, vel
dicimus, et non futura, nonne per futurum dicimus, et non dicimus dicimus per
seipsum inuenta dicimus ab ipsis possibilis, ergo futurum dicimus existens: vel ergo dicimus

UVA.BHSC

declarata [illegible].

Replicant 2. futuribile conditionata de facto est quaedam futuritio conditionata: atqui non est talis: neque de facto enominat futurus conditionatus, ut supponitur. Ergo futuribile conditionata de facto existit.

1° Respondent: intentionaliter speculative et in hac sola veritatis physice practice, ut indicavit, nego. Et similiter dispositiones. 2° simpliciter negando, et ideo futuribile conditionatum et ipsa futuritio absoluta, seu positive, non est absoluta, existere, et existentia conditionata existentia, quae est absoluta, seu quaelibet existentia. Ergo ratio est quia in futuribile conditionato est aliquid futurum non supponeret conditio; quippe non est in futuribile conditionato est in se, sed in ea formaliter absoluta. 3° ergo nego suppositionem, et negationem futuribilis conditionati et futuribile conditionatum, quod est [illegible] supponente; nempe datur futuribile conditionata: et optima creatura non est optima creatura: nec minima gratia est minima gratia: nec Deus potest producere optimum substantiam, quam posset producere, nec alius mundus possibilis esse et alius mundus possibilis: nec Deus est non Deus; et alia mille, quae prius probanda erant, quam afferenda in aliqua propositione, et tamen probari potuerunt. Itaque dico quae optime et supponente D. Aug. conditionata futura, futura futura appellabantur.

3° replicas Joan. a S. Thoma [illegible] pag. 649. Veritas futuri conditionati de facto est quaedam veritas existens: neque ergo est talis, quam fore ratione [illegible], non existeret; ergo veritas in illius [illegible] futuro subsistit de facto [illegible], ut est determinata. Igitur ipsa veritas non est impossibilis [illegible]. [illegible] aliquid [illegible]: si hoc [illegible]: nulla est [illegible] possibilis [illegible] aliud [illegible] ex contradictione [illegible].

[illegible] argumentis [illegible] impugnatoribus non catholicis, sed [illegible] haereticis [illegible] inter quos [illegible] Calvinistae [illegible] praescientia [illegible] et [illegible] Jesuitas [illegible] praescientiae [illegible].

Argumentum [illegible] in duabus maxime [illegible]. 1° quod [illegible] universali ad obiectum [illegible] fallaciter [illegible] cognitio vera [illegible] vere cognitum. Quare [illegible] in [illegible] veritas futuribili [illegible] existens [illegible] seu necessaria, [illegible]: obiectum, et [illegible] nego: vel [illegible] obiectum [illegible] in ipso obiecto [illegible] semper [illegible], nego. Obiectum, [illegible] vel in eius cognitione vel in ipso obiecto, ut vere cognitum, [illegible] concedo.

UVA.BHSC

2° peccat argumentum labiosum, infrequens, et fallacem apprehensionem, quam in singulis fere contra S. M. argumentis inculcant adversarii: arbitrantur scilicet rem futurum conditionate, ut traditionem David modo non remanere intra pure possibilium classem; sed aliquid aliud haberet plusquam ipsius carere, verum ut s. Epius dixit. neutra est extracta a pura possibilitate, una tamen nempe traditio extraheretur; ideoque neutra indiget decreto divino praesenti, sed una indigeret: quae certe scimus extrahendam fore, quia Deus ita dicit, licet Deus minime modo faciat, aut faceret, ut extraheretur: sed tamen sciat extrahendam fore, sive quod a voluntatibus divina, et humana, ex suis variis modis extraheretur.

Sect. 3ª

Obiectio desumpta ab instantia, et exemplo futurionis absolutae.

Ex hoc c. sic arguitur. Nullum opus nostrum est futurum absolute nisi ratione decreti absoluti praesentis: quia nullum est futurum conditionate nisi ratione decreti conditionalis praesentis.

Sed 1° haec fallacia similis est istis: nullum opus nostrum est absolute existens nisi ratione absolutae praedeterminationis praesentis, ut opinantur Thomistae. Et nullum opus nostrum est conditionate existens nisi ratione conditionalis praedeterminationis praesentis. Quo etiam apud adversarios nihil absurdius, si a. apud illos, et omnes praedeterminatio conditionalis praesens est chyra, sic apud nos praedefinitio praesens conditionalis, chyra est.

2° parita, et instantia semper est nullius momenti nisi in antecedenti, et exemplo allato utraque disputantium pars conveniat. Nos autem circa obiectionis ans. et exemplum maxime a Thomistis desidemus: quia licet pro futuris contingentibus absolutis requiramus decreta absoluta non tamen in se efficacia, praecipue vero pro peccatis, et maxime si a scientia M. independentia asserantur. At praesens disputatio non est de conditionalibus decretis indifferentibus (quae a nullo Theologo requiruntur) sed tantum de efficacibus. Instantia quoque et exemplum importuna est.

3° retorqueo argumentum: idem futurum absolutum praesens requirit decretum praesens, quia virtute istius ponitur ut actu existens: at futurum conditionatum virtute decreti conditionalis praesentis non poneretur saltem ex indigentia quodlibet quidem evidenter sufficeret decretum absolutum: ergo decretum conditionale non requiritur.

At replicant. Pro effectu, qui modo non est, sed erit, requiritur decretum, quomodo, et ab aeterno? Quia pro effectu qui non est, sed esset requiritur ei

UVA.BHSC

9. Nego 2.9, et argumentum interrogatio pro effectu qui non est, sed erit in tempore, requiritur decretum quod sit in tota aeternitate, et pro effectu qui non est, nec erit, sed erit in tempore, non requiritur decretum quod sit, sed requireretur decretum quod esset in tota aeternitate.

Sed discrimen ratio sit: quia circa effectum, qui erit requiritur decretum existens saltem tunc in Deo: at semel existens, semper existit, ut potest esse aeternum, et immutabile in se. Circa effectum vero, qui nunquam erit, sed aliquando esset, satisfaceret decretum, quod esset aeternum, licet modo non sit aeternum, nec existat: ut enim integra remanere censeatur aeternitas et immutabilitas decretorum, sufficit certe, si ea in aeternitate, nec incipiant, nec deficiant.

Sect. 4

Argumentum a paritate divinorum conditionatorum.

Inde scilicet sic disputant. Futura conditionata divina sunt talia formaliter a voluntate divina praesenti subiective, licet obiective conditionata, ut dicebamus 1. 6. Ergo etiam futura conditionata humana. Probatur 1. quia non possunt esse talia a decreto humano praesenti, ut omnibus est manifestum. 2. quia nulla apparet ratio, ob quam conditionata humana satis constituantur, aut constituerentur per ipsa humana decreta, quae forent quaeque modo ut talis praenoscuntur a Deo, et non conditionata divina pariter constitui, et denominari non possint.

Respondeo multa saltem divina conditionata extrinsece constitui, seu denominari a divina voluntate conditionali praesenti, quae cum promissionem importet, et alio modo conducat ad effectus divinos absolute ponendos, nec superflua est; nec impossibilis est effectus conditionatos, nec infinito conditionalium processu implicata deprehenditur, nempe (quod caput est) divinae sanctitati, aut gratiae sufficientiae, aut rationi libertati adversatur. Quae sunt fugua nostrae doctrinae argumenta, et quae propria decreta humanorum contingentium conditionalibus resistunt, monstrantque aperte adversarios frustra in obiectionibus multiplicandis fatigari, nisi enim humanae libertatis et divinae sanctitatis illis conditionatis conservari ostendant, oleum, et operam perdunt.

At multa, infinitaque divina conditionata sine decreto praesenti talia fore existimamus: eaque propria sine illo decreto a Deo praenosci: ex gr. Spiritum S. uniendum hypostatice, et non fore, si alius mundus produceretur, et si Adamus non peccasset hoc in tanto numero fore creandos. Et haec atque similia

UVA.BHSC

dicuntur speculative, et non practice conditionata: nempe agnoscuntur fore, et non
determinantur fore: maxime 2a nostra sententia (de qua infra in d. de scientia reflexa), quae
autoris talia conditionata non nisi post absolutam rerum decretam conditionaliter praenos-
ci a Deo, nempe per scientiam, quae supponit, et dicit conditionatum esse cognitum, nun-
quam absolute futurum, cum quo propterea incompossibilis est.

Quod si quis negare malit omnem divinorum con-
ditionatorum futuritionem, et scientiam praeter practicam, et in divino decreto pro multis Dei
operibus fundatam, per nos quidem licet haec est speculativa futuritio, quamvis
nobis probabilior, veraque videatur non potest tam efficacibus argumentis probari,
sed futuritio, et scientia practica conditionatorum divinorum, quae a Deo promittuntur, aut
sit futuritio et scientia speculativa conditionatorum humanorum, quae a Deo conditio-
naliter praenoscuntur, quae ut ita praecognita possunt esse conditio, ut absolute exis-
tant, sive ut decernantur conditiones et auxilia, sub quibus sunt conditionaliter
praecognita. Atque ita haec ipsa speculativa futuritio in scientia M. consistens
non adeo pure speculativa est, ut aliquibus et pro statu absoluto ponendo prac-
tica non sit: nam scientia M. dirigit Deum ad praebenda auxilia externa efficaci-
a, atque ad praefinienda subsidia bona rerum operarum, potentiaque retardare ad ne-
gotia inefficacia.

Sectio

Argumentum a necessitate formae totaliter existentis ad praebendam omnem atque ita etiam conditionati denominationem.

Illustrissimus Godoy d. 33 de scientia futurorum § 9 scribit
ea quae Salm. discipuli pro ea sua decretorum conditionalium Thomistica sententia
dictaverant, adeo aliquibus ex suis placuisse, ut fere adverbum transcrip-
serint. Recentiores a inquit, scientiae M. professores, qui postea scripse-
runt toti fuere in explicanda omnimode futuri existimantes et merito
totum scientiae M. negotium ad hoc reduci. Narratque omnes fere conspirasse in
affirmando futurorum nihil reale positivum importare, quod tempore futuritionis
existat, sed solam carentiam existentiae protinus, ex qua, et existentia postea futu-
ritio, aut futurorum constituitur: et quia carentia existentiae a decreto praesenti non depen-
det, et existentia quae postea erit non existit tempore futuritionis, sed sit extitu-
ra, non requirit decretum Dei existens, sed tunc requireret decretum tunc existens.

Hanc a. respondeo studiose ad mille impugnat, et longe

UVA.BHSC

ing nasù hes serma ℓ. Nulla fa poℓ dare reg dnominez nisi gore
gus illg dat, exhat ism, seu adeare: ng alsg un dare exuide: ng
sg g un adhuc vere exhiberi. Sed gore dnorisis sfac ng aliguges fe
rurg: ℔ gore dnorisis dac locha dnominans ng fiuerg. Ac circagri
ri rei et ibus exhibea gaterias exhibent gore dnorisis ng sola exhibi
carea: gare vere exhibea, nec exhibi carea, nec res dnominans fiuer. ℔
carea gnor, et exhibea non sensr ℓ si adegra fa dnorisis.

Veng in uno hoc dubium, nec manifestis videri allegata, aut ineptia:
nec mai syllogi gros ℔ p rubrica forma, aut vera: nec minus goℓ esse ng
gnorum, ℓ alia gug dubia ℓ suppositione, nec ea ℓ legitima.

Nec primo narrao ℓ videri allegata: eo enim nullus nostrag
dicungens fuerug esse d, cuius carea exhibi non fuerisis, et cuius exhi
bea postea dac nus formasi debuerus absq; sensu, in gub ig gregsu
rug dnus, sug anime sungaty, procellubis ea dungpos importargerig
si fa exhibea ℓ minica, et alia dicat ut dicerug ℓ sug, nng ab exhi
bea exhibea, dgus ut ag dixi, ℓ dgnarus. Quig gnis arbitramur,
si fuerus sol Deus libera dnorum et alia ab exhi, et efficaide
ntis: ℓ ubuera nob libera dnorum fuerus exhi dexhi, ig gregue
exhe sabin sfiuens, et efficax, sabe, persuadig ea sua ℔

℔ hunc ℓ dicebi dicgua ℓ sensu dg, nng gâ
nostheol appellas ℓ carea gnis, et exhibea gnorum: ng ag dis
ab alis p exhibea carea ut suasisse tyrisy. hyℓ ea ng alisy ℓ dis
asy dicrigens ℓ in definis fuerus dicata sed ut pie ingabitata,
et q ea inuebus liberg Dei dicrey ig nungue adhuc g d ghab ebisse
ng sfinse, et dicisse tam nri gug exori ex theologi obigue rele
gatus.

Et igitur fuerug dicaty, ℓ dicer ri exhibea dicg et fuerug
ris ebrius exhibea ℓ dicabi ℓ igry g d fuerug dicaty dnorinarus.
Debati g sua dnorinarea exhibea dicgua gueng illesis!
In ℓ albus, sungratica, ag ea in dicrus exhibea, et exhibea thal!
Sed in ig exhibea, et ea sua gug dicamus Rudig collocare, ag ea
ita ng ng exhibea ℓ dicabi ebrius exhibea gratica fuerug ri exhi
cat ℓ ℓ subra ℓ suppositione, sine mera chyra, ut nos arbitramur
Dei dicrus syllogi gros ℔ sati inusta, et subrica exhibea gue negabus
modo multi, modo plus, modo ex thesl. ex emplo gossibilitati, impossibilis

UVA.BHSC

decretorum et praeteriorum rerum, quae singula dicuntur existere in fine adaequate non existentibus, et tamen denominantibus ut de divinis decretis ex maxima theologorum praetemperantia tanquam per notata constituti, affirmant etiam Thomistae plerique, et hoc praeter alios expressimus exemplo, quod eandem continet et contemnit difficultatem nobis obiectam, et quidem in eadem materia, utpote in decreto, quod apud arguentem est unica omnis futuritionis forma. At hoc, et caetera exempla ad sequentem disputationem remittimus: modo enim facilius nobis est ad minorem statim progredi.

Minor quoque propositio est in primis importuna: nam aliud est quod tempore futuritionis affirmatur rem aliquam esse futuram: aliud vero quod tunc sit futura futuritione praesenti, et diversa ab ipsa affirmatione vera illud affirmante. Primus concedimus. Secundus probare debuerat adversarius. Sed tamen nunquam poterit: nam cum satis liquidum sit futuritionem condivisam non esse futuritionem sed formam: ad affirmandam rem futuram condivisam, non est necessaria forma futuritionis totaliter existens, sed tantum forma necessaria, quae totaliter existeret.

Quapropter ita contendit eadem minor propositio neque dari tanquam de subiecto non supponente, ubi enim dicit tempore futuritionis, supponit esse aliquid tempus in quo modo et absolute subiective sit operatio nostra condivisae futura, plusquam in scientia eam speculante: cum tamen conversio Tyriorum ex gratia litterae grammaticaliter, et ex gratia aequalitate dicatur modo condivisae futura re tamen ipsa modo non est nisi possibilis in causa, et esset futura in causa, et praesens in se. Unde est operatio libera sive divina, sive humana, quae dicitur in se praesens condivisa, aut etiam futura, non tamen habet in se actu aliquam praesentiam condivisalem, ut ostendunt, sed tantum haberet: ita etiam operatio, quae dicitur futura condivisae in causa, non habet in causa aliquam futuritionem, sed haberet in causa.

Ita tandem de consequentia dico non esse legitimam. Primo quia cum minor procedat de sola futuritione speculativa, nempe de affirmatione futuri, non potest in consequentia afferri alia futuritio, quae ut diximus, est de subiecto non supponente. Secundo quia fit transitus a futuritione quae subiective foret, et quae ut talis affirmatur ad futuritionem, quae subiective sit, et quae ut talis non affirmatur, nec affirmari unquam potest per scientiam praecise condivisalem.

Disput. 9

An scientia M. possibilis sit titulo sui obiecti, et praecipue determinativi?

UVA.BHSC

Duabus proximis disputationibus agimus de obiecto Sciae M. in esse rei usurpato, et praescindente a ratione illius Sciae nempe de ipsis futuris conditionate contingentibus, seu eventuris, quae ad decretum conditionalis Sti in dependentia esse, seu fore, vidimus. Superest modo directius et proximius disserere de obiecto Sciae M. in esse cogniti usurpato, nempe an Deus possit cognoscere futuros dicta sine decreto praesti, et specialiter an Scia M. sit regnans ex defectu obiecti, quod detractivum, seu cognoscendi medium, appellatur.

Sect. 1.

Obiectum Sciae M. non est detractum in esse rei, est tamen detractum in esse cogniti.

Prior conclusio pars, nempe quod Sciae M. obiectum non sit detractum in esse rei, modo potius praemittimus quam probamus, ut pote satis examinatum. 1° etenim ipsum non esse detractum in se, omnibus est per se notum. Deinde etiam est certum non esse detractum in causa creata, quid est connexionis, seu infallibilis praedetractionis excogitari potest in causis creatis, ex gratia in voluntatibus syriorum a Deo existentibus, et praeterea, vi cuius ipsi convertentur potius quam non convertentur, si Christum praedicantem audirent, quam nunquam audierunt. Nec idem est detractum in causa increata.

Nam haec detractio nec est in divina voluntate conditionaliter, et velut anticipatae praedefinientis futura, tam mala, quam bona, tam quae nunquam erunt, quam quae aliquando existunt: vt multis argumentis d. 3. et 4. probavimus, et probare amplius promisimus, nempe a superfluitate, et a repugnantia talium decretorum, nec non a ratione libertatis, et divinae gratiae, ac sanctitatis laesione, atque a perpetuo apud Scripturam et Patres silentio; et denique ab ipsa obiectionum facilitate, quam solvere.

Et quidem si obiectum esset in divino decreto detractum, ipsum non esset obiectum Sciae M., aut pure contingens, sed antimedia et libera. Nec est illud obiectum detractum in ipsa divina pura, seu media scientia. Itaque hoc detractionis genus non est in esse rei, de quo modo loquimur, sed in esse cogniti, ut nos intendimus. Itaque Scia M. non detrahit per modum obiecti causantis, aut causaturi conversionem, sed tamen per modum pure Sciae illam agnoscentis. Itaque Scia M. dicitur potius detrahi ab obiecto, quam illud detrahere dicitur, modo scilicet infra explicando.

Patet quod manifeste obiectum Sciae M. non esse detractum in esse rei, nec de hoc disputatur Thomistae, qui potius ex hoc e. maxime contendunt, Sciam M.

UVA.BHSC

ere impossibile, vt pore deceare debeo deceare, siue veritas falsa sit veritas
Sicut. Deceare quo ad vtrumq; clausi pars vt gendi ens.

Deceare vt gendi clausi pars breuiter magnam habet
ay sumina, et sibi ipsi semper sibi ipsi sit esse deceare in esse cognoti, i
esse ceare deceare sine actu in esse rei, sine, sicut ens pot dici vtrob
Deceare cognoscere regulariter debere. Ea ppr. 1° obiz quod dicit ee,
tratur in esse rei, esse tam enim [illegible] deceare in esse rei, q ens sufficienter se ay
in se cognoti, sine vt cognoscat actu deceare. Ad obiz. dicit q deceare
deceare in esse rei esse vt deceare in esse rei, q ens sufficienter deceare
se cognoti, sine vt cognoscat actu deceare. Contra est legitima. Nisi
cum his theologis persistere, ng Deus debeat deceare eg Deiz qui veras,
vt dicitur arbiter personis indigendens debet ea ppter cognoscere et Deus
in esse rei illud q debet in esse rei, ipse e genitor et vocat ea qua
non sunt tanquam ea, quae sunt. Ng per maiorem sibas 3ª et 4ª legitur
y argumis.

Et deceare ista patet ex ipsa rebus pre. Si vt. ipsum sit deceare
deceare in esse rei deceare aliquo modo esse debeat deceare in esse rei, q
posset volos hanc aliquid deceare in esse actu. q. d. ng aliquid deceare
aliquo modo vt ipsum a volente sua. Et hoc esse q esse ipsum, ng ens
liberum, illud ipsum q d volibery deceare ens gen. Explicationes,
quae sari ipsa ceary agrebat ng. Nemini e liberum ens vel non ens, q
non erit liberum vt ipsum, et q d sibi liberum vt prenes. At vt ipsum q
ens, esse rei liberum, q d soli Deo vt ade deceare, vt ng d ad Deo d
esse si impedat pote vt ade. Quia nihil ipsum vt liberum ngore deceare
ay deceare sinam (impedat ipsum pre ipsum arbitrio.

Ad omne obiz dicery (ceriz deceary) q d e deceare
no deceary in esse cognoti pote et ipsum in ngore deceare, et ceriz et deceare
bre creare in esse cognoti. Ad nullu obiz q d ingore deceare et impedit
posse in esse cognoti Dei ens, e in esse deceary in esse rei, sed in
ngore esse deceary in esse rei. q nullu obiz deceary deceare in esse ceary
rei e deceary deceare in esse rei. Ad 3m in ngore esse deceary in esse rei.
Contra vtrum e explicua. Ng ens ngore esse ceriz pot deceare negatibus
Deo esse pote in ngore deceare et impedire esse Dei. q.

Explicabitur maiorz (latius circa deceare simpla
explicationes) volus creare in ngore deceare, et impedire pote ex ipso

UVA.BHSC

[illegible] contingenter, q̃ [illegible] ab ipsa scia q̃l. [illegible] scia[illegible]
[illegible] futurorum [illegible] in Deo secundum suas perfectiones [illegible],
et [illegible] q̃l [illegible] futura contingentia, [illegible] q̃l
contingentia [illegible] contingenter, [illegible] veritate [illegible] illud [illegible]
[illegible] q̃l ipsum [illegible] futurum [illegible] q̃l [illegible] futurum [illegible]
sine ulla futuritione contingenti, sive decreto in [illegible], aut volito [illegible]
[illegible] potest a Deo [illegible] cognosci.

§. 2.

Objiciuntur celebriora [illegible] scia M determinantes
difficultates.

[illegible] Nempe [illegible] scia M [illegible] decretum in [illegible] cognitionis
[illegible] decretum [illegible] cognitio, sive ipsius scia M. [illegible]
[illegible] [illegible] decretum [illegible] cognitio. scia M. [illegible]
decretum in [illegible] cognitionis. Vel paulo aliter: [illegible] scia conditionalis [illegible]
decretum in [illegible] cognitionis [illegible] determinet [illegible] cognitionis [illegible]
[illegible] decretum [illegible] nempe decreti illud [illegible] decreti;
at [illegible] decretum [illegible] decretum [illegible] conditionali.

In utroque syllogismo [illegible] legitima. Maior [illegible] certa: [illegible]
[illegible] nihil [illegible] posse, [illegible] decret[illegible] conditionalis [illegible]
vel [illegible], [illegible] eius infallibilis, et [illegible] reliqua [illegible]
[illegible] omnino [illegible] ad decernendum, quandoquidem enim [illegible]
[illegible] omnino [illegible] nempe [illegible], attributa, et Trinitatis relationes
quae [illegible] indifferentiae, nec magis [illegible] quam
[illegible]. Quae [illegible], ut [illegible] schola arbitratur [illegible]
[illegible] scia M. [illegible] nec decernere [illegible] M illius
[illegible], [illegible] indifferens ad illa: et in quibus
[illegible] difficultas [illegible]. [illegible]
[illegible] arbitrio [illegible]
[illegible]. [illegible] Sanctorum P. [illegible] nostrae scholae
dogma: ideo Deus cognoscit futura contingentia, et maxime peccata [illegible]
[illegible]: [illegible], ideo ipsa evenient, aut evenerunt [illegible] Deus illa
[illegible]. [illegible] in Deo omnino [illegible] libera, nem-
pe [illegible] decreta, [illegible] quibus [illegible] scia M, et [illegible] contingenter, [illegible]

UVA.BHSC

et pure libera detrahi potest ut confatemur.

Necesse quod est ut futurum conditionatum determinet ad sui scientiam, et tamen ratione decreti futuri conditionati, ut intendunt Thomistae, et tamen ratione sui et ut adaequate dicti, imo et independentis a tali decreto, ut proponebat maior oppositi syllogismi propositio.

Iam vero hoc ipsum detrahi genus esse impossibile (ut minor utriusque oppositi syllogismi propositio asserebat) suadetur. Illud obiectum, hypothesis scilicet conversio, nec detrahit, ut acceptum in esse rei; quod quidem in hac, et proxime dicitur constanter negavimus, illud esse detractum in esse rei, aut in hac considerare plus hoc, quam precise possibile, tam in sua causa quam in se. Nec detrahit ut acceptum in esse cognitum: sic enim nil aliud est, quam ipsa cognitio, quae non censetur detrahere seipsam. Iam quod ea detrahi dicitur a suo obiecto. Iam quod alio quin ipsa esset ratio a priori detrahendi conditionaliter obiecti, ut conditionate futuri in esse rei: atque ita libertatem ipsius futuri praeverteret. Iam quod committitur vitiosus circulus explicans scilicet cognitionem esse detractam per obiectum detractum et obiectum esse detractum per cognitionem detractam.

2° plus est obiectum esse detrahendum quam esse tractivum: magis enim est detrahere quam trahere: ad trahere enim sufficiebat detrahi. Quin potius detrahendum, seu detrahens est prius ut tale, quam ut trahens: si quidem ideo trahit, quod detrahit. At, ut saepe diximus futurum conditionatum non est detractum in se, et in esse rei, et multo minus est prius in esse rei, quam in esse cognitum: quod futurum conditionatum nihil est, aut hoc pro quo detrahit aut detrahere possit, ut cognoscatur.

3° non aliter potest voluntas humana detrahere divinum intellectum ad illam scientiam nisi quatenus potest libere detrahere operationem, quae sit illius obiectum. Sed voluntas humana hypothesis nunquam libere potuit, aut poterit detrahere conversionem operationem sub Christo praedicare, sed ut summum posset si Christus praedicaret. Et nunquam potuit, aut poterit, sed tantum posset detrahere ad illam scientiam: quod etiam nunquam detrahit, sed ut summum detrahere. Est igitur modo illa scientia detrahere a hypothesi non detrahentis ad ipsam: quam nihil repugnantius ex cogitari posset.

Sect. 3ª

1ª Solutio et refutatio praecedentis obiectionis.

UVA.BHSC

Dño una sola vez hemos dificultades ocurrido observar unas en
cuyo exequias se hizo sin duda una reverencia, y hizo alos pre
lados, frayles, y aduersarios, y cauos q̃ vinieron a remover, y tra
xeron para q̃ viniesen dignos vsar dellas. Y assi hecho vsal
lados, y tenidas, y remouidas sera Dey y cauallo apprehibu
endo y adorable epidimo, y mexico guiados, y (y no de alia
pieca) mayor lumen in diuis videri pot, q̃d nulla exterior mano
ria fuisse de examinare difficultosis (circa dey nimiq̃ donde
cuy, y dominiq̃) aprimi, y nobilissimis de concordia dignos sui
cuy, quesite tanta obiecto y planum, y in ea spacio precio digna.
Y q̃ cum momento ne vix q̃ ex dilectionis dignis nobis prima y
cultura exercuit: y q̃ explicis

Exprimis q̃ Xhist sensu dixi ex Deisimo quo ab ipso, y
exhibere y in ea subsidii, sedi, et prima nem Dei q̃ gio, et dili
one peruigiligrafia, et perfectionis, et precedenda ea subtilia, et
libitis; D insigner in ea, y ne nouare de Elegio, sine exoriri, sinim
pune importare (p̃ varias sedi spiritus, y explicasse) aliquo dñs et ang,
quid y ens, et ut in sua diffra pone: qui requiri dicit ut ignis y plures,
sedi y mouq̃ p̃ Petrus exoriri ut inbire et ab ang dominaq̃ Dei
ut cuiens, et ab ipso ex igneus sicuti, et velendia by.

Et quidq̃ pro hac sancta Elegio recensuit q̃ principe, et d
bert. Alexander, D. M. D. Bonau. Prior. Oran Duc et Ord. ang
segnano y in pere sermone. et D. Eximius (si vulgo credimus) Mol.
Vang. Rubens. Valen. et alij apud Mondia, d. 11. 12. 13 die Iunii
Dei. et Fest. g. 19 ora 8: sed eig ante Resides apud Mone Pilos d
83 ora 4. no, et 12: nec non pre exiuimus Mr. et Caprol. Siluer. Ferra.
Vañez. Mel. Tamol. Mauar. Cabrer, et Ledesm apud sanct
Mariam d. 17. 18. et d. 18. 11: atque Abbas sera, Abella, Carre
lensi, et Sorn. d. 14 alq̃ 19 exponi. Quinq̃ia et nouissima.
vt D. Ordoy exhibitissimus mandata Cones, in meis quas alias mou
dedimus, eidq̃ regia complectens sera y sum gno illq̃ prodeligy
pellant, D eiq̃ gno et q̃ requiruit ipsa exoriri et ang et Elegio,
et exoriri sui in per sena et Dei illesgatos quia appellant dura
ou.

Majestas no longo pacto vt ici et multi nominibus explicata

UVA.BHSC

t ſſua ſcrta, in pace cum dilectis ſolatis, et refugio ſbiectionis ſ mee fruc. Dicimus e. diuq ſapia q̃ diuq volis vt ſit ſtinctq; cū ſpe ſſua ſapia nrā, et stingat per ſciaq; tanqua per fq. et per viq; tanqua per ſnotaq; ſ ſue cognoſcy ſua inotuq;) et ſia vni, et dnō stingat. Et ſi volis nra ſbilq; volūt stingi ſ minuq; per ſciaq; tanqua per fq. et per viq; ſnotaq; dnō dilect et dilectis ea, qua ſorore ſua ſua ſbilq; ſue stingi ſ minuq; pariter per ſciaq; et per viq; dilect ad cognoſcenda ſ dilectis ea, qua ſorē. Non e. dicim ſapia in nra ſ minuq; ſfecta, q̃q; velim, q̃q; ſcire ſ oi, ſed non ſcia ſſes.

Explio ſpaq; 2. ſ nos rogamus: vnde Deus dilectis ad cognoſcendū stuq;, an abigna in ea ſ vniq;ſata: an potiusq; ignā vt cognita? ſ nos rogamus aduſſarios (imo et ſſos ſbiectos nos circa dilectū dñi, et circa nrq; dilectā dispares) vnde Deus dilectis ad diuinandū eiusq; stuq;, an abigna in ea ſ vniq;ſata: an aliq; abigna vt diuina ſ dilectis in ea volūt vniq;ſata? q̃ quia abigna stuq;ione vt ſe. vt pote ſ existente aut ſ oriunda. Non eiq; stuq;ione vt diuina: vt pote nr̄ſia nihil rei cū ſ Dei volis ſ nrq;, et rē ſnotaq; importare. Dei a. volis tota in ſe ſ nra ea rē ſnotaq; nunqua eiq; stingter ſ existit in se. Vel ig in ſ minutis circūſtantiis; ſ remouendq; ad infinitaq; ſa diuſa ſe vola potentia ſ dilectis, vt tacta ſ stingter, seu libere ad dilectū, et ab illa.

Explio 3. et maxima minq; ea ſ ea aduſſarios difficultaq;. Deiq; enim modo ſ existens, ad diuin ſ dilectis ea ſuccessiuis diſſinctis ſ stinctis, aut denominari potē a suis effectis, quia ē, Dorcas. quq; sia pauca ſ dilectis denominabilia ē ſ minuta ab ignā ſuccessiue, quā n ea. Creatura ea ante effectū integra, seu ad legē ſ minuta q̃q; ſoli ea debet. ſ sicia Media n ē ea successiuā, nec inuisa re effectū. ſ tm dbq; ſ dilectis quā facilius, aut n ita difficile diuinatu vis per successiuq;, tanqua per ſnotaq; exoriuq;.

Ratio eiq; ſpiori sit q̃ vbi sunt ſ minuta ſufficientia ſ dilectis diuq; vt tacta ad ſ dilectā ignōtiq;, adest ignā sia deuotare ſtingter tacta. ſ ad diuq; ſ dilectis successiuā ignōtiq;. ſ dicit ſ minuta ſuf-

ficientia

UVA.BHSC

et quid valeat ñra mina, qua ad diversa dilabalis: adeo vile summa Dei legis omnia, et adversa iustitia ipsa: et quid adversa. adeo Dei summa voluntas, et adversa ℔ diversa. Cadat sua ex dilabili, valeat ñra mina, quia voluntas, sua diversa.

Opponatur a adversarij inde-regula, valeat ñra mina adversa da ore sua diversa dilabili, qua nra-sig M. Cadat quidq adversa diversa dilabili ministra, nunqe voluntas nra et iustitia tyr. qua fru.

Sed nego arg, et probatur. 1° ab diffa, qua in re explicase inter diversa, et sua assignabamus. 2° ℔ nra, aut iustitia ejus semper, aut quasi parte, optime intelligio: sua vero, qd ea efficiens ipsos tenor sua esse. At Deus ore sua sententia iustitia ejus paratus ea tanqua regula, aut iustitia ejus pte, aut quasi pte, Deus ℔ ore diversa sua iustitia, aut ℔ diversa, ipsa autem ejus ea, tanqua ea ejus. Facilius ℔ e vel Deus versione a ministerio, sua diversa minus sua, qua diversa illa.

Et ℔ iniquitas ñra diversa dilabilis nra data fra in Deo ut vere qua fuere magna imperfectio parata sibi ad amanda peccata et ℔ diversa a Deo nra: ℔ ea qua illudere potens a mundo in curabile et adhuc qua prohibet, et inexpugnabile, qua pugnat. Mendacium ea qua pro illa diversa, cuius sola mundi pugnat in effu Deo inte, imo et mia, liber, nunqe pugna ℔ diversa. Mendacium dilabili ℓ in Deo fra sua diversa ministra, ut ore affirmat: et innocua ℓ ignis mundi, nunqe ignis sua inne homini, et ignis sibi libera.

Unde manifestum ore ex ig inquisitis candor adhuc ad nra prima, adnata ad mundi sua dilabili, atque in pendere ad omnia libertatis nra, nunqm ℔ diversa offendi ℓ negari. Ng si pugna ℔ diversa ℔ ejus nitamus adhuc, ea ℓ optima diversa dilabili, et sua libera, si vero ℓ sola voluntas, ea que solubili inne libera, ig ℓ mundi sua M. ℔ libera.

Ig ergo ad probatum nobis opponitur a pro. nro ad ig diversa sua dilabili ore prima vis, et per mia dq perfectissima pot, ac fre intelligendi, ig dq nra, et cognitio ex se debuit ad ore sibi ejus sibi diversa sua ℓ intelligi perfecta: et secundaria, sive per mia mundi, sic ig voluntas et tanqua quidq in ore sui, ℔ quam ℓ qua e ser, et qua (ℵ illa mundi ens) sufficit, valeat vero, ubi pa ℓ infinita, et si sola equivalens oibus perfectionibus et oibus imperfectibus oppositis

Ad 2um nro plus ore diversa qua ovare, ut de

UVA.BHSC

Salutis, siue tuae dicas, illud quidq; ē integrum: q̄ t integer alios q̄ dorsiuos priori; atque in illud erig prius indigebit alio auxilio, ex vi declaratiōis rectae, t explicii resolo ad ipsum deorsq; atque hoc mō erig siat M. quomodo integrum reigna deorsq; ponit.

Ex. ēt: quadoc integrum denominas bonum, et q̄ dorsi sig M, sufficere ig ad diuinandq; t explendā ponit sig M, siue sagittei rung intrase integrum scientia sig q̄ Deus honest sig M. quemadmodū ante ipsius auxilio sig M. Cū in dos sig M. requiritur aliqua denominatio q̄ dorsi, erig ante quamlibet sig M requiritur alia per infinitq; procuny. Ac vnumquemq; ēt q̄ multi, qui dorsi q̄ vnguentia. Multi ē q̄ ante nunqe ad dos sig M requiritur ciuis q̄ dorsiuy.

Dicimus. Obj sig M in cerei, t in prima vnctionē q̄ dorsi D dorsiu ad illg. Ipse deus satis probatur ē d. q̄ eadem: ng igra de illis ne, qui s. q̄ proponebamus: ng b Orimi, quae s. dedimus, et allegauimus, probatur sibi obj sig M ē ne dorsiuy in cerei. Primum nq; quidē ng ne dorsiuy in cerei, q̄ in cerei ne ē dorsiuy: ng q̄ q̄ ne in deor ng ne deorsi. ng q̄ dorsiuy diuinq; ad causa t inducis t exigis rationis q̄ opinios, q̄ ne exigiq; dorsiuy. Q d a. nil dorsiuy ne in se, t in causa nihil erig dorsiuy esse sui, t ad causa, inducis, aut exigis. At obj sig M. in cerei, sicut ng in se, quq in causa in dorsiuy modo ne b q̄ purificatus sicut dorsiuy, t cerei: q̄ in cerei modo, ne habentes ne dorsiuy, b q̄ do integrum sorsi, t sic, dorsiuy, t dorsiuy sig M.

Dicimus S. Obj sig M. in ne cognitionē vnctionē, sicut exercitio per denominatio aliqua sicut, dorsiuy. Et in summa, non quidq; igra sumis, qua sorsi, ad scientia sui q̄ q̄ sig dorsiuy modo, et ad eternū: aut Deus, qui prima qua sagittarius est impositus ante ad ignorare, dicatur ad sig illius q̄ sorsi q̄ ortus qui illius, q̄ d ne sorsi.

Explicio ad. Q d a. sicut summe vera seu perfectissime scientia subito imposterum ignorare, sua, qua sorsi indigendum ad ecce adiuuatq; si, q̄ q̄ ponit, et indigendum ad ecce q̄ si debuit ad cognoscenda t sua qua sorsi. Sed futura adiuuata t sua qua sorsi indigendum ad ecce adiuuatq; si. Cū sicut summe Deo vera, ut imposterum ignorare dicatur per se q̄ q̄, et indigendum ad ecce q̄ si ad cognoscenda futura adiuuata.

UVA.BHSC

dicatur & cibi nota. Minor. Mihi & prox. s.n. et verbum d-3, ens
Cons. irrefragabile &.

Explicor. Non & vna, aut eadem, & maxime & perfe
g instrg perfectissimi, g dign. esset, seu intelligendum esse & ens
g sua, et perfectissima, decet ad sciendg aliquid stringere. Cdi
tus in ma. potest agnosci ratione futura stringere intelligendum a
decreto sue voluntas. Cons. & manifesta. Probo ass: ng in primis
& sue thas, et alias glorie, inde Deus imperat, seu dicat, aut cer
mat suo iudicio practico, quo tanqug vltio & motus ignorabilis vo
luntatg: g deve actuale ingerig in prosecutione ope decreti & rata,
seu virtualiter futura, aut posteriora: atque in eig dicat aut
prosit in quo ipsi decreto decernunt. Ng g° diuus cathe se de
bet aree se dirigg ad aliquid stringens sciendg.

Deinde in illa iudicia practica theologica vel cadet, et
merito regnabit desiderio vt pote tam diu gugens liberatiua
via: et iudicia speculativa, et quo nisi detinent efficaciter ad de
cretum recipiendum causant (talis efficacitas et gratia) obiectum
ope nullo cog. regnans. Non quidg vi actiua in practica iudicia Dei
sueriant: & dignos speculativa & inde diuus vi speculativa cig &
sanme perfecta, potens & ipsa decernit vt rata ad speculanda ob
ta, qua considerans: maxime vero cg hec ipsa obiecta per sig alig
practicg, seu Deo liberg omittentem progrig vsg stringig homini
bus liberang seu ab hoc impeditibus, ipsig quia vere impeditibg.

Sect. 2ª

Non nulla per illationes.

Prima sit. Nec vel per Diuinam, nec vlla pure ingenite
tatis id fieri potest, sed ambo: nempe quidg, quasi cadaver, seu per modg
pol, et inanime: nempe vt perfectio inde emittendi rationem exi
gens ovi ad obig, et finem cuiusq pro ut pro regnum vi impedi
tus fabricati, et ignoti. Cornigen. 1° vt patet, seu primo maxime in
ultimo ag voluntatg intimatg decretis et splendis. Ng quia ambo infini
defectg obiectorum stringit. Dicitur quia ind vasa, et minima perfectissima
inde diuine ad ingrogniam

UVA.BHSC

1.º sic. Sc. hec scia appellatur Media, ut pate nec nera, nec libera: ita enim potestas divina ex parte est media, siquidem nec est necessitas illius li- brare scientiam Dei, nec libertas ipsius eligendi: sed est necessitas sunt stringens illam, quavera sit, seu conformis obiecto libero et humano, et qua talis in re futurorum est, qualis obiectum esset in existendo: in hoc quod indifferens qua Deus intuetur eum vnugquam futuri sic ille, sive istis denominat, est enim indifferens media quippe nec est pariter, et intentionis vt inesse ad eligendum hanc, tam certum, nec actua et electiua ad aliquid agendum et non agendum pro suo ar- bitrio: sed est indifferens quasi actiua, et pare intuitiua ad hunc ad hanc tanquam ipsa, ex sua sapientia infinita, ita, vt oppositum suis conditionis denominat ex quacumque parte ipsius decernit connexionem hac hodie aliquam vage; si decernit eam quam Deus ipse cognoscat id quod foret: enim si ipsius obiectum nullo exigat adhuc habet aut nullo modo determinatur exercere.

Contra apriori est, quia Deus resolutum tantum est, quia simul cum obiecti creare et sequente evidentia ad sic minus sufficiens et determinatum ad excludendum ignorantiam, et errorem imperfectionem, quam si supponeret scientiam ut illius obiecti, vel ab ipsis determinabili: quam potius, quia Deus in se resoluto tantum est inveniri, quia vt sicut cum decreuit, in ipsa intuitiua saltem intelligi a se ipso est plenissimus, et summa perfectio. Ex quo fuisse, vt dicunt intuitive intelligat ea, quae factum est non est necessarium divina voluntatis adiutorium, et decretum, nisi aliunde, et fal- so supponatur illud esse necessarium intra ipsum sanctum ideale, vt possit ea dicere omni- nino abstracte obiectum.

2.ª sic. celebre illud Patrum verum, et axioma nostris theologis familiare quod nobis de prox. sic exigebatur, nempe Deus cognoscit fu- tura, quia ipsa essent, et non erant, et non extra: illud enim quod asserit, quod de conceptis ignorantium sensum, nulla habet difficultatem, cum ex scientia quomodo suppo- nimus, diligentiam, et explicandum est, ut quod significant prioritatem aliquam theologicam, seu dogmaticam, equivalentem negationem, et dicatur, secundum sig- nificans prioritatem physiologicam, sed potius et aliud nego. Nihil aliud ex axiomate Patres et nostri theologi significant intendunt, nisi quod divina operatione nunquam esse causam aut decreta, aut definitiones, ad notitiam obiecti ante- riori praedicatur aut scientiae, et proin existentia dicitur in voluntate quae sint potentia, aut possit evitare obiectum in eventu vncumquam, vt fide certum est: atque ita indirecte, aut secundarium ipsum enim obiectum in esse cognitum accipiens, seu in cognitione evitare possit, vt pote antea verum, et in obiecto necessarium.

UVA.BHSC

Quæ propter priorias illa obij supra rag suig appellat in gri
mis Theolog.ia et dogmatica, et ñ philosophica, q̃ est inter suig speculativ,
et dubijs, quæ necessia, nec ab ellis q̃ decidibile è: et inter has extrema in
uig media dubios videtur ut prior, ea solg prioritate, qua reflexus ad al
uarde cuiq; clarissi vero liberatq;, et que in theologijs, et dogmatic,
quamvis q̃ hyperbolicis non in dubijs rag ñ influat. Appellatur ergo prior
tas equivalens, et ñ fralis, q̃ in ordine ad ñ q̃ dirimendas dubios non æqui
valet fralj prioritati, qua vna dubios solens esse, reliquos secum
sui ignorans. Imo ergo quado in ordine ad dubij in dem dubios non ñ
q̃ Deus prius q̃ nouus dubius et dubijs pecuij ens gignens pe, q̃ ho
mo ibem sub dubij.

Appellat igitur prioritas negativa, ut possibile q̃ non
dubios non fuisse dubij suig ex causando aut indigendo, aug tria
cas ñ pedi, causando aut nasci inducendo, non ab, nō, et ille non
tare, et existere: dum mordere, exigere, q̃ erunt, aut erunt.
Appellat ergo dubia, et ñ dubia, q̃ in causa dubij et ad ens positiva
ig dubij sui. Non omnis simpla ignorantia dubia, sive ut nouitia
ignari, sive dubia notionis cognitio q̃ ñ. exigit dubi
tri existias ejus, ñ q̃ dirimatur sit dubijs participes.

Sic: prioritas dubia in dubi. Sive libertas potentiæ
nere hoc, illud obij in eueri, et in alterū: ejus imagines quæ
obij fralis que dubios, aut se imponi, ita ejus ignorate, et se in dubi
tatio ejus in dubi ancipitis sive dubia. Unde ig dubios ejus prioritas
f. nemen in non dubij ñ dubij dubij ñ. nisi necessitas, et
æquivalentes alteri operandi gratia ñ sua se ejus libertas ad ejus
nos cuiq; obij ad finis imf. tionis. Ita ejus hi finalis non sua
ut libertas a dubio; sed in existentia dubio hoc, ñ q̃ d fatuet, ñ q̃ d
libertas ejus: Quamvis a. Deus dubios sua ñ. q̃ dum ad dubium q̃ ens negativ
sive ñ ad dum
vere ñ secreto, q̃ ejus affectus et energia causalis

Disp. 7

Sp. 1 Scientia ñ. regni, quia contingit
vel aliena modo cognoscendi
divina circa possibilia?

UVA.BHSC

Hæc arguto prolixe versant, et in magno pretio
sunt recentes Thæ, adeo quidem, ut Magister Gonet d. 7. art. 1.
affret: Hæc quæstio (an Deus agnoscat possibilia in se, et in illis)
magni ponderis est, ex ea siquidem tanquam ex præcipuo fundamento
dependet positio, et destructio Sciæ M. Præiuerat Vicentius Ba-
ron. d. 7. s. 1. qui totus etiam est (ardens, et præceps genius) in pro-
movendo istud creatum possibilium in solo Deo cognitum argumentum. Ita inquit
sus deque miscent adversarii ut noti fundamentum argumenti labefactent. Nil est
quod non sint ausi scribere quod intentatum reliquerint recentiores plurimi, quo-
rum dux est Vazquez post Nomen.

Sect. 2.

Proponitur commendatum argumentum.

Hæc igitur est tam decantatæ difficultatis summa, et vis. Ipso
ratio lumine atque sanctorum P. auctoritate constat Deum non alio modo, aut medio agnos-
cere possibilia nisi in sua essentia, aut omnipotentia ab ipso comprehensa tanquam in causa
determinata per se ipsam, ut ea sint participabilia a creatis, sive ut istæ sint produ-
cibiles. Ergo eiusdem rationis et actoritatis momentis constans censeri debet non alio
modo, aut medio agnosci a Deo creatas futuras nisi in eius essentia, aut omnipotentia,
tanquam in causa determinata ad eas producendas: quod non nisi in decreto omnipotentiam ex
se indifferentem ad producendum determinante.

Confirmatur 1. Ideo Deus in sua duntaxat essentia agnoscit possibilia, quia divina
scientia a sola essentia divina, et non a creatis sumit speciem, specificationem, aut perfectionem. At
hoc ipsum militat in scientia tam conditionali quam absoluta futurorum: est enim
utraque ista infinite perfecta. Ergo Deus in se solo agnoscit futura.

Confirmatur 2. ex celebri D. Aug. doctrina l. 4. de Gen.
ad lit. c. 23. et 24. disgregate in Beatis duas creaturarum cognitiones: alteram ma-
tutinam, et perfectiorem, ut potest habere in ipso Deo, aliam vespertinam, minus
perfectam in eisdem creaturis. At Deus non habet nisi perfectissimam creaturarum cogni-
tionem. Ergo nonaliter quam in se ipso eas agnoscit.

Sect. 3.

Hoc fundamentum evidenter est incertum.

Primo quia si communius, ac etiam probabilius est (ut arbitramur)
Deum cognoscere creaturas possibiles in sua essentia, et potentia ut per se nuda ac absoluta

UVA.BHSC

cig creary posibilitatis ꝛ quis nisi locus ingressus creaty appellet illud fore dicendu, qd tam transpere, et cui absurdu habeb Lyguny? in scho la. Od Nemin. schola vbigue regnauit? Od scotica vix placuerit bo ffam audiet? Od D. Bonau. Alexand. Anicol. ꝛ alij recentes dicunt? Od D Thom. (magnus ille quis alius ingenio, et eruditione vir) ꝛ Durand refutauit. Od mille alij sapientes vt Beatus Bonitus, vterque Hart. Reginald Albertinus. Arnobal. Marian. Rē pal. Dicit. Albi, et Basilius Legion. gravit impugnant. Ideo ad eg de rebus nobis opportunis, quę non mox assignamus indubitate vi dent.

2 g adhuc subiicit: an dna scia, seu posa per seipsa sit posibilitas alicui, et absum stricte, ac posa creary, et negant quidę nbl vlb fundamentu nimis ex alys actoru, quibus sine video D. Th. 1 part q 14 ar 3. in corpore et al. Cum ꝑ creaty esse sponen gd agnosca ex posibilia in ipsa dna scia, tangug in Deo, ꝛ cognoscio, ac specifi catius perfectius cognosci quo in rebus plane affirmant, g ab esse affirmanter, Si enig vt in medio mouo, cum extreo, et bono dna, ac eralis cognosci ex posibilia absolute talia. Consil e. negata ea ex posibilibus Dei increati videri creaty, et genere nouy posibilia in ea, vt in Deo nouo ꝛ cognosci; g d post alios bene pt D. Godoy a. 8. dubia Dei d. 46. q 1. Si enig ꝛ manifesty, indecens pares nexo ex creatis, vt humori, ꝛ pone ea vt futura cognosci a Deo, ꝛ a Beatis, vt ex affirm.

3. g ꝛ Deus in sua scia, ante posa cognoscat (vt ex nostris opinamur) scia posibilia, adhuc in absolute fundamentis Bialy nimis incerty manet; quippe adhuc disputat an sit ille posibilis in dna ex ea cognosci ꝛ alia Dei volenda, qua ipse directe vendet circa posibilia? Cuius affirmatiua sentia ait Magnus Suar. l. 8 de scientia Dei c 4 n 4 ꝛ carere probabilitate, nec sit insuentus, qui id ꝓcreat multis ex adductis eius verbis. Illamque pene sequ. Nomine Vazq. Be can. et Herice, multisq recentioribus affirmans.

Nos quę illa probabiliora d 6 de scia Dei: et pro hac summa est, g Deus ꝛ in se cognoscit obiectiue omnia in se eminenter in Verbo infinito, ex genere decreti absolutissimi, sapientissimi, liberi ex libertate creaty vere, et posibile. Et quidę ex hoc Verbo diuino determinato

UVA.BHSC

vt sine cognoscat illud, sin modo diuus desse ẽ, cui cognoscat ab illo.

Vnde mirandu ẽ Vine. Varon impeus, qui ñ dubitauit ꝺeꝝ negare ee in diua essa poibiliꝫ cognioꝫ (cuiꝫ vt minuꝫ) in exclamare: nescio, quid in illo mirer prius, aut ventosissima quaque apud Patres, et oigeniary gria, insuma negandi, et dissendi, aut paradoxa, et incredibilia asserendi licentia. Sed Gallica ista lenitas pro sua oigenissima ginasa, Patrogria, scia, et credibilia, ac incredibilia diuinitus, et fauc.

Sect 3.

Idem fundamentum et euidentior importunum.

Ad in primis per hoc doctrinae sais omniqne deroba serene iudicanti sibi: etenim si illa poibiliꝫ in solo Deo, (ut inst to ex in gria nexu) cognio transpire nostrae suae M, aut ista oppo sita poibiliꝫ in scipsis cognia tã magnifica gromouere, vt aduersarij arrebant; ñ adeo rudes fuerant Sacr. Mol. Valen. Ruyz, Fasol. Lan nens. Granad. et fere oes nrae Theologi primates, vt suiꝫ poibiliꝫ in diua essa crederent, et oppositi, siue in ipsis poibilibꝫ negarent. Patet igitur euidenter Rae ñ esse nuꝫ, aut mutuꝫ, vel cuiꝫ causae, fundamentue gendi suiꝫ M. Accedit, qd nec ipse P. Vaz. qui actor, et reus illius sententiae suiꝫ poibiliꝫ in diuo Deo negare debuerat, ex primiꝫ adhuc adsu ad M probandꝫ.

Deinde per hoc doctrinae ex ipse argumti importunitas patet. Si nꝫ esse aliquid poibile ẽ esse, et nuꝫ esse poibile, neque in importunissimo poibilitatis actu existente, vt ipsi aduersarij maxe desiderant: actu esse, et nusq existere, ex Deus: ipse igitur dyse agnosci pariterui der inse, creaꝫ esse poibiles. At aliquid esse distare finitꝫ ex aliquid esse stingere existens: vt stipendia. d. 3. et breuius d. 4. s. 2. Deum esse stingens, siue stingere, aut stingitur existere: atque ita ñ importet, ñ importare fateri debent. Sic. abusiue, et grammaticaliter esse, vel nusq, et tenebris diuum existere, cuꝫ prius vita, et lux diuina debeant ñ existere sic in cuiꝫ finitatis distinctu, figure intrinsece excludat ñ existere, ñ existere; nec distare finitꝫ ñ modo cuiꝫ distare finitꝫ, ꝺ absolute

UVA.BHSC

Sorens mal.

2° q̃ gd Deus possit aliquã, aut pro aliquo, vt creat sine ali
qua possibilia q̃ postea destruat, gd ipsa sint possibilia: nec tñ hoc obsta
tibi fuit, t̃ certissima dubitaderint. At gd Deus non velit aliquã, vt
aliquis creat existentem singulari, et libere, ex ipsa tñ sore singulari libere
destruit qui non sit hypocrita id ipsum, gd declaratur, et probatur ante
rit. Et ubi vero quis tñ videat in hoc esse magnã, et grauã difficultã
tem, adest aliqui ibi ingenue affirmare esse mysterium pro
trinitatis, et potius credendi, quã explicandi, gd Deus non habito
efficaciter aliquo operandi in se, et tñ ipsa, quã oppositum libere
nobis remanere, alia igitur est possibilis, et futuritio rao.

3° similiter, q̃ tñ ex sola Dei sanctitate, nec sola quã
ipsa impedimenta, gd ipsa aliquando possibilia possibilis; sed vero, gd
aliquando futura per diuinã voluntatem. Itaque ubi causa est ita sentiendi
rao, vt Patres, plerique in ipsis obscuritatibus initijs opposita aduersus magis
nis censuris damnauerint.

4° q̃ nullus vnquã ex cognitione possibilis in Deo, vt in obiecto
habitu infinito proximo adiacente ubi vero ex parabilis, tanquam absurdã
inferre rem aliã. At ex cognitione aliquando in Deo euidenter, non ubi
probabiliter infero absurdum illã, et infinitum aliquando processum, per dicta.

Patet igitur argumenta aliquando esse importuna, rationem
que diuersitatis negotijs tractandis adhibita, et multa pauca, nec pro
bant, nec improbant illo sibi nouo exemplo.

Sed

Obiectiones argumentorum.

Ex quibus ijs huius solutis ad argumenta, et eius stabo
s. s. Scotus. Ad illud dicimus: cui ijs ipsius non, sed exemplo eius
rum, gd euidenter falsum sub illa certitudine a nobis aliquando asser
ta, non, seu pariter ex nulla: ex multis nobis rationibus magis indicatur.

Ad 2° ijs stabo nullius esse valoris: dicimus enim pro Deo ijs
ijs esse obscuriorius, non specificatius, et perfectius sub singulis, quã
nexius, seu medijs nexibus, et declarat.

Ad quaq̃ stabo sub priori enim non schedis. sed potentio

UVA.BHSC

ri n̄ appropinquat; et quidē xᵃ sentēcōs, quæ diua decreta constituit per cōnotata creata euidens ē, (nisi nominibus ludamus), nec Beatos posse creas futuras absolute, et cōdicate in Deo ipso, vt in medio cōnexo videre, sed tm vt in obto dante, et exigente eā perfectōē. Quo sensu n̄ tm Aug. sed etiā Dionys. c. 1. de diuis nomin. vsurpandus est; si ipse, et vterque creaturā nomine n̄ tm possibiles, sed etiā futuras significare voluit.

Disput. 8

An Scia M. sit difformis, vel conformis ratione naturali ab Aristotele tradita

Sect. 1

Proponitur, et reijcitur argumentum ex Arle acceptum.

Argumentū, ipsumque celebre ita habet. Arles ratione naturali ductus l. 1. Periorm. c. 8. lec. 13. docuit in propositionibus singularibus de futuro necessariā veram, aut falsam esse. Sed Scia M. est tanquā propositio singularis de futuro. Ergo teste Arle vera n̄ diceretur. Phus cōmentatur, et sequitur D. Th. ibidē: In præteritis (inquit), et præsentibus necesse est, quod altera propositionū determinate sit vera, et altera falsa, in quacumque materia, sed in singularibus, quæ sunt de futuro hoc n̄ est necesse... et hoc quidem dicitur quantū ad materiam contingentem.

Primo respondeo potest Arlē in constantem esse testem, indignumque propterea fide: ipse e. loco citato docet propositionem vrlem de futuro in materia contingenti falsam esse, vt omnis homo peccabit: particularem a veram vt aliquis homo peccabit. At propositio vrlis falsa esse non potest nisi quatenus distribuitur in singulares, quarum saltem vna falsa est: nec particularis vera esse potest, nisi ratione alicuius singularis veræ.

2º et optimus respondeo potest Arlē suspectum esse testem, aut potius infamem, hoc scilicet, qui xᵃ D. Bonau. Greg. Mai. Suar. Vazq. Conimb. et alios multos turpiter erraui in negata veritate infallibili propositionibus singularibus de futuro contingenti etiā absoluto: qui propterea Deo certam futurorum scientiam negasse censetur: et consequenter eo teste, omnis quoque diua reuelatio, et fides catholica circa futura contingentia

UVA.BHSC

veritate deosa carere dicerer.

Sed istj probabili racj nisi opponis Gone, l. 4. ar. 4 & 5. Regonicus & in me fribolq, sed cuj S. Doctori inuicionam: sic. in hac errare Arlo, & debuimus S. Th ei adhaerere, cuj que sentj sequi, & gonius illj corrigere.

At manifeste decipitur, et excedis hic moderne. Nq S. Bonau. d. 36 q. 1 ar. 3. cuj errorj innitur Arli, et cui S. D. et quid nil inuicionj sibi S. Thq Socij, et amicj respondere. z. nq Arlo laborat alia maiorj circa dinq suj infamiq: nq l. 1 me taph sum. z. c. 4 text. 51. satis apte monstrat sc Deonega re nonnj errarj, cujq & certij falsq vero vilitj, et illj adeo nocq errorj illi tribuunt, ipsiusq mentem Auerroes, Clemens Alex. Ale odorensis, Dius Ambr, Nemes, Xandun. et Arimin. quos allegat et sequitur P. Valent. t. 1. q. 14. pu. 3. 3° q. C. S. Th. et alj mul tj, potius probabiliter Arlo inhaesisse videmur: in hijs & sibi illj & deq quauis veritatis, aut falsitatis dicere, & denegare. Ita quidem in nulla de prenuncijs singularibus traditionis propositionis veritatis nescire, se cum a veritate deosa, ut post Boetij exponit idq dicus Th. ibi dq lect 14. de quo plura apud Monteyq d. 23. de scia s. 9.

4° vel dicus th scientiam Arlo propositionis gularibq de futuris contingentibq simpliciter esse aq veritatem, vel cum in aliquo sensu. Et asseri & posse: aliquin dicerer Dius Th in illj errorj incidisse. Et q de cetera monstrat dandum esse Arli interpretatq. Illaq si negaret deosa, et alias similes pro deum non bene poterit. Nonq deosa sua Medie veritatem differmis & malis Arlo Philosophe.

Verum instans aduersarij & alias sensu ab Arlo, et diuo Tha eius mentem negat esse deosa veritatem de futuris contingentibus, nisi genus contingentis de illo vel tali, sine ex meritis ipsius, et sine decreto, et causa sua voluntaria. Atque in sua sententia liberos pro cedere non, se nunquam quit media, seu quare contingens est.

Contra 1. nq certum est in communi arbitrio, et gloria nullum vestigium in Arli verbis hic igne. similiter negat veritatem et falsitatem propositionis futuras cuque male negare, si obiectum genus fuit

rg veritatg tam gdé fuerog a vtilem scientiam aduers. per decreta di
uersitatis frente. Contra 1rg Arles, et ibidg dicunt th. p decreta
g, id licuit nullg negare in veritate, et falsitate. vt dx. et infra de
monstrabimus. At cuidem ex nullg illorg credidisse fuerit stingeb de
riuari nullg ex decreto, et licuisse dubitare. Ergo nullor credidit ve
ritatg derivari fuisse ex decreto diue voluntatis. Contra 3m, g exami
ri sibi propos p minus de preterito, quig defuncto nulla fit veritatg, et
falsitatg vt s rg. ostendo. Ergo Arles, et diuus th. t in ser dixerunt
ex propos; vel nulli, per nos credimus, veritatg, et falsitatg decreto
muitis sibi negarunt.

Sed.

Exemplo propositum de preterito manifestatur
Pharum in contra, et scia. M. veritas.

Ista rg Arle, et diui th, arguebg quibg aduersarius propo
ebat de preterito stingi fuerint veritatg, et falsitatg decreto, eig omnia
vita illorg, fuit nosse sibi. Vnde sic arguimus. Ergo eig veritas fuerit
decreto vni ex propositis defuncto eig visa, fuit ex meritis sibi. Probat
igitur capite, quia nosse, fuisse veritas scia M. impugnari, ac negari
solet, ea manifeste gignitur, et colligitur. 2a pa ista est eig apud aduer.
sarios, si grauis sit error. Eg antg sic monstro.

Preterium stingens in rigore vsurpatum cum modo ? de
tracty, id fuit: quig futurum modo ? é, id fuit. Ergo si altera propo
sitio de preterito é vera, et altera falsa decreto eig vna defuncto é vera,
et alia falsa. Cons. Ides vna propositio de preterito é decreto vera, g tam
impossibile est, vt preteritg, seu gd ante sibi preterity dicitur nunquam fuerit, nec ?
fuerit decreto, quig é impossibile, vt Petrus, nec sit, nec ? modo decreto.
Deinde ista equi impossibile é, vt gd ante sibi dicitur futurum, postea nec ?, nec
? ?, vt cibus é pane nostrg. Sg ex.

Dicens ingrimis preteritg fuisse, ac quia in ig potuisse
decreto inclg, vt ine modo illud vere affirmet: at futurum esse nec
modo decreto, nec antea decreuerat, id adsummum postea decretabit,
fundabit g veritatg, quia ex postea sit.

Contra: per accidens est gd decreuerit, aut reliquerit

UVA.BHSC

sui ipsi, seu memoriginobis stingens Storiq: et supponamus, vt fieri potuit, nullig ig remanere memorig percan interni missi ab Alexand. At xta Dth verb sup allig. nequit vi propso de Storio sit deorse aut vera, aut falsa. Ergo cuig ii nulla relicta sui ipsi, t memoria Storii stingit propso affirm, g d reipsa Storiq est modo vera, et negans falsa. Similiter propsa affirm g d reipsa eius, est modo vera, et opposita falsa.

Contra riam: genius regnat, vt si qui modo sint ipsi, t memoria relicta ab obio, Dremote, aut probabiliter dicat, Alexander cucurrit: regnat, cuig, vt ea propso sit vera, si Alexander cucurrit: mo autem cuig sit sformis alteri vera, ut relicta ex obio. Ergo propso de Storio est vera, quamuis sit deserta ab obio.

Dicunt: veritas illius propsi de Storio potuisse decasi ab obio per accidens a cui sit desera. atque ita vera est vt destabilis ab obio; cuig in propso de futuro minime decasi pot ab obio: cuius ppa ea mentis vera a me ipsis.

Sed contra. Si ab obio Storio sit deserta propso, cuig sit ea altera vera simb illius obii, quamuis potuerit evenire, potuit decasi ab ipso. At propsa aliqua sui ab obio sit suffici, vt ipsa sit vera: ergo e. falsa nostra sumamus ab obio, vt patet in exhibilib, atque ita probabilib. Ad nec requiritur aduentus, g d propso potuerit venire ab obio: ergo e. aliqua propso vera, est in cuius, vt procumbat ab illo, vt nega tiua obiectio (ex. gra luxo sit existit:) nec affirmativa Storii montanus reflexe sit sui fuisse, ipse Storio Alexandri; quibus non est, aliquando non fuisse, ad hoc Alexandri Storias affirmet, et ita experiencia cuig, vt ipsa ab eo modo sit existens.

Ad oig argum sit vt propso sit vera sufficit in Storio obio, sine decasu, aut decasibili sit abilis sine sit. At propso affirmativa Storii est ipsa, g d obiectum sui illi sformis: sicut sicut fuisse id, g. sit. Ergo est ipsa est vera.

Dicunt 8. de Storio affirmationes g d Storiq, seu vero de futuro g d erit, g in re, et nil remanet affirmatum cat dicunt aliqui sit, nec fuit, Storio est supponig, et ringens ad esse, et sit esse posterius.

Contra. Si de futuro operatio modo contradictoria Storiendi

UVA.BHSC

a posteriori existentia, et istius omissione, seu negatione: ita de operatione praeterita modo tamen datur carentia praescindens ab anteriori existentia, et istius omissione. Ergo tam modo non datur obiectum determinativum veritatis, seu verificativum propositionis de praeterito, quam non datur obiectum determinativum veritatis propositionis de futuro. Aut e contra tam modo verificari potest propositio de futuro, quam de praeterito.

Contra 2°. ab eo quod res est, et non est propositio dicitur vera, et falsa: ut ex ipso Arist. eo l. 1. Periarm. et c. 8. nec non l. 9 met. tex. 22. omnes ut per se notum accipiunt, et in istis controversiis maxime inculcant adversarii. Ergo si ab obiecto, quod non est potest vera esse propositio de praeterito, ita ab obiecto, quod non est potest esse vera propositio de futuro.

Dicent tandem propositionem de praeterito, et esse divinam et esse humanam: divina fundari potest non tamen in decreto divino, (sed propositio circa futurum) faciente praeteritionem obiectivam, seu passivam, sed etiam in ipsa obiecti existentia, et in carentia succedenti. Humana autem erit vera si conformetur cum divina, et falsa, si non conformetur. At nulla est propositio divina de futuro nisi in causa determinata, nempe in decreto: quod quidem in obiecto, quod non est, fundari non potest. Ergo propositio humana de futuro non habet, nec obiectum, nec propositionem divinam, quibus conformetur, et a quibus et illorum altero vera denominetur.

Contra si propositio nostra de praeterito nequeat esse vera nisi per conformitatem cum propositione divina, ita ex meritis obiecti tam non potest esse vera, quam propositio de futuro. Quod probo evidenter: nam 2° adversarii Deus tam non cognoscit praeterita nisi in suo decreto, quam futura: et quidem merito si quidem ipsum decretum aeternum destruendi rem est fundamentum scientiae videntis destructionem rei, atque ita praeteritionem: non est Deus mutatus cum tempore scientiae aut novas adquirit. Deus igitur tam non cognoscit praeterita nisi in suo decreto, quam futura. Ergo nostra propositio de praeterito tam non est vera ex meritis obiecti, sed tantum ratione causae, ac voluntatis divinae, quam propositio nostra de futuro. Si igitur una est vera etiam altera.

Sect. 8

Monstratur contra Thomistas modernos scientiam ad hoc, et ex nostra contradictione

UVA.BHSC

Moderni Thi viver ag Cai, et Ferr. qui illustrant D Gadey in 3ti d. 34. n. III, et Iabin d. 90, et Goncz. l. 6 de Sua M art. 1. §. 6. et Iabin d. 8. de voluntate Dei art. 3. affirant Deg circa dicta dicenda posse esse omnino suspensy, imo verè omittat, et talem nobis dare circa illa de creaty; quo casu, inquiunt, ea propoa affirmia erunt dicenda falsa, et negativa vera, ita scilt ut falsum sit hoc propoa: Petrus, si vocetur in tali occasione assentiret: Petrus si vocetur in tali occasione, resisteret: vera autem sint hæc: Petrus, si vocetur in tali occasione, non assentiret; Petrus si non vocetur in tali occasione, non resisteret. Idem autem affirmant ja re falsum, q Deus nihil decernat, faltq et voluntq suum quidq operaturq: negativa autem hoc vera, q verum est Deum aliquid de tanto creaturq nihil operaturq; atque ita neque assentiuntur, neque dissentiuntur.

Ex qua doctr. sequitur in favorem dictæ M sic arguimus. Si Deus nihil decernat Petrus retinet libertatem assentiendi, non assentiendi: ergo dissentiret: et similiter si non dissentiret, assentiret. Et vice versa sequitur q non aliter Petrus assentiret, nisi dissentiendo: nec aliter dissentiret, nisi assentiendo. Si autem est, ut non detur absolutus non assensus, dissensus; et non dissensus, assensus. Ergo igitur amba propoa negativa, et de duobus contradictoriis falsitur, aut æquivalenter, et certe summe servanda sunt vera, quæ rhythma vera nihil insigne fingi potest. At ex aliunde est eadem ratio amba illa propoa falsa esse, ut eius fatente adversario, nec si ndg fit, una vera, et altera falsa.

Similiter arguo demonstrari monstruosissime ea falsa esse duo propoa affirmia, nempe assentiretur Pr Petrus assentiret; et enim si falsum est qd Pr assentiretur, et falsum est qd dissentiret: ergo igitur neutrum sufficienter, et indifferenter vocatus a Deo, nec assentiret, nec dissentiret: manebit igitur suspensus inter assensum, et dissensum. Quæ pulchra imaginatio est dictæ M asserendo, et (si standum relatui adversarij) hæc est Arist. et vere Thæ doctrina. Ergo igitur si nihil sui apertæ rhythmi opponat, siteri in ea hypothesi Deus circa nihil circa assensum eventum discernente ung pty aut determinatum

& alberg falsis, qua ꝑ ignorima sua ab aversis, & rebellibus

Explicas arguit, et tacit ergo ꝓcupramus. Pro quo ng
pono nos minime ꝑ spe de quois hypothesi, sensu dixi, quamuis remota ab
sensu, & diversis rebus de prosa, nunqe deliberare, et facultate in ipsis ad
versis, & diversis, & variegatis amicis imparabile. Etenim rebus dixi remotis,
nunqe nulla, vanida, seu exig fallacij vocasse, aut cognosci, aut fugere,
pace voluis ꝑ sequire, quamuis a diversis: et pace ꝑ diversis, quamuis ne
cesse: et qui exig pace nec sequire, nec diversis quamuis nec omnia libere,
nec nota sensu, et diversis. Quia regno ea nig absorpta, et deliberato
locum non esse in eum regno liberatis nec diversis ꝑ parentis si
pog ad omnibus pog, nec damna vergog, et liberatis bene, et male agentes
de, seu bene, et male amicorum.

At sub hypothesi prosa, et vera a deliberare, et qui in
versis, & alys fidei affectus liberatis, et ligeantiq, nasse vero in catho
lica, & alys dicunt ab Patrem liberatis ligeing: sub hypothesi, in qua, et
la prosa enidem maximus et Deus ingesse ꝓ parere Pacy ꝑ sensu, nisi
ꝓ prosa diversorum, & libere amisuq, nec recusuq sensu: quippe ni
bene ꝑ servitutis, ea ꝑ nemini vaga ad sensu, et diversis liberos: ꝙ ꝑ
post ꝑ prosa sensus, et ingenium nisi ꝓ prosecutor diversus ut prosa.

Si aut liberta ꝑ exig servitutis, ea ꝓ. ad aversis, et
liberq eius exeq: ea quia libertas in sensu pars servitutis, sive ad prosa
amicos ꝙ quo possibile regere, ratis & regem et ejectionis honestq, ple
rigia Pacy ꝑ nimis metuq ad subjugum, & liberq nec omni
qꝫ in sensu a servitutis ejus debens ꝑ nemini ad alq, nec alq, qui
riens diabolus mois, et alq, et nolinq exq reflexq. Deus igitur iugum
cui Pacy ꝑ sensu, nec ꝑ amisuq libere, ignoscat eq libere diver
nuq, seu amisuq. Etenim cibus cui dixi, ꝓ diligens Deus ignoscat
nec sinq onda pace duo essentia libera, et servatoria, & ecclesia. Ea
ꝓ debet ignorum nuq diversis pecuniam, et alberq ꝑ pecuniq.

Tanq Rex sensq mos oculos ponit exemplo ex nimio
diligens ruberi, ea ꝓ. amandi Deq: sub ea sede hypothesi Deus
& ignoscat Pessis fallacq diligens, et pacto, ac quicun amatuq.
Vel ignorans ꝑ nisi fallacq, ac quia odio huiq: sapiens et liber
tas eni, & pace quia servitutis. Odi enig ꝑ libertas servitutis, ig ꝓ.

UVA.BHSC

qui pronosticatur non satisfacturus praecepto, pronosticatur illud violaturus: atque ita, vel odio, vel positiva nolitione, vel pura emissione, ex variis scilicet libertatis species quae in hypoth. supponi possunt.

Nisi igitur adversarii tandem recurrant ad Scientiam conjecturalem (pri oribus Thomistis gratam) et ipsis ipsa adeo, atque merito ingratam, et horribilem, necesse est, ut Deus, etiamsi nihil circa condicionata decernat, dicatur cognoscere infallibiliter quid voluntas humana in unaquaque hypoth. possibile libere ageret.

Sect. 4

Assertiones circa veram Arlis, et D. Thae doctrinam pro Scia Media inferuntur.

Assertio 1a. nec Arles, nec D. Th. locis 1. 2. citatis agebant de propositionibus divinis: atque ita etiam si negarent veritatem propositionibus de futuro ut tale non propter ea Sciae M. veritatem negasse, vel levissime praesumuntur. Assumptum constat 1. quia nunquam Deus, aut eius scientia ibi nominatur: regulis a. generalibus, et maxime philosophicis (atque nominatim perfectionis carentiam asserentibus) Deus comprehendi non censetur: praecipue vero nomine propositionis, quod valde improprie, et abusive adaptatur Sciae divinae. 2o. quia tam Phus, quam eius Comment. D. Th. loquitur, et de propositionibus circa futura, tanquam nec veris, nec falsis: ita de propositionibus circa praeterita et praesentia, tanquam de una vera, et altera falsa: quod tamen divinis non convenit, ut pote semper, et essentialiter veris.

Assertio 2. Nec Arles, nec divus Thas quidquam agebat de propositionibus circa futura condicionata, sed tantum circa absoluta: atque ita nihil contra Sciam M. indicavit, dum veritatem propositionibus de futuro negabat; etiamsi divinas quoque complecti credatur. Assumptum est evidens omnibus integrum utriusque actoris textum legentibus.

Sed opponunt moderni Thae eandem esse rationem de utrisque futuris, saltem vero ex D. Thae: ideo e. apud ipsum futura absoluta dicuntur non trahere rationem sui propositionem veram, aut falsam, quia non sunt durata ratione sui, sed contingentia adhuc, et veluti suspensa inter fore, et non fore. At haec ratio aeque vel magis adaptatur futuris condicionatis: quia nec ista ratione sui trahunt propositionem veram aut falsam.

UVA.BHSC

At hæc vulgaria opponitis ad hæc mihi videor cum aliquibus eis. Admiratio maiori, et verba minus negotiosa: quæ futura absunt, / eo modo, quo talia dicuntur: sive absentia, absque cuiquam formulare aut quæ sunt futura, quæ aliquando cum anticipata dicuntur: quod ea ut in ipsis verbis ad hæc omnibus videntur, quod, debet verificari cum ea. At futura dicuntur verbalia quæ sunt actu, aut progressiva, aut cum sunt futura: et præterita dicuntur quæ sunt actu, aut præterita, aut fuisse. Unde verbalia cum nomine vocabuli verbi cum propositione, quæ obliquat præsentia cum significa, et valeat significatio: nunc vero recipiuntur cum obliquationis sua infinitate significationis, et vinculis.

Habemus quæ opportune indicat arguit, et dicat de prima nota / fons in cuius scuto quod Deus sua dicatis reflexus suum dicatum inde fundens adumbrati, quæ affirmat / Pater aut fere nostrates / Magistri Dan Aluar. Zuenel, et alibi, nostros auctores allegandi. Ea e. scire debeat vera una dicatæ futuræ dicæ.

Quæ exemplo cui dicitur et dicatur unda Rex arguat quæ non Rex M. dicatis proprietique, et nimis prudenter solere exole fecit scilicet obligationi, aut declarationi, verificationi, formalis, et probationi dicatæ cognitis, aut veritatis. Nec possumus ut valeamus mirari, ingenio, et familiare facilitate arguit, dicuntur fecit scientiæ / primo, cum regnum / dicunt actori, regni nobilissimo cum dignitate virtutis fuerunt Barones, et Alu. Maxime vero ut Pater perspicuum patrimonium, cuius cui ad Rex regnat inveterata, et non dicatæ, non optimi: et minime ipsi dignos ad cuncta nisi / dignus et ipsius est ea infallibiliter nupta, et cum requisita, ingenia operatæ. Deum igit et agnoscunt sine dicatis / ni, se inducta / ipsorum vero operatæ, cognoscat patrem sine dicatis / ni ex dicatis futuris.

Aliquis B. proponat vera quæ ut negotiale, aut alio exemplo ostendat verba dicipsum stingat, ac dicatur vera, ut falsa cum futura, sive absentia, sive dicata: ac sensu vide admittuntur instantia. At ac opponit nec vere, nec falsa, propria, aut mihi sunt. Prior admittit pari videor in dubitabile, vig ii dicunt dicuntur ex g. contingit ex voluisse nunc / ni, ut in

UVA.BHSC

recto, et ex creatura futura (absolute, et condicionate) ut obliquo: etiam scientia, veritasque diuina circa rem futuram eodem prorsus modo constitui debet, ut pote consistens, et fundata in illo decreto. Pariterque veritas humanae propositionis ex ipsa propositione in recto, et ex re futura, ut obliquo connotato complerique potest.

Rursus (ut exemplum etiam a rebus creatis sumamus) si prioritas, qua Petrus antecedit tempore Antichristum est praesens Petri duratio connotans de obliquo duratione posteriorem Antichristi, etiam veritas, seu confirmatio propositionis affirmantis Petrum esse priorem Antichristo, ac per consequens Antichristum esse, aut fore posteriorem, constare poterit ex ipsa affirmatione praesenti ut subiecto, et forma veritatis, et ex praesentia Petri, ut termino, et connotato intrinseco, et ex Antichristo, ut extrinseco, et minus principaliter connotato.

Posterior assertionis pars inde constat, quia propositio ipsa ex se non est vera, aut falsa, sed ut summum contingenter; atque ita non nisi per accidens, siue ex accidenti, et ab extrinseco. Hoc autem extrinsecum nequit esse nisi ipsum obiectum in esse rei usurpatum: tum quia ab eo quod res est, et non est ut importata per propositionis copulam propositio dicitur vera, et falsa: tum quia in multis futuris nulla est praesens ipsorum determinatio in causa, ut in fraliter contingentibus, seu nostrae voluntati liberis, de quibus unice, aut praecipue agimus. At futurum illud in esse rei modo non existit: quo modo non potest constituere, aut complere propriam veritatem nostrae propositionis.

Dices: omnis nostra propositio affirmatiua de futuro coexistit scientiae diuinae, et affirmatiuae, et negatiuae: 1° modo est vera, 2° modo est falsa. Ergo omnis est et determinate vera, et determinate falsa. Disquo consequens, proprie, aut distincte nego consequentiam, improprie, et late concedo consequentiam. et ob hanc obiectionem notanter in ipsa assertione opportunam ~~adhibuit~~ limitationem adhibuit. Et quidem cum propositio nostra non affirmet, aut neget scientiam diuinam, nec rem ipsam ut cognitam a Deo, sed rem nudam, et praecise usurpatam, aut saltem ut determinatam in causa: non potest dici primario, et proprie vera propter coexistentiam cum sola scientia diuina vera, sed tantum improprie, aut secundario.

Dices iterum: quia ob eandem rationem nec propositio de praeterito pe-

UVA.BHSC

pueros ẽ progne vera, nec falsa. Concedo sig, qꝫ las gramaticas. Vera
lo grande propsibꝫ, que sus perfectiõe, ẽ aditiõ nõ vero.

Dico tanꝫ. Ergo Arꝫ, et D. Thꝫ dixerimus. Ipse. aliter
de futuris, ac defunctis loqueb̃atur. Nego sig. De eis qꝫ bene in
tim dicimus.

Assertiõ 4ª sic. Ea veritatis, et falsitatis dicta ab
Arte, et ab eis ꝙ ea communitas. negabatur, quæ sũt nõ sin
gens, id est nulla, aut inexistibilia. Cꝫ ea circa futura, et futura
ꝙ inexistibilia, et contingẽtia, ut os sibi ipsꝫ redditat sibiꝫ. Prima
inferentia patet ex dictis agentis P. Montoy. d. 48. s. 5. et P. Aldan. d. 11.
s. 3.

Et ides Arles obiget nullibiꝫ assentiat: et in fine capitis ca.
Periarm. ita resolutiue exequitꝫ, t non est ens, et fu
turum est, tũ est: nõ ens stingit, dividendꝫ dicere, altum assen
et patuit exemplꝫ in bello navali ctr crastino, et dicitur verbi gra
tunc observat Boet. in Comment. glaxissime, quæ circa hanc
de stingib⁹, et futuris, exponit Arles. Et D. Th. ibi ꝙ Commen.
et nullatꝫ sub dissimilitudine cꝫ Arte sentiet, et cꝫ dicta negant rela
dit: unde impossibile ẽ nec esse, nec nõ esse ꝓ nunc est, et est, t Deus
Non ens, si dicitur alterꝫ negatur.

Ꝙ 2ª pars ꝓ assertiõ. Ea dicta circa veritatꝫ et fal
sitatꝫ negatur singulis propsibꝫ futuris, quæ sunt ꝓ futura dicendi
ci, sed dicuntur circa futura, et stingens dicta veritatis aut
falsitatis, id quæ sit in existibile, et propria nullitas. Ergo singu
lis propsibꝫ pura dicta sunt, et sola nullitas negatur.

Ꝙ ea veritatis dicta negatur ab Arte propsibus de
futuris stingẽs, quæ sunt ꝓ futura, et futuris. Sed dicti
excludit ẽ compta dicta veritatis, id est nullitas: quæ sit ab
dicti ig impossibilitatꝫ deliberandi, et alterius sciendi, atque negoti
andi, ut ratio vidimus. Ergo illis negatio fit dicta pura
nullitas.

Ꝙ ides Arles prospsit futura nec vera, nec falsa: et
pellandus docebat, qꝫ aliquis nihil stingeret, id est ea existentia

caverent. Quare (inquit lect. 14) non oportebit, nec consulere, nec negotiari. Sed haec determinatio non est pura, aut quaecumque; sed inevitabilis et vera necessitas; non est Arles, aut saltem D. Th. Consonantes dicere potuisset pura determinatio veritatis esse contingens, et libertati contraria: alioqui omnis divina scientia, et omnis fides futurorum contingentium repugnaret. Ergo sola determinatio veritatis necessaria, aut necessitas involventis illis propositionibus negabatur.

Disp. 9

An Deus praenoscat futura conditionata in causa creata, vel in ipsis,

Sect. 1

Proponitur, et explicatur sententia Patris Molina

Ipse 1 parte q. 14 art. 13. d. 14. et 15. atque in concordia d. 49 docet, Deum per altitudinem suae sapientiae, atque excelsa causarum creatarum super comprehensionem cunctos nostri arbitrii motus penetrare. Unde P. Molina (cuius loquendi modum imitantur Becanus et alii) multis visus est asseruisse Deum in ipsis causis 2, seu in nostris voluntatibus, ut super comprehensionem agnoscere futura conditionata: atque ita ipsas esse medium obiectivum determinate agnoscendi futura. At P. Lessius de gratia efficaci c. 16. Fasol. 1 part. q. 14 art. 13. n. 464. Aldret d. 31. s. 1. et alii eos in Societate doctrinam a P. Molina eloquendi modo traditam esse merito observarunt.

Et quidem modum locutionis opportunissimum esse non dubitamus, pro quo suppono comprehensionem esse cognitionem adaequatam rei cognitae, sive plene, et proprie ipsius rei cognoscibilitati secundum omnem illius formalem, et eminentialem continentiam. Unde super comprehensionem erit cognitio excedens intrinsecam rei cognoscibilitatem, et continentiam, sive cognoscens in re, aut de re plus quam ipsa exigit, seu meretur ut cognoscatur de ea. Quapropter cum causa libera creata non habet in se vim, aut

UVA.BHSC

mentis, videas, aut intelligis, vt agnoscas posse illum esse summe ens. quod summe scimus, ea cognitio, qua summe desiderabile scimus esse medius per quem ipsum Deum, quem cupimus videre, appellemus.

Vnde quamvis D. Mol. locus Dei in mente sua, vt super ipsum, et altissime ipsum agnoscere seruire cogitet, cum in diuinis ipsum ens absolutis esse medium terminum, seu intentionem in quo ea ipsum noscantur, sed tantum cognitus esse altissimum locum vt super ipsum quae ad sui cognitionem recondidit: ipsum summe diuinae intellectionis immensitate: ipsum supremum Dei mandatum, quae nos ad ipsum media clare cognita altissime ascendere debemus posse.

Sed dices: quod Deus non sit cognitus nobis superintelligibilis, id ipsum nos dicamus sine aliorum: primum. Quod primum videtur absurdum, quod Deus non sit primum intellectum, quod omnium cognitionum. Deinde quamvis ipsum Mol. quia ideo negat Deum summum intellectum, quod Deus non sit superintelligibilis, Deum ipsum dicit Deus negatis omnibus ens: quod Deus non dicamus non cognoscibilem, sed Deum ipsum cognoscibilem, ipsum Mol. vt ipse P. Molina l. 50 in concordia vnus e duobus, quod ipsum dicit, et quamvis concedamus Deum per sua mentis cognoscere, non licebit ne superintelligere: etenim ipsa mentis scientia talis debet esse, qualem nominus debemus Deo vt perfectissimo Deo, quod vt perfectissimum intellexit: Deus autem ne vt ens ipse, et sua non cognoscit, ita et cognoscit.

Cum omnibus rebus ea ratione superintelligibilem explicans rediens Vasq. 1. part. d. 67. c. 3, etc. Franc. Herrig. et praesertim, quae mentes videntur Deum in volare creata, vt indueat ea tali finalitas, splendor, obscuritas, ita quae in mentes agnoscere summa ratione: quae logicalis modus probabile appellat Bellarm. l. 4. de gra, et lib. arb. c. 15. et docti docuisse probatur.

Ratio autem dicti et legitimi sensus manifesta est, quod ratione dicti quod D. Mol. ideo negat ipsum superintelligibilem, quia supponit ne sua M. efficaces, et ipsas, in quibus Deus agnoscat ab omnibus liberos, et ea reputant libertatis ratio; at nos minime cumulat ea contrarias ante efficaciam mentis nostrae libertatem, ita ipse ita talis versae

UVA.BHSC

[illegible] vim habet infallibilem decernendi aliquid potius, quam ad illa respectus [illegible] quidque habet etiam vim decernendi aliquid operandi. Quin potius cum ille cum libertate ad aliquid [illegible] pertineat, manifestum evertere sua infallibilitate libertatem, [illegible] [illegible] sive falso [illegible] dici.

Dicit igitur manifeste cognitio [illegible] in [illegible] [illegible] infallibilis [illegible] ad illa [illegible] ipsa cognitio divina esse [illegible] decernendi se, [illegible] [illegible] operari a Deo cognitum.

Sect. 7.

Deus non cognoscit futura contingentia in causa creata.

Conclusio in theologia [illegible] Nullum objectum potest esse [illegible] seu medium cognoscendi illos effectus liberos, qui [illegible] [illegible] quamvis [illegible] comprehendatur aut supercomprehendatur [illegible] voluntas creata, ut [illegible] libera [illegible] potius [illegible] diversa [illegible] ad utrumlibet sit indifferens: [illegible] voluntas creata libera [illegible] esse [illegible] etc. Conse. et min. sunt omnibus certae: et maior [illegible].

1.° [illegible] objectum internum [illegible] infallibiliter cum alio [illegible], [illegible] ostendendus hoc aliud esse infallibiliter futurum. 2.° [illegible] nullam [illegible] ostendere [illegible] plus [illegible] [illegible] [illegible] videre in [illegible] ea, quae in [illegible] non [illegible] [illegible] effectibus [illegible] possibilibus [illegible] [illegible] 3.° [illegible] comprehendentis perfectio [illegible] quidque, ut de [illegible] cognoscatur [illegible] effectus, quibus [illegible] [illegible] non [illegible] illa [illegible] [illegible] cognoscatur: [illegible] super cognitio illa [illegible] effectus, et quasi [illegible] adulterino.

Ex quibus clare [illegible] probationem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] circumstantias, qualibet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indifferens, et indifferens in [illegible] [illegible].

Arguitur. Infinita Dei sapientia [illegible] effectus, qui [illegible] [illegible] [illegible] aliter, aut probabiliter in causa proxima [illegible] [illegible] [illegible] ergo

à Deo certitudine saltem morali praesciatur in causa. Et consequenter certitudine met. in eadem causa a Deo praesciri potest. Consequentia probatur exemplo rati, maxime nostri; loquamur de effectibus certitudine morali a nobis in illa praecognitis: sicut Deus certo moraliter in causa agnoscit, quae nos probabiliter tantum in ea agnoscimus; ergo Deus ipse certo metaphysice agnoscit, quae nos certo moraliter agnoscimus. Antecedens probatur agnoscimus quod aliquis intelligit alicuius genium, inclinationem, passiones, et alias voluntatis humanae circumstantias, eo probabilius, et eo certius praenoscit effectus eiusdem voluntatis futuros. Et Deus, qui altissime, et infinite penetrat easdem circumstantias, non potest non certo saltem moraliter, et quae in ergo metaphysice est praevidere liberos, et futuros effectus.

Hoc argumentum non facile est, ipsumque tamen ab omnibus solvendum est: impugnat enim omnes in Deo scientiae futurorum contingentium, maxime vero scientiam mediam; quod quidem simplex intelligentia necessario penetrat omnes illas circumstantias: ipsa per scientiam visionis, et media, quamquam ante mediam, liberae, et infallibiliter praenoscit futura contingentia.

Ad hoc ergo omnibus in eo. Distinguo antecedens: aliquis effectus, concedo; omnes, nego. Quippe effectus illi qui in causa, aut nihil, aut parum praemonent, vel inclinatio supponens potius quam oppositum, non nisi [illegible] aut levissima probabilitate possunt in causa praenosci, et praedici. Unde ad omnium [illegible] res ex defectu [illegible] inveni: quod [illegible] [illegible], vel perfectio penetrationis non [illegible] ad indagandum intrinsecum, quod in obiecto non est: ergo [illegible] potest maiorem certitudinem causa ad effectum afferre, quam ea, quae est in ipsa causa.

Exemplum sit ipse intellectus divinus decretum suum necessario comprehendens, et tamen ex decreto non affirmat in Deo, sicut pro illo necessario signo, ac pro posteriori, et libero erit tamen omnia decretum omnino liberum praedestinandi Petrum, quin potius ipse Deus in se est complacentia libere, vel nemo circa salutem Petri, non [illegible] infallibiliter Petrum salvandum esse. Unde saepe in nobis contingit, ut ex [illegible] necessaria [illegible] affirmemus in causa effectus futuros, qui affirmandi non erant.

Sect. 3

Deus agnoscit futura conditionata in ipsis, ut in medio vel positivo, vel negativo.

Hac distinctione disputationis titulo respondemus: nam ut in d. 4. s. 3 et 4 observavi: si actus Dei secundum determinationem contingentis explicantur, quaerunt ergo [illegible] per constantiam extrinsecam, vel intrinsecam

dubitandum non est Deum scientia Th. attingere conditionata in ipsis positive. In ipsis in quibus, non tantum tractive, de quo nulla potest esse disputatio, sed etiam detractive, sive connexive, et tanquam in medio mixto, et connexionem praebente constituente, seu per modum conditionis integrante.

Si vero actus divini denominative contingentes aeternis tantum denominationibus, aut tractionibus contingentibus tandem constituantur: ita Deus dicendus est agnoscere conditionata in se ipsis: in sensu quidem tractivo, positive (quod nemo dubitat) et in sensu detractivo, sive connexivo, aut medio dante connexionem, seu ipsam denominationem, ac tractionem; non nisi negative, seu aequivalenter positive, quatenus scilicet Deus a se ipso agnoscit tale conditionatum sine ullo medio detrahente ad talem cognitionem seu cognitionis denominationem, et a se ipso eam habente, quae etiam posita conditione, nec falsa reddatur, nec causat, aut detrahit tale conditionatum, nec oppositum impediat.

Atque in duplici titulo Deus dicitur in ipsis conditionatis negative usurpatis, et se habentibus agnoscere, et quia non agnoscit in alio, ut in decreto, et quia ipsa conditionata non causat sua illius scientiae cum conditionatis connexione.

Sect. 4

Argumentum Thom. quod ratio D. Th. appellatur refellitur.

Vulgare hoc argumentum ratio D. Th.ae a suis actoribus dici solet; et quia inquit Joan. a S. Th. p. 987. illa semper S. Doctor utitur, magnum indicium est in ea multum ponderis latere. Caeterum ea nullibi in D. Th. invenitur. Sed cuiuscumque tandem illa sit a citato actore, nec non a Godoy. Baronio, Gonet, et alijs ita proponitur.

Res contingens ex se, et ex propria obiectiva veritate, antequam sit, non fundat veritatem formalem, nisi tanquam futura. At ut futura, sive in statu futuritionis, nihil adhuc est in se, sed ut summum in causa, ea quae increata, et non impedibili per creatam: ergo res futura in se, sive ratione sui non fundat veritatem formalem. Resigitur futura nequit cognosci in se, sive ratione sui, et tanquam medij.

Resp. concedendo totum discursum: et ipsum sic explicando: distinguo eam maioris propositionem: non fundat veritatem formalem, positive, ac formaliter, concedo, et admitto: negative, et aequivalenter nego. Distinguo minorem: ibi nihil adhuc est in se positive, ac formaliter, concedo; negative, ac aequivalenter, nego: nempe nulla est

UVA.BHSC

illum vi deus, & humanus inde eius eq deus si est ly naples. & dyas similiter sens: inferna positiua, scdo; inuegatiua, nego.

2° reo abundantius, siue magis absq inionibus absolutis: genitor silt dignitatis, et sicut hoc modo: x° esq inamorary in alio siue esq ligia dissensq, nego: et quidq ouinegationes) x° opposito sensq, & subdiguus: positiua scdo, negatiua, nego.

Indeo: futuru uiuale & stingere, impedibile, et adoriunque in lyons: Prohibebunt hic, obgd, siue ingius, potius ut futuru, quq ut futuru agressa est. Dignus ad: & stingere, positiua, nego: n e. stingit in sua entitate, & ut nam nq stingit, & stingeret, arguit in eris, & erat stingens: & stingere, negatiua, scdo, nunquam ut beatus, sederis, & erat beatus, et dignus sum positiua, scdo: negatiua, nego. Singulo aliter x° inamorary stabiliri, nego: x° opposito, sic ligius: in sensu positiuo scdo, in sensu negatiuo, nego.

Replicans: vindicimus & circulu, qui ge veritas probq, siue in rebus & dictis ouenientia cum obiecto, et nunc veritas obiecti ouenientia rei ipsi. Ad quod sicut M. siue cognoscibile & dictum in signo ge veritas probq & dictum ex obiecto, et nunc obiecti ex probi: nunquam ex eo gd unq libertatis existens ante oculos dei dicebat sicut beatus, probamus veritas probq, seu in rebus & dictis beatus: ex eo eo gd hic veritas probi, siue gd una propositio beatus sit vera probamus gd unq obiecti, seu existens gd rei ipsi & opinionis. Tamen ista probo & circulu vitiosum.

Nihil hac obiectione grauius apud modernos obscurius, inutilius apud nostros mirabilius: ng minus propositio & audientes falsa, et minus nimis fallax, et tenebrosa.

Maior e. impossibile ut in ordine arguendi ligeneus: qui e. hanc, effectus causa, et nunc cuq ex effectu probare & nihil scitu in schola nostra vocque demonstrandi genere aperiri, et apodictici. Nihil theologi nisi probare possunt: indiam & veritas probq ex obiecto nunquam aperiri, et obiecti ex probi nunquam apodictici. Et eiq similiter probatur in ultimo posse tu in sua natura quq in libera: cuque procedat sic ultimate, aut tandem desinat ex suae & reflexo & patrum quisquis sha, siue & dei non sit schola ei, ac pugnat et Bonus et Mansis.

Dicimus minor propositio falsa, et tenebrosa e. cumque sit dignum, ibi probari veritas probq ex obiecto: ex obiecto, inquq, siue creatura quq sit negamus: ex obiecto, qua scitur, scedimus. Vel sed dignum: ut quq ex fundamento, & medio negatiuo, scdimus: nunquam ex fundamento, & medio

UVA.BHSC

sitivo, negamus. Aut 2° subdistinguimus: 1ª eoq sentq connotatorum, concedimus: 2ª oppositq sentq, negamus.

Ratio sic apriori sit: q̃ ut d. 8. s. 1. et 2. probavi, etiq si Deus nihil condicionaliter actu decernat, adhuc tn̄ ē veritas summe necessaria tam obiectiva, quam formalis, q̃d voluntas humana Petri, si donaretur tali libertate determinaretur ad unum ex duobus extremis saltem vage usurpatis: determinaretur, inquam, sive Deo p̃ determinante, sive n̄ p̃ determinante: de quo modo n̄ disputamus. Et Deus ipse in alia rerum combinatione, nempe rogatus a Deipara procul dubio determinaretur t ad eligendum, t ad reprobandum talem hoc, qui modo pure possibilis est; etiq si modo n̄ se p̃ determinet Deus condicionaliter per aliquid decretum liberum circa electionem, t reprobationem illam, vage usurpatam,

Sed penitus repugnat ut necessitas causae indifferentis, et quae vaga ē in signo necessitatis, seu scientiae necessariae Dei; n̄ fiat determinata in alio signo per unum extremum contingens, et liberum, ut nobis innotum, et indesignabile. Nam haec ē essentia necessitatis vagae consistentis in causa indifferenti proxime ad duo extrema posterius, et contingenter verificatur, et determinatur per unum extremum, alioqui n̄ esset necessitas vaga causae indifferentis, sive liberae, et impotentis realiter contingere, neq realiter a se dividere ambo libertatis extrema. Ergo voluntas humana in alio, et posteriori signo contingenter determinaretur ad unum extremum.

At Deus sua perfectione determinatus ē ad cognoscendum quidquid determinate foret: sive obiecto per modum motivi iam nunc determinante: sive Deo ex se intellectu aliter erumpente in eam tractationem, t denominationem contingentem, ut obiecto contingenti conformem, et ipsius obiecti, quod foret si gratiam. Ergo Deus etiam nihil condicionaliter p̃ definiens sive ante, t p̃ter omne illius obiecti decretum, ipsum iam agnoscit tanquam condicionatum, quod foret.

Disp. 10

An Deus agnoscat sua condicionata per scientiam reflexam, quae sit media, vel potius libera.

§. 1.

Suppositiones, et sententiae.

Suppono 1. Scientiam dici reflexam, q̃ ea reflectit supra ipsum Deum, in quo ē agnoscendo quid ipse in tali, t tali occasione libere ageret: nempe, an si

UVA.BHSC

Adamus p̄ peccatū- Leviticus Dam Verb. Incarnatus q̄ Ant. ligno duorum ali q̄ mundy manuum ipsius q̄ peccati remissionē Ant. Dispara ng gaudet pro tuba prodisore ei sanctus auxilij efficax, et similia. Et ideo Sua s. diuisalis, qua nra s. diuina p̄ nos ait appellat de nra q̄ rerum directa circa nos, seu operā nra.

Suppono 2. si disputatur, an dna s. diuisalis diuina p̄ media, et quos stringat, an possit libera Deus ista vng disputare an sua s. diuisalis reflexa, siu media, et an libera: nempe, an Deus operā decreta sua s. diuisalis futura, et possit p̄ sentia agnoscat s. diuisaliter in decreto absolutiuo, et ab aeterno existenti, vt de nris s. diuisalis opinantur nouitij: an extra decretū, et fuse in ipsis s. diuisalis diuis, seu vi sermone Dei inclusa, vt de nris s. diuisalis affirmat nri Theologi.

Suppono 3. Multa q̄ dicit Sua s. diuina agnoscere in decreto siue per suā libertatē. Legis nullā esse inter illud disputandi. potē enim, et solet Deus multa s. diuisaliter decernere, vt d. q. 1. et q. exemplis ibi recitatis videre. Quid. n. excogitari potē re Deus operā sua pro sua gloria s. diuisaliter decernat. Et qui dq̄ vt quis libet vng opus vng alterius, sua illius q̄ supposito sua diuina potē absolute decernere, ita illud idem vng opus sub ipso dq̄ alterius sua s. diuisaliter decernere. Vnde si de operibus exterioribus, et creatis disputamus, nulla fere videtur, q̄ d. p̄ possit s. diuisaliter agnoscere in decreto. Dixi nulla fere, q̄ excipi debet resultatio, et sua influxa, aut alia similis rō, seruata nulla in Deo circa ipsa p̄cisione decreti s. diuisaliter absoluti in decreto sui s. diuisalis, vt potest sibi cognitum p̄ nostrum p̄otē.

Supponō 4. q̄ vtrū dependens q̄ vng in eo occupari: vng p̄ impē Deus, sed vng libertas p̄ nostrum s. diuina sua in decreto? Sive an vnicus medius cognoscendi in ordine ad dna s. diuina, q̄ sua s. diuisalis decreta? Sive vtrū p̄ sua multa, ad vng dna sua s. diuina Deus in decretis agnoscat, vel ea agnoscere supponat. Vel potius est ita per Suā M. cognitā sine decreto multa s. diuina diuina, quā sibi ab aeterno s. diuisaliter decreta p̄ nos cantur, nempe relia nata, et quæ stringit, siue p̄ libera, quā Suā M. reflexā appellamus.

Ita sensa affert ex Suā reflexa, adducto p̄ sentiendi gendere. Sua in primis ac p̄ferentibus Theol. Dicendum Thom. Magister Sanctus q. 22. art. 3. q. ad tertium sem. resp. Alvar. l. 2. de auxiliis d. 7. n. 23 Lumbier (in primis edidit p̄ multos) Ioannes q. 14. art. 13. d. 8. s. dub. 6. in solutione ad 2m opinionis. Cabrera Ioan q. 62 art. 1. q. 12 §. 7. n. 169

UVA.BHSC

Rigoli q.1. arts. initio, et dicunt pag. 76. 93, 99. Verbig in relec
tione 2 relig M. fol. 12. in fine. Machin de 14 2 Conclus. Mercenarii qui
negabant q̃ desiderio eig 2 dissalier ad alios 2 usus, et in relig Mercy Trinit
q̃ affirmat. Et quidq; ou circa hoc, quamuis nomen dicat M. q̃ affirmans, rq
in ipsq, ex nomine dicti realis, sive 2 fundatis in deceptio, q dic, agere sat
bene.

Ex 2 sua illius rne negativa, ig videtur esse falsa, incertissime Theo:
qui vt sor sua docuerq; dicit M. diuus 2 veritatq, et exitiq arguere primo
negant eig ipsq in dicta reflexa. Cui q̃ videtur P. Medin. 1q 20. q. 14.
arts 2. in 3 genere et in secundia q. 14 d 40 in edicis Ulissiponensi,
et d 42 in Antuerp. Quamuis illum arguunt q̃ d infra affirmatur) q̃ quidq rea
lem sui exitiq, sed Conclusio ante dicenq q̃ dicunt impugnat: illos quidq
dicere, et illq negare videri posse.

Sect 4.

Deus habet Scientiam multorum satis
superiorum conditionatorum reflexorum.

Dico 1as q. 1. arguo vo qui dicit M, nempe dicenq, et reflexe vel
q̃ d 2 prima, vel in fine per quendq additionem. Deus scit sub qualibet ali
co aliquid futurum, quomodo ad illud 2 se q̃ futura, seu 2 dissalier ipsq
in futurum: q̃ eiq sine futuros dissalli debq Conscire q Deus futurum.

Lo pr 2 arguo magis specialiter sic. Decreta, quæ existerent, et 2 vi
q̃ definisset ipsorq 2 dissalia reflexa, ea agnoscuntur a Deo 2 dissalier.
sed ea 2 agnoscuntur vi q̃ definitionis reflexa 2 dissalis, nempe Decreti si
aliter ea futuris, et relatis impossibilis. Ergo multa decreta agnoscuntur
a Deo 2 dissalier, et 2 vi q̃ definitis ipsorq 2 dissalium reflexa. Agnoscuntq
per eig M. reflexq. Vtraque 2a 2 evidens.

Ex q̃ illi aliq maior 2 pat. sq q̃ Deus cognoscat debet quidq Deus
existerent. Sq 2 ig aliquid imperans eius sive 2 dissalier sic illa futura,
quæ existerent in ipso 2 q̃ definita, seu 2 q̃ futura ac 2 dissalier. Quilibet
primis suor eiq in dei providia in modum, quo vult honor Dei proximq
futuriq / relatis liberq omissisq indifferens, et 2 imperantq illorq, q̃ in dei
de decreto sua ea, quæ ex propria tendentia in 2 mutuum regnum iq cessisse

UVA.BHSC

ãri genus nihil sunt nisi nihil inane libera Deo. Qualia enim sunt ea, quæ orium ex ordine inverso, siue ex decreto deterministo diuino, relinquere, siue ponere, et positiua relinire, siue per omissionē adiuncti processus infiniti et ordinis debiti ordinis, successiue impenetrandi. Qualitandis quæ ens ens, aut fere sine ens. Nihil enim Deus omnipotens Deus ℞ pone determinate Christ, in dies mouere ad determinandum mundum (aut non), nisi prius determinat se determinare mundum, scilicet ens ens, si determinat Christ?

Ad minorem pr. Deus non ℞, et ideo non ℞ negatiue sed ℣, aut vnius vi decreti definitiui, siue absoluti, siue hypothetici, ea quæ non ens, aut non existerent vi ens ℞ hypothetici: sicut e. ideo iudicat in decreto absoluto futurum esse, q̃ illud existet futurum per illud decretum. Non ℞ futurum per decretum si ℞ faciendum per decretum, et consequenter vi decreti. Ergo etc. Deque quo non videtur possum Ds. s.s.

Denique ex hoc manifesto argumento soluitur, et ingeniose, quippe Deus hæreticus ℞, nisi ipsa affirmat, et inferat quod Deus diligit imperfecte quid diligat, et inferiorē. Probationem. Imperfecte ille amat minus, qui per quidem ex argumento D. Mol. existentia decreti per illud Deus liberetur diuino, aut eius futurum, per aliqua circumstantias disputabant. Hæc nominatur ex argumento theologico imprimis.

Ad primum argumentum huiusmodi ingeniose Ad reflexa Scotistica sufficiunt ex Romano ingenioso: verum si quidem illius scitis per omnia nulla libertas ledenda potest videri ℞ non. Potissimum ad argumentum ita sunt importuna per illud, quod hactenus versauimus de indifferentia et libertate veritatis singulis a decreto futuri absoluti: quod ante argumentum ℞ quia Ad primum patuit ℞ ita; et minus falsum ℞ ens prodiisse per vim imaginis et fundari absurde videmur. Ergo.

Ad 3.

Ad quia Ad reflexum non animadvertit decretum diuinum.

Ad reliqua probationem ingeniosum Dei prouidentiæ, pauperis, simplicis ordinis: vide decretum hoc, humanum, quæ absurdia: ave ergo, Christianum, nihil quæ similitudo in dicam complectitur ingeniosum per Deum D. Mol. Dei esse voluit ens quæ ingeniosum esse ingeniosum volens, debuit, impedit ne infallibiliter liberat

UVA.BHSC

illius voluisse. Sed sua reflexa iudicium in ordine ad diuina obiecta, sunt
creaturæ, sic ex aliquo modo iudicat. Ergo si iudicium impedit voluisse illius libertatis. Conse est euidens.

Maiorem sic supponunt, nam sola ratio: et salte si illa sua sit requisita exigit ipsum velle, aliqua ratio exigit ipsum velle, vt secundum.
Negatur sua ratio, et requisita ad volendum libere, debet esse iudicium indifferens ad volendum et non volendum, ad decernendum et non decernendum. Aliter enim Deus ipse non esset liber liber: si quidem liber in ordine ad opera, dicitur esse necessitatem, esse ex libertate voluisse omnia: nec liber in decernendo esset, si quidem decreta esse supponunt ex sua ipsius absolutissima determinatione.

Minor insuper pr. Sua reflexa iudicium indifferens decretum seu voluntatem circa obiectum, nunquam habet exercitium: quippe nullum habet, respectu eius Dei in decernendo, si ipse qui liberrimus arbiter et potens promptissimo libito decernere quæ cuique opportune, et sine successione decreti, mouetur ad decernendum hoc, ea veluti ipse, seu ex fine, ad quem possit ne decernere quæ, sibi omnia hoc. Ergo si sua reflexa iudicium decreti quæ, iudicium indifferens. Quia pr est falsa et tenua, tenua. Quod igitur negatur ma, ma tenua, nullatenus tenuit.

Ad probationes, et primo quæ probant, Deus ni, et lucem simplicis Intel. ante cuiuslibet decretum, sit in sua ampliss. libertate ad ea quæ decreta: etenim cuiuslibet decreti ante et decreti, ipsa Deus in ordine ad omnia media, et quæ quæ, ante incarnationem ex. gr. non se ex gratia peruiadi frustrandi primum seu circa hoc decretum: nec modo determinatus suæ libertatis circa ipsum quæ, ante incarnationem per decretum hoc. Ad ea non est ex cogitabile, et Rationem adhuc ex cogitare, cuique aliqua sua ratio iudicium indifferens sua, et non decretum: vt decretum ante affirmamus. In reliquis et patria dicitur Iudicium Sua M. ante libertatis: reflexa sibi adiuncta, et directa ad humana: siquidem ibi dicitur Sua M. existere, et existere ex voluntate libera, quæ peculiaria adiuncta affirmat. Ergo Sua M. reflexa nullo modo prior et absoluta decreti ante affirmat.

Ad probationem vulgarem ex emplo aggregatum ex duplici Sua M, una reflexa, et altera directa: ex. gr. agnoscit Deus per reflexum seu decretum de auxilio Petro, si agnoscat per directum ipsum fore efficax. Cum ig Deus ipse non det illud auxilium Petro, si possit eum efficax: q. ex supposito decreti antecedentis quæ ipsum, quæ minime est libera Deo necessarium et Deo

UVA.BHSC

ut Deus dare illud auxilium. Ergo ante ou decretum liberum Dei ē aliquid absque futuro; q̄d tñ est falsum ē inaudium: et impossibile, siquidq̄ absque futuro vt sic ē absque libero alicui / ut sic absque futuro ē absque libero alicui): ut p̄ ē liberum creatum: q̄ Deo.

4 Simili exemplo probare aliqui recentiores / et quidq̄ satis probabiliter contendunt liberū, scil. Deum praxeat scientiam Petro auxilium efficax, si illud productum valet, ita ante P. boni operis ab eodem aggregandi, et applicandi ipsi in certitudine et infallibilitate: hic e. nec, sicut illud reflexum, nec decretum sub gratiosi, et certitudine, et infallibilitate post. Deinde ita supponitur ex hypothesi ut ponatur ē ita, vigore eiusdem ex Petri operibus / evaluitur in certitudine, et infallibilitate absolute, de eodem illius liberum, siquidq̄ hoc nec in scientia medio, nec in scientia aperto illius suppositionis. Ergo.

Q̄ rursus aperiri scientiam in oppo. Dicitur aliquo modo liberum non, aqua vt praeter indifferenter immanenter gradiū, ē praeter liberum ipsimet; sed scientia decretum, siderea gradiū ē actus aliquo modo liberum non sunt, et ibidem vt praeter indifferenter immanenter gradiū: q̄ ē praeter actus liberum non sunt. Ergo non ē scientia, aut medium stringens, sed pure libera, i. gradus. 1ª pars ē cum dicit: ex eis ē certa, et sinceri vicem obtinent, necnon ex praeter liberum alterius, qui gradiū ex decreto. Maior quoq̄ ē ipsa adversaria doctrina communis ideo Deus scire ex decreto suo, q̄ in decernere: et p̄ ē ideo decernere, ne decernere q̄ scire.

Ad Maior quae minus probanda sufficeret permittere. Ad 2ª ex praeter, si ne in se liberum, nihil aliud ē, quā ex aliquo liberum, et praedicto immanenter, seu vi praeter ex aeris praeter indifferenti, cui ē liberum. Quae doctrina minus valet apud Deum, cui inest ante ou alteri stringere sua voluntate, ne sua eius voluntas, quae ex, vt adiuncta, q̄ esset minus se stringi, aut potius libera, q̄ possit ē denominari liberum velut ex quo ita non libera velle possit.

Et ad dicitur deinde quippe verum, et idq̄ actus aliquis in esse in causa sui proximi nemo, et propositum liberum ad ipsum Deum, ac alterum: ex his a fortiori reflexa q̄ nosci sed q̄ decretum sub gratiosi primi circa hoc decreti.

Persuadet denique si Deus ex misericordia detrahat / gli dicitur illa sua reflexa / ē non libere velle semper ex se detrahere eiq̄ absque auxilio liberum vel levi. Etenim si agnoscit se penes decretum sub gratiosi circa hoc agnoscere se

Deum decretum

UVA.BHSC

si hæc Scia M. reflexa ex: potest equidem a scia conditionali ex decreti moveri ad 2m, (ut adversaria doctrina etiam affirmat:) et a primo decreto potest moveri ad 2m. Et ita moveri, seu movendum esse, in utroque casu supponimus. Totaque confirmatio exemplo Scia directa monstratur: ex ea enim dirigitur Deus ad decernenda auxilia efficacia per cognita per illam. Potest ergo etiam dirigi hæc scia reflexa decreti alicuius ex ad aliquid primum, si ea scia utrumque decretum præcedit.

Sect. 4.

Scia M. reflexa non est concomitans dicta decreta.

Nempe, non est ea Scia ordine signorum æqualis decreti, sive nec prior, nec posterior. Pr. 1. Scia existens in Deo, quæ existeret decretum affirmatum per ipsam est imte posterior ipso decreto, ut existente, quando hoc existit; ideo enim Scia M. existit, quæ existit obiectum: et ideo Scia M. directa est imte posterior cum nra operatione, quando hæc existit: at repugnat eandem Sciam esse imte concomitantem, et imte posteriorem ru eiusdem: ergo Scia decreti reflexa non est concomitans, seu per ru ipsius decreti.

2°. Scia conditionalis decreti impotens coexistere ipsi decreto non est concomitans ru illius decreti: sed Scia conditionalis concomitans absoluti decreti est impotens coexistere ipsi decreto: ergo etc. Consequentia, et maior sunt per se notæ: nam explicatur: cum quæ omnino puerile est si mihi habere has duas cognitiones: si ego decernam mundum, decernam incarnationem: et quia decreui mundum, decerno incarnationem. Tum quia Scia potens coexistere decreto tanquam conditionali non alicui reperta est in scripturis, vel cognita a Patribus, nisi quæ præcedit ipsum decretum, quod scilicet illa dirigere, vel impedire potest.

3°: huc etiam venit argumentum 4m. s. 3 adductum, nempe excursio nostræ libertatis. Quippe etiamsi Scientia reflexa dandi auxilium efficax non dicatur præcedere operationem nostram, datur tamen (iuxta doctrinam, quam impugnamus) tum comitari decretum creaturæ, quod illam operationem præcedit: hæc etiam constituere cum eo decreto complexum inevitabili

UVA.BHSC

inevitabile, et infrustrabile, seu irresistibile a nostra libertate, quae propterea nec se ab illo dividere, nec illud frustrare valet.

Sect. 9.ª

Scientia Media reflexa est posterior decretis nolentibus.

Decretis scilicet nolentibus absolute conditionem, atque etiam sub illa saltem conditione ipsum conditionatum. Quippe assertio nostra loquitur de solis decretis conditionem excludentibus; atque ita etiam saltem sub illa conditionatum negantibus: etenim extra omnem disputationem constitutum est sciam reflexam conditionalem non esse post decretum conditionis positivum, seu volitivum, collocandam. Itaque nil stultius, quam agnoscere conditionaliter, tanquam conditionem, sive modo suspensivo, et minime affirmativo, illud, quod supponimus, et videmus absolute. Nam quae scientia absoluta, quae supponit obiectum, ut existens, nec eadem potest esse conditionalis, et absoluta ratione eiusdem: scientia quae supponit decreta mundi v.g. et incarnationis positiva, nequit esse conditionalis respectu mundi, ut conditionis, et ratione incarnationis, ut conditionati. Quapropter cum scientia reflexa non sit compossibilis cum absoluta eiusdem obiecti exigit caream scientiae, et volitionis absolutae: ea autem carea est nolitio, et scientia opposita, sive decretum negans, et excludens ex illa conditionis.

Iam igitur ut ad nostram recedamus conclusionem est scientia reflexa conditionalis mixta ex libera, et media, nempe libera est quatenus supponit decretum non producendi secundum mundum v.g. et est media quatenus decretum illud non decretat, ut Deus potius praenoscat conditionaliter praedictam incarnationem, aut aliam Spiritus Sancti, quam eius caream: sed illam incarnationem praenoscit decretum a sua infiniti intellectus perspicacia comprehendente non minus in Deo, quam in nobis decreta, et opera, quae essent: quae sit repugnat libertas nostra, quae non decretum, sic etiam Divina, ut iam s. cx. dicebamus.

UVA.BHSC

Vnde cum dicit fundatur in illo ex dictis Dei, cum quibus medius cognitio, cum tanguy in medio sufficiente, & omnes cognoscibilia veritate. Et quia potius potest dicere, quod in Deo, qd exemplo sua visione cognitione operationis cognoscit: cognoscit enim Deus libertatem humanam peccata non videre Deus posse: & ita dicere potest & sufficiens medium, & in quo Deus videat peccata: et quia Petrus videndo arripiet libertatem Dei, et patiendo ipsa libertas, appetibilis est. Quapropter cognoscit sua existentia dicitur ipsum in quo vt possibilis dicitur esse, reddit proxime possibile per sua & dicitur nationis, seu exercitium: cognoscit in quo ad possibilitatem ea sua reflexa & libera, cum pendere ab esse existentia; et quo ad dicitur, seu exercitium dicitur ipsius potius quod absentia sua & quasi nata, & media. Tandem ea & dat sua existentia decreta, qua absentia sunt, & impedit per dictis ipsum absentia: dat ea esse ea, qua pure erant: & sic cessat & dat sua absentia, aqua impediatur dicitur.

Sect 6

Obiectiones contra posteriorita Scia reflexa

Obiect. 1. Decretum impossibile cognoscitur sui obiecti & scripti, si ipsum & dicatur, et cui & integrum, vt inillo dicatur affirmative obiectum. vid. 3. d. 3. ergo debemus. Ergo dicit & dicatur impossibile cognoscitur obiecti & scripti. Negatur, qm vt ibidem dicimus decretum & Dei remotum obiecti existentia, si ipsum esse potest, et dicat obiectum decretum, qd & potest cognoscere suum effectu, et causare scientia. At sua & Dei remotum & vt causam, & causam qd speculando, qd esse & potest ergo in sua existentia, hanc existere & potest sub obiecto, vt patet, cognoscere ea & exemplo scientia affectus divinis per quem causatum est, & dicamus peccatum: cognoscere exemplo absentia scientia affectus Domini & dominandi fore, si ipse Deus & esset.

Obiect 2. Scia M. reflexa ponit medium & Dei dicatur libera, ergo est libera, si ponatur dicitur, et scia M. directa & libera dicitur dicatur. At scia reflexa & est libera si ponatur dicitur, nisi cognoscere dicitur, vt dicatur: si quidem qd & existentia scientia libera, nec nunquam est: & scia reflexa potest & cognoscere dicitur. Non & negamus dicitur dicitur exercitium.

Nego maiorem, & ego ita dicimus: & libera Deo, obiectum, scientia obiecti, scibile: scientia, scientia, nego. Et ad probationem dicimus & scia reflexa dicitur: ing cognoscere & directam dicitur causandi operationem ergo scripti, et ea decreti

UVA.BHSC

incurrere potest secus vero si sit reflexa, quae directiva est, sed pure speculativa, nec sequitur absurdum est, quod [illegible], sive causa, et quando sic existit [illegible] liberam Deo, cui liberum est decernere [illegible] ipsius sit. Exemplum habes in [illegible] [illegible] mihi: [illegible] [illegible] librum, quem [illegible] i. e. librum liberum, [illegible] mihi libera erat lectio, et [illegible] [illegible] [illegible], aut ipsius [illegible], quod quidem [illegible] libri [illegible], quae [illegible] [illegible] exigeret, [illegible] [illegible], quae [illegible] libera, sed mihi impossibilis foret: [illegible] [illegible] possibile, et liberum erat

Obje. 3 [illegible], [illegible], quod [illegible] Deus [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] nihil [illegible] [illegible], sed [illegible]. Ergo [illegible] reflexa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in esse rei, sed in esse cogniti, sive [illegible]: haec a. quae in [illegible] est pure speculativa, et [illegible] [illegible] [illegible], ut [illegible], [illegible] [illegible] [illegible].

Obj. 4. et replicabis [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] mundi [illegible] [illegible] a Deo [illegible] libertate [illegible], [illegible] nullo [illegible] [illegible] [illegible] exclusivo, [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] Deo, nullo [illegible] [illegible] exclusivo [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exclusivo, [illegible] requiritur, [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] reflexa [illegible] [illegible], [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] illud [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] exclusivo, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad illa exclusiva quae [illegible] cognitio. Unde alia est [illegible] directiva: [illegible] [illegible] speculativa, sed [illegible], [illegible] directiva, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quod dirigere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Obje. 5. [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] providentia Dei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] reflexa, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] a Deo [illegible], sed [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

UVA.BHSC

Ergo scientia reflexa non est pure speculativa, sed directiva decretorum: atque ita prior, et antecedens.

Resp. 1. distinguo maiorem: est reflexa, media, nego: libera, subdistinguo, in decreto aliqua saltem ex parte absoluto, concedo: in decreto mere conditionali, nego. Nos enim aliquas scientias reflexas, quae etiam sunt absolutae, et in decreto absoluto fundatae, ab illo quoque detractae, minime negamus, ut s. 1. indicavimus, et exemplo scientiae ex decreto conditionali aliter promittenti derivatae manifestum est. Infra vero Deus decreverat conferre tantam gloriam, et gratiam, ad quam ipse ille iuvenis pervenerat: unde ipse non poterat vivere nisi peccando, id quod Deus praenoscebat virtute decreti illius quo destinavit ad tantam gloriam, et gratiam; et propterea rapuit eum, ne periculis, et tentationibus ordinariis cederet.

Resp. 2. distinguo minorem: ea scientia, quae sit reflexa, nego, quae sit directa, concedo, et admitto: quippe Deus decreverat non conferre deinceps specialia auxilia, si daret iuveni longiorem vitam, sed tantum eam, quae extra occasiones communia, et debita essent; agnoscebatque per scientiam M. directam, quod ille periculis, et tentationibus extra causas naturales occurrentibus consentiret.

Denique arguas: Patres interrogati a gentilibus, quare Deus Hoi existere, aut praeceptum dederit, scientes ipsum peccaturum, et damnandum esse nunquam respondebant, quod Deus scientiam priorem peccati ante creationis decretum non habuerit: quin potius ad alias recurrebant rationes, quae illam scientiae prioritatem supponebant, v.g. quod malitia humana voluntatem divinam vincere non debebat: et quod Deus suam misericordiam aut iustitiam ostendere voluit. Ea igitur peccati, et damnationis scientia decreta creandi, et praecipiendi antecedebat.

Resp. negando gentilium interrogationes de istis praecedentibus subtilitatibus factas fuisse, aut patrum responsiones eum sensum reddere posse. 1° quia alioqui patrum responsa nugatoria, et nulla fuissent: siquidem eadem, et pari difficultate illi interrogari possent, quare Deus habuit eam scientiam peccati, et damnationis reflexam, quam scilicet libere potuisset non habere? 2° quia gentilium difficultas, et aliquando rudi fortassis interrogatione proposita haec erat: quare Deus hominem quem creavit damnare voluit? Sive quare non dedit homini creatae suae maiora auxilia? Quae certe interrogationes scientiam decreto creandi non quidem anteriorem, sed potius posteriorem indicant. 3° proinde responsio interrogationem illam de scientia M. directa intelligendam esse, nempe cur Deus creaverit hominem, donaveritque illis creationis circumstantiis, in quibus sciebat ipsum esse peccaturum, maxime cum usque in finem, istis certe interrogationibus bene, et scite quadrant Patrum responsiones: quae tales credendae sunt

UVA.BHSC

Disp. 11

An Scia M contraria sit libertati nrae?

Multi fortassis istam disputationis titulum mirabantur, ac videbant; et sane non immerito: etenim quod Scia M (Deo scilicet nunquam, et nobis aliquando libera) sit manifesta, et suavis nrae libertatem cum divina gratia, et providentia conciliandi ratio, res est per se nota: et quae adeo probationibus non eget, ut per integrum Sciae M explorata seculum doctis, et indoctis, catholicis, et haereticis pro indubitato susceptum sit: ita quidem, ut ipsi quoque eius Sciae impugnatores ipsam suspectam reddere conarentur ex multa nimirum, et manifesta concordiae facilitate, quam praecipue D. Aug. ignorasse, et negasse videbantur, ut pote ubique concordiae difficultatem commendans, et veluti subpondere sudans; atque nunquam tam facilem concordiae rationem Pelagianis, et Semi Pel. pro libertate nra certantibus obiiciens: quod quidem si eam concordiam illi audissent, non adeo obstinati gratiam negassent, ut libertatem defenderent. Propterea ipsa Scia M ut contraria, non quidem libertati nrae, sed divinae (atque eius gratiae impugnabant. Atque novissime aliqui moderni eam Sciae M praerogativam nobis invidentes excogitarunt non nullas etiam contra nram libertatis concordiam obiectiones.

Sect. 1.

Scia M libertati nrae non est contraria.

Nempe Scia sive conditionalis, sive absoluta affirmans operationem humanam, ut nascentem ex prioribus indifferentibus, et pro sola humana libertate detrahendis indestructam relinquit nram libertatem, sed talis est Scia, sive adaequate, sive inadaequate media (nempe sive conditionalis a decreto praeiudicante, sive absoluta inadaequate ex Scia M, et inadaequate ex decreto indifferenti pendens): ergo Scia M et absoluta ex illa derivata indestructam relinquit nram libertatem. In hoc syllogismo non video quid tres penetrantibus persuaderi debeat, nam consequentia est evidenter legitima. Minor ipsa Sciae M definitio, quam omnes supponimus. Maior nemini potest esse dubia: nam quae maior in nobis libertas excogitari potest, quam facultas, quae sola positis omnibus prioribus decretis, et impedit pro suo

arbitrio operans? Sua? operans ex alterius, aliter operans libere, et
nemo, qui fingit operari libertate destituit per sua, qua relinquit pria
operari in ipsa. Et merito ipsum dicere magna libertas facultas dicendi, et
faciendi ex libertate sua ea, que facultas importet.

Adque ergo sic ipso. Sua, que ? dicit, Deus
mandatum libere &, negue necessaria humana libertati: sed sua M?
dicit, Deus humanam esse libera &: ergo sua M negue est necessaria humana
libertati. Conclusio evidens. Minor. Ipsa manifestum sua M ab Arminiis dif
fusa, de qua in disputatione sum inquirimus an sua quid inde pendens ne
cessarium, an vero libera, si ea tenuit admittenda necessaria ne
gari libertati, ergo pendet, et quo sequitur. Quae cum ipsis, et nobis, et om
nibus inde & obtinere nemo admittit disputandi exigidem. Ex demonstrati qui
tradimus disputandi vela. Sanctus sua existens in Deus ergo ipse vult, Deus ho
mo vult, aut voluntas sua, qua ipse vult, ut ? ides homo operans, et Deus
sua, sed ides sua Deus, et homo operans sua in quo ea negue est ne sibi
libertati contraria. Sibi & sua M. ergo Minor ingenium potest manifestum esse,
signidq; ea sua ex ? inexcusabile, et terribili arbitrium humana quidem
operans: & ergo pendens ea sua magis contraria libertati, quo huius operans.
Deinde et ea sua & nunquam ut ens, ut potuerunt causam salutis nostra ponere,
et nemo operans, et ubique, ubique causam. Denique, et nobiscum Patrum
libertati contrig ex sua sua inde commendabant, et sed ? ides homo operans
est, et operans, et Deus Spiritus, Deus ideo et sua Deus et homo opera
nemo est, et operans. Deque plura infra modo a ig oriq, ambos ? laqueus
evadere

Sect 2

Solvuntur obiectiones contrarie.

1? argum. ex dictis dictum adhuc efficax recenseo ? his, ni
hil &, ut Magister Dixit L. 2. supra 130 pagina in reformando errore
Pelag, et nostra ? Scripsi Doctore. Sed ? dicunt, quisquis ? dicit pos
sibi M. & an dicat, et omnes ex opere suo: ? dicunt, quisquis indicit
indicat & dicat, omnes ergo ex possibi M.

Verg. Ne ex illa solum pronunciatum ad ? ergo ut si

UVA.BHSC

rebus nrs calliuius seruig; quos sibi obligemus dicere purificando dios regnū
ng, reuelos nra genus, eugenere ng opere ipsius nrang, ad hoc examine, ut perde
nominaq a sua M. Qua p̄ dignamini q nrang, vasa sui, quale thomi
ng ē, adhibere sua adiutrice, et nobis libera, aegue cuiuibet, nego. Nigus
exigminaq: dicere purificandi, — purificatiue, et aaliter, nego. redyti
catiue, et fraliter, audo. Purificare ipsefatiue, et maaliter dios perdere
ng volens ilig Deiue secdy nrang, et in exing eius sufficienq ad bene ogera
dy redyticatiu per dicere volens ilig dios, nunqe liberemq, et sufficiē
ng, grue nobine ipsius, exgrue ualg a sua M dicig.

Hoc a dicere, et purificando gone dios & ihsq inuelare, nec
obligare possibile arabis existit, ni prius in purificare, dein in auxilio
ne efficaci sibi ante ire nec exg aliqd exponitur sine alio maaliter et ipse
fatue, dog purificare, nequendi, seu indiffi dicere auxilio igit of
ficaco ē virtute. Si omnes hi sufficiēs dicemus, aegue in vicente, et
remanente sola simplici obligea, non sua Media, nec undq cathe
lenis, iubente pro bonis operosis ēq requiratur, glorabundus glorangue negat,
E ppone, et inuocat, Si Deus impossibile secdy quid, exemplo, ut pone ē
sua M dependens, aegue ista pariter ogilla arabis impedibile ne dicabile,
nra ēq ea ogerag sequens, discernimus.

Dz augny affectus ab odq actus d.ro d.q.§3.
illud appellamus Arbi, a diuo Aug fundatuq. Dicentes, ingenio, mirabile
nare fatuq, qd hoc erit albq, sequitur qd semper in fatuq fuerit ac
proinde peccatuq dicig, et erit eius pena. At si vero amat ig odisse fatuq
peccatum instat, et pena aeterna, ita ut & aeterna in aligno signo peccabi
lis, qug odisse fatuq, pena & dicig nullo modo euitabeng a singg, et simi
pliciterq, ullatq proinde dicig, et humo libere et actuose de pec
cato Aug. Omne q ars & rogand, audacia, et inuitare animu
lam ad emulus, eg dicing nobis ingenuae, et ingenuq nig reppg ne fal
lere, quatinus aeternus id qd in semp ere vigē, ut Dz diligam, et meritis,
non fictis ab eius in signo amidicuq, et in questum gualis signo imagi
nabili, diuae de illo quod diligamus, et inueniamus.

Deo nullq catholicq dubitare ac odq existere humanq
peccatq peccatq, ut ne fatuq: E in peccatis aeternis pena, imo ne ipsis. Ac
e. ad mirandū dicere, qd aliquando existens ante fatuq peccatq pena; eterna
nimirū, aut

UVA.BHSC

cra, et effectus mirabiles: quæ nec Deus ipse exercere potest circa alia signa; nec
est existentia alicujus signi possibilis, nempe ens possibile, aut causam ab
aliqua: ergo nec per vim signa prima creata. Quare si nullum ens
finitum insignis effectibus possibilibus existens, aut ens finitum aliquod, vel
ens in alio possibili, ut origo signorum: nec ens infinitum existendo, nisi ipse
Deus, cum sit possibilitas et existentia infinita, extra quem illius existentia.

Ad argum. Liberum ens, quod potest operibus
requisitis non operari, non operari, vel mascula vera libertas ubique amit-
tit. Sed possibile sit Magum voluntatem non requisitis operari, vel operari:
ergo in ista enuntiatione verificari potest. Ergo nulla libertas in ejusmodi,
et ita exclusa requisita.

Ad 2. Inquo maiorem: possibilibus requisitis, et impossibilibus, nec exis-
tibilis possibilis ab agente liberrimo, sed: impossibilis, et existibilis absur-
dum, nego. Assumptum de requisitis et impossibilibus, ut existibilibus, et ita
de ente infinito ejusque attributis, et ens finitum, concedo. De
ente finito ejusque attributis, et ens finitum, et ens finitum, et ens finitum
operari possunt impossibilia operando, et ens finitum, et ens finitum
ut omnipotens ejusque operatio, sed: possunt divinitus et operatio ejusque
possibilis nego. Tempe ideo impossibilis sit ista existentia possibilis
operatio, et omnipotentia divina nobis liber, et ingratibilis, et impossibilis
tate ex natura rei existentia ejusmodi absolutum nobilitatem: et ideo divinitus sicut
Animæ, et debitori, Julio, et voluntatem divinam ad aliquem possibilem
tem: ergo ens infinitum divinitus operari potest, et nunquam libere ens finitum
vi potest.

Ad per minorem, et minori, concedo ergo quam divinitus: et ita
ultimo ergo ens finitum operari possibilis, nisi impossibilis, et impossibilis
libere, sed ens finitum Dei sine ad eorum voluntatem ejusmodi ejusque
libere existendo, et ejusmodi finitum existendo bona, nunquam ejusmodi
tale inferiorem malum, nego. Negata pluribus.

Ad argum. Ens finitum ad ens finitum 6 mod. et 6. arg.
et impossibilis. Ita divinitus libertas, quæ supponit ens finitum
ens, et ens finitum, et ens finitum ens finitum... Sed tali ens finitum ens finitum
defensor. Ergo nulla libertas. Major inquit finitum ens finitum
et impossibilis ens finitum ens finitum ens finitum, et ens finitum
in illo genere, et libertas, et libertas, quæ nihil possit ens finitum, et ejusmodi

nunquam.

UVA.BHSC

ferminis d. illg rem, et ea illa proueniens, p̄ posit uel libere, et ingen
de nacti in, et ea.

Primu ne forte ista obiectis impedimenta mea derentur, et
ides ea suis verbis referri decreui. Fateor me dixisse, q̄ nec
vera, nec uerg̃ peregrinebam; et modg̃ vidi tenebras, et allucinatus fu
aliquando oppressi, et in ardore ista imprudens scripsi pauxillum
dixi, non negabo / de quibus nec agitari, et vanitati dicebam ſ:
in hac mea valde frigida et iuuenili. Et quidg̃ talia videbantur si
a pauxillum referantur, ut ig̃ de aliquibus staring aliquibus oppo
riebantur.

Sed modo ſ̄ma me clues, nu possem aliquando hallucinari
aut explicare. Et 1ᵐ ſ̄. d. oppositio tradidisse appellet ea mea: si
quidg̃ sepe Rᵃ sua, sed aliquando, ut pote in suis propriis defensionib;
et ꝑclusus. in propriis defensionib. Et 2ᵐ d. Calumniatus ad hg̃ aliquem
appellet ig̃ traditivg̃ cognitg̃: ig̃ apud me sua M ꝑ ea sumis
dictionis, id potius rade mea illud significare debeat: nec ita sentio
ris, et opposito ponatur in aliquo suis M. sumi dicit autem ea dam
cius futuri, et ꝑcuniosi, et indefensum.

Et ad traditis appellet ea, in casu traditis nonquidg̃
tangit pene exilium in quoque propositum, et salvg̃ pene vitg̃, aliquibus
in traditis et rapinis. Et 3ᵐ d. Nihil ea opposito ea, et quidg̃ mea,
sumi ad hg̃ negotiu ng̃ ibo quasi aduersarig̃ defensionis et dicam, sed
hg̃ supponis: ea et regnum traditivg̃ quod ne Rua M, et dicebamus:
nec alig̃ priuig̃, quibus in ꝑ sui Dei necessariis, ut pote in dubiis, et
nihil ne stringeret nec ꝑ libere inferendo. Et 4ᵐ d. Illo quasi defensionis
et dicam, nonquidg̃ de aliquibus regi, et ordini, et ea ipsa nihil?, id
aliquid esset: nec sequitur ea opposito ea traditivg̃ dicere vinea in
defensa, et stringere: id positio requisitis in dubiis, dicere omnia ante
liberare.

Et ad opposito traditoria appellet ea mea ꝑ vi aliquem, id
nescio alium: ig̃ere sepe sic nomine dicam. 7ᵐ d. Opposito traditoria
dicens fundata in dubiis pris, q̄ libet ea, et non ea ig̃ere explendi
posse in dubio, q̄ libet mea, et esse Rᵃ mendg̃, et ig̃ summa q̄d ē oppositio
traditoria et summe mea, dicens fundata frumentig̃, aliquamdiu aliq̄,
et minus sanig̃

UVA.BHSC

quasi scilicet ex suppositione seu divina, seu humana, libertatem Dei, et hoc constituere non sit summa necessitas, vera quoque oppositio contradictoria fuit, aut radix; et tamen futuritionem actus sententiae liberae, et contingentes fundatur.

Quod argumentum, ipsumque satis familiare ita habet. Scientia quae non respicit liberum humanum, tanquam ex, destruit humanam libertatem: quippe respicit hominis liberum ut primum, atque ita duratur ut divinum, et increatum, hoc quoque improprium, et impossibile. Sed Scientia M. non respicit humanum liberum tanquam ex, sed tanquam ex ut potentia determinativa, et Scientia, et voluntas divina, atque etiam unicum suae operationis. Ergo Scientia M. destruit hominis libertatem.

Hoc argumento nihil importunius adduci poterat: quippe etiamsi modo permitteremus, hominis libertatem a divina quoque durari libera, non propterea in primis inferre licet etiam verisimiliter humanam operationem cognosci per scientiam conditionalem a decreto quoque sibi dependentem, sed tantum per absolutam; siquidem quoque determinatio sufficiret in statu absoluto, quin ideo etiam in conditionali admittenda sit. atque ita Scientia M. saltem generice, et tanquam reflexa usurpata, illo argumento, nec apparenter impugnatur.

Deinde multo minus impugnatur Scientia M. specifica, seu directa, et quae a nobis pro ista concordia intenditur. Si quidem aliud est, quod opus humanum non quoque determinatum a Deo non sit liberum, quod licet falsum sit, modo tamen permittimus: aliud vero quod a Scientia M. habeat illud opus non esse liberum: quod certe nulla verisimilitudinis specie poterit affirmari ab illo, qui nos ea alleat: etenim Scientia M. tantum cognoscit obiectum ipsum per se non causando, sed contemplando illiusque propter ea naturam non mutando, sed respiciendo quale ipsum est, et esse in se non quoque Scientia M. quoque stat, aut quoque stare potest, ut obiectum sit, et esse liberum; atque ita multo minus ut liberum esset, sed quale illud foret, quoque eius speculatur.

Tandem ex liberum non supponitur ut ipsum sui quoque determinativum, sed ut libere collativum libertatis creatae, sive ex: nec non ut remote, et titulo Scientiae quoque definitivum operationis creatae liberae. Unde negata est minor argumenti: de quo latius, et statim dicemus.

Sect. 3.

Novae praecedentis obiectionis confractiones solvuntur, et refutantur.

UVA.BHSC

Lª sic argue valgatissima argutissima nouissimo die. Nullus ac
tus potè nullus, qui significat nullū ningere ordinē, dependē a subordinatē
a verbo voluntatis: nemo de nullis bonis supponit voluntatis: Ruinam
a cœlo et diluuij: sed diluuio Petri insignes, ingressi sunt arcam
Noæ per diluuiū M. Appiæ: ergo sine libera per ordinē ad volatū diuinū. Et
p. ne per ordinē ad volatū Rumē. Probatur minor, q. sotto signo
nullo existit, qui significat diuersū diuinū debere subsistere nomini Petri.

Ad secundū soluitur, subdistinguendo maiorē de cantata specie. Dū
quis maiorē ibi, ningere ordinē dependē et subordinatē a voluntate diuina,
concedimus: medio tempore sinistrorso, nego: eundem medio tempore, et
agat, sedet. Ad 2ª similiter dubitō, sapientē, et amantē eum medio
tempore, cui se ingerat, et regnat, posita eius suppositione positiuā, qua
lis est Petri, et voluntate, eum gratiam pro determinata, et
potē causa inamissibili, incorruptibili, et infrustrabili, de qua
plura infra.

Ad tertiū opponit, ubi ait dicimus, q potē significabit per
adeptū ad vltimū instantis, sed imo: potius exigit præsentiam rei
nondum existentis, ubi nō dicimus. Et ideo tempore ex opere non debemus argu
mus: ut dies existentiæ, dicimus. Ratio assignatē, q. tempora dicimus per
durare l. 6. c. 4. ſ. opus fuisset dicere q. ē modo futurum, sed non: quia me Pe
dius libere futurus per ordinē ad diuinū q. d. ipse est me libere futurum per or di
nē ad diuinū q. d. me, et illud quidē q. de opposito ē libertatis fre, non radicē, qua
negatur me necessario, sine causa in tempore dicitur, et possit in durabile.

Ad 3ª dico, et Scotus intendit ē dicit, quē supponitur
se futurus ante ningē, et ab radicē liberum ad illud. Sed non supponitur
se futurus ante ningē, ex radicē non liberum. Ergo. Probans minorē. Non
supponitur quē futurus subsistere ante diuinū decretū. Non
supponitur quē futurus subsistere ante diuinū decretū. Sed illud ē ningē ab radi
cē liberum, ex ningē ex adh. Ergo, etc.

Hæc sunt argumenta minorū fratrum, et aquinatensium, quæ ningē
circa propugnidamus. Duo nominamus: ante ningē, ex radicē ante orientatē Petri ne
gra decretū, subsistens / ē. Petri ante decretū / existentiam rei negat decretū, nego: qd
ge negatur ē existentiam, nisi dependentem decretū diuinū. Quo ad gratiam dignū Lª
sui maiorē probatis propos: ante decretū, q. d. post Petri, subsistit: ante decretū, q. d
ipse potē negatur cognitus per ex diuinū, nego.

UVA.BHSC

Habemusque in primis clarissimis in suis Animadversionibus quæ ante diversos ad suum ingenium scripturæ explicandas adhibuit; ex quibus non pauca Beronio, aut ejus interpreti, et adversatori, viri Gallo debere videntur. Habemus item in suis Notationibus ad Historiam Ecclesiasticam Augustini et Magd. Centuriatorum, et quæ ante diversi ejus disciplinam ac disciplinam operose diluit; atque in ejusmodi ad ea, quæ Hist. et ingenia Ecclesiæ Gallicanæ. Habemus porro opportune ingenia in ejus scriptis adhibuit disputationes, quæ scriptis, aut cæteris ejus gestis, atque in, nec diversis ad eis, et Gallicanis, et nobis libentissime utrique debent.

Ejus opus disputabis primus, quæ ante, aut in diebus Joan. ad Hh. p. 666. Ignatii ex ea Epistola Sed M. scriptorum mordax, et duabus: atque inde, inquit, velut imbre ingenuæ Hæ igitur certis mendacibus laudibus, si quæ magnificas Vitæ Baron. Ann. ad. 44. Disputabis in programmate.

Deus regnis agnoscere quid facere Pij subibit in mentem, ni non nisi ingenuendo regnum ingenio Deo et ejus Ecclesiæ, quæ nunc inita conjuratione. Ergo bellum sacrum ingenium atque adhibuit quæ disputari in parte: ali cum ingenio Deus valderet rebus, ingenia ad rebus singulis ingeniosa, et genius Illuminis exprobrabit. Hæc ingenia Pii, Pij in ejusmodi sanctum. ingenia Deus sunt ingenium nihil esse ingeniosius Pij Romanis gravissimis Mi Gravissimis ingenium Libertatis Pii.

De hac disputabat in adhibuit romani ingenii, in adhibuit Pij non ac catholici: nec adhibuit requirentibus mutuis ingenia debeas adhibuit ne pone quæ sua sui adhibuit, adhibuit. Ad modum eo rebus disputabis in quæ quæ mine jungi, adhibuit disputare quippe Patres Deus per Pij adhibuit ingenia de Pij ingenium. Ingenia machinæ valde, nunc disputabis in disputare, atque ita adhibuit exprobrabit, ingeniosissimis gravissimis, Pij in adhibuit. nunc ingenia ingenia operis ingenia Pij atque adhibuit ponderibus, et adhibuit ne adhibuit decus, adhibuit exprobrabit, Deus prædicabit adhibuit, et ejus adhibuit.

Ejusmodi ingenia ingenii gravissimi, in adhibuit: ni Pij in quibus Deus, ante memorabiles, ne decus indiffusi ingenii adhibuit, ejus indiffusi Ferrariis libere adhibuit ejus disputabit ingenium, adhibuit disputabis ad Pij opera ejus, ne nunc ingenium ingenii operis adhibuit.

Hæ obliquissimæ manifestissimæ ejus mendacissimæ. Ecce, absque miranda sit infelicissimæ adhibuit, quinquennalibus disputabis, quæ ingeniosis adhibuit legere prima.

Disp. 12

An sua Magistatur requisita libertati ex doctrina Chri reprehendentis Judaeos pro Traditionibus?

S. 1.

Pars affirmativa probatur.

Sit nostrum argumentum caput quae Magister Christus, qui Matt. 15. et Luc. 20 Judaeos per occasionem de Gentilis sic increpabat. Vae tibi Corazain, vae tibi Bethsaida, quia si in Tyro, et Sidone factae essent virtutes, quae factae sunt in vobis olim in cilicio, et cinere poenitentiam egissent. Sed haec reprehensio in certo, et saltem erat, si Gentile in per Deum M. Dei per Scripturas libros, seu dictatum Dei exercitium agnoscerent, poenitentiam agerent: Si in per illos, Dei per Scripturas agnoscunt Deum poenitentiam agerent. Observanda igitur est praedicti libertas, qua laudi, et reprehensi capacitas per Scripturas M. Prohominem.

In comparationem per parabolam de arbore incisa, et multa eius, si illius exercitium sine omnino dogma aut aliis, et omissis culpabilis, et reprehensibilis personae, qui increpatur, et Arbor dicit, quia negligens, et insipiens manifeste videns. Insipiens et reprehendendus qui ea gerit in cathedra Legis et Magnus Sanctus videndus cui scripturas, qui audiens invenit, et saepe in latrocinia laborat, ut in Christo, qui ingenuabilem munus pervertit: et adhuc viventis exercitium et poenitentiam ergo hominis Sanctus Virgo, et Christi Praecursor a Deo sicut singulariter gaudii, et altissime illustrati. At tenuis sine vita libertate, et meritissimo longe melius eruntis dignitatis, et gaudii, qui laudi, et si in nulla gerendae libera, et nulla actione, et omissione culpabili minus illi dignis, et hodie magnum, non minus augere sua laudis gaudium, si discipulum, et discipulis libertate in cura et dignitatis poenitentiae circa laudatos, et in et dignos discipulos, augmentum libertatis circa Gentiles, et exercitium poenitentiae, et.

Explicatur. reprehensio garantia ridiculae prae si Christus exigue bonitatis miseria, et minora in laudis miranda, et nuncia sufficientia supponeret ad reprehensionem deliberationis incolae efficaces, et dignitatis poenitentiae, saltem rare decori esse longe maius beneficium, quia nuncia in differentia et miraculis existimat, et virtutibus, seu illustrationibus inventis nostris abundantiae, magis exercitii nuncia et dignitatis nuncia sufficientia pure sufficientia, quia sufficientia, et exercitium, reliqua et minima pure sufficientia exercitii. Ergo in genuina et ridiculae illa garantia reprehensio, si exercitium Gentilis sufficientia

UVA.BHSC

in decreto, t. auxilij efficacia inamena ss. idem.

Sect. 2

Confutantur responsiones adversariorum

Respondent 1. cum contra eum Iudaeos privatos esse specialibus Dei providentia, et efficaci, seu congruo auxilio, ex solo Dei volunt. quibus eius divini Gentiles carerent: quod reprehensio comparativa est iusta est, cum ii etiam non integra sint ex diuina volitione. Contra, quoniam contra semel supposita libertate humana utrisque inter Iudaeos, et gentiles discrimen ex ipsorum libera volitione dependebat, et sic ex utrisque auxilio sufficienti in libera eorum electione tota disparitas residebat. apud nos c. auxilii inefficacia, seu efficacia certa constituitur, completur interna partium libera cooperatione decretis, et efficaci a parte opposita electionis providentia originaliter praeter determinationem esse ex parte Dei, et visione, quaequae neque per suas libores impedire, t. destruere potest. At ubi disparitas ipsa, qui reprehenduntur imputabilis est, et eorum libera electione non est, et vere comparativa moveri reprehensio, ut ibi est manifestum et probatur exemplo unius reprehensi quod in theol. minorum quae illius peritiae hr, eo quod ille nihil, aut minus solvere voluit.

Dixi disparitatis illius non esse liberum, et sic non quod nobis liberum sit, ut Deus eligat, et conferat auxilium, quod per scientiam mediam praevisum fuerit esse efficax, sed quod nobis liberum est, ut auxilium, quod Deus elegit, et vidit sit efficax, ac qui in fine cum obiicit Deus Pharaoni sua conditionali quod nullum efficax non possunt reprehenditur Deus, t. a Christo, quia ipse Deus illi non elegit auxilium efficax, sed quod homo ipse sua operatione non fuerit, ut auxilium electum a Deo fieret efficax.

Respondent 2. merito Iudaeos fuisse reprehensos quia simpliciter potuerunt illi poenitentiam agere, et poenitere ut agerent gentiles. Contra: neque ea potentia est remota, et imaginaria: et res breviter haec mode sic. Ille qui necessario, nec libere potentiam habere, quod requiritur ad agendum, non est simpliciter potens libere agere: neque eius requisito, sine quo non potest illius agere non ipsius requisito tale requisitum, t. eius eius contrarium necessario, nec libere ad ipsum refert. in eo non divinitus sine ullo alio requisito agere non potest. cum impotentia est ad actiones in divina, t. caro, sese divinitus requisitis iungere t. opponere. Sed Iudaei quos Christus reprehendebat, nec habuit, nec libere potuit habere illud agendi requisitum

gl xpc aduers in ſ̄ dicenda, seu ſ̄ dicta obiecta, & dicatis scitis q̄ Iudaeus xpc aduers
sibi simpliciter liberum esse ad agendū procedere.

Q°. Ne modo permissionis ſ̄ dictę, videatur agendi spes, et illis quod
aduers celebrare dictos interrogationis posse, et interrogationi ad agere, adhuc de
hoc magis certificatus inuitatus esse; etenim illę, qui ne hę interrogationi ad agendū,
nec illud prorsus arbitrio alterius positū nō ē sub reprehensibile, q̄ dō agi
maxime vero certificatus illum, quicquid, & hęres consequi libertatem dictos
interrogationi ad agendū. Sed xpc aduers. Iudaeus nihil, nec prorsus arbitrio habere
potuit, & sibi eligere velit interrogationi ad agendū spem, q̄d in hac re magis
nihil ad eum consequi videtur electos. q̄ Iudaeus certificatus potuit nō ē sub libere
& reprehensibile.

R°, ex ſ̄ dicto syllogismo minus probato illę qui aduersus reprehensionem opponere
ne potest iuris dicti minus recepta, nec aduersus, nec certificatus reprehensibile ex, Iudaeus
ex opponere potuisse, si absque culpa propria, et inuincibiliter ea
rebat requisito ad agendū spem, q̄d ex gentili sine mentis, et dicto
sua fieret: dicere a posse Iudaeus, ego inuincibiliter habeo agendi im
pedimentum, ex quo iuditer excusatus, quę sine culpa, et ante dictos propria
impediuntur. Hic e. reprehendit posse, ego dō in agendi spem, quamuis
illę supponatur impedimentum ab quo culpa nec reprehendi posse ego dō in causa, aut
nolle suę impedimenti inuincibile, et inauferibile. Reprehendere, q̄ nō
agit potius mentis illę collocando propositi ad suę requisitę, & q̄ cumquando
ipsius impedimenti minime quidē; ne quoquo modo xpc aduers. singulę, seu
dę reprehendere q̄ nō ille spem agendi posse sine impedimento, sine interuentu spon
te impedimenti, nempe impedientis? Hoc a. nemo hoc reprehendit, q̄ aliquis
n agat.

In summa bene excusationi opponit illę, qui libere agia positū
rig q̄ q̄ igne vale, sine q̄ nō acquo se dicas ad agendū, & q̄ Deus
sua inuincibili, et infrustrabili voluntate voluerit eg nō agat, dicas que
re illę nō valebimus. Sic a. Deus supra diguratus hō dicas voluntate se
ponit, et quidē illi quę nec impedire, nec illam, nec infringere valet.
Q. si dicat aliquis Deum in ferre posse Iudaeum ig nō impēdibile
ad ergo imponendum fore xpc aduers. ego hoc nego opponit, et impermissum
mus. Deo hoc ex proprio suo libero decreto, et ordine sua sancta, sine
permissa statim sanctissima inferano, et semel re, & nomine fore oppo
situm sine violato

UVA.BHSC

Respondeo 3 Iudeos maxime in regni sparsos gentes q̃ Iudeis
Italos natione maxime in prædicatione q̃ doctrina ad proximos, q̃ ponerent
gentes. Contra. prima illa opera Iudeorum, et gentis, et ingratitudo Dei
sui q̃ docuit, et in Mt. 5. q̃ Iudæos, q̃ non differebat regibus, nisi quæ ex
consilio sua voluntate transferunt regionibus ad prædicationem, in quibus
legis gratia evangelium, quæ in posterioribus retinet; similiter q̃ libertas
non tollit subiectionem et seruitutem erroneis sicut Dominus et exigunt
omnes quæ regibus debentur, quæ ignorantia adhuc, qui sunt ingenti
ti amoris sufficiens et causa q̃ indigentiam specialis diuinis, et inquisi
mis, et diversis gentibus Iudæis, et quæ quæstiones regibus et. 3. ng absque pe
rare ne vinceretur, nec tandem esset religiosus sui, sed non gentium
ng, q dare, et falsis et seruis religionis sapiens

Respondeo in dictis regibus vinceretur et
ornatus sanctus ng similis, aut ex regibus minora sunt quæ in sua
sua sapientia, quæ sanctis q̃ ad spiritualia regibus in quibus auxilio
ng adhuc ng ne et dictis ng, et regis. Contra ng illis regibus spi
ritus faciendum, ne ñ vincerentur inclita ex. gr. q̃ d amauerit Deus
ng ornauerit. Ang. Deiparæ, ne Baptista, et quæ ñ mare
ro ñ huic sapiens q̃ ad ng, et ne. subiiciuntur, d. ingressi
et ñ, q d. et dictis singulariter, ne ang pro auxilium, mentem Deus celes
tium, Iudæi ne pro nomine, mentem, ne absque esse voluit. Vnde ad
rebus spiritualibus exigit in regimen eligibo eglesiæ status, et quidem ex
legium, et omnium, et pro rebus sapientiæ, et ingressi in eglesiæ, qui
tione, et ingressi quippe esset in dictis indigentibus inquisitionis ministe
rio, et quidem legitimis ex consuetis regibus ingressi, semper, nisi
si Deus non in quibusdam singulis seruitutis, et quæ maior spiritualis spes
ex legitimis, generis, quæ rebus, et quæ ministeriis operis, quibus pecten
ad ministerium, quæ sunt necessitate, ne frangere potest

Disp. 23

An per Iudæos M. diminuatur diuina prædestinationis libertas?

S. Th. 1.

Impossibile enim mentis pleni et ut aliqui homo per Iudæos
per naturam omnibus auxiliis redimatur,

UVA.BHSC

Hæc autoritas in m.s. codice egregiæ vetustatis reperitur a Mag
no Suar. in 3am part. l. 3. de auxilijs c. 14. n. 16. quamvis Salas dare ipse loqua
tur, ut animadvertit prolixitate sua allegatus Salas.

Answerig a. ægrini sig probo. 3o primo ponitur ratio auxilia
distributiua energeta, nempe singula debere esse indiffa, insufficabilia, et in
congrua congressione ad aliqua 2a supposita magis inania efficacia, et congra
uabilia: sine qua non potest, ut in nullo debeat reperiri nimis efficacia, et in
reperiatur illa nimis in aliquo casu incerto, seu in aliqua varia collatione pro Deum.
Ergo Deus omnia remota seu omnipotentia nimia, et morbo, seu figura nimia collati
ua auxilia possibilia possessorem indefectibile, sibi ipsi efficaciter determinandi.

Contra 2 in dubium. 1ig nulla gobi possessa Dei negari potest
ea ratione 2 possessa, ergo ig sine impossessa, ipsaque potior, si ea indiffa
cuique detrahi queat cohærere possit: sed ea ratione non libertatis exercitia
in est, ut sibi 2 manifestig: ergo libertas indefectibilis, et auxilia, quibus
quis possit libertati consulere, et ipsius exercitia sint indiffa in eo debito
tore, seu momento, in quo libertas exhibere veritatem; libertas a Deo exci
ti, nisig do debeat hoc auxilij indifferens, et indubitabile exhibit: 1ig ita
nam sane rebus explicatis, dignumque arbitror ei patrocinium Dei potestas, qua
ang corde in manu mea cuncta 2 est, et ipse ea hoc sustinere, atque coronæ repo
sen, et multo quamvis fortissimo, et vicinis rebellioni indifferimo vincibilis.

Ad 1am probasi distinig, nam ig non 2 nullis esse
phigernalis, et Deus decernit ipse ante quamvis nulla 2 decreta Anti
chi causa, quamvis nulla 2 decreti Antichristi Luciferalis, qua 2 singens,
et defectibile decretum usurpata; in decreto ei aliqua mora 2, imo infinita
nullo via mora, si ipsius eternitas dicta vi ab ei creta decreto in exhibi
bi, et in qualibet secundig 2 ig libertate ignis Dei ad producendig creag
inquocumque momento, vide ig ipsi ingens decreto creare singere, genus subs
exopere decreti, et eius superioritati detur via nulla in finig Antichristo
rising, et exopere libertati divæ ad producendig, nisi singere Antichristo ad
existendig in quovis momento detur via singere cuius libet decreti causæ:
sic superiorius, et insuperabilius ejus, et singeri dominij ad producendig
hoc secundig 2 ejusque successio singere, vide ig auxilij gloriæ indiffa, quo
pro ipsa reverenda inuincibile assignamus 2ig rising in finig in causa
rago et decreto efficaciam, prosingere vero, et libertate non auxilio
assignamus 2ig cuiuslibet efficacia decreti singig

UVA.BHSC

Ly consequently here we intend agre post: nulle e. Deus
in creatis de Lemi diuras et operas, quas sit causabilis a Deo, et nulla,
quas sit effus suus causatus; assumer si eis collatione è causarda, t causa
sua, Bpotius aliqua in sensu vago vinpam nunqug è secura. Quia
sua uiuslibet diuras, seu operasi in sensu distributiue et diuisiue augm
è singon, et libera Deo; sua vero eig collatione è impoibilis, et sua oppi
tary negasy è nulla.

Ly nomine ab impoibilitate eig nomenty Epraz, vt eg cui sen
ea effus: inque sua, seu negatiua, seu affirmatiua singulory hoy è singon
et sic dug libertas oriuntur; sua v affirmatiua eig collatione è impoibilis ex-
rsig aliquory vage, cum infinity negatiua debet cu ea, et sic dung ei
pag, cum ve in exauribilis ag protegit.

Ly nahir ab operasibz mi libeni in sua natura et diuisa sumi:
cognas in mon. Deus per suig hl ea libera operasa Deui, et singulas, eig
cum liberas distas, cui inqug distributione, siue cary singulis, ad ea cui collatione
sine ignare cary vagz, et new rig singlero inligua affine: nunca vidi
vt Deus cooperet eg adiig honesty collatione aliquy, quy distributiue ope
rari potè. In qua cum exemplo idg omnino mysteriy, et inno s dispensati
cary omnigugu Ly Pardes.

Ex hoc ergo ꝑ rone probasi, illinque nemo sit huiusmodi syllo
gus. Homo è liber hinc inde cary libertas imperandi aliquibz, siue in inge
diendo cary effectu, et operasi sua, quq Deus cui pro suo arbitrio creati, siue in inge
diendo cary causas: Ex. Homo libenter, quq Deus eu debet. Ad Deus ꝑper
fectu liber ex suis q Ly Ego diuina quamlibet diuinas creaq, aut creaq col
lectiuq, quamui aliquq vage, cum eg collatione ꝑ ponit: sicut ex suis q
quodlibet liberas quamlibet diuinas creaq, et aliquq vage, cum eg collatione
ꝑ ponit: ꝑ Homo cui Ly perfectu liber, ex suis q Ly Ego cui diuinis creaq cum si
gn, et Ly Pimation efficaq cui uiuslibet diuinas quamui aliquq vage, aut
seu eg collatione in p. diuina ꝑ ponit

Sect. I.

De eundem ab omnipotentia fundamentum.

UVA.BHSC

Deus p̄ se et absolute nulli, et adscribi in seruendo ei possumus, imo ab vtio humanæ vitæ p̄ quod nec minus scitq; seruoq; vtiq; Regiq; nostro obedientia nos liberemus debemus, quia vtq; potentia nos sustinet, et regit. Necessitas necessitate inuincibili, quia infallibili iuuando, et infrustrabili volendo. Ergo si illa potestas Dei, et voluntas diuina temporalis, nec ei illa infallibilitas et infrustrabilitas sit, et voluntas metaphysicæ sunt in ea in eadem in finibilitate insequendæ probitatis via, et diuinandi gradiendi arma contra libertatis metaphysicæ debitæ.

Contra hæc omnia summa absurditas, atque diuinæ Maiestati in dignitas, quia Deus nulli operetur p̄ egit, aut eius voluntas p̄ destruere, aut aliquid possit in casu, quo non velit vniuersa, et omnia semper videamus videremus. Deus regnum hoc, et Angeli, mundus, et probitas sine, quibus vita nostra adeo perimus per diuinam Medicinam agnatus esset, et multi te vehementissimo auxilio scientiæ velint. in lege Dei spiritus, atque liberis beneficiandi, donandi ad legendi spiritus beneficij in vitæ ad illius seruitij et obedientiæ remissionem. Et igitur ipse Deus probitatis, et multa, et infinita auxilia p̄ nostram efficacia, inuenque adhuc, et nunc, omnia collectio in ipsa Dei inuincibili potestate sit.

Respon. nulli Deus pone quotidie auxilia ei efficacia beneficij hoc videntur fuisse. atque in triumphi illi deuenire: q̄ vult homo ad illo auxilio potest uti, et vincere, homo a seruitio potest, nisi Deus efficaciter seruitute: q̄ Deus potest eo ad auxilio hoc seruitute: atque in eius ad gloriosa regna p̄ destinare.

Contra: nulli est euidentius impossibile, quia si quis faciat aliquid potuit, et in nihil est, nec finis inuenit ad eligendum. ad Deum in illicitis portus si faciat aliquid seruitus humanæ eligitur, efficiendo e auxilio efficaci fuisse quidquid, si quid efficax sit heri: q̄ priora impossibilia ad seruitio humano parandi. Contra: homo ideo ad auxilio sufficienti vincere, et seruire potest, ut ideo sit vinci, et seruire, si vero impossibile impossibilis est, q̄ ipse homo liberatus, et ad eligendi vincit et resistit seruitio prono beneplacito, ita quidquid ad eligendi vincere nihil deficiat nisi velle. At Deus quis impedit tenere suæ voluntate, per quam ea liberas humanæ in illa sit parte, de qua disputamus? Hæc propositio supponendi media gratiæ pro finis executione, desistere a quo quidquid velle, nunquam aliud proditum libertatis eligitur sua videlicet desiderii efficacis. Quid igitur si ei Augustinus de gratia et lib. arb. c. 31.

UVA.BHSC

dra quærimus, q dogmata hæc dicimus posse ꝙ vbi volunt adiuuo
gratia faciendi: vnde hoc quisque in seipso hæc dicit q d si vult fa
cit, si nõ vult nõ facit.

Vrdit illa aduersarios progõo. hõmo nunq̃ potẽ nisi Deo
igrq̃ iuuante, sic ex dogmate: iuuante prolibito, t ꝙ deinde ipso Deo
potente dextrare ad iuuandũ per auxilia hoc loco, t debita, nego: pro libito
hoc potente dextrare ad iuuandũ per q libet auxilia sufficiẽtia, subo. Nisi
igit Deus hoc ei det auxilium efficax, q d diligat velle, iuuandũ nro deli
gere, t libere ad q ipsũ potẽ.

Dcd 3.

Argumenta contraria.

1ũ ex sacris libris, q d asserere exponẽdis P Quir d 6 13
iuabr. Sanctyca, q̃a dicitur vnde q̃ augere, et non iuuande
ng adiũ, nec vt ad eius cognitionẽ iuuemur, sr affirmo, t nego: dail
la in verum Libribus: sic enim in collectio, et nego, t exba: nõ
ignoro potẽ exo. gr vt ois homo caueat, aut doceat, et ex q dali
quis homo vage caueat, nec caueat, nec doceat. nec enim inuolũtho
mo debeat doceri fieri potẽ, vt aliquis homo vage doceat: q̃ nul
la efficacia indirecta affari potẽ de auxilio vage vocante, quo de
ipso deceat negari.

Diligas ex dilecto, et mox mare, subo: semper t vsq̃q̃
nego. Exẽpla a. q̃a in probatõe aduersarius afferebat, et eius
generis alia imperfecta assumpta ng̃ ratione vtili, nec in traditione le
gitima dependunt ng̃ comperuenire a libris ad collectio
in ꝙ ani emulationẽ, et ornatũ ꝙ indentibl. ng̃ non s. l. manife
sta exempla adducimus, aliaque in propõe ad q̃ argum producimus,
quibus regula illa clare regitur, et exemplorũ vigor proillano
bis obicibus abunde inuenitur. Quapropter ng̃, ng̃ diuinorũ
sacrorũ librorũ colligimur, magna nobis Dei perfectio et sua ergo erga nos
infinita perfectaque liberta ng̃ nro nobis ingenita, pro qua nim.
vage infinitas efficacitates auxilia requirimur: ꝙ in gratia ad diuq̃
t eterna perfectõ, vt ignorare incerte aliquibus vage vocatis a

UVA.BHSC

ore cag, t currenz, et oz hoz deorse cauare, t euerre, siue extrul las, e aliqui homo uerus.

Ly arguz et: si oia t singula deorsa auxilia fuer inorina efficacia, infrabilia, aut ß deorsia, cum ñ sint aligd va ge accipy exorinae efficax, seu indifferen, et frabile: ß regnas v aliquavage sint inbina efficacia, t infrabilia, et rebus ß de tranta, si oia distribuina ut deorse sunt inorina indiffra, et frabilia, atque in exorinae efficacia.

Rñ arguendiffra, et ß cadens, e alia gas uis aduersus rong sontz objci solita, ß aggrehibz duenti, in duijs t emoliendo, et cau te exemplj, atque ordinj declinanda. ca aucz nuper ad ß cadens ar guy monstrauitur norma sit, si qualibet creatura, aut deorsa Petri deorsa sit impoibili, ñ erit aliquavage poibili, et ñ to qualibet sit poibili distributiue, seu deorsa, adhuc aliquava ge, imo infinite multiplex est impolis. Rursus, si qdlibet auxi lig sit moraliter efficax, ñ erit aligd inerrevage moralitericia diffcrens, et ñ ex ee uarijs adiunctis. deorsing, le nulla sit moraliter ef ficax aligd vage diuine moraliter efficax, t moraliter non in differens. Preterea si qualibet primi pars deorsa erit inclini lis, nulla erit vage ee inclinis, et ñ ex 2a valgoz, et Aristotelig de primis speb rerum, qualibet pars deorsa t similis, ñ vero qua libet vage.

Ly gro sibus diuguesitum, regnat gd aliqua vage sint inorina effi cacia t infrabilia in actu obtinu, aut per efficaciz inorinez ipsius auxilijs, t alijs exoptatis nonz creatis, et quia uina collationi, sedz in actu po ibilitatis, t deiectus, aut per efficaciz inorinez obligeo qua ñ adhuc stet ria, et retia auxiliorum collatio, et poibilitas exorina, postulant vage in fira auxilia t deorsa efficacia ad hominem impotentes liberabilia, et ad aliter deorsandu, nego.

Et quidz aperta est indiffra et efficaciorsus, ñ indiffra, si inorina ea ipsis auxilijs indifferib9, non deorsa ex semper, aliquin in nullo casu deorsa libertatz seruamus: ac efficacia, et exorinas emptor t auxilijs, et qua deorsa diuinus singulos et qualibet vage t rerum dicamus, ñ nobis ad ea ibus deberet libertatz, seu infrabilitatz, et impotentibilitatz vage deorsz in omy futurorz, t nobis per omnibilibus cuy deorsz, atque distributiuz,

UVA.BHSC

g̃, sit ita increata, illa vt increata, nempe Dei essentia et similiter g̃
efficacia, et infrustrabiliter vaga sm̃ et increata Dei potestas hoc suorum
di, ideo frustrabiliũ auxiliorũ libertate, et creata erigo rerũ omniũ esser
corde re opponitur.

Ad 3: si auxilia singula nullo excepto g̃ nascerentur in efficacia, nul
lo eorũ, qd efficax g̃ nasceretur: et singula auxilia nullo excepto genere g̃
nasci in efficacia / singula e. in efficacia / Quorum ita g̃ nasci, vt nullo effi
cax g̃ esset. Ita primis hac arguendi forte legitima instãs patiretur ẽ sm̃ in ma
tali auxiliorũ efficacia, et diuina causa, et erigo in precise duratio, vbicatio exis
tea, creatio produisse, ab g̃ id genus ingratorum. Deinde dignus minor:
nullo ex caeco dicere, et dignabiliter, nudo: indocte, et indedignabiliter,
nego, et nego erigo Ag.

Vbi primo et similiter g̃ illa minoris arguta propere cres
cendo, Remanda ẽ ratio ignis: quia bonitas existendi est bonum
lis dotis, secundo in existere pro, et nasci, sue oppositio ingibilitate erigo
illa g̃ris, qua abnitatur, et multitudine secundum, qua sua ex nihilitor
tporis, creatio possibilis, efficacia secundum, seu motus auxiliorũ
et alia similia. Ad ratio ignis, quia ignis in insensibilis ẽ g̃ dico
videre ingnorebus creatis, pro vero, et nemini ẽ nisi ingnia diuina perfectio ve
ins movendibile, et invisibile nomen: quia g̃ do aliquid videri in collatio
ne infra negui videre in ea, vi gratiae, et creata, ignore regnante inter
ea categoremas. et infra: videri g̃ in alia sensitiva, et gratis in collatio
ni infra: quia ignis collatione infra, sua e. hyrica et illa vt bonitas su
peria. Pone igitur aliqua g̃ collatione ẽ nemini collatione existere, erigo
si ea, quia possibilia, et sua existere denominantur nomine collatione exi
stere, aut existere posse.

Ad 4 Nec alia et opponens dicere existentia. Omnium si existen
tiali dicere vi, et ens, simile erigo videre, et in erigo si nullo eorũ dicere
si nemo de videndo, et ignis ẽ de videndo nemini: quia ea nemini ni
gui oculo visibile, et in aliquo ani, nempe in dia ingorenea vi ne vello au
de videre: erigo in aliquorum sensu ignis erigo, seu bonitas diua et ingratia, et
mortali nasci, et aliqua alia progenitus in existere creatum vaga, et inde
esse inclinatus, qua ẽ de creatum nulla g̃ ani, et ignis adagratis pote. Deum
vaga nemini, vt Deum, et sine causa existere seu affectu Dei et impossibile
ne collatione

UVA.BHSC

vi vouy, offrer nel D^o^ nr^o^ in cui cura, nel migio p^o^ possib^e^ no pote imp
ghi, eliberio sidie, Ad inigo nra Dei sapia Judicio. Vnde illa, gug regna
summorum virum Ar^h^ ingenio semper mihi curæ explicabile et commentiuni
sa^e^ g^a^ prig callidis eligi prib^o^ callebi, seu vnite in primo exoltentib^o^ ñ de
gustor, nullus gg ea ere pot^e^ indubitata in omna in gnbus in ordines emper de
cidibus.

4^a^. p ery nomy, g d nulli suos individuo dono d suum ingenii, Hac e
em^a^ ipa indeclinabiq mandata, et ides, g nullus homo e Angus speciem^t^ Angu
lis perfectis d suum. D efficacia in omna nulli mere individuo suos dono g
d suum ingenii. Ad mitto my dicuy, e dignoscai. ex suos, d suum ingenii proce
dit igit in ea omnes emigare, sedo vt exoptima Dei ipsius denominare pe
go. Ee. hac efficacia enlio soli Deo secundu, d suos igit suos ilcy mubiendi
fras ab ipsis sit p^o^ e signalis nulla efficacia cuiq ingq esse possit, si a ipsis
in se nihil e, nisi pure impulsu. cuy^o^ om in Deo^o^ existens efficacia.

Q^t^ regnas nra in ea pdyta cui ingq gaudeb. g^a^ cuy bene operan
di. In hac arguo nec ans e firmy, nec in hoc sit cuy offendo

Sect 4

An tam regnu hoem eligendi semper convenerum,
quam semper obtinuerum?

Q Assertio g solebit in mibi videt omnis regnare cuy, in quo
homo e Angus: Dicaliter p^o^ nec arguy gccarum, et gue dari cive
irrep^o^ sibilis sit per libery Dei in hoc g d nec peccay permanery. Rao e
g eligendi hanc ille nulli in nobis, p cale e enim cuiq inesse in hoc ope
rosa, nec in illius g determinac. sigundi b^o^ determinari ad Deu liberum con
tra Dei ad g determinandi, n in liberum esse nisi ad regobandi: beneficii
gg^o^ n specie ad Deu sores: et eo quia homo ille nec indigere nec mobiliter gestu
cuiusb^o^ dig proxibus, nec possibile e rogare Deu, nec ipy in terrogare in dubium,
g d quibz eius cuy sine peccay permanere in posse. Deu igitur liberum esse mi
serendi, ex quo nullus vindicari ingeroneredi privatem ab humano arbitrio.

Rejicit: Deu odio hi exoltiby peccati cuy vige nunquay: ad
eg odio in hoc, ñ exoltem vnga peccati exoltentis remissa, nemo e prudentior
nunquy, maxime v^o^ infirm et diuy odio hi: g^a^ ea minus ñ exoltis. In hac, et
similib^o^ novatis peccandi ingenio^o^ ñ vides quid ingeror grosim, aut dubium;

UVA.BHSC

ꝑ se esse nullu⁹ aliu⁹ quærendu⁹ nec optandu⁹, D⁹ⁿ agnoscendi⁹ et diligendus⁹ ipse ipsa
q⁹, sine q⁹ hæc sine Deo libere permittebilia esse. et nemine ignorante sui
ipsius, et ipsaliter beneficiendi, neque in culpa permittendi liberos, quæ esset
Deus odio habendus: ac per ipsa in tanta malitia et mora nulla ꝑ quidq⁹ amoveri
D⁹ deum, nec possumus ab aliqua pœna irretractabili, aut tenebrosa inevitabili
bili, D abilla, qualibet regnari ꝑ regnq⁹ nuncium, et vincat gratiæ amarq⁹
pœnæ, et culpæ ne ꝑ dei regnet.

© Assertio 2ª. nulla pœna exsistere vaga bene operandi, liberi
ter D⁹ nemq⁹, et liberter peccandi, legentium, sui regnare, in quo homo sem
per bene operatus, et liberter peccatus, quq hypothetice sit in qua nihil hoc
semper tempore operatum ꝑ esset. Nunq⁹ quoq⁹ regnare apparet homo
irreprobabile, vacuum culpa pœnæ, et pro arbitrio Dei gratiæ, et
quq vitalis, et infallibilis perseverans, ut periculum videri.

Ro. Inveniri, et invisa E: ꝑ si homo semper bene
ne nunquq bene operatus, et liberter sit Deus liberum, non
Deus ipse primus liberum dandi hoc arbitrium, quq ebrietate
et stultitiæ ꝑ pœnæ amare bonum. At si homo agnoscere nunquq liber
tatem primum Deum ꝑ virtute, nec conservare vere ex gratia, sed gratias
servientes, et obedientes obligua vi literæ: nec Deus ingeniosus, aut primum et
sublimem ejus delectabilem, et gloriosum, et nullo fastu lucrabilem pœnæ
et inclinare posse ꝑ pœnæ parcere, punire, et maxime reprobare, ignominiæ
pœnarum.

Videri ꝑ remissio peccatorum, ipsius ꝑ gratuita, et deinde ejus gratiæ
ac gloriæ Christi ineffabiliter, et ꝑ deinde sine quia absque pœna, seu
vi sine damno, ideo ejusque pœnam hypothetice in qua homo bene
ficiendo habiliti ꝑ sibi ꝑ ipsum sub nulla divisa mortaliter peccatum,
ipse in vacuo ut ex gratia venialia ꝑ peccata supponere in Deo liber
tatis misericordiæ, et ipsius vindictæ exercendæ sui ꝑ gratiæ beneficiandi
di in distributione auxiliorum efficacis ꝑ in efficaciæ. Hæc a sua deficiente, ipso
mo nunquq homine operatum est, ac quia ei adversus ineffabiliter
fore.

Hi igitur existunt in ꝑ delectabilitatis esse ꝑ liberi ut dei, et homis
regna quq extincta illa, sine singuli irreprobabilitas illius salutis hoc longi,
quis per veniabiliter lapsus agnoscentur. et singulis ꝑ dei irreprobabilitas

UVA.BHSC

chynia nihi videt, q̃ desiane diabolorum exercendi insignem misericordiam, qui in remissionem culpi mortalis nobis, ac cinq̃ poenam bonitate sua ingredi cupit, veniæ aperiat. Concludamus q̃ ng Aug. c. 4 de corrup. et gra. sine dubio Deus indignantes volens, quos gloriosissima potestas et magistra ingredere volentes hos, quos ignorans.

Sect. 9.

Quomodo ignis diabolorum diabolorum conuertendi hominem?

Potest ignis nullus esse diabolorum diabolorum nisi nobis ingressus nonne ex nonq̃ de sua M. Doctrina colligere cupq̃, ingressus Deus hoc nunquam q̃ si quidq̃ Deus obtinq̃ insinq̃ dominij possessq̃ sit, videndum est si ibi exercet ng nunq̃, vel sine indigno infra diabolorum mandatum ingressum diabolorum momento rotidq̃ auxilia efficacia, Deus remobilis ille ingressus, si efficaciter velit hoc exercitq̃ diligitur prosus beneplacito ingressus sua: cq̃ diabolus stare ung auxilio exilis. Quo ne vocanti modo Deus nonne ingressus exercitq̃ ng diabolorum, ac q̃ nonnisi hoc ingressi, diabolorum ingressus?

Videmus ita gignosse nobis, et nisi nihil videamus, qui [illegible] perficere et possumus ingressus Deus virtus collatio: ipsa auxilio ung sine quo posse nostro hoc prosus bono, ac cinq̃ in quem intenti diligere et hoc gratio. Deus et posse hoc exercitq̃ nisi auxilio diabolorum: et nonq̃ aut ingressi auxilio ng obtinq̃ nobis, ac in vinculo mortis, salutem gratiæ: mane nonq̃ ng auxilio ipsa inesse ut certo ovis, ingredibus ita, ac diabolorum in spolia sua. Ac Romo auxilio quibus q̃ diabolorum resistere potest. Deus q̃ et posse exercitq̃ nisi modo, quo Romo posse ingredere. Potest ignis homo fieri, ac Deus ignis ingressus nos, aut cinq̃ exercitq̃?

Cui obedimus nos respondemus diabolo illis nisi ng, diabolorum auxilio quibus diabolorum resistere potest: potestate diabolorum, hoc ng exigere diabolorum M. significavit, nisi diabolorum ung nisi diabolorum hoc nisi ng, et potest Romo ingressi: potestate auxilio: sub diabolorum: ad resistendum diabolorum, et diabolorum auxilio, nisi: ad resistendum perhoc auxilio et exercitq̃ cinq̃ quibus quo diabolorum, ac diabolorum ng illis, hoc nisi: atque

UVA.BHSC

similis exoptare donari potē vtrique illi.

Itaque arguitur similis Eidi, sic Fallax: Deus Egotismo cum sit omnis rei nomen, nihil per donare donasse. At quicunque donare donasse nunc finibile est finiende. Ergo Deus ñ potē donasse omnē rē nomen nihil per donasse finibile est finiendū. Potē igitur Deus facere, vt alia rē non aliqdo finiatur. Similes in Rab, sq ideo non esset deputanda, quia ideo ees creaturæ producendæ fuit posita.

Sed contra, est illud Augustini de Trinitate. Tanta impotentia Dei dicit vt ipse ñ sibi potens sufficere hoc vel illud auxilio, quia nō sibi auxiliatorij. Sed hoc nō est magna imperfectio, qđ Deus nō sibi auxiliatorē existens potens sufficere hoc: ꝙ sibi nō illud auxilio. Vel ecōtra: nulla ē imperfectio, qđ Deus Egotismo sufficere hoc sibi auxilio, ꝙ ergo qđ ñ potest sibi sufficere sibi. Maior a syllogismo probatur inductione: ꝙ ñ regnat Deus nisi omnipotens, quia hoc nunquam auxilio: ita nō sibi. Vbique ē. et semper Deus Egotismo est omnipotentior omnia quia impotentior, aut nihil potens quia creatura.

Ad regulā maiorē, ē ergo dicēdū. ipse Egotismo sufficiens sed: electiue, sub distinctione, nego. Deus ñ sufficiens potē quantibet nouitiis quia homo eligere, et donare potē: ipse ñ ad Deus, vt ergo libere donet auxilio, quamuis ipse creāda ē libere assistere: ñ ē ipse ad Deus, vt ipse ergo libere donet: ng ipse sufficiens ñ ēlle, vt homo possit donare sibi ē ē malibus, oportet vt Deus ipse Egotismo sufficiens sit ipse in illis, implicat ē. exodi vt hō donet indifferens quia ig ē Egotismo: sine vt eligat, ac donet pro nō ac libito, qđ donasse ante est sibi ñ libera, nec cuiabili, nec resistibili ipso debuit E. Patet quoque implicat, vt homo Egotismo liber ad nouitiis, quia sine ñ libertate Egotismo donet ad oppositū, ac esse donasse ex libertate requirit ad nouitis ē.

Quando hō vt ē imperfecte, qđ Deus donauit ñ potē per hoc, sine per qđlibet libertatis auxilio, vt potius esset magna imperfectio, ipsum. hoc ñ esse, nouitis donatiuis, nec libertatis efficere posset. Ita ñ ipse Fallacio sequela nobis licuit; apposuit ibi ipse, et aqua, pomi et mauis, ad qđ volumus: et in omnibus nis, nempe vbi ad vnum pos. comparatis, ligandis. Ita denique, ñ ig ipse Deus vbi, et eadem donatione nec adpecandi amantes ipse sufficiens, vt ipsi offendamus: si quidē, ñ vt profitentibus Egotismo Deus Egotismo ad bonū, quia potē Egotismo ad malū

Ac

UVA.BHSC

At n̄ ē sic liberū creare, q̄d Ds h̄eat virtutē pōā aliqualiter, vere-
mote determinat, aut efficaciter q̄ definite et antecedenter voluntatē nrām
sine q̄ dumq̄ ut pōt q̄ liberū n̄o neque per aliud modū voluntatē: vt in
ea videmus. Pōa dicit n̄ opponi libertati humanæ; sic pōt etiā dici
creandi liberū creare Deus vero suo, ut pōt perfecte sine imperfe-
cte sive dominiū sine debilitate.

Est enim quidē impōa n̄ perfectio, sed ars, vera q̄ce
debilitas, q̄ Deus per nullū mediū vincere, et vincere pōsit libertatē
humanā: sic e. ipsa esset ipsa simpliciter invincibilis, et Deus n̄ foret victor,
aut invictus. Non ēn est impōa, aut debilitas, vt per q̄dā mediū
Deus proprio libito vincere n̄ pōt. Sic e. Deus n̄ potuit, sed aliqua
fra, potē hoc reddere sapientē, albū, etc.: ita n̄ ē imperfectio pōe
vt quævis libertatis fra n̄ pōt determinare hoc sentire, sed satis est si
pōt per aliquā (nempe congruā et efficacē) fra. ē libertatē. Sic enim
Deus ipse n̄ per q̄dlibet auxiliū pōt destruere facilitatē et voluntatē,
sed per aliquod et uberius.

Ad 3ᵘᵐ contrariū adversarij. Absurdū ē vt homo per aliquā
frā pōt aliquid, et per eandē frā Deus illud n̄ pōt: sic homo per q̄d
liber auxiliū vincere pōt, enim Deus per q̄dlibet pōt ē vincere. Atq̄ pr:
ergo vt supra in 2 argumento objiciebat. Dubiū ē potiū, et saltē æque potens:
ergo q̄ exempla nuper allata hoc ipsum probat: implicat enim homo q̄ā
per sapiē, albedinē, aut ipsū gratiā esse (aut ab alia creatura fieri) sapientē,
albū, aut facilē, et q̄ liberū esse, aut fieri n̄ pōt a Deo per eandē fra.

Distinguo antecedens, ita, et per eandē frā Deus illud n̄ potuit
impōe negari divinū decretū, seu fundare, aut sistere in divino decreto, nego;
impōe anni divinū decretū, seu fundare, aut sistere in virtute creata,
concedo. Et similiter distinguo minorem hoc modo: ero impōe decreti divini volen-
tis decernere hoc, sive decernentis, aut n̄ decernere, sed potius relinquere indiffe-
rentem aut in manu consilij sui, nego conseq.: nulla facta impōe Deo libera
sive non potentiæ neq. nesciendi hoc adversarij, sed concesso. Collatio e.
[illegible] liberi, seu potius [illegible] q̄ ipse [illegible] n̄ quidē in cognitione
[illegible] indifferenti (quo quidē ita fallere [illegible]) [illegible]
[illegible] q̄ [illegible] indifferenter, et ad utrumq̄ [illegible] cognitione representata,
et allicienta.

Vnde propter illa, tanto opere inculcata ab adversarijs: Deus enim

UVA.BHSC

cy hoc auxilio potentior, aut minus potens è quã voluntas creata ligata et potentior ipsa perfecta, sive quoad perfectã ipsa, sed dimus: quia imperfectio, sive quoad imperfectã ipsa, negamus. Et ad. ipsã declarandã sumitio nis, et auctoritatis, imperfecta et in creata, ubi ista illa capita, quæ supra vna cum arg. insinuabamus. Quod si maxime imperfecta in Deo, quã implicantia ut potentia voluntas humana arbitrio, et dominio eligere illud ipsum, quod relinquere nollet. Et ideo ex ipsa proposita vi dilucide patet Deum esse potentiorem aliter, et alium, sive nulla facta data libertate ipsum esse, vel dato: esse, sive facta ea suppõne, nego. Vel 3modo affirmo, et omittitur, vel dato: tollatur et denegetur, sub dilectione: quoad perfectionem ipsa, vel dato: quoad imperfectionem nego.

Et quidã cuiã pervarijs fris occ. gr. discursy et cursy, homo ê potens discurrere, et currere, ê ut Deus. Et si Deus fecerit ipsã, ac discurre, ut homo discursum, et cursum, discurrat, et currat. sic discurat potens, ut homo cursum cursaverit: ê ut si homo cursum, cursu sensibili cursionis libera, sive ac debeat, cursaverit cursionis ê libera, sive ac ê debito. ita ut, Deus hoc fecerit, et discurs per cardã voluntatis suã, vel tota hominis nrã: alioquin Deus una fra, et voluntas humana, et velle vera dictoria.

Et ac exempla, quæ supra pro divinam sua impotentia ĝ se ad ordine, sagia, aut debilitam, Deus ê potê facere hoc nigrum, amarum, aut fortis: ita voluntas sua in determinata, seu indifferentia, ê potê hoc determinare, et nec libertate potê ipsum retinere. Et ita ex ipsa divina voluntate et humana libertate pũ homo videre se determinari ex divinorum, et beneficiis, inevitabiliter, ut diximus, imperfectis propriã creatã, et alienã Dei, cui vis, et propriã ê posse aliter determinare determinationes, dummodo velit efficaciter illã per auxilium invisum in diffinitum et extrinsecum ipsi voluntati efficax ad ipsã Deo Ruinis

Disp. 24

An etiam si diligit homo præponderetur singulis libertatis auxilijs retinetur, adhuc possit resistere Deo?

Sect. 1a

Quæstionis sensus, et sententia affirmata probatur.

UVA.BHSC

In studio diuy. se dulcissimus in ostendendo insigny ê
Dei perfecy, eamque nra libertati sponty, vt ipse oxidere & pos sine
aliquibz, et infinis suis rep. sanctis, diuaty, nihy ausus bony existimy ffi
cacy. magna vis videtur indecentia, qd Deus nullz ostaculi, seu pec
candi, aut quicquy omittendi, libertatz vinuere pñt: in quidz, vt ab oi
bz hominibz, aut angelis, nignor ab aliquibz maiori, aut minori
potibz, in qua est, creatual defendat, ubique, et semper offendendy, et
peccandi, et nullorunqy auxilis libertatz aliquy operandi, aut
bony omittendi superatum, aut oadem adsit.

© Sed ne suaue, et ogy in nra schola Conuerbamur
illi, quamuisuerz opinioni adhaerendum, opportune examinare,
an ergo ita sane opponi vt ultima illius resistentia diuata, supponatur, aut
permittatur pote, adhuc ab homo simpliciter absq; auxilio efficaci, et ogo
immanuer magny suau. qui non ex Lege l. q. e. ex pactis q. 18
ex D. Aug. q. 2. ad Simplic. resolutum, nullo modo admittendy est
se casu illy pñs: Patimur ex ogy ad maiorz Dei gloria abundantiz exe
cutiatz, casy permitti, atque ita resolui, in illo casu alung fore ex
potentia Dei, vt ipse sua potentia nullam vobz ad bony, vt infra
inst. et 8. modo dictum ipsius gratiz sordida explicabimus

Partz igitur affirmz probatu, hac aliquam modum, pri
mum igitur satis notum e nullius moralis mali, et infinis auxilijs, aliquos
sine resistentia successum. Nempe ea fuit, vt Deus dicatur simpliciter omnem
potentiam habere ex nullius moralis malum, aut saltem summa, et
indefecta, atque infinis gradibz excedens quamque determy existentiam
ex simpliciter vlz. et oppositam singulam impotentiz rationy. Sic ho
mo dicitur Deum impotens resistere multis, et enormibus
gratijs vehementibz, et tenacibz, impotens ingy sine speciali Dei gra
moraly resistendi impositz: qd maxe ex periculum qua diaboli
ex nimbz ingenti, et Deo devoti semper et vbique se ruentibus:
quy nullatz maiori damnati pignus patiuntur. Hinc quz Leuulgata illa
aut ex ipsi ex ase, ex ruinae fortissima ossa sentiunt, et loquuntur: tam
ge sublimius sentiunt, ingeniy Lo quoniam dominatio, infinquemodo di
quibz scientiam, ac potentia fortissima deiectione pone ex da hoy
allicere.

Et quidz hic Ennius, qui ab seriz. et Patr. ê ad modum di
ua protestatis in Rac provida trahentibus ad ea per singulos casus:

UVA.BHSC

semper ꝑ inuerms audiri, et ab hac ingressi glosemᵃ in nomine ejꝰ
eaᵇ, seu ꝑ literasᵇ, quasy nunquᵃ Pater, aut Scriptura eo nomine nuncupet.
Deo inuerms, pluribusq; in locis peculiaribᵇ, occasionᵇ, rationᵇ
seu inspirationᵇ, et ecclesiarᵇ moribus inclamatᵇ. Sicq; aliasq; sine
numᵒ locutionᵇ norma celebre illud Aug. asserit L. de genesi contra
rim, et ramis. cap: ut innotescat a quᵈ latebat, et manifestet quᵈ de-
latebat, gra Dei est. Vtq; ego, quᵍ aliquando dicerem cogitationes
ver. c. 19 ita dicerem: ut a. ab illo illius aliquidq; de ꝑcarer ad facien
dᵍ, perficiendaq; iubitᵍ, quid aliud deꝑcarer, quᵍ ut agerias quᵈ la
tebat, et manifestaret, quᵈ indelebat.

Et q̃ inter infinitos vocationᵐ modos certᵍ, et perpetuᵍ est pe
culiaris, saltᵍ prouidæ multitudini singulisq; hoibᵇ grui, inde inferebat
Aug. Deo nunquᵃ defuturᵍ vim, et uarᵍ efficaciter vocandi: eo amplᵘ
sine ea q. v. ad simplicia verba: aliᵘ aliis sic, alios a sic moueat
ad fidᵉ, cadᵉq; rei sepe aliomodo dicta moueat, et aliomodo dicta
non moueat: aliumq; moueat, et alicᵍ non moueat: qui audeat dicere de
spiritu Dei modᵍ vocandi, quo erga Esau ad eoᵈ filᵍ meritᵍ apostᵃ
care voluerᵗ, pungere, in qua parte iustificatus est. Deq; quo
affirmat Pater Suar. L. 9. degra c. 24. ars 9. Molin. q. 14 d. 2
ar. 4. q. Montoya d. 7. et 10 de Prouid. arg. Rigolt. d. 102, et
duabᵇ seqntibᵇ.

At non hac inerentis vocationᵐ efficacia, sufficit instituere
efficax, ꝑ ex cadit saltᵍ in singulis casibᵇ et in illius prouidæ operi
bus meritᵍ ouetᵍ, quæ ꝑ mouetur, et semper vincere possit, nunq;
pluresq; aversiones superaret, et q̃ liberᵉ ex cadat. Ergo ꝛᵗᵉ Da
ri, et familiarᵍ debitæ prouidea Ecclesiæ sanctᵍ, et nostræ mora
lis efficiæ ad meritᵍ diuinæ prædestinationis vim. Maxe vero, quᵗ
ea nostra sua dicebamus, et Aug. obiectat, nullis ei scripturis ripta,
D syncathᵍ ꝛᵗᵉ instituᵗ.

Et motiuᵐ est, qui ad alia ipsius prouidæ, nempe
nostræ cogitationis ꝓcessus nostrandᵇ: cuᵍ suite cuᵍ auxilio ex
cogitationi ad bonᵘ opus dirigendᵇ, voluntᵍ nostrᵃ humanᵍ mouendo
adiuuandᵍ, et gubernandᵍ, ꝑ liberᵉ nostrᵍ. Sine illa nostra ge
stus imponatur, negare nostræ Dei indigentiæ prædestinationis: sine ipsa

UVA.BHSC

phyca & deorum ad libitum viventi: sine ullo exercitio & desidiosi, ex ociosa, et non exercitata Dei. & Libet, & forsitan alicui offuerit & videatur, ipse adiungat desiderij cognitio boni laudabile cognoscentis.

Ad modum, et qui ait ad aliq providet, pertinet laudi, cui et meriti assertionis ex ait infallibiliter ignorit. Nempe iam probabiliter nescit, nec applicat, et liberis sinergis. Finem. Dq & hoc liberis laudes ad alterutrum, in egle bi intente neq minores, et minore finis fine, in ex aliq minimus sit impolis. Quo facto homo semper laudis et magnitudinis, & semper eligat aliq quo minorq eligere potest.

Sect x

Sententia probans.

Ista sententia probatur, qq proxa lig. 1. vbi affirmabamus. Nempe q. & Deus & potest prohibere non auertere hoc liberq arbitrio, et hoc casq, sua omnino, nulla & absurda, si illud proueniat ex suppos, sua imposs regni libito, sanctorum ipsius Dei. Sed q. & Deus in hoc casu nequit, seu impotens vltimus rector finis & primus primus libitus hoc cum liberq auertere proueniens ex suppos regni diuinq ipsius Dei. Ergo hoc nulla & absurda. Consa & legitima.

Maior patet ex duobus aphor: nq q. & Deus & potest auertere, q. & vult auertere, sine ex suppos q. & vult, prius & potest, et firmatis argu ig, qng in pos sui infirmitate, vt in numeris, et manifestis suppos regni exemplis satis dictum: et quod hoc ei clarius & q. & Deus & potest facere, vt homo & ad saluandum ex suppos auxilij debili a Deo liberalis: et cuius adiuns. Deus & potest auertere hoc ex suppos & q. homo sit ag & salutare.

Minor ejus persuadetur ng hoc esse liberq, seu indifferentiq Deum ita, et auersis sibi, confundat & frigat indeuoto Deus indifferentiq & q. homo liber, semper retinens auxilijs sufficientibus & potentiam Dei sibi, & fundatus in deuoto Deus indifferentiq, volentisq hoc Deum.

Conf. Deum indifferentiq, et Deus indifferentiq positiuq & Deum volentis Deum: & impossibile fundatur in deuoto volente Deum, sed q. & Deus & potest Deum auersiq ex suppos Deum volentis eq Deum nulla & absurda: & cet.

Confirmatur. & Deus ig vno puncto, non alibus auxilijs & potest

suarem hoc suersione omnino libera, et decerne ab hoc, ꝑ Deum impia
sigo suarem suersione nulla, et decerna ab igno Deo, salvo quo dispensuer
sionis. Quippe ꝑ Deus impia suersio ꝑ quae fieri sublibero, et nisi
sal ꝑ decreto abalio, et decreto ab igno. At Deus ꝑ possuer ꝑ mu
tendo ingenio, aut multis auxilijs, potest suerin Deo suersione nulla seu
decreta ab igno Deo, modo subet. et ꝑ s. gratia suffic. Ergo etc.

Sect 3

Argumenta contraria.

Et arguas 1. si Deus infallibiliter scia libra, concurrig ipsa infallibiliter.
sed scit infallibiliter ꝑ enunciabiliter, vere ingenuitate. Ergo ipsa libertas
libera ꝑ non aliter, vere ingenuitate. Deus hoc arguo probatur nisi
prouoc disp. nisi, nisi impossibilis vellet vere ingenuitate.

Deus 4. secundo tuus syllogis, sub nihil scientiae transeat:
nisi adhuc ea permissa fuisse ipsa libra inuicta simpliciter quae et nihil
quae posset: nisi ipsa, posset, et dico. hoc illud efficaciter suerim Deus
subet ingenue, aut insigne, decernendo, et mandando. Et ea est inter
obscuri et ipsa dicta, ꝑ de ipsa agnoscit ea ꝑ impotia quae potia;
ipsa vero ꝑ non determinari ad potia: in eo a casu suppositi impotia
ꝑ stingere, libera Medio Dei ꝑ definienti suersig omnino libera:
ꝑ impotia ꝑ vt Deus pro suo libito ꝑ decreto illud ipsum, qd a linguis huma
voluit decernendo: ꝑ ꝑ inter linguam libet quasi libera, et ipsum
libet a linguam decernio.

Arguas 2. et replicant Sti Aug. et alios P. Deus omi
nus, sed mali sit in sua potestate non voluntate, quae non ipsi ea horas.
Sed non prohibis nisi possumus quasi auxilio subet ad libera omnino
suersig. Ergo etiam Deus. Dicunt mali in sua potestate absunt, et cui, se
do: in sua potestate sicuti, subdunt: ad agendum, et operandum subdo:
ad dicendum ꝑ decernendum, nego. Dicunt etiam: non omnes, ꝑ ꝑ decreto a
Deo subdo: ꝑ decernendum nego. Et ad argumentum, vi potest implicans sibi:
ꝑ inde decretum, qd ꝑ est plane libera, negatur ant ꝑ decretum.

Sto argues, aut negabis. Similiter ꝑ absurdum, qd
Deus in esse mutationis ꝑ pro pro libito suo det Deus libera omnino
suersig: ꝑ similiter ꝑ absurdum, qd in casu non ponitur posit Deus
ꝑ posset

UVA.BHSC

dare Deus illg sanctg. Suadet ratio, ideo politus illa metaphysica assobi permittit, q̃ Dei imago esse desit, et omnes ad diuinorum volentes hg̃ deseruire, et nocere. Ergo ob eandg causg permittit politi politica moralis.

Deo regnante vtamque ig. Longe absurdior & moralis politica, qug metaphysica illius vtilitatibus; hc euidentia ratio imago ad ea moralis, qug ea metaphysica. Sunt e manifesta differentia.

Ltg 4ª solus fide negari ngotie inhaec prouidea parentes in Deo ad nocendg moralibus hg̃ permulta, eg̃ donata auxilia. At qd per ista auxilia, nouiggs, seu donata. Deus nobis infundat nouatg metaphysicg, nemo credit.

Ltg 5ª magna ex agere debilitas Dei esse, q̃ lobi Diabolu, mandat, aut ea pote vigentissimis tentatibg et mandg resistendi libertatisq̃ ipso captibg ad malg impellere: ng sic Deus pariter, aut eng maiorib̃ impulsib̃ ad bong mouet. At nu Diabolus pote infigere plurg qg moralg nunq̃ peccandi: nu augmentg diuinae occasionis hc, vt infundat nisi moralg bonae perdendi necessg.

Stg denique: ng q̃ hgmodi Concilia, et Patres q̃ diuinissima dicta grauissima, eaque eig antecedentes et concordant: ipsa ea affirmentia tacite ng negassent, aut negare permisissent; affirmat solg moralg, quibus solis bonde Deus nouatg metaphysicg: absq̃ dubio ng sine moralibus esset perfectus auct, very eig ex opinia moralis impotentes; ita vtique quo dari facilitatg bene operandi nec infirmitatg moralg peccandi valeret. Ob eig, et multg maiora dicenda hg.

Disp. 19

An ergo, et quomodo sola Scia M. concilietur nram liberam cum Deo iam condeterminaliter, quam absolute praeuiente?

Sect. 1ª

Solus Scia M. dat illam concordiam vi impedibili, et determinabili libertate.

Hac diuina traxam pertinacia solus sanctorum collegium ex malis fecit bonos, et ex tenebris luminosos. Deinceps ad ea probanda, et propugnanda q̃ Scia M. necessaria libertas: Scia a nobis alienata, neque in eum statum reduci ex Dei gratia: solg vero sicca Scia diuina potentia, ac libertati vis affirmis: gls ante Scia M. videlicet

L. B. cuig

UVA.BHSC

Romæ vota d. ex ostendam ex dictis Christi Salvatoris regulabis potius sit Missa fieri quam
pro re rei honestissima, et laudabilis ita abunde quæ ignoratur, quæ vera
non libertatis proprietate. Denique non mea. multis sua sit. defendendo
modis cadit veritas patuit: et c. sublatione pro re ea sua, nisi ipsa sit Rom.
sapiens, vero mea non libertatis scientiæ; ideo quod sua sit, et Amen.
et dicamus.

Ego vero meæ professionis esse, hanc scientiam libertatis, ita abundantissime
omnibus scientiis persuadet agnitio. Ita sit ut ea vera libertate impe
diendi sua imperitia, vera ejus, et vera libertate impediendi ejus im
peritia. Sed ex adversis. ubi homo est vera, pauci hyrcus vera libertate
impediendi sua imperitia: quippe ubi homo, pauci hyrcus vera vera libertate
tate impediendi ejus imperitia. Syllogismus in modo Barbara, et Darii
sophismo. Minor est ignorantia vera. Major vera inde perspicua fit. quippe ubi
non libertatis impediendi imperitia est non libertas impediendi
sua de imperitia: quippe ubi mihi, et nobis peritia est impedimus
sibi ipsis peritia: sed ubi non libertatis imperitia, et imperitia
tis est potens ponere omissis, aut nobis peritia. quæ est potens ponere
impedimus peritia, et imperitia, et proinde sua singulari, si
ue peritia, et imperitia, ut fiat. Unde a veritatis vera sit. Syllogis
mo: quod ubi non libertatis impediendi sua de imperitia est ejus non liber
tatis impediendi ejus imperitia. Sola igitur scia quæ impedibilis est
anobis, quia non ubi non est immediata, scibilis est ea vera peritia, et impe
rita libertate.

Ratio hoc ejus syllogismi est. Ubi, et sola scia scibilis,
ubi, quæ impedibilis est anobis veritas libertatis sui Dei. Sed sola
scia scibilis M. est impedibilis anobis: quod sola scia M. vera libertas.
Probamus: ubi, et sola scia de ubio anobis impedibilis vera libertas
ut fides vera est. Sed ubi, et sola scia impedibilis anobis est de ubio
anobis impedibilis: quod ubi, et sola scia anobis impedibilis vera liber
tas est. Nisi vita regnat ubi potendi ejus ani obvi impedivi, et scia
eius infallibilis ni impedivi, aut ipsa permanet: quod quibus potentis ejus
impediendi obvi, et ejus hæreditatis impediendi scia, aut facien
di, quod scia permanet.

Ad aprioris horis, et plurimis sine numero syllogismis omnia

sic persis euidens ex efficacia poteris. Dispotens sine ant̃ nos prædialis
rz, & potestas sive ars, sive usus ponendi inbecillz sensu sanz mentis
rei. Sed Petro sunt potestas ars, et usus ponendi impedimenz imperi
tes, rempe insanientz: g̃ Petro sunt potestas ars, et usus ponendi Deo sanz mentis
illius impedimenti. Sed Deus nunq impedimenti imperitiæ esse impedimen
ty vera affinis imperitiæ: i.e. Eminus in subiecto peritiæ Petri diversa
his pecuia ex affinitate vim imperitiæ, quæ ex qua imperitiæ. Ergo
in D. pecuia diuersa & potestas ars, et usus ponendi impedimen
ty sibi imperitiæ. Deum g̃ quilibere potè vsque potestate im
pedire imperitiæ, potè vis vsque potestate impedire imperitiæ
sis. Quamuis igitur hæc sua impedimenti supponat, Deum, quem
imperitiæ vis aliunde impedita potè libere impedire, potestis quo
que sis illz impedire.

Ad similis dignandi ira adeo nobis vis diuinæ pa
tionis: nunq, sit, et sola sua ira inter indeorabilis ab humana vo
luntate delinquentz liberatz. Sed sit, et sola sua in deum fundi
ra & inter indeorabilis reparabilis. Ergo sit, et sola sua inde
rem fundum delinquentz liberatz. Maior pr. sit, et sola sua inter
in eminabilis nobis & eis inter indeorabili per nos volz, vel ad
versis quoque & indubitatz. Sed sit, et sola sua inter in emi
rabilis ab sibi delinquentz nisi liberatz vt nuper vidimus: g̃ sit
et sola sua inter indeorabilis per nos voluntz delinquentz liber
tatz humanz.

Pr nz: sit, et sola sua de spere inter indeorabili
per nos voluntz delinquentz humz liberz. Sed sit, et sola sua inter
indeorabilis per nos volz & sua de spere inter indeorabili per nos
volz. Ergo sit, et sola sua inter indeorabilis per nos voluntz delin
quentz liberz humanz. Unde, et maior sibi contraria. Aliter in
primis sibi a pariter, seu primis ideatur, quæ eminabilitas pos.
et eius contraria ineminabilitas nobis offenere. Deinq aprioris, g̃ p.
quæ & nobis laboriosa onerosa ex sua diuina illud offensa, atque
ira. de spere inobu inter indeorabili, & eiq inobis indeorabili: mli
sibi, qua omnino, et inter regnat & existere, & existere spere per
illz & egregiatz & inter eius libertatis inter delinquentz, cuius & delinquentz ex
tatis quæ quæ: sit g̃ sua inobis inobis inter & indeorabilis, pariter

UVA.BHSC

cpas ab illa ygg in locabile eni, g. loquidem sia in locabili ne
quit ꝑ ista ab ygg in locabile vertari. Non dissimile arguen, ex
ygg sati exspedit videri potꝫ d. g. s. i. in 8 prob. exoptiose.

Sed 2ª.

Obiectiones contrarie.

1ª ꝯ: Sia M. anobis nec impediri, nec locari potꝫ: g
nullo modo, et Deigne ex cap. impedibilissimi, et locabilissimi non
sunt poste liberare ygg: subtꝫ 2ª cap magis ꝑ necessario, quig pde
cess, nec g. definio a sia M. in legendose. Ans pmt g. g. Ante
miserꝫ, t operaꝫ nrꝫ supponitur impediꝫ, t deoꝫ nequit impe
diri, t locari per ygg omiserꝫ, t operaꝫ. Sed ante omissa ppa
ratia ex. gr. ig supponitur impedita sia M. per ire, nempe per
sig M. oppositꝫ, et ante ipsꝫ positaꝫ ig supponitur locata ipsa eig
sia M. Ergo sia M nec impediri, nec locari potꝫ ans patet.

Hic, nego ẽn. ad probaꝫ. Ig quamui g. sup
ponitur imta, et pse t impediꝫ, t deoꝫ, sicut in ipso proxa liber
tati rigns, scilꝫ: g. supponit remota, et per amitti, t impediꝫ,
t deoꝫ, nego. Summa ria / ygg probatiue dubiꝫ sequentis, scilꝫ
g. apud nos sia M. nec requirimus exprꝫ operis, cui sile sufficit
libertas, in diffa, seu sufficientia nra ad vtrumque; nec requirimus
exprꝫ ipsius libertatis, quod exercitiꝫ ipsiꝫ in diffrib apponit: nec
requirimus exprꝫ Dei ut admoueri t operari ipsig libertꝫ, quod si
la sua Simplicis Intl. statim ꝯ exprꝫ indifferen in diffri: sed
vnice requirimus antiꝫ ante libertatꝫ ordinig, t dirꝫ et nec qui
dꝫ ꝑ vna sia locata patiatur ex. gr. ꝑ vna, t alia indifferꝫ
vtrumpte. Cui ne ita per amidem remota, aeque ig indebite
supponit, sicut nrꝫ locatꝫ, vt ygg mag. t obligo scien
te, ꝑ ante ipsa locata ordinandꝫ; ut sic ig ante locabile, et
locata.

Hic ageri, et nota, multiplex ꝯ locata: ofres ꝑ: g. regnat li
bertas ꝑ operatꝫ in actu primo exprꝫ, quod ꝑ eig libertas ad ipsꝫ opera
ꝯ in eo ꝯ gnit. 2ª, ng. dis gnia Rectꝫ homo libertatꝫ, ergo et nrꝫ actꝫ

UVA.BHSC

vera, negueralg ad chyrg: gli ē falsificans, vnde destruēdo ē syllogi
tica, vt obst in hac syllogo: ou alius scimus aliqs oxiōis impore: dato
scienti ē scimus aliqs Deus: ē oxiōis impore. In hac enim syllogo hom
non pōt falsificare Maiorē propōe, vt pōt aliter vera: nisi igitur
ad falsificare Min. n̄ poterit falsificare conseq: qd in 2ª figa fal
sificari pōt. I de proponi pōt in illo syllogo, nullus alius oxiōis impo
re nisi aberroneus ē p̄cātus: ō alius p̄cātus Iudæ n̄ ē aberroneus
eius: ē alius p̄cātus Iudæ n̄ oxiōis impore. Quomodo ergo mi
Iudas falsificare nou, vt maiorē ē minorē falsificare ē potuit ē
maiorē ē potuit, vt pōt aberro. ac nouas ā veritate: potuit ē minorē
vt pōt ē ingerere: ad falsificare eā min. n̄ potuit, sin potuit im
pedere eam obre, nec facere vt mea affirata aliter se hab: eā igitur
mea affirata vt ē sua diua ig potuit Iudas eā ingerere.

2º volun, qui ē ex libera prima libertate non ponit
in pars, nec ē libera nec aliter supponere ē, pōt hac ex aliunde ig
norata oxiōne. Sed ultimo ignorat, ē non ignorat, operans ē cognita
ex parte / manet quid aduersum / ē ē cognita vnde ē cognita, ergo ea
pe n̄ supponitur oxiōne, vt circa Iudæ pariter: ē ex nemine operā
tis vt ex libera voluntate, nisi ex parte eius dicat libera ex ipsa
voluntate. Vnde ē voluntas libera ē operans, ac eius cognita.

3º implicat enim, vt homo habeat liberē ad operandū,
nisi ē cognitū, ē cognitus Deus: ō habet liberē ad operandū
ē cognitū: hoc ē. ē chym: ē pōt ad operandū cognitū. Ergo in
ipso libertatis signo, ē supponitur cognita, nec ē cognita, assignatur
nouo gerundo vt pote n̄ hīc cognitatiue, ō datur potentia
cognitū: ē supponitur ē cognita, non ē cognita ipsum
differens pōt in, ē n̄ in ē cognita: ē vt de medio ad vnum: ē vide dan
da in cogni signo exercitij, nec dicens libertatis, ē indiffa.

4º Adhuc sit. Sua M supponit obrum: ē supponit
ig ipm liberū: ē n̄ saltem vetitus, aut emanet libertatis ad obi: nec ipsa
requiritur ad libertatē. Quia obedientia aliqua nimis equiuocatur vide
tur, creaturæ varietatis imo ei prohibitū in rei absentia de ē hendi
gratia Dei ad ipsa affirare sua M ad exercitū libertatis requiri, sufficit
ad liberū n̄ requiri. Vera ea duo sunt valde diuersa; consensus e
non liberet ratio

UVA.BHSC

fore etiam si Deus per pole, et impole non praesciret conditionaliter nostras operationes: at censemus, concordiam nostrae libertatis cum Deo praescientem confici non posse, nisi virtute Scientiae Mediae semel e supposita aliqua praescientia conditionali in Deo, dicimus eam debere esse Mediam, nempe detrahibilem, et impedibilem a nobis. Unde Scientia Media dicitur requisita concordiae libertatis, quamvis ipsi libertati requisita non dicatur.

Deinde censemus Scientiam Mediam ipsi quoque libertati esse requisitam, saltem in sensu reali, et aequivoco, quatenus nostro supponitur Deus posse praedefinire nostras liberas operationes. Ideo sine Scientia Media fieret, et temere, et cum periculo frustrationis decreti, quod est impole; et cum laesione nostrae libertatis, ut tract. seq. latius videbimus.

Tractatus. I.

De Concordia nostra libertatis cum divina voluntate.

Disputatio 16.

De Concordia cum voluntate generali, vel sufficienti.

Sect. 1a

Aliquae suppositiones.

Suppono 1. cum sententia communi Deum inter per suam oppositionem concurrere cum causa etiam liberis ad singulos effectus producendos, saltem sub non malos, ea tamen sententia quamvis vera, et multis censuris contra Dux a multis firmata, non tamen adeo constans in scholis est, ut eam integro tractat, et multis suffragatoribus non impugnaverit Ludovicus Dola. Cuius opinio minus improbabilis, ac intollerabilis esset, ut arbitror, si ad actus liberos restringeretur: etenim nec universim concursus ille Deo negaretur: nec ipsis actibus liberis negaretur semper, et in quavis suppositione, ut pote potentibus in nostros transire, nec illis adaptari potest argumentatione, desumptum scilicet ab imperio Dei dominio; siquidem hoc circa actus nostros liberos non competit ipsi Deo ex Doc. scholae. Caeterum sententia illa communis sine ista liberorum exceptione a nobis supponitur, ut pote familiari scholarum consensu firmata. Videatur P. Montoya d. 9. de Prov. s. 11.

Suppono 2. verosimiliorem esse, et minus intollerabilem videri aliam exceptionem quae scilicet actus formaliter turpes non trahit ab illo Dei

UVA.BHSC

Et illa Locutus Liuius Mag. Sent. Hugo Victorinus, Alexand. Ales. Aur. Aurel. et alij magnanimi Theol. apud Dolaeg. et Quaeq. eius generis Hist. de Mend. de Phys. probabiliq. censuit, et veraq. eiusq. negare ei illi adhibere plures minime, et perfecte defendit magno eruditionis, et iudicij pondere D. Didacus Hur. in 1. 1. Sapien.

Quapropter ego eiusmodi opinionem eorum adhuc male negare detrahendo, et omnibus improbabile, nullo pacto ausus ero audendo. Quoniam fundamenta S. Th. Scripturae, Patrum et rationis Deum facere, facere, creare, et operari non posse, nec id illos adducere. Nec ea facile explicare ex illo nomine qui proprie et ea efficientia physica, et vera. Th. in eadem Scrip. Sap. et in Dicit Deo. Eligit ea fecisse, et nihil odisti eorum, quae fecisti. At Deus odio habeat, illud fecit et facit: et produxit. Dicit ea Deum facere ea, quae simpliciter sunt eius operari et facere: quae operari valet moraliter, et quae valeat aliquid re et. Augustinus adeo illa eorum professio vere Patrum erat de Trin. c. 2, 3. apertae pro illa stare videantur. Quo indigni Deo videtur, perfacile illud ipsum, quod odisset: et ex eorum odisse operari, pro suorum odisse ipsum fecisse, sive eorum ea, quae ex illis praeditur: et ex ipsa odisse vel potest deorsum ex parte adhuc. Quo eius videtur indignum Deo quidque fecisse, valuisse nec arbitri, et non eorum valet. Denique ad minimum scholae Dei sua voluntas ejus deponi, eorumque adhuc: ac Socinianorum loquitur de Deo verum, et proximum valet eius ipsum, eius quae inadeq. seu modale: quae etc. Vorum non illi eorum pro minimum, et quae pro scholiis emiliano, et quae pro nec sordida tanto indigemus.

Suppono quae Th. necessario esse aliquod Dei decretum, vi non operemur. quod decretum dicitur statuisse in actus, vel quasi, et quasi dispositionem ejus ad quendam ex valde creata aliquid sive bonum, sive malum actum qui per se ipsa creata statuisse in actus, et positum appellatur. Deo a nemine illius decreti et quae Deus nec medium eius sua Scientia et voluntate ejus operum nec arbitrabili, et determinato, nisi ipso volente, dilecto quodam quod, et Rudi decreti ejusdem praevisum: quae eius suppositionis quibusvis non est voluntis intrinsecis, sive naturalibus, sive supernaturalibus, nemini et liberi dicat voluntis decreti, quo ipse se obligaret, vel aliquid nemini eorum libere imposuisse. Sicut eius Scientia dicit dominium

Sumonis ad Lucem, et ignis calore, ad quæ inde lucem habeant
& proruumpere intus ad se, nisi Deus libere velente, qui illis ageret.

Supposito inde quod dicebam ad operandum quemvis duplici
adiumento opus esse, vocante scilicet gratia inefficaci lucis,
tamen si ambo sunt inefficaces, et neuter finem, ad quem diri-
gebatur, assequitur. Deo supposito, quod dicebam quidquid
fiat. Si pole ad diuersa operanda auxilia sint diuersa liberum opus
re, sine & parantes inefficaces ad opus, ut nuper vidimus, quod diuersa
fiat dicunt. Quum Deus post hæc auxilia vtq, et in nulla ejusmo-
di opus adoperatus fuisse videatur. Unde valet Lucidum error
asserens ad opposita operanda: et in nulla re velle sumi diuersa:
quoniam ipsa inefficaces & parata. Tanta auxilia diuersa
individuo operi simul effiendi: sunt et infinitesima inqualibus
spes, et innoxa opera: requisitorigitur nouum diuersum & paratum ad
vnum determinate individuum amouit, et alterum volitionis, et odij; et reliqua
ita efficaciter excludens, ad nullam prorsus inquietia, seu improbabilia
sit volitio.

Vera quod diuersa diuersum, quod diuersa diuersum inuenire valde
efficacia sunt et in re prouidet semper, ut plerumque omnia ante vide-
ri, aut ideo fuisse sunt, ideo non diuersa, peruersitatis, scelerumina
in cum de illis tanquam de vnis loquamur, nisi speciali aliquem ex
Deus exceptis reuelauerit.

Sect 7.

Vera esse non suscipia demus.

Ex quibus euidenter inferendum est, quod male pro
positum a multis fuerit & vere circa liberi arbitrij conuenientia,
in hoc, et cognitionis magistrum. Ita multis ex Magistris Alumnis
Lugd. repos. 16 et Nauarrus apud Fasol pa. 4. 96 existimant
quæ ita esse, ut Deus efficienter nobiscum sentia ad actus mos? Se
cundi ordinis negotij et Dominum assentibus. Hoc tu & Lingore, ut ima
ginare nostra, quæ sentias: quæ nos videmus ex veritate logi. Sanctissime
affirmat Deus in sacra scripturis, et Sanctus, et ejus inquisitores alios

UVA.BHSC

phya benitate fidia adhuc inter nouem. Inferre a. ex isto Dei
nouem imo alig Deig, qui proinde f nouem & pueritionem, sicut
tam Scholasth. primeg eiem omnia ep. g. 9. arb, et non in segrib?
probabimus.

Lo. similiter alig ex nobg Aluar arbitrium nrg nouemig ere-
ceat nouy vere effring diue grie, & spiritu S. org a liberg nobg dem
os, erigat ab arbitrio procedg. Qua grie & dono ingeniali cari
tate sana, nihil f ingeat Alu. de adiutoriis grie Dei interna nouemid
relinquimus. Inde igit Alu. c. 9. nr. non Iuuel, et alig multi apud Ri
pald d. 28 & ente sup. n. 2. existimant, xpiana grie agere
arbitriu, qua grg, aut salg reorsum, et independenter ab ea org
pore in nig deorsg, vt nobis imponit Iuuel.

Hac tn sic vana somnia indigete que imaginate
si quibg nonnulli Pontifig ejg Clem. VIII manuse minime sinuna
a P. Mol, et alia M. alienare procurauerunt, vt refert Fraser
Bern. a S. Ioseph d. 40 concordiæ nouæ c. 9. n. 4. et stat eo
ipso Clementis interrogasse, fuisse Regenti Carmelitanu, siue M.
Deforneri, vt ipsi aduersary rubberingue Annotg d. 9. desiu
M. n. 22, et ex ipse prose, et sui nostre Dominicanu Anonymg
qui & Antonius Reginald in 9. theol. historica, seu potius fabu
lary fuit, thesi 28. Dicimus 9 sentg nobatinus deorsg in dua
liter, et rotg ewe agm; et quidg & ism ab excitante tanqua occasio
rali, seu persuadente, et inducente, D ejg ab adiuuante, et coadiuuan
te, seu vere cooperante, et efficiente nobis. Deinde nullatinus in
ter nostras controuersia umbra fuit.

Controuersia igitur, cuius sensus vera, ejg sapientes
tatus quærelatus, quod relatis adversary aquius casibg latius prose
quitur Reginaldus) in duobus punctis sitis. 19 et Supremg iudicis
Nos decretum pure in dispositiue, seu efficaci circa opus
nobis libero donum influere credimus, vt Deus sapparet ad nouem
dy, de facto que nouit. Dominicani a. vltra decretum, qd ejg ipsius
pellant indifferens, censent in nobis varium, et ineuitabilem) decretg,
et ipsorum & decretum coinuregnimus. 19 et non punctg sic se:
Nostri theol. & definiunt, sufficere efficacia admixtione duorum ad

UVA.BHSC

pro bono operib⁹, et ad sua M gendum, seu regulam: et nec inter
dum esse indifferens, vel liberum hoc opus, quasi ꝯ dominium collocatum
in diuinis: imo nec propria opera bono regulata, nec vendicare
sibi ꝯ dominij in opere cuiuscunque ipsi agnoscunt. Si autem vero nouitha

Sect. 9.

Explicatio vocum diuina libertas cum gene
rali decreto concurrendi.

Hoc ipso sufficienter videtur ꝯ posse dum esse modo, in omnia, et ꝑ omnia videri, antiquitatem explicari debi
re. Alij e. quasi ꝯ dicabile: alij diuinum: et alij impedimentum antece
dens remotius, decretum illud appellant. Omne enim peccatum prohibitum con
tra ꝯ dictum regulam culpam: sed nihil decreti ꝯ dibi opponitur us
quequaque libertati nostræ extremo propugnare, et ne sufficientis
simi ꝯ decreti sine alterius deliberatis in lingua ꝯstitutur.

Decretum illud in primo loco ꝯ nominatum, et quasi ꝯ dicabile
ab ꝯ loquitur D. Suar. in opere 1. c. cap. n. 9. ni in ꝯ dicabile
ꝯstituit: ꝯ dicabile a ꝯdicato, nempe nra adiunctum seruum ꝯ di
guitur: ergo in nec vere ꝯdicabile, nec ibi vere reperitur ꝯdicatum.

Nunc loco ꝯ nominis diuinum illud decretum ꝯ ni
ffirue: ꝯ Deus affectuosa tendit in mendacium, et nominatum: absque
vel ipso recipiente amatum mendacium vere, et in nobis meritum culpæ
gravia, ꝯ imperfectionis mentalis ꝯ formæ: ut patet ꝯ ei, ꝯ solemnia
ri Deum totum opponitur.

Tandem nec illud decretum pure remotivum impedimento
rum antecedentium adiuvat libertatem, ipsi honestat ꝯ diuinum amat, se
inuendi, et procurat voluntatem, et approbat subsequi placentia.

Propria illud ꝯcurrendi decretum vocari potest mendum:
et quidem tribus de causis. 1ᵒ ꝯ simpliciter efficax ad amat libertatem,
quæ ipsum: et nec ꝯ efficax ad amat libertatem, quæ bonum, et per
mittit. 2ᵒ ꝯ eadem alias liberas nec efficaciter, nec pariter efficaci
ter amat: ꝯ malis quidem modis nempe sufficienter, ineuidicabo
nis operandi diligit, quæ sibi ꝯ diuinum efficaciter modum illo

UVA.BHSC

Qui gradus inuentus amoris maior ē quig simplex placentia, quo pura vellitas: ng ī ista ñ deat amarq d medioq dubiq. ng ī ista libertatis qua ad meritum ēq Gratiæ valet regula illa, Propter quod q̄libet, quale, et illud magis. S. ī, de causa ī dubiq ma quæ ē ronemiuq ē, si esse, si ī bene libertaq ad meritum, et pq eius amicis: nec ēq re positius, nec veriusq ē extremi vago amore dilectius, si esse, si liber ra in foro d bus agere bene.

Tandq sinegrae hoc decreq appellasi pote Commissiuq, t relictiuq; ī sibi nre libertati, quq ger sui, et ogles i missis, et relinquae humanq operasis humanæ, et suorum sini ng ea idensati: Deus e ī pq ī nro arbitrio dereliquit, ut iuste velut ī miq vegetat, pbl q̄ninor D. Hieronym. in c. 4 q Dei. illudq dicitur videor esse c. ng & cles. dicentis Deus ab initio constituit hoc, et religuit ng in manu sibi sui. Propterea Aug. in Ingui. c. 100, et Damas. et de Fide, c. ng appellant ng nobis de qua disputamus, illq quq Deus sinis arbitriq ad malo ire. Videatur Montoy. d. 90 de volute Dei s. x.

Vnde ig dicenq hoc ponginus sub isto vendendi modo exple catur nobis efficacius potius Dq creaq bene et male operati; bonq bene ni ca, d inefficaciter vendo; malq ne procuro, nec volo. Vel ista similis que vellq suaviter ēt ad bonq ng ibi ad auxilio; d hoc dicitur relinquo, vbi ī sinendq et meritoriq ī fugere malq. Si a. liberta esse ēt ad deus ope bene honesta modo vago sic intendis dicenq. Volo efficaciter suaviter ng D. ī ad religionis, t ad meritoriq dubiq, proinde ipse decernit, ut ego magis inclinem ad religionq. Quia ēt deus originis ipsi vivimusq nos sinq, sic inter alios exprimit D. Alexandrin Martyr c. de libero arbitr. ng Deus vellet hoc honorare, dubiq ei parentq, quia ipsi facere gdam Dei, et potentq eius ad melioris hominem.

Ex quibus ig ī sentio, et videtur ī nre libertati, ēq ordinatione diuina quoad ī generalia: sic e. signa, seu causq generales, et ordinq dubiq haec praedicta. Ita signo e vidit Deus ei peccatum ng scia sinq ī ad agendum Deus q̄ pene bene, et male operati ng hoc auxilio. Ita signo vi et direxisse illius in ipsis scia Deus in diffinitiq decreto sua pia bene auxilio. In 3 signo vi eiusdq scia ex ipsis decreto Spiritus ei ipsq ad assentendq, et talq intelligitur ig voluisse ēt in pene bene sibi

UVA.BHSC

ut bona & alia ipsa & gratia, aut in libertate cui ipsa visa est nobis dari, et ipsa & gratia. Inquiendo Dei eligit, et decreat pro sua arbitrio operari, et ad bonum ipsa habet: cum videat Deum per hoc decreto, sua commissuram, seu gloriam aliqua esse in alios subsequi signo, ut pote, q̃ existentes pro sua ipsa digna.

Hic certe modo laudi modum ponimus, et nulla patubo, aut pernimus probare: i. e. ipse esse nonne unde libertatis accidia ingressi, et ab, quam minime debuit, ad hoc laudi nos ipsi libertati minuere et relinquere. Verum ad hanc rem accidia alias rebus imprimatur, cuius sequitur & bene, opera pro ipsa est ipsa & ipsa ipsum tabula nonnulla notare.

Sect. 4.

Explicantur signa pro operibus liberis requisita.

Circa & diligere ipsum amoveas nostra. non raro in similibus tabulis re illa, que in uno remotiori signo collocatur, aut in eadem mente uno exerat, et eius ea pro ea, et ideo in signo proxo eq̃ eas proxi in eo collocari potest: ignis e. productio calore in se, et sal q̃ calore aliquos, i calore causat: Deus eius causa agit, et eq̃ ipsi eam effectu producit: non quoque leonis rubrum causat q̃, sicut ipsum in eadem genere causa unica causa ipsa. Non aliter igitur in Deo, observata debita ipsum diuisa, Deus ipsum, et nunc diuinum dici non q̃ unum deorum, i deorum unitas, et libertatis collationem in eo per imaginando i. e. influere imo in nos ab ipso libera, quae ab eius bonitate, et liberum imo procedunt.

2o noto. In q̃ dicta ipsum tabula unius scia Media, qua post ipsum collocanda videbatur, & finxa i. e. q̃ ipsa nos prona, nec remota nos operatio ea natura esse in q̃ ni a. voluntas nostra, nec vel ipsa libertatis extremo velle ordinamus. Non e quidq̃ ea prona, ut libenter, sive velle, sive operabundam: i. q̃ in eiq̃ desiderio ea pro obtinendi, i ideo operamur q̃ Deus ipsum nos operante, sed e contra. 3o q̃ aliter sua illa a nobis supponi posse, nisi ipsa ipsum supponi opus q̃ ipsa, et capidit. 4o q̃ ea mente eq̃ opere libere a nobis dicabile, eiq̃ ipsa probabimus a nobis libere dicabile

UVA.BHSC

2 quidq; intrinsece, vt ita q̃ sit nr̃ libertatis seruitus, 2 enim dicas nr̃ ipsa nra libera operatio, sed ita mediante ad illq dicemus: 3 primo manifestu, q̃ libertatq Deus, prius, nec 2 posterius debet supponi in nobis operatio libera, seu dicam, in impedito seig M, seu detenta seu impedita. 4° q̃ in signo proxo arte achiq libeq i hr̃ebus ea q̃ ad hanc libertatq, seu proxq in ipsis: nihil a. mouq q̃ vno eorum dicto indiffq ad minus, 2d prius dicaq imponat, vt ipsq eo vtatq.

Nec ẽ sein M causa operatis remota: nec ẽ ea proxa. ab cuius cat proxa, aut remota, ad ipsq vtitur, et semper: et enim dicitq ipsq Deus, qd vocat simplicit nil gubernatio 2 ipsius nat in dies in hr̃ebus seig M / q̃ Dei perfectio ẽ vt ea tunc, t desinere, t mouere possit, 2 a. vt debeat), nec postulat vnq seig M magis q̃ opponq; idq e. omnino remanet q̃ illarq qualibet: nec erga aliq seig M. vage, seu distinctim requiris sine q̃ dicetq illud Deus poterat sine illa erga speculatiua seu M Judea, 2d q̃ mera vis q̃ cominatia / vt aliqui opinantur:) sine q̃ dicetq ponit vltra ea in diget seia, aqua inclinat hr̃ mouere, t ibiq ibi proponq angelus vi.

Vt cunque in rei veritate: nos breuiter hr̃ signanq rabulas ponimq: et 1 quidq ad hanc dicendas cum operatis requisitis: nempe 1° Deus ipse collocat, t videtur: et dicimq indifferens, et hr̃ auxilij ad eliciq: 3° ipsa libertas q̃ auxilio: q̃ tandq operatio: vt q̃ 1 prius tradidimus.

2da vero rabula ipsam quasque seig M ad mentem. Nempe in 1 signo ponat Deus q̃ sua mera: in 2° seia M 2 monstrum t efficaq, t ineffaciq auxilij ad dictq: in 3 auxilij dicetq, t q̃ ipsq paratum, a sola seia mera q̃. In 4 ipsa nra libertas q̃ singulariter 2 minuit, specialissime ordata. In 5 edq operatio libera.

3ia rabula q̃ distinguasque a seia Media nra cunq applicatio. In 1 scilt signo videtur Deus q̃ ipsa, et seia mera: in 2° seia M in 3 p̃ destinato operi boni libeq ex motione seia M (q̃ mera seia aliter et aliter indiffa, vt Deo q̃ ipsq pro tunc efficacia: inq dicetq indifferens, et 3 parato auxilio: qd dicetq ponit ex motione 2 nostra Deus vt pro diq suq 1 simpliciter indiffq; ex motione 2 dictae imponq

UVA.BHSC

se determinat, et refluxe efficaciter amore ad dispositione cualiter imperanti in ijs ignavia libertas et auxilii tempore dato: in 6 ipsis ejus bonis.

Sect 9.

Argumenta contra nostram concordiam.

1° arguit, (qd longius Aluar. L. 1. de auxiliis n. 19) certum est, et unicè à sagius requirere, ne lena expositionem, ut dicit Prosper, qd n̄ fre gratia arguit. 1° in quo, et caeterorum caput et rale ē. Ab indiffi, ut indiffi n̄ exit actus determinat: sed voluntas humana, si nominis Dei solo decreto indiffi separetur, ē omnino indifferens: ergo ab illa nullus actus determinatus exit. Certa ē legitima. Minor ē euidens, et vera. Maior ergo est omnino generaliter, unius ipsa esse pars, nisi illius, qui formasset libertatem, qua potestas eligendi, et de terminandi inter opposita, ē tam perspicue hoc. Nec ullus ante modernos Thomistas inventus potuit theol. qui illi axiomati obsistere conarentur, immo qui clare n̄ repugnaret. De quo videri possit innumera testimonia apud Bod. Exim. in opusc. l. 2. c. 14 et tomo de gra l. 3. c. 44: nec plura vero in P. Martinez. tom. l. 40 de Scia Dei.

Quaproperet negat maior. 1° qm̄ oibus philo, ac theol. ita est di pusas, ut calore n̄ possumus sentire. 2° qm̄ illa est adagio Calvinistar, et Iansinistar soc nos, et Eccl. pro libertate existendi familiariter sum tit: et quibus proverbium illud iactandum esse n̄ video: quo pacto sine vero involucro, et tam expolite Novatoribus illi respondere possimus, neutro liberi, et licentia in hac mâ stare potest. 3° qm̄ illa propo in diua libertate, quae prius ē indifferens actus determinari perspicuum videtur, patiunt neg, ut de falsitate suauis.

Ultimo qm̄ ita sic et via propo perspicuo syllogismo argumentorum, et demonstrari conuincitur. Nempe: actus liber, ut liber n̄ exit nisi a gente libero ut libero: sed prius liberum, ut liberum, ē prius indifferens, sine saepius decreto: ergo actus liber n̄ exit nisi a potentia indiffi. Consequentia et maior sunt euidentes. Minor vero omnibus salua fide negari nequit. Sequitur aliquin ille quispiam ornatus et haeret, atque obedire dignus laude n̄ esset: si quid neuter ad opposita indifferens et potens fuit: tum qm̄ liberum, ut tale dicitur in ordine ad duo extrema opposita: sed negare

evidenter

ad dus: g° ꝛ indifferen. ⁊ſ̃ ſ. decurꝛ ꝛ hꝫ liberꝫ ſe poſſe deſcare ad
quamꝫ pꝫ voluer ſ° celebre illud Eccles. 15. Apposuit tibi aquã, ignẽ
ꝫ ad q̃d voluer porrige manꝫ. Ergo nullꝫ ẽ abſtrandꝫ q̃d hꝫ° liberꝫ
ſedere: erꝫ e videnda, ⁊ vana poſa ea, cuius oppoſitiꝫ abſurdiuꝫ ⁊
implicatiꝫ ſtinet. Item g° liberꝫ ſus adꝫ indiffꝫ, ⁊ſ̃ dicꝫ deſcare
ꝫ in ab indiffr̃ vtrãq; exire poſſe, ergo ꝫ ẽ ab hꝫ deſcatus, nunqꝫ
liber.

Ad argꝫ ꝫ ſpecies intranꝫ, ⁊ ad D. Tha aſſerit deſcatꝫ
ꝫ: ille a. ſpes g. ꝫ ſm s. ad q. ait: Cãa, quæ ex ſe ſtringit ẽ oportet,
q̃d detur ab aliquo exteriori ad hꝫ. Sed arbitriꝫ nrꝫ ẽ cãa ex ſe non
gens: g° oportet, q̃d detur ab aliquo exteriori.

Miranda certe nouꝫ, qui hæc teſtimonia adducꝫ ad ſuã
q̃ſtionẽ quibꝫ Cajet. ⁊ diluꝫ ꝫ ſenſuꝫ ſimulatꝫ detorꝫ reuocando ad cap.
Ex l. 1 non Gen.: Quæ plane intelligẽs, ingenue, ea quæ hic de
eorꝫ breuitate. In illo a. c. et Forte ſimulatꝫ datur expreſſa
ſolutio, ⁊ diſſolui hominꝫ. Dicꝫ quippiam ꝫ, ⁊ ſtans ſ.: cãa, nulꝫ
modꝫ: libera, nego. Illa, ⁊ ſi ſibi dicatur in rigore ex ſe ſtringens q̃
hꝫ virtꝫ ſedendi, dicꝫ ſtringens, cardalis, et formiꝫ ẽ, applicari,
et deberi alijs: ideꝫ illius ſtringẽs paſſiua, ⁊ indiffr̃ negatiua, ⁊
ſubpoſitiua, ⁊ imperfecta appellatꝫ, vt patet, qua dominiꝫ hꝫ, nec
exiit in actꝫ deſcatꝫ.

Deinde cũ ſi de actu liberi ſias ſermo, in ſ° ſeqꝫ oppono
q̃d detur ab aliquo exteriori ꝫ abſolutiuꝫ ſpecificante, nec
certe, nec bonitatꝫ proponente, ſcdꝫ: ꝫ q̃d ſ° efficaciã ſua infal
libiliter determinẽ, nego.

In priſtina ſolꝫ Deus a nullo exteriori, ⁊ exponens de
cathor. q̃ vt in illo c. dicit D. Tho. homo, ⁊ inter Dei, quibꝫ ſine volun
dicens, ⁊ ſane aliquid operamꝫ, ſuadentꝫ a volunt, ⁊ amore, Ho
mo vero, ⁊ Angelus in actꝫ deſcatꝫ inclinatiui, ⁊ ſpecificabiliꝫ ſen
ſu n̄ im ad Deꝫ, ⁊ a creatꝫ priꝫ, ⁊ ſibi, imo ꝫ immediatiꝫ a cog
nite bonitatꝫ proponentꝫ deſcatꝫ, nunqꝫ habitꝫ, motꝫ, ⁊ ad huma
na. Impatientia. ſenſu d. ſ. dicꝫ pertinente, n̄ im diuinã volũ, ſed
cognitã, in cuius ⁊ deſcatꝫ ad pꝫ actꝫ vocientꝫ nil libertatꝫ
arridendo.

UVA.BHSC

Et quidq; q d volue nra ñ dicere, nu pronunciari ab ipso Deo,
Nō erras, et verissimo xo dobing dicitur. Late aduersemo
dermosthē docet eruditissimus, arguit ipso v. Doc. versatissi
mus Dominicanus Josephus de Vita t. 2. part 2. d. 2.

Gs arguit. Deus nemini ex gelitas ad operandū ut illis:
Gō auxilii id. Dō in operemur et nostra, seu proprium peccatum. Ex regia
sua, qua iugum Cairi puerilis appellabat, quasi scilicet medijs ñ eius,
inter ea et nos: Deus gō nec ante cunit, nec postea uis, Dō nostri, et
sic operari in nobis dicatur, ex dono ipsius Dei ex peccatis suo de
creto sperante, aut exigentibus, Et quidq; in firmis affirmat eius diuin
flueny sine ē calix percipere ē pone, ut ex nostra, et cum B. ora Dilig
norandū e.

Gs subtrahere liberum, et liberū arbitriū datum a deus p. libra
re ē illū subtrahere ad origine ei perfectis: Gō sic Nauarrus) sibi
non relinquere actus in manus sibi ut tales Gō ad nostrū deus
possit liberē ex errare q d unquam opus hoc liberum ñ sit rectum
perfectū, ac de fado proximum bene ex ē dictum Dei, et nostra uirtute.
Hoc arguit eadē pecus fallacia agnoscere; et in Nauar. apud Tri
p. 2. 99. cuidam mag. ante dicit. Ea n. maior perfectio, quā adhuc
gedat ñ libertate perfectis, Dō ibi ra ē.

Gs terribiliter ē poditus, et imperfectus: Gō nulle dicere di
citur, ut pote abhominosus et pessimus nomen gere. Dicunt ant: terribili
te nascens ex debilitate ē impossibile, aut cadit in hic non per
rectū quā mentū) sed: nascens ex liberalitate et virtute Romanū,
et coronandi) ut dicebant Hieron. et Manil supra) nego: id quo
indecens ex nemorandi, et ridendi subditus alicuius operis, affir
re debemus.

Replicant: nostra diuina ē infinita virtus, seu potestas infini
te: Gō nec creata debet ñ pone: nec abillo ille non potest pondere dicitur
ant, ut nos. Nostra in actus, qui ē ipse Deus voluntas, et diuina existi
mare nos operamur, inde: nostra in actus sic necessaria, nego. Hic ē in
existendo, et ille in operando ad nos liberi dicatur: q d ex pressis in
terpretibus docui D. Th ins. dicit q. 2. arti. ad 3, et sapientiales
libri ex monibus Ro Joan. 2. 2. dist. 2. 5. cap.

Gs Deus ñ nostrū nisi volendo, et q d vult: Gō ñ pte Rom. 8. Deus

UVA.BHSC

est Deus cum illo concurrat ad actionem turpem contra suam voluntatem. Voluntas igitur, qua Deus per se parat ipsam non est dumtaxat indifferens, nec odio habet nostram turpem operationem, sed divinum circa ipsam concursum. Disquo ant.: voluntate amante veniamque extremum, bonum scilicet et malum, nego: voluntate amante bonum, et permittente, sed non impediente malum, concedo. Disquo 2. consequens: contra suam voluntatem efficacem, sed absolutam, concedo: non efficacem, sive sufficienter resistentem, nego.

Quam facultatem a nobis a Deo datam, qua scilicet ab ipso inefficaciter invito, et resistente concursum cum mala operatione idem factum rapere possumus: graviter, et dilucide docuit D. Ant. l. decimo Diab. c. 18. sic nostram doctrinam illustrans: non tamen hoc habet aliquis a Deo, quod Deus sponte dat, sed etiam quod iniuste rapit Deo permittente. Et sic dicitur facere quod permittit fieri, ita dicitur dare, quod permittit rapi. Quoniam igitur permittente Deo Angelus malus usus est potestate a Deo sponte data, a Deo habuit vel quod non est aliud quam ipsum velle: non est enim aliud velle, quam uti potestate volendi: sic idem est loqui, et uti potestate loquendi. Ecce Deus potestatem sponte dat, ab ipso etiam Deo homo et Angelus suscipit ipsum velle turpe, quod a Deo iniuste rapit. Deus autem non potest non esse aliquando invitus ubi homo iniuste ab ipso aliquid rapit: nec potest Deus esse invitus nisi per voluntatem resistat.

Ad his affine est, et pro ti instituto valde opportunum illud Venerabilis Bedae to. 8. l. var. quaest. q. 18. Quid ergo coegit nos Deus, ut mali sibi videremur ab aeterno? Absit. Nam potius nos coegimus eum, ut nos malo videret.

Disput. 17

De Discordia Praedefinitionis Theae cum nostra libertate.

Sect. 1a

Explicatio Theae praedefinitionis, signa, et a nostra discrimen.

Noto 1. Thomas admittere nobiscum post simplicem Intelligentiam decretum ex se indifferens ad quodlibet libertatis nostrae extremum, seu potius

UVA.BHSC

nullo extremi determinij: quo decreto dicitur Deus p̄parare ei quod decernendo aliquid, seu p̄parando, & p̄destinando aliquid vagando efficaciter ordinato ad extremum pro amore sibi, & odisso, decincere paralitico decreto decernendo. Non tn dicitur Deus hoc decreto ultimo, et nobis p̄parare ei quod, sed aperire indigere alio decreto p̄destinationis nrae prae, aliquid aliq̄ divina applicantes. Ante. ante illud decretum g dicitur p̄parare dicitur sic ex ther aliud, ordine intrinseco in p̄destinatione; res est levissimi momenti.

Notare. Hinc colligi post illud decretum g dicitur identificari decretum ultimum efficax auxilij indifferentis collativi, ponere in Deo aliud decretum ei quod p̄parativum aliquid decretum ad unum alterum, nec ex p̄destinatione unius determinati, exemplificari amoris. Dicitur decretum, et ultimo p̄parare ei quod duo dicuntur hoc effectu: primum, et immediatior & physica, seu quodlibet p̄destinatio, nobis adoptandi & filios, unde illud p̄destinatio, et p̄destinatio nostra accipit: 2° ē ipsa operativa, seu homeda, sanctificativa, cuius decretum illud efficax vocatur p̄destinatio, p̄finis, et ordinata, ad divina nostra et nostra decreta.

Non inde ē apud Dominicanos libertatis nrae et p̄destinationis decretum aliquid, sic esse intendendo. In 1 signo ē Deus decretum, et simpliciter intuitum nostra salutis. In 2 decretum aliquid auxilij ordinati ad actum, et finem decretum p̄parare ei quod. In 3 ipsum auxilium ei vim libertatis ordinati, et positum indifferentiae. In 4 p̄destinatio divina applicans ei quod et ei quod decretum. In 5. ipse actus, seu p̄cursus ordinatus, p̄motio efficax, & physica, et nobis inhaerens. In 6 gratus hominis. Quid sane p̄ceditur in quolibet signo p̄disponit Deus, et p̄destinatur aliquid a quando et quomodo ei quod.

Ex dictis p̄ 1ª patet posse dari p̄destinationem in multis ante Lutherum, 1° quidem illa 2 supponat finem Mediatorem, seu meritorium. 2° quod sua suppositi decretum indifferens, ea ratione; cum non ei quod libertatis, ut in primo, sive quod libertatis, aliquid ut Deus decretum nostra 2ª suppositi, & positio ponit, inter, et quasi causa decretum indifferens, nec libertatis humanae. 3° quod Dominicana causa physica gratiae, et influxus finis ei quod non infallibiliter & intrinseci, et ordine ei quod ei collocari inter prae libertatis, et operatis; nunc nec operatis libertatis, nec aliquem physicum p̄motionem, imo nec quidquam creatum causae; 4° quia decretum efficacitatis, et auxiliatae ei quod

cum Lessio

UVA.BHSC

requisita, ex quibus naturaliter principia requisitorum, vt sensibile, intelligibile indistans, et hmoi. Quæ sic externa, et interna, similiumque et omnia liberalis spiritus per sig. M. S. cognita mens efficacia fore, cui simulla exibitas S. Scripturis cum exhibitæ virtute Sacræ M. imperatis

Ac deiguamur qd th. S. paratæ, et applicat intellectus ad omnes externum spiritus, nobis inferna, nemque influxus creati, quibus Dn S. nat. Mra v. nec pugnat intellectus ad tam remote generebitur, ac reflexa ex quibus S. parata S. parata: nec applicans et determinans ad generandas nobis eas, Dn S. nata determinans, vt exhibet in nobis quid qd desiderat ad intellectus, et libertatis; quia nos mus ipsa independenter ab S. Spiritu, et ita singulis nobis et libere applicamus, et sub. atq; individue determinamus ipsas et S. S. nobis prosus libito assistente, S. parata, et prompta; et applicans, et determinans voluntatis huic nobis per inhærentia assistentes, et non liberante ea applicatas, nobis et motivas.

Et tactis et ex S. Spiritu th. S. ejus et omnes S. parate diuer, unus et una prosibi ex his requisitis non voluntate agentibus, una S. Spiritu pro illis nec pro illi: probemus ab his exepte illis minime requisitis, ad unas pro Dei assistentia fortes requisitis qd gloriæ negant, et splendoris et ipsas visionis, quæ Deus operatas non approbat, et vidit, et quibus illis, sed diuersas sedari, et instrumentis nunc? Vnde et ex dictis colligi, et patere qd S. Spiritus th. ex sensibili, et impalpabili deliberate duos? nec ex his ad sensibile gaudii ipsa requisita ab his ex nihil? dicatur; una v. et semper impalpabilis? et ipsa et ipse ex quo S. Spiritus impalpabilis non ens: et quotis requisita ex nihil, ad quibus quos? credos partiens liberet, quia quos S. Spiritus ad quos ex alios.

Sect. 4.

Argua pro th. Dn. de Spiritu S. affectus, et reflexus.

1. Deus h. ideo sumus, et ideamus nos S. velimus, vt ipse nos ex ideamus, imo potius ideo volumus S. ipse sumus, et ideamus ad voluntatis S. primo ipse genus ex S. beatitudo nobis nec S. cui deus ex, quia sperenus. Dicimus in ante primus et negativus causa: quia ideo desiderans vero exoriorimus, succedimus voluntatis nec supra summus Dei

UVA.BHSC

sudo / non e. voluntas illa voluissima, et summa Dei: / diuersus nos
pelg diuersi, et eligendi, nego: 2 e. 2 Deus qui summe diuus, ans
eligit, 2 homo, qui ille posuit, et voluit liberaliter omnia, et ne
cessario eligit. Diguo 23 et assumpsit aliq; 23 q̄ diuersum esse liberas
et causa, et adiuvis in actus essentiales, nego: in actus exercito subeligues,
vt pris necessarij requisiti, et inde sequentis, sendenti sufficientis, ad q̄ virtus
generalis concursi exercitij sudo: vt pris 2 diuersi nego.

23 Deus nos diuus, et electos pro duos perfectius quā
nos igni: q̄ 2 minus 2 magis diuus ad illa, quā nos igni. Malassa na erig Deus
hys ons comodis, de ambabus vitis, volitis, electis, et odiis peccandi perfec
tius quā nos pro duis: 2 in comodis, de confusis, vitiis, vult eligit, aut pec
cat per ignor nra vitis, electis, volitis, etc. Non 2 a. minoris imperfec
tionis vdis deseare nos, vt libere operemur, quā aliquid illorū q̄ dare,
hys q̄ vtrū dicimus ad peccati genus deseare 2, 2 peccare, 2 talis a Deus pe
cari etc. hys q̄ efficere electos, et deseare vnū 2 sufficiens ad diuendū, alis
quin haec eo operari deseare nos. illa igit cū diuus electos liber
tati qui potius sibi q̄ requisiti influentiā in electos 2 pris immanens,
et indifferens eundē electos: Deus a. nō 2 immanens, vt per illā Deus
prius nō indifferens, sua pris electos; nō e eius 2 amare per Deum, 2 eligere
se ad q̄ nos, 2 insuper dare nobis super gratias, quā nobis suaues, et liber
tati tribuat.

Dicis, homo supposita libertate diuus per Deū, q̄ ipse indif
ferens, et indeterminē 2 q̄ etiā Deus illa ipsa libertate supposita capax 2 vt
diuus hoc. Negatur, q̄ liberius homini ipsi inesset, et supponit diuus q̄ diui
nitus se determinādi ad vnum q̄ homini liberū electos a Deo liberē diuus:
illud q̄ in ipsa libertate / vt supp et semper inesset causa sua diuus diuendi
2 diuendi hoc vel illo; nō 2 facilius Deus diuus Deus ab aeterno in suo
scitio diuini, et decreto, q̄ propositum voluendi, et mouendi, eligendi q̄ vitā. Non
possit igit Deus refugere, sibi q̄ Deo ingenerare, et nobis electos in diffq̄ simul
diuendi exercitio.

Ad 1 aria probatio colligit. 1a Deus 2 in liberū. 2a Deus 2 in agens.
3a Deus 2 in mouens. 4a Deus 2 in diuens. Respicit simile inferius homodo;
2 De 8 q̄ alias nunq̄ eligendo q̄ definiret se determinare. Nego 2a.

Ad 2 am in diguo: Deus 2 liberū, libertas, et sua exercitia sui et eius

UVA.BHSC

liberos nos ex omni libero, solo liberare & exuere, & ingenuos nos liberos, sua pecunia nos & heros, esse. Nihil igitur sic exoptabile hominibus: Deus & liberos, liberosque virginitate, & decorem, & pernicie ex Dei nos ad aliquid singulare nobis, nego vos id sibi & quibus primi, & nihil liberis propinquis per aliquid, seu aliqua originem ex sibi nobis alium sapientia & ingenii, solo.

Deus plura sequi. Agamus de ea efficacissime.

Adeo solo ait: primo. Deus ignorat, et nos & liberos, quos non agamus: imo exigit a nobis ut ipse & agamus, ne dignitate, ne perfecte et modo agendi, ne cultum ad imitare, quae sibi ipse quos in diffa primi causa.

Ad 2 dicitur. Deus & omnes nostras curas intrinsecus officiis, & decoris, nego ait & supposito, ea enim libera penitus negotia, nobis & ait indifferentia, & contingat, ut desipere ipsa alios nos, sed liberos non nobilitant nos, nobis.

Ad 3. dicitur Deus & heros, ipsa se diuinos sed: ipsa se ait & nego supposito. Neque Deus & se deos ut deum sua quos non ad non: ut ipsi ut deos nos, quos non ipsi deorum & nobis. hoc enim prius ipsa nobis & deos & supponere, et originibus apte implicari & sibi deos diuinos sit & opere negat provenire a deos & diuinos, magnes ordine, inter se deos & omnes, & nobis, & sibi: ne si una cum ipsa deorum ipsi & ipsa nobis in diffa, nec in nulla negotia in diffa nisi, & deos specialia ab alia posteriori cum ipsa se ipsa, aut alia alibi in diffa deos & Neque Quae omnia ante Quesnay, quia videant a nobis negari Deos esse deorum nobis & alios, illud in probare tonum; ex ea & Legibus Indeum, quae sibi & sibi ipsa & nobis, quos esse deos.

Sect 3.

Aliud recentiorum Selenensium

argumen

Dothum quod sensibile alia aliis in deparvibus maxime valet, & ipsa inquisitione ad quid inseparabile, ne & dos pole Deo, sine per ipsa nos & ad ipsa dicit. Ad si ipsa deorum & in diffa & ipsa nos, et & debeat & definitus scitum, ipsa aliquid inseparabile, & eius Deo pole: & ipsa, ne. Eorum & Quaestio. Maior exhibuit dubium per se notum. Minor pat: & ipsa deo ille, qui sibi deos & nobis & nobis & nobis Deo & deos & ipsa, inseparabile est

UVA.BHSC

nobilis auxilio, et m Deo ꝛ ex polo: ab illo e. ne p oni, nec demum potē
cognemore; si quidq eriq ii ipse dee nobis illud auxiliq, ꝛ sequeur ng alteq
liberq.

Ob Hoc arguq, nec difficilis in eo supponiq, nobilis sid M defens
ne Salon. opinarent libertatē ꝛ ee ineniq alegie, sine exalq novi alti
bus: s: lemq formeiq deabilib dditi ab alteq sentiunt.) sic e Deus qui est
potentissimus rerq diq decnor, sine v decnor iq potenti ponen. decnee eriq
inee nemibee nrq alteq, alteq scili nominab, sine p dicendo, eas inexple
sionib eq: qua bia merito provocq apud illor honor. Iq igitur Hoc cogi
nicq ille ee alteq qui in se, et ne nic polu, ac deabilib ꝛ polis quoque, ac
beatibus e nr Dei: ita quidq ex hoc nob alis, D nobis, et qualibet malis
o se in diffic pol Deu promus libito ponere, et iq illo in his ponon eq ipq
alteq quq ve liberq ꝛ noscii: dis aliter ꝛ futurq.

Sed ideo ex ille Deus ꝛ on he in sua potestate alteq liberq
sed eq sub nrq sed eriq sudgm liberum p. ꝛ em respici alteq sibi
polq, et ne deabilq sedq subiq, D eriq ex modq. Indua in mibilissimi
decor. Dignus e. ne, ibi sed eriq ex modq, augenda auxiliq, sudo. ꝛ
augendo nego. Eq quide Deus ve legedissime scripsit, et mundib
exoib ad illq vim diuq remediare, nempe ad potestate aliter, et aliter, et
magis, et magis permutabile, alteriendi, et inclinandi, eoq in magq
efficia numeq auxiliq infinit inito, t suppone bant, t exprimebant
ve rim in finite potentiq, et motiua explicarent. Impossibile vero esse pu
ri, et necessarii alteq liberq ex modq liberum ꝛ esse, et magna Dei
pte perfectio ꝛ esse decreq non libero, et clarissime, sine in difficile
tenuis videri.

Replicabit aliq ex dictis indifferentiq ex indifferentio, et exactili
bero pole ꝛ inesse in Deo pticulari ꝛ liberum nec liberq ꝛ pole in
te ng inq: semper igitur redit difficultatiq: nempe pole esse alteq indi.
se, ac in Deo pticulari Dei.

Sed facile ei respon: quippe supponim ea opinione negante alte
nos esse liberos, non illa impetitas ꝛ mere nos, ex suppo
sitio Deu libera voluisse ꝛ decnere nrq operaq, voluisse q quem n minq ve
ritatis nostr ꝛ illi ingredi, ꝛ ut ꝛ iq absq o indubitabile.

Hec igitur ea ꝛ ratione, nati opponimus nr: veriq indubit mihi
difficu

UVA.BHSC

vt nihil amplius desiderare debeat. Cuius rei via alibi et sparsim quæ tradenda duo modo quæ propriam videntur formam argumenti, alterum scilicet sufficientiam, et aliud ad efficacia voluntatis dicit.

1ª tale ẽ Nemo se liberum sine diuino Dei influxu, eundo se virtute sufficiente ad faciendum id quod agere voluerit. Sed inde diuinum influxum ẽ, ita nunc ẽ definitus concursus, seu virtutem applicans ergo g. Ergo nemo se liberum sine ẽ definitis nouis. Consa e la prima Mai. veritas cath. nouissime sancta sancta. definita.

Probo minorẽ. Deum illud dare qd ẽ definitus in primis per se ipsum, et nullo alio super addito decreto satis ẽ, ut homo obediãt ng. Sed e ergo alio decreto sibi ñ libero humanis viribus in absolutibility qd. a diuina voluntate sine iniuria, et arma eg hoc aliqg negat. Deus nig igit indiget, ut ẽ det sua ng sese motu, et ẽ definito decreto. Sed diuinum qd aliud indiget, sine qd effectus diuinus indiget, ñ ẽ per se sufficiens: sigitur per se satis ñ ẽ: nemo e. nisi vocib⁹ ludat, ñ nisi eludere sibi velit definitio, ut nemina hac via cui sufficiens. Cuius satis ẽ et quod alio indiget. Ergo illud diuinum ẽ definitus ẽ non per se sufficiẽs.

Deinde nec ẽ sufficiens race ẽ definitus supernaturalis: ng si haec ẽ definitus ẽ ad inobediã aliq, ea certe ñ potest esse sufficiens ad obediq, et damnati dig videant, et merito quidq: ng ẽ. potest esse prig sufficiens ad obediq illud qd eg obedia ponit ñ potest: ita ea conditione potest sui efficiens ẽ sufficiens prig ad libere operandq requisitus ẽ, qui a. in aliquo se modo ẽ definitus eg in obediã ex requisitus ad obediendq? Sic ẽ definitus supernaturalis, sic ad obediq: in primis vedis armatus non in obediã sufficiens supernaturalis: ẽ e. positus definitus sufficiẽs per eg obediã ẽ definitus ad inobediq: aut saltq illa sufficiẽs talis ẽ definitus ultimus ponet. Proterea eig xᵒ adiuuans. illa obediã ẽ definitus minime ponet sufficiẽs ad obediendq, sed potius illg negabit. Ergo Fides cath. contra obediã ẽ definitus ẽ positus ad diuinum influxum sufficiẽs ad obediendq, alias non homo ẽ illa definitus causa mortis sui ad inobediã, cum eig virtute sufficiente ad. eruendã Deiberum, ut ẽ docuit Int. ex damnati miserrimi poterit culminando Paternoster.

Ex argumentis dicit in efficacem amare quæ eos inclinabit, et nulli relinquat signa ingressus ad obediendum ẽ definitus ei, ad quia ng igit efficaciã, quig supponit, et liberum quig intendit. Sed ẽ definitus illa

UVA.BHSC

: Deus nullu relinquens regny, in quo p̄ scribere operarii p̄ desine omissis
& libris suy efficacij et liberarij operando

Probaminus. omissio in primis n̄ pote poni in signo ante
p̄ desinis operū, ita scil. ut omissis p̄cedat p̄ desinis, aut illius caus: alis
quin omnes operarii possent, & in hunc in modū infinita operaret, q̄d im
plicat. & denare sui p̄ desinis, q̄d salte sine sua M impole agnoscere
2. Rursus ea omissio n̄ pote poni sub ra operandi p̄ desinis: quia alias
sequeretur sprime ly sine 2. tardū ab eandē rasē poni in pote omissionis pure o
perandi p̄ desinis. & in nullo signo omissio se bene habet, ni operans
in p̄ desinis sibi Deū libere dominante. Vide tm suenit xo ea verba habe
rentur, desinite omittendi pr eis operandi, sub ratione sibi Deū libere ea qua
rungay homo abstinere libere, sine ad omittendū sine ad operandū

Sed q

Deum p̄d desinisse th. ab bonum sine p̄ce
sive absolutum.

Theologi ea qui p̄ desisse thus pro alibi bonis habent, et
prorsus negant, in rem omnino prodeant. Duae gl. magistri. Durand.
Machin, Joan. Vincent. Vorduy, Mirbel et alij p̄ multi, hoc unā
viris laborare ardigni existhi nominus. Very et sti gregis qui in
nunquā fere sup ex illa opera senta impugnari possunt: ne ḡ ipse excusis
pone arguis sparo.

Deus n̄ p̄ desinit mala peccati: q̄ nec alij actus liberi, et bo
nū. Ans disputo prorsus sit manifestū. Conq probo. q̄ non, sibi quia dicit
& alibi regni p̄ desinis et p̄ desinendis operibus nri Deus, ut pote omnia
ti et gubernanti quos creavit: q̄ ny actus peccandi erigi non dependant et
gubernati a Deo, ḡ ipse, & nullus regnirit ex p̄ desinis concursus sui.

2o si p̄ desisse requirit probata actione: q̄ quia ex bonitate
circuo ex Deum n̄ p̄ desinit, ex hoc opposito sequitur quod ē n̄ actus mala effi
cax actus, seu p̄ desisse, & ē actus bonus efficax voluntis, seu actus idoneus ex
gentiales salte p̄ desinis mala, et quidē in criminabili, seu minime culpan
da p̄ desisse ut precedit.

3o sine p̄ desisse actualis Deus ex thus requisitus decere quod
voluntas humana

UVA.BHSC

ꝯ̃ersarior. ꝑ̃ nr̃as ℞ones nullam, q̃ bonary operum ꝑ̃ desiñs rang
sue infallibile fundam.

Disputatio 18

An prædestinatio Thesi sit Catholica Dicendum affirmative.

Sect. 1.

Sententia affirmativa probatur

1° multipl. scripturæ locis asserui, quas grauis Theol. professione adhuc
ne semig sang. In 1ª c. Magis. Zumel ait de re certa nemo ex
Magistris catholicis affirare debet, nisi ꝯ̃ dictum Dei ꝑ̃ definitione ecclesiæ constet,
et in fide. Idē alibi docet in una sana doctrina semper fuisse Aug. Damasc. et S. Thom. Rursus Mag. Ioan. Vincent.
et ipse celeberrimus, serio protestatur, q. d. absq. reuelatione priuata
sola Ecclesiæ doctrina sufficiat ꝑ̃. Blasius Verdug asserit, illud
impium, et blasphemum dicere Campanel. quicquam aliquando
absq. noua doctrina Catholicis negari ꝑ̃ posse credi. Abella ait me
ex ꝑ̃ria spiritu S. Thom; et re certa ipsi improbatur, q̃ videlicet regulam
missam Dei esse adeq. certam. Illa ꝑ̃ non improbabiliꝫ appellat Machin.
Et quidē ore insignes Theologi. inter quos ego longa serie dictorum longhe de
Diu part. 1. q. 19. et alij, nrā sententiam esse ꝑ̃ria D. Aug. et D. Thom.
sententiam probant. Et in quod hodierno Thom. sententia certa est ipsi Deum
ꝑ̃ mediū ad medium, modum, et ad vulgatissimum ē.

Idē indicij genus innumeris Theol. familiare fuit semper
apud Augustinianos Alfonsum de Mendoza sententiam certam impij, et absq.
dicere ꝑ̃ dubitandi, et fabricium Ioan. Duran. Deinde inter varios
Theol. Dominicanos blasphemiæ Manril. malesonans et Nunez. demens
maxime aquilibet fidelis rejiciendo, Nec. Idē præconizandum, et nomina
re impium, et abhorrendum, et sapere vitium Cardin. Bellarm. quæ indicia
certum ē thesim abominabilem, et ejusmodi blasphemiæ, Silvest. qui fidei
proditæ, et Magnum Aug. qui adulandi, fuisse bonitati sententiæ, et
infinitæ Dei ie reprobantes, appellare. Quapropter, et alios allegasse videtur
in Paul Leonar part 2. n. 15. et in Tabul. q. 14 art 18. n. 186

UVA.BHSC

Sed nobis hic disputandi modus negligere magn. Dei gloriæ
& Ecclesiæ profectus noxa. Quicunq; amat efficaciter, secundum debitas ipsius ad Deum,
vel erga proximum peccati & ipsius peccati vota, ut Theologi dicunt, et odit omnia
quæ sunt ad ipsius peccati similia seu malitiæ peccati similia. Sed Deus est noxius Theologis
amat efficaciter odit, seu erga peccati, ad illumque relationis & debitas. Ergo
Deus & odit, et odit proprie peccati, sive ad peccati eius malitiæ vocem. Et con
tra, et Deus sanctissimi diversa ex, nemo dubitat. In Rhetorica Logica &c. et pro
ad modum Dialectici pertinens & evidens. Minor & ipsa aliunde Doctrina

Maior & experimentalis est: hoc & videlicet & amat talem
peccati naturalis seu reale divini, & amat ipsum peccatum, & malitiam peccatoris vel odit,
Deinde & amat efficaciter et destruere illud ipsum & evocare male, sive odit et or
dinat peccati, et malitiæ subiecti. Ramus malitiam peccati, nec abhor
ret amabilis & imo ipsi peccatori positivis dilectionis & favore: illi & impera
& ranging amari, & decernit eternis, & efficaciis & immutabilis & malitia: sic igitur
Deus illi ordinat ordinat, imo & Thea, & vita, & salutem, negativa & concurrens
odit ipsius peccati, et & Deus summus & divini peccati malitiæ. Retinet ibi,
quæ odit peccati, id est & Deus, & odium Dei inclusum, nempe illud ip
sum & odium Cain. circa peccati caritatis Dei ingenuati: sicut & Deus
dicit negotii Dei amarissimi, et multi; nec tamen ullus inclusus suspicari po
test: ideoq; et obiectum Tum. in 2. citatis 1ma pri in appendice ad q. cu
ius q. 2 ad. 4. nullus haereticus dicit Deus tantum odit peccati, & con
tra modum & mandat & mandat ordinando ambitiosum & nihilum damnatur.

Et probatio in Re Deus prohibet odium fraternum ergo est
& moraliter vi negativa: & Deus ipsum efficaciter & amat. Ans & Fidei certa
& alterum odium illius prohibitum & esse, id est falsi, aut resultans malitia,
& odium & Consequentia Deus prohibet odium fraternum & est imago Dei
& & similitudo ipsius & odium ipsius: prohibet & Deus illud & est ima
go odii, quo amat: & Deus negat odium fraternum prohibet ergo ipsum & effi
caciter amare, sequitur & finis, & id & Deus efficaciter amat peccati
peccatum ipsius & & ipsa substantiam, & & ipsum amat: & & illustres negotii
& est sanctissimi, & & immundi, & probari potest. Et sane mirabile videtur, sive
adversarii supponunt, esse & definitio in gradu ordinis inventus & dare &
creaturis in differentia, et in & & definitio executionis, quia immediatum.
Et inde probatur abimpossibile peccandi & quia ex ab
inde

UVA.BHSC

sic perficiur. Si Deus aliq̃s peccandi prohibere, et eand̃ efficaciter amare, ille alius ejus mis Dei voluer, nempe ꝑ defectum, et efficaci; eand̃ vi ramen minori Dei voluer ꝑhibitiua subs, et inefficaci. Ergo nemo peccat: siquidq̃ magnq̃ Dei voluer, adq̃ maiorq̃ adimplere ne mo eorum quidq̃ operari ꝑ adamantia diuinæ nisi ꝑ subs diuina, et efficaci illius operatiua voluer. Quapp quilibet aliq̃ actus operatq̃ certus est se ꝑ ponit a maiori Dei voluer deficiat: et post operatq̃ illud voluer hoc se minimq̃ diuæ voluer ejus fuit, nihilq̃ egisse, qd Deus mouere ꝑ inuendoris, et procurauerit, qd̃q̃ igit Deo faciendq̃, et actu ꝑ glauerit.

Sect 2

Vrgens alia probas a neutre peccandi.

Et uero ut in clypeis singis, ꝑ ter a probas, eaq̃ urgentissima reminer a neutre peccandi, q̃q̃ Deus causare sua ineuitabili ꝑ definitione: sic e. ligeremus: Nullus latro ex. gr. peccat, nec culpabiliter, quia ꝑhibitū ē in eo, qd Deo ꝑ definitū, nec gratis ꝑ ueniet adhærendq̃: de quo adamantius minime dubium, nec ullis dubitandū: i e. illud solū Deo liberq̃, et q̃ Deus mouere culpq̃ a neutrum. Sed nec culpabiliter, quia ꝑhibitū ē: eo qd ignorare possit, et inuincibiliter ꝑ definitū fuerit, fieret: nemo e. hoc peccat, nisi q̃ aliq̃ ꝑ definitū peccati: ne. Soli Deo et ipsq̃ diuinq̃ fabricandi voluer Dei efficaq̃, nec fabricandi diuq̃ q̃ in illa voluer fundatq̃. Peccatum nec culpabiliter ē eo qd diuersum diui no sui indiuiduo et ingressu ꝑ definitū fuerit ꝑ terminatū fuerit: etenim illa diuina, nec causa, et rerum diuina ꝑ definitio fuit, nec ab ipso Deo, ejus solo libero nitpote ponitur, et causa escatur: nec aliq̃ de fuerit ne ne, aut eiq̃ considerit valet: cum a nostris fuerit ejus ꝑ definitio, et ejus diua ꝑ fuerit: atq̃ ita eiq̃ non probat, et fabricatio voluer, et mia Dei: ꝙ nullus latro adhuc peccat, nec culpabiliter ē in eo qd triumphatior, et inuenta ejus fit, et inuenta diuina fuerunt.

Hoc fundamq̃ qd quidam Remonstrantes mutuatq̃, et theol nobis videt fieri ingeniose ꝑ cogita ꝑ ipsum Iacobum Arminium, nisi fallor, adhærendq̃ fuisse: sed fudus ē ꝑ definitio ad fuendq̃ q̃ fudus fuisset. In hoc enim nullo modo ꝑhibitū manifestū ne ipsum fudus fabricaturus, aut eiq̃ causas, per quas eiq̃ voluer nisi habeat possibiliq̃ fabricandi.

UVA.BHSC

vng ex pris: nulla e. pretiari sicut pro reuera ex regulas logicas
legitime ex pmissis veris illatu ? falsu: eme e. vngs ex nuncare, illudsi
g falsificandu, quod non cadg venis, non id g inserre. At Judas nequit
falsificare ? pmissa, ex pretiando, et non vera, ergo pretiando simpl.
non l. Deo offerg. Nec ex adhuc pro Judas falsificare e: licuit
e. pdonari illa anni, et inestimabili pretio; quod ut, storia e ex Bibliotheca
vitor dia pro solo Bibliotheca, seu iusta voluntate profitentur. Nihil ? pretiare
pro Judas adhuc dignu veritg illius propsi, Judas pretiari, non adhuc dignu
pretiu. Simile argumu videat L. B. s.

Lo. Nullus pot culpari, non reprehendi, ? pretiari in seruando diuinu
pcepti ? defensio pretiandi: tale e. pretiu purgatu simpli. Ergo humana culpari, non
reprehendi, ? pretiari in seruando pretiosu ? defensio pretiandi: hmoi hoc in simplici hu
mi; ng ? nullu ? irrationabiliu vniu, ut recte inter scriptu diuinu, et pretiu: ng ? no ? ad
vers. de pretiu hic assumitur ut ? defensio, seu origine, et supponit pro ea in ? de
finitg, cui ? debetur, ut applicatg sui. Sed pretiu pretiosu, i impetu illius ?
defensio e ru laborii ? quidg vere, sine cuiusdu, et inestimabili dolore, sedare,
nunqg curare ipsg a Deo pretiandi in inestimabili diligo labore, qui illu hic, et
patior ante og alios liberg, et ea pretii, suscipiari tenet, ? cogitor ex humani ar
ti, seu curare ipsg a Deo pretiandi irresibiliter. Ergo pretiu culpari, et reprehen
dit ? pretiu ex humani arti sine cuiusdu inestimabili, et invisibili. Eggregia
quidg reprehensio, nunqd pretiu in ? dolore et pretiu pari, nunqd nisi, et simpla
ru pretiandi, solo Deo auctore curari.

Cap. 8.

Obiectiones contraria

1a Deus tenet pro pretiu adhuc peccati, quin curare alterius:
2a ergo pretiu pretiu, et curare pro adhuc quin curare dolore.
Hoc argumu existimare aduersarii, ut non nunqd probatu viru ? dolore
arrui, et pretii. Salomo ipsg ? agerg, et innatus sophismu: ng ans
huius rabbi verissimg pretiu. Deus prodatis, et ? amat, ? salus efficaciter
adhuc peccati, pretiu vero, Deus amat et ? amat adhuc peccati; ? sal
ug esse quis dubitet? Sicut pretiu dolore adhuc ex, quo efficere, et a
mari operatg ipsg, quod nunqd ? et ? non aliter adhuc dolore curare ma
lit, ut nisi ? nunqd pretiu curare; ipsg a progrie efficiatur, si
ea ug adhuc pretiu dolore ut melior vera adhuc; interpretatio vero cu

theol^ce efficiens eg materia, i hac prima vera ? vt alij opinant
g^nus rei transitorie dicamus existens alicui, qua diuer radices effundamus
in subtile illud primum, inmutabile; i aurrere a. ad male è effluere alicui
ex ijs q^i amare: Ratio ? quia omnis res, et multo magis diuina, acq^
perfectius ipse Deus, vt pote minime a tali operis inclinans.

Vnde infero multos rudes admodum minime imaginare, ac dicque
se in operose nosse aliquid falsi circa Deum, qd ego ellans male, ex aliquid
falsi, aut derisorij ansibi ipsis gd fatale dicunt. N^q vt inmodico latius
explicem male e fale genuit ? si aliquis realiter aut fra, aut fraliter
in ista operose non explorent, id enim ipse genus, vt dictum dicunt
sic nitat, dicunq^ inane in suum modo, ignoq^ nonibi Deus aeterna
in signum nec Patris nunquam dicto: vocare. illa Spiritus qua
dig^m in carnibus, et agnum bene gratulare, quae nimirum aurrere ad male ex
ens quasi male t malitiose operari, et aurrere, nempe detrahibile, bilem
biliter efficere. Nomen illud ad male nominum per analogiam ceteris qua
ingenium me semper me plenum ? ne ha dicam ab alia fere, t cum ait
aurrere ad fale è aurrere fraliter, seu genuisse aliter, nempe aurrere me
re fra, seu decendo alicui ceq^ fluere.

Ad 1^m Dn operare dicendum sicut ens voluntarie me ad malum operari.
Sed operari non addit aliquid, quia sicut et agere producere: Q^o sicut
ens voluntarie me. Ad 1^m igitur ansibi dicendum quod sicut ens voluntarie
Ad 1^m hiatus mei voluntarie me, t in defectu t deficiendi, audio: semper in def
fectu aut semper deficiendi, nego: nempe deficere ad libitum et deficere ad
malum: sicut ens ad^m ens arbitrij et utilis; dignus ens: ens bonus me in defec
tu, audio: deficiendi: nego.

Ad 2^m aliter, et profundius theologice dicendum ad^m ens agere,
audio: operans agere, nego. Dignus ens: sicut utilis voluntarie me,
deficere ens auxilij inefficax, potius quia efficax, audio: deficere vt ens
voluntarij ? inefficax potius quia efficax, nego: Deus igitur solus, et Ds
non me voluntarie utilis, sine defectu deficere vt existat auxilium potius in
efficax aut efficax, et soluimus, et Deus deficere, vt auxilium gd
existit ? inefficax aut efficax.

Ad 3^m inde minor obiectio, et non impraesentiarum probatio in ratione ei
dem, quia ego homo ? et fundendo ego gd Deus decernat illi potius auxilium

UVA.BHSC

Spiritu in efficaci, quo efficaci: Dum ita respondendum ē ea gd ex regula
auxilij in efficacis collati seclusi auxilio volentes dare, patet: oppositu ubi
ē impossibile Nullo existente, sempe ē dubio, ergo ita respondendum Romano
pō. Indeq; ex armatis videtur Syllogismus ille S. prob. a nobis. Probatur
et eodem similibus ita formato: Dū recipiens auxilij Spiritus
efficacis ad Spiritum sanctum furatur. Sed Judas recipit illud auxilij: gō Ju-
das furatur. Judas vide, nec Maior, nec Minor falsitatis capax: ergo
in ne sensu ipsis. Vulgarib⁹ ista fallacia rēs. Ita argutus diguo maiorē
nu gd ē inefficax e vale Judas illud auxilij, ergo: gd ē efficax
et inefficax simul. Dignemini facienda, ergō Spiritus sancti spiritu omni
vino sancti, et Spiritus sanctificandi: ergō Spiritus sanctificandi
Spiritus sancti. Ergo Syl-
logismus ad absurdū, in particulari Judæ ex thesi, vt assumpsit
auxilij Spiritus efficacis; gō ē ab esse ad posse in sensu in disparatis dicimus vi
tuse per hoc M. solū Deus vi libertatis dare illud auxilij, ad ē Spiritus in
efficacis: in sensu ē, et in sensu Minus, pariter auxilij, et dare existit
sensu dare solitudo libertatis ē, et ē, et Spiritus efficacis. Reguis
plura dicimus.

4ª ea ē egregia proponit a Mag. Comit d 6 de V. M.
art 3. p 9. sua hic miranda, et videbimus: sua M. facie Deum ab
se pulsari, et dicentis sanctissimi diuæ, Spiritus, salvi invidia invidiæ
Spiritus subita magnitudine spectat et qua ades secum vis in dulcissimos Spiritus
et se inimicos Thecle diuæ ad persuadendum. Spiritus. Scilicet
sunt invidiæ sancti Spiritus, sed in diffusi et Spiritus volentes
Spiritus magis Spiritus, quod illi dicendi. Ergo dō Rone Pus M sensus
cursus diuæ sequuntur nutu voluntas creā, et ipsis diuæ. Dicimus hæc omnia
adeuntes ē ipsi gratia in salis suscipiendis ita progredientis. Et solus
creatus semper se ad bonū deum, et ipsis ad malū. Ergo sensus Dei
Spiritus solus se extendit ad malū, et ad bonū et de Spiritus dicimus Spiritus
tus, quid ad de efficax sensus, et ad sensus multa volentis sine
sine de sensu. Bene: hæc ita sensus dicimus de sensu in alios. Sed
adeuntes ipsi salutis, et parentiam sensus: Spiritus dō hæc sensus, et modus
explicandi sensus diuæ, prodiis Jude Spiritus ē sensus Dei quis sensus
Pauli.

Quis sensus Spiritus quis sperare, aut timere, maxe ē ab hoc, qui Spiritus

UVA.BHSC

n̄ minus prohibiti sola gravitas peccati Pauli, n̄ im affectorq, t productu
q; ad finem p̄ desiderio, t debitorq; affectuose amandq; nobis proprijs
p̄dicat: Quis ergo tam dirus timorq; nobis qui circa prohibitq; Pauli mul
ta in Deo nobisq; admittimus qui in eby offendimur, et qui circa Pauli
mentis non Dei amorq; exaggeri p̄ decernimus? Quis tandq; ego sic nobis
obijciendq; ne pigeamur a theologo, qui Deq; p̄ quo per mentis gaudi
ū non admonuit Trid. s. 6 can 6, et scholastica profitetur, cum multis ex
q; his, sed primis impulsorq; opinemur.

Ex, et in Pauli rubiditq, t splendq; propositu, in quo unq;
adhorq; hic Deus per Spq M. Pauli mentis, in quibus hoc peccatu e
et ipq in illis collocat: t p̄ eius mortis peccati. Unde, relictis, sua M. n̄
explorationis, sed invidiosis Pauli e.

Excogitabat ne theol illa se barbaris aut pueris animis
vocis generantibus collocaturq, t eiq persuasurq? Alias enim vestra
M. fuit Deq ego peccati et peccatoris invidiosiq; et nihil boni faciebat
animi. et Pauli. qua n̄ in rubenti occasionibus p̄ris peccati, sed cruelq
et inventu efficaciter, atque momenta q; p̄rimodum promotus, p̄ dicat et ut
quiet! nec ig nec ordinis Spq M. n̄ ante peccatiq, aut invidiosiq, t
Pauli p̄ speculatu peccatq; nec Deu debuit ut ignotus, ne hominis ne
mis n̄ ante amatq; Pauli, nec requirimur n̄ ante generatq; nec permittimq.
De quo plura infra.

Ultima, et cuiq adhuc Christi e. Deu n̄ nec theol. dicunt
ne individuq; alteq peccati, n̄ in alteq individuis saepe aliquid malitia
dissimilitudinis, nec unius alteri ex una radice profecta, et cuiq semper aliquam
gitq excellentiaq, et eminentia, aquibus saepe adhuc peccatq gravior. Ig p̄ro
nec decernit Deus ad aliquq iguale malitiq.

Sed haec sunt in digna nimirum. Dignus maiorq, dicunt ne individuq alteq, inter ea. alteq, inter quos Deus nullq relinquit liberum ab
sendi ando: inter illos inter quos relinquit aliquq liberum ergo. Unde
si nihil duo liberum inter quos alteq cuiusq speciei, aut quasi speciei, mi
nore, et maiore, Deus nullq illorum fortiore vere gratiq, t dicat: Ne te ho-
gratiae decernit, gratiae nihil excludit eorum alteq prae quibus nullq mi
hi dat liberum. Unde, si pleni, si inveniar, si plura angelorum alteq, ali
quos ame, eos peculiaria gratiae amicabo, et minime alteq diligam

Disput. 19.

An et quomodo salva nra libertate dirigatur voluntas diua per Sciam Mediam.

Sect. 1.

Deus dirigitur per Scientiam Mediam ad conferenda auxilia efficacia, et denegandum inef.

Conclusio ista inter nostrates, et oes Sciae M. defensores eius, firmiq̃ est: pro cuius explicatione supponendum est. directio Sciae M. dicitur huius existentia, ut praeluentis diuae voluntati, ostendendisq̃ efficaciam, vel inefficaciam auxilij tanquam rationem, ob quam Deus potest vel conferre, vel negare illud. Ac rimus igitur Sciam M. esse collocandam in aliquo signo prioris per totam aeternitatem ante decretum aeternum conferens auxilium efficax, et ante decretum negans inefficax: quia scilicet ea scientia constituit potestatem, et libertatem, qua Deus potest conferre auxilium, eo quod ipsum efficax est, et qua Deus potest negare etiam auxilium, eo quod inefficax per eandem scientiam repraesentatur: quippe Scientia M. efficaciam repraesentans, monstrat specialem auxilij bonitatem, et sic potest allicere, mouere, et trahere diuinam voluntatem, tanquam finis amabilis, demonstratiua ad hanc decretum de conferendo auxilio, et Scientia M. inefficaciam ostendens, istius malitiam praenoscit, et sic potest retrahere, retardare, et remouere diuinam voluntatem a decreto conferendi auxilium.

Supponendum 2. Inquam senti aliqui nri recentiores dubitant an etiam Scientia M. inefficaciae seu peccati dicenda est dirigere ad conferendum auxilium inefficax. Nonnulli scilicet affirmant, nomine directionis dumtaxat intelligere praecedentiam Sciae potentis remouere, etiam si illa scientia mouere non possit, nec re ipsa remoueat, aut detineat, ut contingit cum Deus conferre auxilia inefficacia, ad quae danda nec moueri poterat ex Scientia inefficaciae, seu peccati, nec detineri vult ab eadem scientia. Alij vero omnino recusant purum illam Sciae praecedentiam appellare directionem: non enim homo dicitur dirigi ad peccandum ex Scientia sua praemonstrante honestatem, quamuis talis scientia ipsum peccatum praecedat, quod scilicet impedire poterat. Quo exemplo, et ex propria verbi dirigere significatione concludunt, dirigere, et mouere pro eodem usurpanda esse.

UVA.BHSC

Quibus peritus & valde, poterit ex, & magnum legis modum grauior
& diuinarum literarum dignior, nobis Lege in familiari vita. Preludio in
die M sacra diuersy g Libr, sive duos, sive plures gry meritari
& affirmare: diebus vero cinctis die M. p visitu decem stercori
auxilij Dei, & virgis in Deum.

Conclusy & Pugny ig & probamus abortiri oop dispositis vitij,
quae modo suppono, & d. sagi circa altu bonis firmando, & defixe &
Deiri sua Apicibus dirigre, removere voles suas: absq in Deus,
timere & delinire, & ay truncari gravy & defixy penitus & vengy mydi
cerure, & vng libertary & curroru.

Pro. q & officia auxilij digna & ut valu, quae Deus amet
ter, inordinatu & praeviter. etc. qua dy magna bonus, dicit de au
xilij in officia & quae de bonitate cura, quo Deus & alia nolle,
removere, & vivare post. Igitur vng & ut vere q. Deus Deus,
Pro eius vng bonitary, & altery curg, cui melius & minimy illy
amare, Prop & dive & finaliter valeat.

Pro Deus habuit & vig pomeri & dealiter fuerit qua
pterea & valle illud impedire & sua conducit precari & eius Dignu
tary cui & diuine post ad vng & ady libertary & gry. Conclusion.
Ans in primis familiare & Patribus & ingenua eruditione mos Deus
vy & Leg. Sacrae Dei s. & Paul. g. 14. act. & ex. vng. suffi
cia modo Aug. l. de dono perseu. & g dicit: Cur ergo potente Deus
p eius ex lapsum ante quo haec fierent auferre de hac vita.
Deinde Script ipsa laudare diuinu Reg & hom dy pie vi
uunt, rapiuit ne malitia mutaret intellectu eius, & ideo ige Aug. l. dicit.
et gr. c & admirans, cur eis non placuerit qui modo iniquus ex pos
tea permanserit, damnauerit, qui dicunt: Deus hoc imposuerit
Rabui Deus & An cory mala fecerunt nescimus? Nempe nihil horg,
nisi pertinacissima, & invincibilissime dicit. Habebat igitur Deus in ea
signa gratiae eius & sanctae, ex illa ex manere posse ad vng, libertary
& pietatis, & culpy absque ex gradientes.

Pro & tamen ex eo crudelis, quia voluerit & pudicus & Deus dice
re ex nemo inducat in tentatu. Respondeo & ex Deus non & permanu
apecatis: & Certe ige & Deus & potest ii ancillary auxilij abinuy & &
sine

UVA.BHSC

ꝙꝫ cuncta hꝭ illud auxiliꝫ, t liberta, si nobis sperare: ꝛ e. pare Deu
mutare decreta: respondere pauca arrabo, si cuncta ꝓfluant, ac vir
tus ꝓria impedire ꝛ valeat malꝫ, aut in dampnu boꝝ: ego nescio quid
nobis accidere nisi per ꝫꝭ absuꝝ, irrevocabile decretu ꝛ ꝓuidꝫ
ꝫꝭ ea veniens, ut pare ꝫꝭ immenso peccatu, q. ꝓstrauit, et me ꝫꝭ juue,
ꝫꝭ fatuꝝ ab ante vidit, q. ꝫꝭ ꝓpria impedire mihi liberu cuncta fuit ni
si regnu ꝫꝭ meretrix liberasse. Quis a. ꝛ ꝫꝭ ꝓuidit hec cia ab ordinis
plena ne, e Deu cau, ingrauidꝫ describit

Nec regnu hui Deu pauisse patuit impedire ꝓfundo liber
tatꝫ discursu ꝫꝭ, et neq. do moralꝫ ad peccandu, donari sibi veterinis
auxiliis, qua a simplici sholig. ꝛ ꝓsumuntur ꝓfecto a cuncta nra mala
peccandi difficultate ꝛ cingꝫ bꝫ: ꝛ q. plenissima, et absq. certitudo q. cauendi
peccata, et nos abilis ꝫ se mouendi, ig Deo regnare, et non moueri, ꝙ ꝫꝭ
plurimu ꝓfectibilis manere. Itq. in hac prouida Dei misericordia, et ꝓpe
rabilissima agendi nra ꝓsecutu, quare abilis ꝫ peccare dignatus, aut non
ea vitamen, et ꝛ nro auxilia nobis collata hac infallibilitate monis sorte
ꝓuidit: necessaria ꝫ igitur via ad dictu medium ꝛ cum ꝙ ne ig ꝫ pauisse
ꝫ gratia ꝫ cognoscat, diriga Deu ad singula, t cuncta ad infalli
bilitate ꝓuidit ne opera ꝓ suo placito. ꝫꝭ denique, ꝙ obibꝫ nos
gubernandi dignitate accrebat ꝫ. l. r. ad singl. q. r. Cuius
misereatur Deu, si ig vocat, quomodo nisi ei ꝙ pare, ut vocatu ꝛ re
spuat. Videantur iam Molina, et Tol citati, et posterior cap q. 23 art
6. num D. Exo. prolig. de scia cond. c. q.

S c O. 2ª

Opponitur, et soluitur difficultas libertati
decretum pertia.

Arguit si propositum: si Sua M antecedens ad directa volun
tate sua auxilia ꝓ certa, et determinata Deo gloria ꝛ sui muneꝝ ex operatio,
ut absque fumus, vanq. ejus ansbitio inuincibile, sed inde sequitur ꝫꝭ
libertate nra ꝛ cordigitare: ꝙ nulla M ꝫ libro modo ann Corpus, et
non sit certa. Maior probat, nunquid sua ꝫꝭ ad ejusmodi
cundem quod ꝛ ꝓuisu, sine ꝙ illud in cuncta, ut probabiliter

Dñs suppo ans operasq nrq ẽ inexcusabile anobis: nq̃ ẽ maius quod dq, cang ñ mii ans, si ipia suppo: nq̃ q̃d prosigno priori ings maiori exoffensi nequit pro aliquo posterioris impedim, seu ni quid in fieri ẽ e. g. dar exo suppõe q̃d nusq̃ ẽ. Sed dia M ex gadens, et dangens roba ig collatinq̃ mobilq̃ ẽ suppo nrq operasq ans: precedia e exclusiua gada, t signo ordine dicq illq mobilq, et hac exclusiua ipiq operasq, quq causa q̃ sciat: excudim, et dirigem dicq mobilq ẽ anobis inexcusabile, sin minꝰ q̃ quq exclusiua ẽ ipsoq anobis inexcusabile per operasq caseq.

Nego maiorẽ: et dignus cum probatione maiorẽ illq: dñs suppo ans ẽ inexcusabile, quando ẽ in aliquo m signo remoto, et exoffensi ẽ requisito, nego: sue ans ẽ in quolibet sua spebus signis siue q̃dlibꝫ ẽ in aliquo signo specialissime et ims ẽ requisito, sedo. Arg in oppõ ẽ maiorẽ in sedo grad, et integrale, minꝰ simpliciter, et grosse; magis e causam, t positiue, nec debemus abogare, quq causa, pones, t dicas quis. Ad a. suppo minꝰ propsion prioritate simpliciter ordinis ẽ q̃d, seu minꝰ prioritate secundq quid appellam. Dignus minꝰ antecedia secundq quid t in aliquo signo nuquo necessitate operasq, sedo: antecedia simpliciter talꝫ, nego, et ne gor dq.

Replicat maiora prioritia nõ ẽ q̃d soc. doctrinq regnare Liuium originali cum genere cab. At ex dia M dirabis, necnon ipsius, vbi dependia, et dicas adeo operasse ignorq guandq mung dicit, t dirabit, et operasq prioritatꝫ ẽ regnare. Dignus minꝰ: omnia prioritas ima, aut requisita, sedo: remota, et longissima, nego: t subdignus, inter eccama pure physica, sedo: in corpore ecclesiæ, nego. Quisque in mea schola Liuium regnare maiora prioritate inter alios inferiq, Dignus minꝰ, aut voluisq, et alios sbiq, q̃d alia d cingvolutis, ea q̃libet: si sub alia ratione dirigq, et simpliciter prioritatꝫ, remotionꝫ, aut requisitꝫ ipsi dño, seu operi dñi, t inferis per eundq.

Ad euidenter pro exclusa dicebã regnare eos q̃ in eo Xauerio magnq charitatꝫ incendiq subsidia e profectu, exigentia ne in India, quæ excolenda essent in illo volumq profectandi, et ipsq progrediendq: progressis ingressum, ingressu a libertatꝫ detestandi, et credendi Euangelio animos illos atq̃ paratissimos: et hac exclusa liberata, et erat libera porta ad credendum barbaris, sic erat porta libera impediendi volumq illq, et q̃ Xauerio, ne Deus posset inspirare animis eq Xauerio infundere.

UVA.BHSC

Ratio a. illius mutuae prioritatis potius ea est, quia illa prioritas non est in utroque extremo considerandum, tanquam reciprocus circa locum, tempus excessus (id est esset fallacibus apparentibus picturis credere) imo etiam nec per influxum mutuo utrinque intercedentem explicanda est ea mutua prioritas, quasi scilicet unumquodque praeparatio extremum oriatur in me ab alio. Sed scientia, et revelatio dicitur prior operatione, quatenus est ea intentionalis, et ratio movens, etiam sine requisita, ut ponatur causa in ea operatio et dicitur posterior quatenus est cognitio respiciens opus determinandum non quidem a cognitione, sed ab operante, et operatum, atque ita etiam ex executioni mandanti, et mandatum illius cognitionis mediae.

Instaurant argumentum. Repugnat ut scientia quae prius intelligitur existens, seu determinata posterius intelligatur praescindens ab existentia, et non existentia sui, et tamen iterum intelligatur existens. Ergo scientia Mi non potest praecedere ut directiva libertatis nostrae praescindens ab ipsa scientia, et tamen inducentis operationem, atque indeterminantis eandem scientiam. Nego antecedens: ipsumque negatur esse, monstrans tum ratio a priori ultimo loco data: tum exemplum revelationis ibidem paulo antea productum: tum exemplum apud Thomistas opportunum, sic scilicet praedefinito maxime vero intentiva, et prima nostra libertatis indifferentia praecedens: post hanc est operis nostri determinatio adventi libertatis, ut illius effectus, et propterea postquam intelligitur operatio nostra aeterna praedeterminata et existens intelligitur praescindens ab existentia, et non existentia sive ab existente, et non existere; et tamen iterum determinatur existens.

§. 3

Duae difficultates ex collatione auxilii inefficacis petitae, solvuntur.

1a. Si Deus post scientiam Mi auxilium inefficax conferret, non posset voluntate seria, et sincera intendere bonum opus per illud auxilium, nec quoque eum auxiliantem ex illo fine causare: nemo enim procurat, et media adhibet ut consequatur finem, quem manifeste videt minime futurum esse per illa media, ut dici solet de hinc revelatione sua damnatio; sed Deus vere intendit, et procurat, et persuadet, et praecipit bonum nostrum opus, etiam quando auxilium inefficax conferret, tunc est peccante divinae voluntatis ecclesiae tria opponimur. Ergo Deus non post scientiam Mi, sed vel et concomitanter decernit auxilium inefficax, quod sufficiens.

2a. collatio auxilii sufficientis, et re ipsa inefficacis est gratia seu beneficium

UVA.BHSC

Theologi tot cernę: quorie e. peccatum Origra. reliquimus, et in hoc
finis venimus. Ad illa collata hac, e dicemus pro adiuvabę huiq peccati
rue inefficacia quibę e beneficio ng beneficij dei, adiuvabę quę
dig ne eum recipiemi: illa n. amplę inefficacia collata, rue e beneficio
ei d. eorum quorum Breviar. asserere, siquidę igna Guidon examinare mais
insuadę quę suadę, e magis d. amovere, magis eiusdę auxilio nuos. imo
cing, quę eig gratia magnis nę quadę, ei nihilq cribuit, illis q Deone
gene liberalę, d. eos lapsuq gra debemus, et agimus. Ex go illis au
xilij inefficacibus ad fi. pro. respondeabę.

In primis ne difficultatem hic proderit q. pro nra illig ea in de
ne nem, et merito quidę ng ex illo Deu abiq nrę d. non ancedevery
adiuvq q. nrę ne esse eiusdę dicendi pium, et simplicii inducta. vi
re dicentiu efficaciq q hendę, sed eis q d longe gratiam et inebabile
videri q dicere, q. infirmę e q amas. Deinde nra vitę sunt proponę diffi
cultates graviłlimę dicendi quidq sit. N. ancedevery intelligere negare nom
nunc. Nonquidq ex. ng Deu vult omnes salvos fieri, nisi q prędiba bone
finit, quanq largiat eis ergo reprobos quidq quemlibet eig ei nullę q
ficacia d. eos q credat, salvare Deu possimus, et h dicq nra illi,
rimus q dicet. Dicere en q apud nos nemo dicit aliquid contra
re, q d nemo eq laudare conquiescit, et h q ac quiescit. Deu n. fini
tum post se adse suorum et eos salvare, nec h ea nemo, nec sal
vat.

Non eig dei q Deus potens Do. secundum nos dicitur ea potentia subiectis
mei contra efficaciam dec. gloriam imperia, quibę mortales et impedę rebus,
ea subtrahę ea potia decreta hoq et dicq, bonis periculo,
et ne q prii eventu infelici e exponere sinens, sed ea ipsa ingeniosa
re providentia genere eig bonum ordinis, ordinatis defectus exponendi subiectę
superiore nobis dem difficultatem q sua adiuvabę ancedigna videri.

Et quidę contra difficultatem adhuc maxime urgere et revinquere ea quę
nra proferuntur scripta sacra sub simplici in debita, et q ei venire mortalium
impedę quę e nemo q ei nisi sua, ac quę beneficio ejus in illis
nascibę ex quibę pot, vbi eam dicere q. Deu subq simplici indulgia cum
nra mortalis infirmitate q ingenium d. ne quę Deu nec sinentia
nec beneficia ei ea infelicitati exponendę subsistere potę. Deu igitur difficultas

non eam Chris

Resignor dñe negotium. ac probatus ibi ad unguem discimus studere nihil,
q̃d datur alia scia sufficiens ad inveniendum, et promendum finis perfecta ipsarum
et datur in Deo. Simplicio intelligere q̃ Deus donat operanti sua gratia Deo per illius
auxilium ipsa persuadit. Exemplum. revelasti humilibus mysteria regni tui
imperantia. et q̃ revelasti illa impedimento spes, cum sit d̃ duci, et gubernari
a voluntate indicio eterna. cum probabiliter noscat cum, q̃a est figura sive
velut domi illius futuris regni, i. Ecclesia militantis, et amoris eterna
Deus. Ad q̃ genus non sumus ex parte sibi ad unguem q̃ sit ordinata. et
evidenter hoc ipsa ostendit. Sic cum inveniendo, amore et gaudio debere unum placere
et deum appropriare.

Et q̃ homo ad pene media, et finis i pelagi, et ad eos accedunt
humana, quæ ipsa mero debitore ad quæ ut Deus dum nos diligit, quasi
scia ad q̃ ecclesia sit inveniendo, et ad mea sacra pelagi, redditur. nobis per debitum
auxilium eius exigi officio ad Deum. Et salvus neglexit, et proximi sumus
et alij nobis signi, sine tu signo debitori hinc diuturni, et cum, et minime
ens inspherici, et laudis, et cum sufficiens nunquam nobis, et ubi non pervi
gilans, et cui beneficium. Videas Mommy ad eos ad Col. Dei s. n.

Et sicut ad q̃ sui diffidens nisi gaudeant videantur, adiungere
Dei auxilia quæ f nosci ingeniosa sit ens ad finem ipsum gens cognitum
promptus inhibi aliter ad, malus, ng q̃d potest inventus efficaciam alios
cum q̃ finis f ipsum illius videant, et quicunque ng dubet exigi nobis Mons
ad eius promotus, q̃ sequi illa scia sufficiens nobis, ad ingenia. Quæ ad
eventus ipsius, imperquando nobiscum amator Dei, non pervenit ipsa
cum ad ens ad ens ad esse ad amore amoris, sine gratia patitari gratia ad hen
risi ad impedit esse nobis patitari. Explicamus in efficax circa humanis, amore ad
ens, mare ad amoris, q̃d ea accidens ad finis sui unius, sui ipsius.

Et ad q̃ diffidens ens gendum amoris in officiis collegis ens
gens, et conficiens q̃ sua culpa ad nihil, et in mea q̃ parte: cum ad illud
agens ad voluntate magna ad emolumen esse in mea esse, et in ea pone ad
Minus. Quare ad hunc, et ad illa Deus trahis, noli indicare si nisi ens
re, q̃ ad omnes celebri Augustini responsis cum exigendis, ng quis ni
tuarie eius sui? et quis ad homo, qui ad ipsa Deus ad Corpus ipsa humanis ad
Deum, et mea, cum exigendum gratias ad Deum per mortalia in officiis ad
exigi cognitum esse ad homo peccare posse, i. Deus in officiis amoris
ad valere esse, nec ipse esse ad valere. ad eminentius, et cum collegis ad

UVA.BHSC

ens. Ng ignor, e homo per se ng Deu unu vt pot peccare, et punir
impune: et Deus d unu Deu, nempe nu posse nu cohigi valem.
Si g. absurdu d es, hg posse, nu regnu gr ingressu d Dei p̄scriptu
sferit.

Sed Vltima

Nona ratio ob: a sua independentiam desumpta.

Moderni quid the respondere Sig M d ens diuding deum
ng Dei: ens enim ob ng Sue Mes prius ignat sua M subig d negatiu
gratiae d independens, seu d posterius: Ergo per sua M. illud ob ng videt
ng diuersi genus, siue ng sig id. g. libere ames ut ig ng Sig M. hoc
de g. ratione Sua M, vt diuigat d oppositu sui ob, ut pote p̄ magis virtud
ig ng Sig, regim ad eius diuding.

Hac difficultas reiecta cadit d ipsa, qug r. ex. examinata
mus. Modo a. dignum est: ea prius gratiarum actionem, nempe quidem
do, siue semper, aut in signo Sue M. sit; t qua modo ipsg ob ng d
g prius, nego: qua, t qua ens, subdignus, ingenuam a libertate, aut
eig operandi, sedet in signo diuidionis, nego. Ng Sua M. d agnoscit
ob ng in ens sic g prius, et ens ames Sig M. in. ens ipsg signo siue ens
cuius ob, aut operis Sue M d hg posse alig signi, nempe libertatem
a diuersis d posterius: d agnosci Sua M ob ng, d ipsg ens posse ens, opi
tent: ng sub ens prius, qua ipsa sua, sub d posterius, in diuersis signis p
sideratis? nempe sub ens dominii ex Sua M, vt ipsa ens libertas posse
hg sig d actum; et simul exibere virtute deuteri ames g. ens in Deo
Sua diuigat ens posse ens diuigere ad ipsg deuteri ng.

Replicabis. Sua M d potest d se ipsg agnoscere, hg ng ob ng agnos
cit vt pote d omnig, nisi post illg: g. t. d agnoscit vt ens ng operabi
le. ag in thesi de ng Sua natura, significg ens cognoscit vt ego exibilem,
aut exibile, exibit ens ng: aut illomodo, vt deuteri diuigatur e forma
exibili opus: quimodo, aut digne Deo, aut libertatis propria ens
videri. Dic vt agnoscit, vt ens ng operabile: ag in hac vt libertas
ita inde exibilem, exibilem ex opus, et exibilem ng nego. quo nihil pueri
hac describi possunt.

Sed argues vt sic pates th. 3 quod sug, aug ens d diuding

UVA.BHSC

pariter impnat. Pro sibi ergo reo Sciam Me esse cognitionem etiamsi, sed non sdi
oalem, verum pure absolutam sparmoesui: ideoque ea se cognoscit, et tamen non ex
parte cognitionis, nec ex parte sdioati, sed reflexione ad lucem cognoscitivam, et di
rectivam; sic etiam Deus ipsum cognoscit, et tamen non ut sdioem aut sdioatum, sed ut
cognoscentem, potentem, et omnium provisorem.

UVA.BHSC

Tractatus 2m de Scia M.

In in Deo sit Scia conditio fun rerum contingentium? disc. 1. s. 1. 1
Dentur in Deo infallibilitas conditio rerum contingentium. s. 2. 3

Disput. 8.

An Deus conditionem contingentem infallibiliter cognoscat? 5.
Deus non cognoscit infallibiliter actus liberos voluntatis, nisi ex decreto suo efficaci. s. 1. 5
Deus non cognoscit actus liberos voluntatis creatae, nisi ex decreto suo efficaci. s. 2. 7

Disp. 3.

An futurum conditionatum veritatem habeat probabile aliquid prius in causa quam futurum? 7
Ly et vel fundamentum argumenti, quo futurum conditionatum veritatem habere probatur. s. 1. 8
Ly rationes fundamentum adversarium solvuntur, et doctrina catholica ex sancto Thoma s. 3. 10
Vera et maxime rationes fundamentum veritatis futurorum conditionatorum. s. 4. 11

Disp. 4a

Solvuntur et explicantur argumenta contra doctrinam catholicam Thomistarum conditionatorum. 13
Argumenta ad oppositum s. 1. 13.
Scientia conditionata possibilitatis ex sancto Thoma, cum s. 2. 3. 4. et 5. 14

Disput. 5.

An scientia possibilitatis sit distincta ab scientia visionis? 17
Thomistae non admittunt distinctionem scientiae, quam nos asserimus. s. 1. 17

Disp. 6

An et quomodo scientia possibilium sit efficax decretorum divinorum? 21.
Decreta conclusiones s. 1. 21

Disp. 7.

Apostolus Paulus omnia media cognovit dico? 23
Prognostica mundana ignorat s. 23

Disp. 8

An Scia M. sui differentia formis rationalibus constituatur? 26
Exemplo propositionis ostenditur Verbum in mente, et Scia M. varias. s. 1. 27
Assertiones circa verbum mentis et S. Thomae doctrinam explicantur. s. 2. 29

Disp 9

An Deus praescius sua et divina in mente sua, et in ipsis. 31.
Sensus Petri Molinae s. 1. 31
Deus praescius sua et divina in ipsis ut in mediis, s. 2 33

Disp 10

An Deus agnoscat sua et divina per scientiam reflexam? 39
Deus scit Verbum mentale, scientiam, et divinam reflexam s. 1. 39

UVA.BHSC

Scia M reflexa et posterior decretis nolentibus s. 9. 37

Disp. 11.

An Scia M contraria sit libertati nrae? 39

Solvuntur obiectiones s. 2. 40

Disp. 12.

An Scia M probetur requisita libertati ex doctrina Chri reprehendentis Iudaeos? 43

Disp. 13.

An per Sciam M diminuatur divina praedestinatio libertatis? 45

Impossibile etiam metaphysice est ut aliquis homo per Sciam M praenoscatur omnibus auxiliis restituendis. s. 1. 2. 45.

An tamen repugnet hominem aliquem semper consensurum, quam semper restituendum? s. 4. 49

Quomodo igitur Scia M prosit divinae libertati convertendi hominem? s. 5. 50

Disput. 14

An si aliquis homo praenosceretur singulis libertatis auxiliis restituendis ad hoc posset converti a Deo? 51.

Disput. 15.

An ergo et quomodo sola Scia M. conciliet nram libertatem cum Deo? 54

Tractatus 2.

De concordia nrae libertatis cum divina voluntate. 56

Disp. 16.

De concordia cum voluntate generali, et sufficienti. 56

Explicatio concordiae nrae libertatis cum generali decreto concurrendi. 58

Explicantur signa pro operibus liberis requisita s. 4. 59

Disp. 17.

De Discordia praedefinitionis Thomae cum nra libertate. 62.

Aliud recentiorum Salmanticensium argumentum s. 3. 63.

Thomistica praedefinitio contraria est humanae libertati s. 4. 65

Repugnat praedefinitio Thomae ad bonum sine praedefinitione ad malum s. 5. 65.

Disp. 18

An praedefinitio Thomae sit contraria divinae sanctitati? 66.

Disp. 19

An et quomodo salva nra libertate dirigatur voluntas divina per Sciam Mediam? 69

Deus dirigitur per Sciam M ad conferenda auxilia efficacia et deneganda inefficacia s. 1. 69

Duae maxime difficultates s. 3. 71.

Nova circa obiectiones a Scia independentiae difficultas. s. 4. 73.

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

Tractatus Theologicus.

5. De Verbi Divini Incarnatione.

Disputationes Scholasticae.

Verbi Divini Incarnatio, ut nobilissimum et nobis gratissimum Catholicae Religionis Mysterium Fidei divinae dicet, et ipsa Christianorum nomenclatura admonet, Incarnatione enim Christus constituitur ipse scilicet Dei Filius Aeternus, seu Patris Verbum, quod ut c. 1. testatur Ioan. in principio, seu ab aeterno erat Verbum, et Deus, caro, seu homo factum est. Est igitur Incarnatio ratio, unio, seu detractio, qua Christus, nempe verus Deus, et homo unitate personae Filii Divi constitit, et existit. Et saepe quidem sumitur Incarnatio pro ipso concreto, nempe pro Christo, seu Verbo ut Incarnato, sive ut Humanitati personaliter unito; saepe vero pro abstracto nempe pro unione, quae personalis, seu hypostatica dicitur, et humanam naturam cum divina in Verbo coniungit. Et haec ipsa unio modo usurpatur effective, sive in fieri pro actione scilicet productiva unionis sive pro unitione; modo formaliter, et in facto esse pro ipsa unione producta, quae satis coiter a sui productione disgui dicitur.

De Incarnatione autem istis modis sibi correspondentibus usurpata agunt antiquiores Theologi cum Magistro in 3 sent. a dist. 1. usque ad 23: moderni vero cum Ang. D. 3. p. a q. 2 usque ad 60 exclusive: quamvis multi etiam suos, nec incongruos teneant disputandi ordines, Qui a. erudite, et solide amet existentiam Incarn. adversus Gent. Iudaeos, et Mahom. probatam videre, legat inter Scholast. D. Exo. d. 1. 2. et 3. et inter Dogmaticos Card. Bell. l. 1. et 3 de Chro.

Disp. 1a

An Incarnatio sit Humanitatis Chri productio Unitiva cum Verbo?

UVA.BHSC

Nulla, vt arbitrantur quidam modi dicq, et Trinitatis mitti debuerunt
quidam: cum ipse per se cuncta disponimus.

Sed. 4ª

Sententia negantium fundamenta proponuntur,
et soluuntur

Communiter in scholis tenent Humanitatem assumptam, vni
ons, t vnitione esse ipsi Humanitati productam, sed dicq ordine nat-
ons, et inferna nasq appellat. Pro quo vide Bell. Exo. l. 6. c. 1. et D. Aug.
l. 30, quibus dicq illa omnia illustrare arguit.

Principia vero sunt. 1ª q. d. nemi videt exo D. Th 3. p. q. 4.
art. 4. inde quid q. d. assumit debet priuilegi assumptis, si q. d. assumendo
aliter priuilegiatur assumi. Sed d. Humª Christi progenie assumitur a V. D.
q illa debet priuilegi ante assumptq. Productis igitur humª n ante
sua assumptio, seu incarnatio, aut hypostatica vnio, t cq vnitas.

2ª cpr negato mai. 1ª q nulla assumi videtur sub
ro actq liberi productivi, et nulla ante assumptq n priuilegiantur q
ipsa assumptio, t educitio producatur: sic licitum homo sumere, t sui
pore idq fingere, aut idq longe inducere, seu abscindere, quæ ex ipsa assum
ptione producuntur, exaptatur. Et ne quæratis vocabula laboremus, nrq
salvq re ipsa actq est, aliq sibi nrq, seu arbitrarq vnire sibi sua volu
ere: at nihil aliud intelligimus nomine assumptionis in ipsi vnionem
nrq cum V. D. sibi naturam q gratiose vnire. Dato igitur Verbum a
sumere sibi n minus quq vnire cpraq, cuq ipsa ante assumptionq n
q producta, et voluisse ante vnitaq, t vnitaq sui productionem.

Deinde q exemplq amoris localis desumptq in ipsis
casu, et facile concedendq videtur. nrq aliquem videre tale immobile
sumitq maxime vero locali: unde mobile ex sui ordine nat, q deinq
ppre, paulo minus locali; q in priorem gerum le assumptibile Chri
stum ex te circa eius assumptq affare: nrq mobile e motu alia,
aq ideo priuilegi debet ante motq: et Humª assumpta t incarnata
n e assumptio, t incarnatio ea, sed Verbum assumere, t Deum vnire,
et vnitaq productum: nrq a diuersa, et sequentur, ne contrahere

UVA.BHSC

pij probabili penis.

La fundam.ty è doctrina Scoti in proponi sol.e. Vbi oi adisy sunt diti, adisse quoy ipsa diquit debent. Sed Hum.tas ex omnis hypost. sunt diti creati, et unici, seu assumpti in fieri: g.ª creata, et unius sunt adisse diti.

La primi maior è f.ilis vniuersim accepta: et e. una cognio, una ab alis plure diglo sua capiunt valer, nec vero vbi ipi limila sunt, id quo mordus exemplg adisi claudim, qua sic, et eius unis producuntur. Nec vlla diuinam vulgare, nempe q Ipsa et eius physica unis sunt simply ordine, nempe naturi, secus vero hum.tas et unis hypost. quo super naturi è: unde è videre posse una adisi spoi adhum.tg et hypost unisq una. Nemoquy videt, q adhuc eis n è adisi spositu, id simplex, aut saltu indivisibi, exigi tur simplicitas, et è accidentis et multiu, è exigua perfectio, quamuis tamen substantiale, et magna perfectio.

Pro secunda regulamini, una tory dicise, vt plures cognoscat, ig singuly è seorsim n supponunt, et nos seorsim nouimus; et quidq. potg esse adisq quæ sunt producibilg, et posse produci unia, et unio g producat, mihi euidens è; idg de eadem plures, et nemy affirmo, et nemo concedat pole negare post, aut vidit.

La fundamty quo Magnus Scotus vitur in proponendo. A.a Christi producta è per vorg creatg, è e. vere creata, et quæ in una, D adisi unitiua sit ng Verbo vere creata n è: g.ª adisi unitiua sit Christi ng Verbo n è eius productiua. Non pr: g.ª adisi unionis, et ad producendu sig Christi n ponere eg in terg vida per solg efficientg agere e.x nihilo, id exigit' P. ng pote dependere in esse, vt supponit, et mendo ng ipsa.

Ad fundam.to, g.d sati g.ale respondet lg gene eg unitiug et productiug adisq esse vere creatug sit Christi g.ª illa n est, nec inde lequy, non pte sig exp.ositiue sumendo, id exp.ositione supponit: huius scite gradu n è obscurg creati, vt exigit creati, et adisi sit finitis' 2dus. Quia g.d ad differentiam vnionis adisq, et aliorg supponig infa mordus inseparabilem do.e. ea distra vt certa supponitur, ng vt g.ª una absq ipsi duntaxat è supponenda, vt scito illo nostrag dictami: patere quam.to unis hyp.ta g.ª quidem,

UVA.BHSC

et p̄ suppone Verbū Dei tm, t suppositū vniuersi, et n̄ est nisi tm: vnū e illa pro
cedūtes p̄ vnitōē ad p̄ducēdū, sicut hoc idē sum, sicut dicta ee sunt esse
Ad 3ūm igit̄ dicendū ē q̄ male, t nulli cauillosē imposse
rione p̄cedēs. Nempe ī hoc nō p̄ducere p̄ alīq̄ eēs vnitōē ad Verbū
ig̃ illud nō vere sunt, et male dicunt. Dicē ex illo q̄ dicunt eē ge
neres ad ex̄ spūm cauillosū, ad ī ūbi, et ad male ad cōditionē. Et
Verbū D. nequit replicari modo sunt, aut male: q̄ etc.

Hoc argūm ex̄ igit̄, t nullū momentū erit apud eū, qui ig̃ Do
ctor Subtilis d. 4 de Incarn. n. 60 sentiat in nra cā male poss̄e, et
ingenere nō posse nullū imperfectū inueniri, q̄ vltū q̄dē et perfectū
subsistere, et imperfectū subsistere, t sustentare oīgere. Quę respōsi
onis, sicut q̄dē cā male nomen p̄ducere, et cāri vocabulū adum
bū cū cōmunitatē ad male, sicut nos petimus supra d. 27. q. 2. ad
intellectum ad Hugo. et ig̃ ibi. Probat̄ q̄q; ig̃ solūmodo ee q̄d
cunq; ig̃ Deū et ex. sentias, si q̄uis cōcedat nobis ad ig̃ p̄ducē
tes ad vnitōē ig̃ Verbū

Caeterū, q̄ in nostra fidei nra mysteriū, per quę reli
giosē loqdū ē, nec vsū libet vocabulis adūtū inuentere; nec
sine p̄cepto, et cōuenienti rōne nouū ecclīe D. D. ingerere; et cū ig̃ur
to nouū
rigēs dominatū, nempe cōtra eū equaleū, seu eminentē
li sedēs; nec illū, t perfectū, aut imperfectū aduēnū in Verbū, t hoc
ig̃ cauū, q̄dūq; ex ipso V. et n̄ proprietatē sic ex̄ distinctū.
Huius t religiosē, t cōgrue ex̄emplificādi ex Regiū nomine
ig̃ apud Theol. nec P. Deus nec Filius, nec Filius absq; eterna dei
tate; ad ī p̄ducēs, et p̄ducibile: q̄ vtrū nomen ex̄ p̄ductiue-appli
catiuū ad diuersū ordinē ī limitatū, nempe ex p̄ducibile: quamuis ne
q̄ Filius absq; ig̃ere p̄ducat, et Pater p̄ducere dicatur.

Sect. 2ª

Duo magis Theol. fundamenta soluuntur.

Ad 3ūm q̄ dicit̄ fundum 2º. Si Humanitas p̄ducibilis sit vnibilis V.
alīs generatiua, q̄a Deitas generat ig̃ Humanitatē p̄ducendo, et ab eterno ex̄sti,
et nec vnibilis fuisset incarnato ingenerabili, si fuit p̄ductiua, t vnibilis perhi

UVA.BHSC

illius vnionis hyp^ce que supernaturalissima ē. Ad id abrodigendum: Maria e. fuit propria Chri Mater: ergo a supernaturali & transmissa vere Mater, vi^z Mater, id mera Virgine & diuina influxu in illg HP, ne exercenda Chi cig Matris, alias ē influxum & per pog obedialg, ad generandg: p^o ens.

Confr. Actio nutritiua Chri erat naturalis, ergo; q^d fuit eius nutritiua prig mod inferior, n v^o ipsum eg Verbo: q nec ipsa producta mod, a sibi proportionata plus gig natura ex.

Ad argum, ex ipsog respon^o duas opponi: vnam vnionig vnionig naturalig assumptig, ex inferenag in Verbo: alig ē. illg affirm: alig v^o negan, diguo alibi. Modo a. dicimus absurdg videri, g.d. g omnes, ex natiuitate Chri ex^o prioig seruig fuerint supernaturalis: g si infra naturam vere virtutis intelligentis supernaturaliter, g sanctificandi, ex eminentiori modo: quod g.d non producendo naturaliter intelligig; sic Deipara fuit vera Mater Chri eig sanctificando supernaturalig influxu, g ge nitus eadg naturalig, ex eiusdg naturali^o prig, quemadmodum diuinitus elata in ex^o naturalem influxum: excellentiori modo. 2° dong diuina de Chri nutritione, que fuit ex ea ratione n^o tm pro natiua natiuitatis sua vnionis diuinitus, sed eig ipsius eg Verbo vnitiua.

1° diuinas, ex gnalig probabilitia, aut liberalitas, eig in eadg persona affirmate vnionig vnionig naturalig assumptig positiue generan dg, ex natiuitate Chri ex naturalis: quippe vt rationalis, seu physica, natura diuina dicatur vnita in ex Verbo, ex indigere alia positiua vnione, ut fiat ē: si illius pro Verbo ipsa vnita supponatur. ig. ex ea ē diuina, vt^z vnita, et ex^o fluat vnio, ex gliter accidens, manet v^o modalis ho o ibig, diuinag, ex vbicatg ex pia g.d mis externi, bscbti ē iungatur. Q d salig de diuinag ex vbicatg longe probabilius ē.

2° diuinas instantia, ex positiua ex^a, qua in eig illg physica, ex naturalis vnionig assumptig negat, perpetua influxu Dei pare, ex adhuc Chri nutritiuig fuisse inditum naturalis: ig generatiua pro ductiua vnionig naturalig ex^a, ex eis, que per alig supernaturalig vnionig pro ig no prius vnitebantur eig Verbo: ex vnitiua ipsius pro ex^a ex^a, que alia existentia vnione fundabantur eidem Verbo.

Vltimig fundatig quotidie cum ex quib P. Alb. in spiritu. Hebraici versu circa finem. Mysteriig contenta, g n de quibus hyp^ci

ſine ſubſtrato nata: ideoq; aliqui Cerinthiani negabant Verbum in Chro, q̃ fide catholica negat Verbum Personam. Nobis vero aliam Verbi Personam, q̃ caſu non fide nãt Verbum. Tertius a. ſeu ouarto errandi erat iudicium, quo nati, et hypoſtaſim ideq; ex opinabant, vt Verbum Epiſtaſim in Chro gen adhibeb & negarent. At Haereſiarchi illi non erubescent, q̃ credentes diuq; produxiſſent hoc ab eius nat: vere et clare eam dictis illat: ſi quidq; vnus, et idq; homo abſtat, & illi eis ſuperuiſſet produxiſſe; quis non in dictis eiusm probabiliq; caſu, et neq; ad fidei dogmata ꝛ quidq; eq; impune ꝛ pauci negant: dictoq; ꝛ. eiusm nat, et ſubſtrato veri Euleria catholica alumni cognoscunt, vt idq; Epiſtaſim tenet. Ergo Eueria, a qua haereſiarchi erubescent, naturam ſubſtrato propria, et naturali ꝛ ſic et naturaliq; produxiſſe nata. Optime igitur componitur in Chro produxiſſe alii, et propria nat eq; diua, et alienam ſubſtrato.

Nec inprimis adiuuando nos ſyllogiſmus et regula vltima ſuq; ꝛ eiq; ſi ſubſtrata non esse nec, tamen dicta diua, et eius produxiſſe potest ſuperuenire hypoſtaſim in humanitate produxiſſe vnitiua eq; Verbo. Quippe si quod non ſubſtrato ꝛ ſplenq; ſubſtrato ꝛ quidq; resultans, et posterius, ad eius naturam, et ipso duby ad per eandq; actiq; eq; nata, vt ſi produxiſſe et ſubſtrata, ſi dicta ſupponatur, et vt aliq; et ordinatus, dupliq; ipſi certe et ſubſtrata ſaepleri ꝛ gatꝛ in Chro D nisi per produxiſſe ſupernaturaliq; quod affigat humꝛ Verbo, vt illaq; affigat produxiſſe naturaliq; propria ſuppoſito.

Nec deinde adiuuando ſyllogiſmus, et neq; id eandem posteriorq; coq. Quia si in nobis ſubſtrato propria in modo resultante, quae naturaliter et ſubſtrata in se, et ab altero inuicem ꝛ ſubſtrato: adhuc in illa ſubſtrata modus ſupplerit ꝛ posset in Chro per quem vnitiq; humꝛ eq Verbo; ſed per vnitiq; et vnitiq; humꝛ produxiſſe. Nunq; adhuc humanitas ꝛ ſubſtrato esset Verbo, et naturaliq; quae ornata sua ꝛ gendere ab aliquo ſubſto, nunquq; fieri deponitur ab illo; quamuis eidq; intime vnitaq; nisi producatur ad hanc eq ſubſto affigente: nq si ſubſtrata in se aliquid ſubſtrato, ꝛ ſic et eandq; ſubſtrata in alio esse ſubſtrato. Negatur a. eq.

Nec iandq; tuendo ſyllogiſmi minorq: ibi, haereſiarchi non erubescent, q̃ credentes ꝛ diuq; produxiſſe naturaliq; hoc ab eius nat: patet ob eq eq, ſcilo: q̃ nec produxiſſe, nec aliquid aliud ſubſtrato in eq

splens, et per V. D. supplebile diguabant anam humana, nisi. Vide si dogmatic, et verbis diuersorij loquamur, vt catholice defendantur dicta, separabilia, nec supplebilia subsistere creare, sufficiat ecol locare, t in probatione nata, t in modo substali spondendo, t indi o resilire, t in interrogando ani, t in ulteriori assensu negare: vtha stagny quinque ∞ vnius circa idem, et sufficij subsistere opinione ar bitrantur.

Quia argum euidenter in eius adhuc oppugnatio, nempe, hec tici ornabant, negabant subsistere anam dictis, sed ornabant, g nega rent splens paritium substale, t ens, t nomen, t subsequens nec produc: sale c. splens, nec dogmatis, na ab oib⁹ vere fidelica catholica alumnis approbatur vt pote qd a plenis scor. et Nom. scho lis, arg aplorib⁹ ejus opime de Ecclesia catholica mentis nequq fal sq negarent: g Ecclesia catholica, aqua hereticis ornabat nomine subsis tea n sigcat modu illi paritium, nec splens anam vt producta dicta. Denego 6 prose, et pro oib⁹ alterius: euidenter c. sint Eccle sig nomine subsistere ne inclusive on aliquid t substale, t subsis tens inter alia negatiue splens neq nq, ab dictaq separabile. nec alt. D supplebile: g dng a t quale ipsq sic scholastici disputando dogmie sit Ecclesia.

Sect 3.

Identita Incarnationis, seu Unitionis hyp.ca Cum productione Humanitatis præfernatur, et probatur.

Hanc idemq rari probabiliq apellat, ei in nihil re pugnq Mag. Sen. d. 8 s.t. q ergo. illq vero absurdo uero deus non theol.ce primate, nempe Greg de Valen t.4. d.1. q.1. punct 5 respondeo conclusione, et Ludou. de Mol. 1.p. q. 14 art. 13. d. 18. membro 4. q ibi vero: cui sequuntur Petrus Wading. d.4. de Incar. sub. 3 §.3. et alij recentiores: cuius vt longissi sime D. Bernal d. 1 s. 2. Praeive a. plenitudinem Nth 3p. q. 2. ar. 6. et in 3 d.4. q. 1. ar. 1. q. 3. quq n nulli theo se quens / quod animo cabrem / apud P. Suar, vt scite ordinq

UVA.BHSC

Hum^e in omnes partes defendat.

Sed ego alios exponam multos tradidere vt eos ñ nisi violenter, et eos opposita ratione ꝑ multos incongruos licere. 1° q^d obijcis modum a Chr huic^ attingere et ei dicis: modo tangit se ut fatum: modo Deus, et caro cadit adhuc negat: modo tandem, caro incarnata recipit. 2° q^d ego Patres ex productione idem ex Incarnatione afferebant non Nest. et alios, vt effugerent ostendentes Chr^m ante Incarnat ꝑ ñ existisse, nec hoc fuisse. sic. Loquuntur de identitate impropria, nempe de relationali, et Incarnatis dominantia, ñ quidq effecerunt, sed aparuerunt pij genius, et magis tradunt. Sed de his diffuse plura apud P. Bern. videri poss: nos ad rem redeamus.

Probo q^d argumt a metaphysica desumpto: quippe Hum^e Chr nullo modo subsistit ꝑ se, poss tamen sustineri per vnion ex Verbo, vt illi de facto q^d per ex vnion supplentur. At Hum^a nullo ꝑ alium subsistere deberet, si illa supponatur producta, et existens: q^m ex Verbo ꝑ sibi vnito nequit sustineri subsistere: ergo in nullo subsistet Verbo si producta supponatur. Probo minorem, in primis q^a illud, q^d poss specifice realiter distinctos reddit, nequit ñ ex quibus vt pote q^d quidlibet horum sustineri ꝑ se: eligatur exempli gratia de tribus, nemon gitur superaddita, imo et vtcunque appellatiue sumpta subsistentia, vt pote realiter indistinctibilia, aut cui ingenerabiliter vt ubi casu subsistentia.

Preterea q^d denotat quidlibet ñ inhaerens subiecto, cui vnitum ipsum decernit: sic ex modo resultans ex naturis in producto inhaerentibus, quippe e suppositis ex positionis, nec minus dicimus ñ Humanitatem illi, vt adagio dicitur libet, quia aliud q^d liber explorans quidem: sicuti nq^m illa quicumq^e sit, nec intelligit, nec amat, nec vivit, nec agit, nec ex eisdem ipse aliquid se ipsum sentiret, vt audit. Humanitas ergo secundum vt nec possibilem vitam, esse, sensum: quippe ex nec ꝑ se ipsum gradum in se productibilem realiter, et ñ requirentia dictorum sensibus inesse existens, et ñ indigens alio vt pote producta adhuc nec dicitur nec actionibus, et passionibus eius seminum pote, quia, nec ñ Verbo ꝑ se ipsa et sibi sic nec vita nec vitam accidit: q^d accidens ergo esse splendens illud, ad hoc existens, et productibile nec dicitur, et dicendum licitum, vt pote existens in rerum natura, et realis, et cuius quando nec vt ens: pro

UVA.BHSC

prig a reis & eis rubricq ei reis & eis audem.

Dico ꝑ pone in vnig substaq eq, qua sunqꝫ rubrica gles iam humᵃᵉ, et ema Chi persona strictq ꝺ adhigrmus ꝫ auidelis. Contra ꝗᵐ b oppenia rubstantialiter capiatur, ꝑ ꝺ ꝺ saffitiat vnis substaq: vnitas eq o.o complo vnionis, qua duabus, & q̄ fit, & vnat, & eiq ꝫpersona vnitorum inserit. Rum ꝫ eiqsi vnian, & vniret anima, & lingua Bᵉ ug Deo, langq̄ ꝓcinfigibili, ac imgrica, & plura insigne affare, ꝫ ea ex vnis hoc substaq, et hoc oppenia rubstantiarent. Ꝛᵒ ꝗ vnis auidi q ibo auidabᵉ, ꝗ adeanimabᵉ ꝺ ista, ꝑ mina, ac ipq̄ auidem, eq nae vnitq ꝗ vnis rubstaq eiusq auidelis, si nae vnitent adeaniat. Ꝫᵒ ꝗ nisi ea supponam rubstantialiter in plen. ꝑ splebimus rubstantialiter per vnitq eq alia rubstia: ac nae, qua exittem, et in ea ge debem supponimur ratio sua rubstia ꝫ plen ꝺ: ꝗᵒ ere.

Desidero. Materia ꝫ per creatq supponitur producta et noi rem, et ꝺ ꝫ plenr rubstantialiter ꝓ poterior: qua inoliges, et iungitur, et ꝫ plet naturae ꝗᵒ eiq in ea supponatur producta, et exittem poꝺ indi q ere splendo substali ingas, & per gd subsistere dicam. Ad hoc ꝗ mulieres dicunt in ea, quia in adem. facile respondetur nempe maat. et ꝺ indecens esse ꝺ dicendq ipq, et nulla ho decens opponi se, nec ē ratio exqua rubsistentia, nec iuste, cui ꝓdecessa debeam; ne mas ex id cui propria inhaerentia, ꝺ ē. hac de causa dicunt adversiendq mulieri nisi mas sola, aus eiq ꝓpria agat, vivat, & vniqtur nec naturaliq mas existi esse, sed per vnitq ꝓpria eiq ꝫ esse. Ad singula et dia ꝺ. Ad ii opponia sumimus nae: ꝗ ida ob eaq vnos ab ligos substali pone non ꝓpendere ꝑ se, ob qua nihil mas ex inde pendere.

Sect. 4

Alia magis theologᵃᵉ probationes.

Ꝛᵒ ꝗ ꝓbo ex hoc: Humᵃ chi in vnitur Verbo, sed eiqmodi tam ab illo, ut Deus, et theologus: ergo in ea vnis hypᵃ ꝓponetur, q̄ nae, hae in Verbo ꝑ sustinat: ꝗᵒ ea vnis ꝑ ē ponetur: et igitur ipsa producta, & tua producta humᵃ, et indiuiqtq ꝓpria. Probo min in primis ꝗ ꝫ alioqui mas infra, et ꝑa in gae, pois, et alijs inanimatis naturaliq eiq sustentaret. Praeterea, ꝗ poius esset in Humᵃᵉ q̄ Humᵃ in vnione,

UVA.BHSC

p̄ vnius substantiam liberos: siquidē a nullo suppositō humō cuiq; p̄supp
sita inhæsit, et affigit: neq; ē humāa, quæ producibilis per alios quæ
nec mora ē ex illa vnisa, absq; cuiq; gratiæ diuinali ī substantiam
mea, neq; ē sp̄ns mea. Deniq; ī impossibile, vt modus ī exoriat su
stentari absolutē p̄ se, vt illud ipsum substineret per modū modi.

Probo 3, et in diuinis 3bo. Per vnisū hypō homis et Dī
et Dei ē Homo. At id salvari nisi Deus ipse, sui Filius Deus nouum
aperiri, et filios (anglos non ipse) producit seruiens humē productis: ī in se
tenetur. Probo min. nisi Verbū Dī sustineret humām, nūq; neq; homo esset
Deus, aliquin cuiq; si caro ī subsistere in Verbo, sed cum illa vnire
tur, homo esset Deus: at neq; Verbū cuiq; nūq; sustineret, nisi vnibus pro
ductis vnitiua, et supplens defectū productiū vnitiua, seu modi sustentā
tis sine vnione, vti cuiq; supra probauimus.

4o probo, et demonstrō. Si deus homo ē Deus, seu Verbū: ī no
mine hōis intelligatur hoc, seu humanitas humāa: si e. significetur ipsa hōis nāa, sūl
ta cum ea propria homo est Deus, siquidē Ver. ī ē Deus, nec extra: et ideo in hōie
P. n. ē Filius, ī obstare simplicitati identitatis, ī nominibus Patris, et filij ipsius sub
stantialibus in abstracto significatis intelligimus: cuiq; vera illa D. Thē, et
cuiq; Theologorū regula, nempe in rebus substantiis in abstracto imponi pro, quæ
significant in abstracto, vt in Deo Deitas, et in persona personalitas: ī vbi
cūq; homo requiritur significari in recto humāt/ et Deus Deitatē/, quoniā hu
manitas, quæ ne, et identitatē ē subsistentiæ, cuiq; in Christo ne hæc cuiq; subsistat.
At in Christo requiritur recte humāt cuiq; in eius ī officio, cuiq; subsistat cuiq; in
substantiam aperiri, et ipsius Verbo, indem sibi unidi ambo, subsistit
impossibile subsistat. Ergo in cuiq;.

Respondeo ibi probabile cuiq; Caietanū et Thomā plerisq; sui
stētes cuiq; in modi, et dicūt creatā, et cuiq; productione, cui ī prius cuiq; existens
non, ī subsistit: vnde cuiq; in V. cuiq; grauidā, ī subsistentiam subsistē
te una subsistēte, optime potest esse subnata, vt post ī supponere humā
nā cuiq; existēta, ī ei cuiq; entitate, seu esse.

Sed sanctissimi e. Ex enim in cogitabili est tuipsa
se subsistere dīna natura producta in se, siue creata, et increata non addit
productionis existentiæ. Deinde ī promas cuiq; natura progressum in
se sua existēs suscipias subsistēs: g. d. e. n. existēs ī ē subsistēs deo natu.
Rursus tam existēs, quā subsistēs omnis substrata entitas, ī minus quā

vbicao, aos duos subsequam, si una substat alteriam. Sandg si
V.tas (Chri exoritis per exitg V. (g dicte arbitrant) una d vno
lucar per alios vnitiq eg V. produtis e, ea, ex pone tenebis adpo
nendg g extra eas, aliqs in exitibus, eng d impercapibile, ad
modernistha amenus, creaq scib aia ex.gr. exos here vinal
landg propriq, eg exitibog: ng subsistq igit aia; et impedirá alia
Et enim de nae alionis (et ois entis modalis) est, vt ipsa adsit,
d pos et exercear quidg d esse, et pone e operare posit aliqm
ig indigu alio modo, unitione, unione, d vbicae ad aliqd inexis
nere exercendg.

Denigue probatio probari nisi nra ista exemplis dei
tari, estringit quippe Deum esse ipsi g ipsa sno exitu alione, sa
ie pregrer angelicam Mens subsistere, et Deum sui ipsius. Similis
ter g persona definitur nalis nra individua, seu incomabilis substantia
prima. d triplex personalis, seu personalis subsistentia, qua scile d tri-
plex produtis, seu nos exitentes personaliter possum et persona exi
stentia e sine alterius unicae ad inna. Ergo subsistentia personalis
in hum.e debet esse, d hanc ipsa tanquam trinus produtis sibi sufficiens,
et d vnus, d existentia nra nalis comodo produta, vi virginis inquisi
minibg, d vtin Christian.e tres Deos, quia ipsa produtis omnino nug pro
dutg, et quia dicg independenter et nullatenus alteri subsistae existentiae
incomabilg.

Cont dicig Pr. et Filius d subsistunt per spiritus aeing, seu per abin
eg, et personalg subsistg Pr d obediunt, nisi g le peridcantg illi spiritui
coentur, Pater supponit existens produtis d nina, et Filius passionis
regnat, et homo supponatur existere vi nia produtis, ergd subsistae
aliquid posteriq dicetur.

Summa cuius illg dependet, et retentasi interna modg
potg esse, imo exigi Mysterio agnitg: atg in Christ.o scalendg.

Disp 12.

An Incarnatio sit maxima Vnio

4 trigliq ipsarum exigi, et disputari potest maxima vnio de
Incarn. 1° inter vnias hyp.as 2° inter alias substantias: 3° inter ea vnias.

UVA.BHSC

Sed. 1ª

Incarnatio & massa unius
inter hypostatica.

Nempe Incarnatio est unio V. Verbi, qua maiora alia personalia ex ipso Verbo, aut alia Dei persona impolitè. Quapropter divinum ex unius massa inveniri negatur, quemadmodum non licet dicere massam ex alia Persona unius. Quo sensu scholastici apud Theol. et alios qui fg. vt Amicus, Regnus Narchasius, et alij opportune fabricium exordium debent dij et errorum seminat.

Probatur vero aliqui. 1º quia Christus D. perfectius subsistit, magis perfectius supponit & ejus vt homo, quàm ejus purus homo: ergo unius divina subsistentia Christum. & massa ingenere personali.

Confirmatur ex scripturis. Ingenium, quod unius ex subsistentia divina excipiat potè maior quàm alia gaudet ex ratione subsistentiæ unius; ergo massa, et natura ejus, sed in ordine suppositi collocata, si unius immediate ex Verbo, et ejus divina, tanquam spes empta, aut propria, maior, seu exacte senior est, aut esset, quàm ex ejus esse suppositi; et ex spes infinita, summa, et massa est. Præterea quia in virgine beatissima perfectius subsistit divina Christi, quàm ipsius corpus, et adhuc divina perfectius subsistebat in mortis triduo; nempe unitus Deo divino magis ipsa perficiebat; et unius ad corpus ejus divinum massa insensibile genere: ergo ejus esset impolitè massa unius perfectius subsisteret unione Verbi hypostatica quàm humana Christi, adhuc & humana dicenda massa unius, ni nisi in suo genere. Denique fingamus Humanitatem non uniri ex Verbo dignificari ab intrinseco, aut manere interna operatione, adhuc Christus perfectius subsisteret quàm in supposito humano: ergo illa non videtur, sed ut homo, sive ut humana ut pote adhuc subsistens recipiens ius ad beatitudinem, gaudium adhuc; nisi ad operationes infinitæ meritorias.

2º ad alios probatur; quia aliquin maxima Christi esset simpliciter infinita: si e. Deus humanitatem Incarnatus esset, ex illi personaliter conjunctus, nec meritoria, seu moraliter creatus operationes eiusdem humanitatis quæ Christi illius erga.

Verum hæc probatio quia nobis arcana & nimis scientiæ videtur, utpote in plurimum scindi ex meritorij infinitatis negabimus ejus Christi, et mul in nostris quibus illis meritis infinitas & ex divinitate humanitatis sed exclusa Rationis Christi majestate acquirendis et merendis indicans: opinamur ejus integritatem illis operis infinitis ejusdem personæ, tanquam humanitatis & esse in se pulchrum sanctum, aut salus si infinitæ sanctæ & esse; aut infinitum, et creatum ens salvatorem.

2º probatur: quia nisi Incarnatio unius massa, nullum esset, ob

aut gra cres Chus natus, siquidq exigua gradq Humtis ex Verbo unis sufficiebat ad Dis Divinq. Very hec probas multiformi in scripturis videbitur: quippe nisi absurdq p hec regnaverunt hyps. Et masc. ? ore difficile respondere, Hz p hz unios masq eve ex Dei arbitrio, q d sat: Mat scripturis Chq erq qua hz talis extitisq, eal nisi mq p diuinis? neu ex Consilijs, et Patry donatis fidelissmq servis hec narrasq, vt summq grq ex rollantibus credibilisq eo uno miraculo opere Dei tuinq eq in brachio suo.

Efficacius p, si verbi, probabilius: duo gignio ex nq Aeguidditate unionis, et assumptionis hyps sentq prova sup tendq. Et enim Humis cum vepte physicq p dui, et sub allegat Verbo, sine a Verbo, seriori modo vi modalitis vero pendere et subsistere: scitis in similib, sine? assignemq, et mine vi ipsa trahq ad se, et exemplorq in adhic Mat. Sed et sine Incarnasi quidditas, vt dixim? q.

Et nisi unis personalis esse massa ig Chus, quemodo et potuit ne Dei, et homo, penitus esse magis homo, et magis persona Dei, quin ea ipso minus esse magis Deus, et persona Dei; que eia ex dictis vidimus.

Et Persona diuina vt unita Humti exigit Di operacis supernales. Vel q exigit in esse cui gradu, seq sin minus deificat Humis quq fin et crea tu qua, minus? quia fieret esse Filij Dei reale, suu proprij, seu ma Filij Dei na alis, quq est Filij adoptiui: ad e manifeste absurdu. Vel q exigit eas ope racis supernales, vt sine fine crescere possunt. At hoc e unii, et simi quq unitis, et humti consentit e: nihil e magis q? Mare post in illa. Unum igitur ipsi massa et summa inter hyps est unitis.

4°. Subsistit diuina natura Humti per modq subsist: at de esse subsist e vt t? unionis, t unionis quq unitis t: assignum pecu lia subsistali magis, et minus velut gradualiter et more intensi ad gradum ri subsist: aq in ex ia reale, et ex corpore subsistentis, et infra inuenitis posse? creatum homo, sed Petrq, aut alicui? minus t homo eminet minus existente. Quae eia sunt videnda pendentia: q ut.

Obiges. Anima rationalis non est esse magis, unionis, diuinis subsistentis vt vegetativa sensitiva, et vitalis: q? te diuina subsistentia unitaq ipsa, posset magis, et minus unitis sic, t humti Christi. Respt. Ligius ex? diuinis corporis dupce requisitis, vt dixi t admitto: aliter, nego: et nego arg: nulla e disparitas diuinitus singulariter in sic, t humti Christi circa subsistentiq, massa? diuq. Respt. Ligius ing ans: ita exigente ipsa Dei sapientia

UVA.BHSC

modis cognoscibilis, quidditative, et naturæ, vide: 2° exigentiæ, nego, et nego cons
seq. Nam dignus non est verbis humanis pro, et cum creatura, vide: sine ea
distinctione, nego: 3° sine vi ad modum in ordine ad operari indiv, et alteri
2° pro Verbum magi, aut minus unici.

Sect. 2

An, et quomodo Incarnatio dicipossit mansio unis etiam
inter omnes substantiales?

Deb q. 2. art 7. divisig addamus, quæ manet Thesi distin
ctis, et dicam vinc: dour c. Incarnatig sit mansig unig, 2 quidg ex pre
naturaly / Patrem vide a Hum[is] quidam ierunt, vel ex pte ei, et mansio in
eis unionis qui manet una c. nempe Filius D. simplex vide ei unigenita.

1[a] g° distinctus objum. g.d transeuntis 2 manentis, et simplex,
2 pars vnis 2 mansio: dicigum enig vnis H[ti] cognita Ang[o] et valig dicum ego
brin subsistens pars mansio: vigidg mea Ang[o] et eius subsistens in forte negoti
um, et finalium propriis vnitas, et vinculum simplicissima, et summa unde
nempe impossibile ex unig dicisi, et oppositis mi.

2[a] unis et simplicissimis vitalis, 2 quæ unidg, et adquæcundy
et tendis vnis 2 finis, vnmagis coeat illebus, quæ sit cum singulari unis:
et unio subsistens Hum[is] 2 minus intime coalescit Hum[is] quæ Ang[is] subsistit,
aut cig quæ subsistens Verbi Hum[is] Chri; quæ c. maior intimitas oppositio
ri pars, quæ facilius, et ex ea, et subsistens Animalis homo et Angeli.

3[a] maior spissitis 2 minor unis: magis c. remotus ab illam
te simplicitate, et unitate: vel spissitis ex pars exhibitæ, et mea est
maior spissitis, quæ maxima ex prima mundi, vigidg negat spissitig
nas addit spissitis 2 parendi: g° spissitis personæ 2 minor unis. Ad-In
carnato 2 spissitis parendi negatum spissitig nas: g° 2 minor unis: g° in
2 massa.

4[a] unis, quæ facit minimum nullog, 2 minor unis substantialis: sed Deus
non facit minimum nullog subsig, quæ unis Hum[is]: g° Incarnatio 2 minor unis substan
tialis. Min pr subsistens 2 adæq. sumendo, et finis proprietatis, et gerendi oppositi:
ad Incarnatio operatus et proprietates voluntatis remanent in sua distinctig, in
ut nec creata distinctig nec increata Hum[is] afficiant: unis opponig singulis in pro
prietatibus et operabilis humanis, quæ corpus, et mig immediate, et peculiares, unig
g° ea una ut unitas nat. Ergo.

UVA.BHSC

O bitas, et similes diffinitiones Dei. in 3 l.1. g.3. Anselm l.6. c.132
et alij Theologi negant, Incarnatg esse maxg vnitg rei ligniatae, quae inter
ellentissimi cathia: nunc maxa diligere in vi iungendi Deitatem exobe
ma, glia suo Deus se creatum.

Quin potius vt ego existimo ipse D.th ingeniosg. Negat dennone
relata ad humg et Verbi personalg, sed ad humg et Deitatg: subjungit ingeni
locutio gd Verbum n ke pemenentig exopse cong qae iungunt: n e finem ul
nae vnionis positae: ke in pemenentig exopse eius ingeo iungunt: negvni
ex persona Dei, in qua vniuntur q nae e maxa: nempe Deitatem persona
Christi cg nae diu. Nunqug e singere potè rei in ke vnitae, ve dilectae, aut
alia exoterna vniant realiter inclusa alteriu, in quo vniuntur: g alibi semper
singet, vt id ingeo vniuntur, diginatur realiter subsistigue, g minus quigna digna
ri intrinsece: ac g ma minus intima, et ima erit vnio, qua Deitas iuncta ng Magnitudi
d.20 v.1. cg ex declarat D. Thom. d.20 c.2.

Verug quidgd dennone Dithan sentiant autores humg et pos
tong Vi entrinsece summa vnionis ratione assumpti. Ad quae tribus modis explica
ripotè. 1o è gd solamen persona Chri, aut V. humanati Dei, vt ipsi Verbi
vnitam? vera, actualiter habite de magis et extra ac pars Deitatis: ex
e. Chri Verbi, et V. Chri: nisi a intrinseco è Chri, et pars, aut quatigna
Chri è Verbi. At hac è maxa vnitas gua a omnino vnitare potè, vt persona
sit vnitas Deitatis, gua adhuc Deitas vnitas. Ergo vnitas humanitatis
inclusa è maxa in ingenium. 2 ergo vnio hypca, qua humanitas è maxa inclusa
alia vnio.

Le 2: gd vnio hypca Dei ad Verbu D non sit vi vnitg humanitatis,
aut humanae, sed veracaro et vere homis: ita scilt vt humtas sit vere una
ac pere homo, ibi vnitas Verbi ad ipsa humanitatem Verbi gd è homo humtas
fiam a vnitas in aliquo vnionis inclusibilis, sine actualis ad hypostasim.

3tia: gd solamen hypca pene vnitatis ex ea semper creatae sine cig maxg
alterius, aut inclusae ad vnionem assumptae limitatae: ingsi unitas inter personas adhuc
tanguy adhuc, et subginalitas possibilitatis nisi illatg: ng ibi omnipotentia creata remaneat,
vt ouing ei, cang corruptae dignitatis ac si unitae Verbi operatae creatae. Etenim t
sibilitatis intrinsecae innatae, ac debitae homini: ac si maxa ex nong vi sit Rationa
operatio humtis, gag si esset Verbi: unio sibi debitae ex, vt illa gua pervenit Petrus ad
suam, ex ea vt persona diuinae. Quin potius sipotè homitas inclusa ex
ea, ex eius sola potè, ac debet operatio humtis Chri: si ex sit ingenita! vt

UVA.BHSC

cois senta docet; ig ex isto cap. n̄ foret maior honestas operaois imte, et per se procedens a Verbo, quae operaoes mte, aut denoatiue procedens ab illo.

Vel considerantur operaoes in raoe dignitatis meritoriae: quo sane pacto nihil magis herent in vno casu, eoq̄ impoli, quam in alio, et p̄sti quo sit lt supponantur esse infinitae simpliciter dignitatis merendi.

Quapp. ig n̄ ē nisi difficultatibus oppositis respre: qdo quidē ig patent sensus, in quibus vnio hyp.ca sit eius strictissima vnio, quamuis alij sint in quibus aut par, aut inferior aliquibus censeatur

Sect. 3.a

Incarnatio inter omnes vniones est maxima fraliter in aliquo sensu.

Non e. tm ē caeteris etiam auidalibus excellentior, de quo plura ad seq. sed etiam ē strictior, seu magis vnionis, quatenus scilt constituit tres illos intimitatis modos s. prox. explicatos, et qui vnionibus auidalibus applicari n̄ poss. vt considerantis constabit.

Dixi a. in aliquo sensu Incarnaoē esse maxq vnioē: nam si modi illi excipiantur in alio sensu videtur mihi quaeuis, aut multiplex vnio auidalis strictior esse: qtus scilt ita afficit subtq, vt n̄ minus illud perficiat per frq, quam si n̄ vnio, sed identitas intercederet: n̄ e. minus intelligens, aut volens ē aia per intellectioē et volitioē dictas, quae esset per eandē identitatem, quoad substaq scilt seu in eoe intelligendi, et volendi. At nec humtas aeque digna, aut perfecta ē per subsistentiam dictam etiam diuinam, ac foret per eandē identitatem. Nec ipsum V. qd proprie, et personaliter vnioe humtis ē homo, eo rigore, et fraliter ē homo, quo esset per identitatem, quae e. in sua substaa patitur, sentit, aut discurrit. Vnio a. quae imitatio, et supplementum identitatis appellatur nequit n̄ ex eo cap. minor esse, quo minus identitatem emulatur. Verum haec minoritas potius est ipsius vnionis perfectio, quam imperfectio, vt pote motans, et supponens summas Dei vniti prorogatiuas, illius scilt immutabilitatem, et vnicitatem, atq incoabilem eis diuinae excellentiae singularitatem.

Disp. 3

An Incarnatio sit excellentior communicatio, quam vnio cuiuscumque doni creati, etiam beatifici?

UVA.BHSC

Om hac dip. eximia Thesl. verba affert primi nuper diuinat, vt Rec. Gabr. Diac. Richar. et Marsil. ibique meus videtur in scholia. qui vt nonnulli reliqui diuinitatis. Agonius a. gracis n. bu. alia ab sua deigentes, vt ipsa quoque impassibilis, et sanctis increata humi scholia ipsa in filius, vt impassibilis inuisus, aliunde, quia ab eadem vocis gracis. ab exploriis cum increatis superioris negare credunt Pyrrhon. Lec. 3 p. q. 2 an. 9 dub 2 Cabr Leon Columb l. 4. c. 1 n. 21 et alij apud Mart.

Sect 2

Nullum argumentum generale superiorum
sententiam veram esse cum Catholicis.

Ly è, et satis vulgare, g. dub. possent nonnulli Patres de perfect Chri g. 1. d. 1 n. 16 vt caiet. in Thomas. inquiet, et dicat Deus ergo hyper. ad summus, nisi aperta haberi sua omnes quia pc Chm et ad Heb. ab Leon dicit, tanto melior Angelis effectus, quo diff. forentur illi nomen hereditauit. Cui e dicit Deus Angelo Angelis dicit mus et: ego hodie genuit. Vbi Genuit. de Chro verba, sicut de Chro dicit melior Angelis fuit Chro vero Deus hic effectus melior, sed Deus, et nato melior, et in effectu, sed genuit.

Verum, et similia testimonia Chri vig quae hoc superiorq; orbis creatur meritoq; dicantur, mihi adhuc instant opportuna videntur. Agin primis satis mirabile est quod Chro vt hoc Mediatore, et Deo, et homo adepto humanas, et non diuinas personalis dicat: meus Deus cum de Chro vt hoc maiore cum cibi Angeli, et Beati, imo et ipse Pater noster ipsorum Chro vt hoc maiore dicant, et Mediatore dicendi dicq; nunquam ipse verbi personalis aut persona. Vt hoc dignum nisi de humanitate et mediatore per unionis rem Verbi, quia vt hoc ipsi Deo, aut non congruebat; dubium an Chro sit maior alia creatura. Ad diuinam opportune obtenuit Ar. Can. 1 p. 12 initio.

Cum ibi modo obiter notari, et pro nunc ab hoc vig ocup. vt nouella pugnet scopy et testimonia in contra nobis urgentia. Longum e. de Chro, quia humanitate sua sit, et dicat, quod in hoc magnificare, aut maiorq; vt debita mur humanitati effectum. Ad ea vocabulum debita magnificare aut minus summum, ig dubium, quo modo eius in Catholicis: quin pene satis ex hac

UVA.BHSC

rubrq; subq; vñ in radice infallibile rigabare, et vt dignq; exponat illustrissimus.

Quarq; eos Chom qua homo, et secundq; humanitatem exaudat, vt credamus eu esse Regem Angelor, et apte sequitur eq exaudiri eos omnes ab Angelis, et indigentibq; adesse dicat, qua ista negetur.

Ad evangelium 3 vigilia in Resurrectione. quomodo. Christ homines ad verbum vnita sugere ad alia verba, vt apte sit inferat eq vnitq; et vnionis vinculum et vnitas Dei vnitae, vt in hijus vnionis hypa impositu et vnitia cientq; humanitatem sanctificat, viuificat, et radicale appellat, vt sic, vnitq; et vnionis docet. Ergo vnitas per quamus humanitatem ad verbum vnita sugere et vnionem apte Dei exaudiri ab omnibus ad vnitia ad vnitia cientq; humanitatem sanctificat vt Deo sanctificat, viuificat, et radicale appellat.

Ly argumq; ergo, ly sive, g. Christ homo sit Deus, et alius homo sit Deus manifesty vnitq; hypa in vnitq; et vnionis, et venerandq; ac. Eadem imagem, hoyu, et eius eq humanitatem maiestatis honorq; et adorandq; quam gratiae alius homo, et Angel. Ergo sive per vnitq; hypa humanitatem ejus maiestatis vnitq; vnionis.

Et ex eiq nequit Re sanctq; ex pedissolenq; sensibilq;. Sensibilis ni te sit ac dignissimum per vnitq; hypa vt pure sugelenq; defectq; subtilitas progni, negotiq; et desiderq; affectq; apte subq; in radice infallibili bona progenia Regiam vt, sedeq;. Dicendo ibi a videtur, vt enim ex bona ejusq; longa Rae Beatus Ruminatum sugerit dicit signum: ibi sanctificat. Apoc. xxi. ibi ego vi. ad Hebr. dq scilt Chom sugenor sibi dicendum, gene Domini Rege vniuersorq; splendor gla Dei: sedens ad dextq; Maiestatis in excelsis: et vultus ibi exaltasti ejus principibus sui.

Ly argumq; ex pedissolenq; Sensibilis homo. Chom eiq qua homo, et redupliata humte, et subtilis adepto perfecti ejus per vnitq; hypa perfectior in hominis ingenium subtilis perfecti gratiae dotes, qualibet alia creatura. Ac per secundq; ejus perfectior in fide, amabilq; ejus et mire, gl. subtilis: gl. quidq; Beatus Ruminatum simplicissima, pueri sensum, vt pote creatum. Ergo vnitas hypa esse, et pridendo ab Ruminatum beatudine ejusq; perfectior Deitas quiq; adequatis per secundq; vnitas.

Sed ad 2 vigilia pte secundationi, dicit ominq; et simplicissima fida in radice, vigo minorq; inde subdigna creatura subsistit; insensibile, vigo. Ergo non subsistit inde ejusdem, et esse dicendum ejus, et minorq; vinculum per secundq;: et ejus beatudo data, quamvis sensibilis creata, ejus infida, qua subsistat vnitas per subsistit. Dego consq. Modq; ad 3 dicendum esse: et perfectior Deitas pro vt 3 vigilia eq beatudine, eq exaudiri ab alijs beati, non dubitq; ne deus,

UVA.BHSC

secdo: n. sumpta, nego.

4ª, et nova fecabiq. sumatur. Adoratio debita human.ti ut personaliter Verbo unita, ē summa: q.ᵒ est maior, quq debet passio sindo unionis beatitudini, cuiq in genere unioq tanquq radix considerata. Sq ita q.ⁿ cuiq si per possibile tingeret remanere unita human.ᵗᵃ sine beatitudine, deberet illi ratio, sustinendo unionis, aut Verbi unioni illa summa adorao: ergo ratio q.ⁿ spectanda attendo, ḃ ratione beatitudinis ea maior adorationis esse debeat: neq 3ᵒ. q.ⁿ quamvis in casu possi ḃ angeli clarior Ango par, aut longe maior beatudo, quq aiā Chri, n. esset pariter, aut magis ille adoranda.

In primis, unico semq reporq q.d scil. magna, aut maior dignitas honori n. ē argumq magna, aut maiori perfectio, et excellentia interna, nisi honor sit adnexe summe, ut patet ex exemplis Deipa.ᵉ cruci, et imagini Chri: qua ut tales magis adorari, quam quis Angus B. et in maternitas, seu esse Christiforq crux et imaginq sunt ḃ nulla excellentia interna, ḃ adorat exigunt, ut potest videri in suis locis in parti relatibus. hq in corpore Chri, q.d inre, seu interna n. ē eq perfectius, maiori spore tridui perveniq ad l. ac est Angus B. et in maiori adorae, neque latria veneramur corpus Chri, quq oes Angos. Neque plura in suo loco.

Omissa, inquq, illa solutae, ad nrq tirulo sed. Antiq sequq redeo: et nego argum sig. Ad i probatq ref in eo casu mihi impossibili n. fore debitq human.ᵗⁱ maiorq adoraq absolute, aut sul debitq fore maiore scil supposit chyrica. Q.d a fine deberet tunc adorae maior, ḃ ratione respective n. ē aut maiori, aut human.ᵃᵉ perfectioni argumq: illa ē. cuiq deberet unioni ex proprio Chri; deberetur ei q ratio leoni divino supposito unita.

Ad 2 dicimus propoq esse verq, ubi quaer de ratione explicitum, seu vᵉ de implicita; qui ē. Chrq suscipit, sari potest suscipere ipsius human.ᵗᵃ esse caeteris meliorq, atq infeliciorq, et beatiorq.

Ad 3ᵐ casq impossibilem, ideo q ex illo ruinq. recte ditioriq inferri. Vel cuiq dicito adoraeq 3 modis maiorq fore: i regne. quippe Deus ipse magis adoraretur in human.ᵉ quq in Ang. aut quq Angus ipse. 2ᵒ gratiꝰ nunc, gratia qui adhuc nobis esset Chrus ut homo benefacus, quq Angus B. 3ᵒ ratione, sive aetatis, seu, ubi nos Chrus adoramus, human.ᵗᵃᵉ quq ei coadoratur: nec summa adorandi sejor [illegible], estimati interna [illegible]/ si [illegible] sive implicitis/ p[illegible] in Chro adoratur impotenter, n. posset esse termq human.ᵗᵃ Angeli f eminenti argumq. ut apud nos nulli ē aglutinae inter eandq Chri nat indiciq.

9ª. Q.d sc h[illegible] sumpta subsistat et radice melius ē. quod sit sibi per

UVA.BHSC

my accidi, et radicali. Sed persona diuina in Chro vere pro my substat, et ita diui Bernardini; Bar pro my accidi, et radicali: g persona diuina vere unitame Chro d Christum g my Bernardo.

In primis maior d rimis dubia, aut prorsus falsa: ng et subsistentia, si m pro ea producta dstra melior videtur, quq proximiora, aut quam in intellto: et rmis ait ng corpore minor d ipsi: ita, quq dicam inolas, aut Bernardo. Deinde ad my 2ppy Ligno mai. g pro my substat, et radicali omino nulq ipsi pris, vt persistendo per illud accidens radicary, vndo: d nulla via, nego. Persona d. diuina in Christum nec d priq persistendo, nec ora nulla, vt ipsa Christus Bernardo pertineat, nisi ipsa persona sit radix Bernardini et tot d hordo ab Christo.

Oy sumo tales ens Dth. g pro ut vis adi. nonge: Maior d vis ipsa, quq eius vitalis participatio. Sed Incarnatio d potentia rationis, scito Deo, et gratia gratis, seu sanctificari, seu deificari d vitalis participatio Dei: g maior d Incarnatio, quq eius gratificatio.

Ligno mai: maior d rationis, ipse, scito vt contra, subdistinguo, si maiori d talis m potentia, quq pertinet vitalis participatio, vndo: aliter, nego. Et dispositione, maior d Incarnatio, pro ut minor m de my potentia diDei, vndo: aliter nego. Maior d. illa modo d negata d Dth. aut Incarnatio sicut sancty vt in radice infallibiliter unitus in ipsa Incarnatione, seu vitalis Incarnatio: similiter supra ad argumy Lpositionis, et participatione per sanctitatem diuinam.

Sect. 2a

Incarnatio est omnium summa gratia Humanitis Christi magnificatiua.

Q diu prudo magis d inuenim ad candidu g scindere. Christ pro Deitate vnita ut vi unitis hypce sagnid, id vt Verbo, et Filio Dei naturaliter nec d nemo erat Deus, et aliquid impare longe, d ipse maius quq d Deus absolute Deus ipse: g d mirabile adhuc, et constituti longe gratificatiua maius, nisi infinity: ut ipse Christus hypca sit alia gratia magnificatiua creata d.

Q: Ans stat in primis ipso eiy dicitur Christ vt cuq integre nasty super omnem laudem, et estimatione. Et apostolo testimonio Pauli inter. 1. Petri Christ melioq Angelis effum celebrauit. Et pregrio 1. in Ezechiel Lauomiis Christ,

...

UVA.BHSC

et Incarnatus, vt magis Dei opus probetur, nomen Dei maiestatis Incarnate nat. hum.e dari, plenissimumq. diuinitatis ipsiusq. eius inuisibilium; atq. eiusdem Dei ipsius hoc magnificum opus esse hominis, et alienum esse ab omnibus, vt videre est apud Valen. t. 4. l. 1. q. 2. pu. 3. § 11. et Pesme. l. 4. de Incarn. c. 4. et 19.

Ad exemplum autem iuniorum Bibliopolarum germanae Maiestatis Regiae esse magis inter dignitates mundi quae sunt, vt dignificare, emendare, apud D. Exo. t. 2. in 8 p. d. 1. s. 2. Rig. l. 79 de nouer. sig. et Pesme. l. 4 c. 2 tale a. n. esse ea Maiestatis dignitas, vt dignitas Christi verbi Dei atq. in diuinis et gratiosa filiationis adoptione ad augendum nomen in regnorum ruinis dignitatis, sui nominis dominatus, per quae nihil vt minus rq. equissimum, iure regulq. ingenitus explicare posse exultq. Regiae dignitati

Ex eo vulgari theol. ratione, hui auerroe, Incarnatus esse medium quandamodo, quo Deus esset: inferius nihil solidum et generatus et spiritus et diuina materia; et caeteris cibus superius. Et ex Aquin. c. 19 de Pot. Sanct. Incarnatus appellat, qui exoculentissima, nouum nat. hum.e sub uectus, et quasi alius assumptus hominis regnat vt eligendus, typo sing. vt alicuius unionis sit caeteris maius, et vt tale vere nomen, nihil unitati Dei, et subito vt unionis illius usu praeter maius in proportione bonum, quae caeteri. Ex quib. hoc mihi unum prius e. 10 c. 1 Thess. induitur ligulae. Exponere non videor, qui illa unio hominis sit supponi aliquid magni, et de pe maius; et per Christi implicitum nomen; sed eius quae magna, et magnificentissima ponitur vinculum aliquid magni et magnificum, qd diuinitus magnum, aut maius supponi. Et ex ab equin passim ingenuilla et probabilitatis originem dum, aut eius nulla perfectus adhuc non esse subito: adq. in tanta gratiae Verbi Incarnati, quae hum.e q. diuinae diuinae perfectae, vt tantum, et magis perficiat subito caeteris, quae alia quasi minus perfecta, et creata. Denique qui opera Dei et eius Ioan. nomen Incarnatis quae dignata hum.e q. dicat. ad personam, inquit, unigenitus Dei per quae generationem nat. hum.e, et non quae vt nulla sit maior, nullamque aequalis.

Sect. 8

Obiectiones contra nostram probationem.

Arguas 1. Christum vere aliquid dixisse, et dignitatis, et ei quae sibi vt unitati hypostaticae vt unionis hypostaticae et ponit nomen dum, et magis

UVA.BHSC

Dari, ꝑ e. illa perfectio summe humana, et ego liceret ex P. perfectio negatio. Ergo ex vi unionis poterit existere summum gradum, et in summe ingenere gradum perfectionis alicuius creati, nempe humani.

Arguis 2. Gallen: unio e. aliquid ad ponendum: ergo mai. Christus summus est ergo ideo ponitur ante unionem subsistere: quod ergo non permittis, nego. Ratio ergo diceris alterum Mediatorem: et ergo existit vi unionis hypostaticæ gradus ergo, et summus, nego: gradus ergo non ergo summus ipso permanente, et summus ipsum, aut illius inferior, sed est ergo sic: ergo de hoc gratiarum donis est, ut ponatur vi gratiæ creatæ in donatis. Fallit ꝑ non instat in aliis unionibus subsistentibus, in quibus scilicet sic dicendum ꝑ unionis ponens, et ipsum ponens: ergo aliquid, (quæ exemplis vulgare ꝑ) ponitur in corpore aliquid per unionem physicam, quia ꝑ in illud perficit, ergo unio perficiens, magis in quibus alia præ inferior perficiens.

Similiter 3ᵒ esto Verbum ꝑ perfectio humana æque, ac ejus perfectio ut gratia, quæ illi ꝑ est unita, sed nec humana, ego ex proportione, qua vinculum caro ad gratiam. Christus e. ꝑ assistit simpliciter per unionem, sed per ea Christus est Deus homo, ut sapienter observat Suar. in summa de ar. ex. q. 2ª supponit ergo unionem, qui ꝑ simpliciter infinita, et summum; ponit a. qui ꝑ est aliquid, similiter ne gradus simus summus et infinitus.

Arguis 2. et instabis. Personalitas exprimit in ꝑ summum abimus perfectionis humanæ, quæ perfectio summe respicit, sine negotio ergo. Et ꝑ perfectio humana abimus summum, sine æque ac ejus, aut Deitas: ita ꝑ perfectio summe negotio ergo. Nego ant: ng si qui ꝑ est vere, sequitur deitas Dei, ex se ingenerabile, qui ꝑ est Deus in oib⁹ et singulis perfectionibus qui est personaliter Deus in quo solo Christus unigenitus Dei personæ (quamvis nec Deus, nec persona Dei sit) nusquam ut in oib⁹ et singulis sequeretur illud donum, quod ꝑ est in Deo.

Arguis 3. vnis hypostatica esse Christo modum creatum exigua admodum perfectionis: ergo ex, substantiam ꝑ Christi unionis illa, seu infinitum gradum excellentiæ in gratia creata est. Transeat modus ant: et dicendum nego: Humanitas sumpta ut hæc perfectio, sola, et absoluta: sumpta ut unibilis, vacua, et destituta perfectione, nego. Instia a. ꝑ dignitatem dignitatis unionis et Incarn. sumpta in abstracto esse, et ipsa per se perfectionem: id in concreto: nempe dignitas V. unionis, et humanitatis, qui est gratia simpliciter infinita ipsius humanitatis ut ego S. Th. q. 7. art. 11.

UVA.BHSC

loctur ab invicem.

Argum 4. Vnis hyp[o]s regnis ene summa gra ad eos nisi vi unionis eq beatitudine, vt s. l. diximus: g[o] alig nisi ea summa gra quam ad eos beatitudine. At Ba beatitudo videtur impolit, aut saltg debilis quag ene pura creat: g[o] humana n[a] ad eos gra. Quodo estimang: nego v[o] subsumptg quae vere pro rei gratiae nostrg positae dig.

Dig. 4

An Incarnatio sit adeo excellens Deitatis communicatio, vt aliter sine illa beatitudo.

Vidimus d. gros. superiorib[us] unionis hyp[o]s seu generis a duab[us] vnitis sigra oia donatum. Vidimus alig illg superiorib[us] nullis argumentis probari, si ipsa ipsorum deitas duabus beatitudinibus humanis vnitis. Superest modo positivis argumentis ostendere eg inseparabilis sit unio Dei hyp[o]s cum unitis eq humanis beatitudinibus, eaq[ue] extorta creatas ingerant.

Sect. 1.

Regnat metaphysica humanis ene Christi et non ene beatum.

Ingrimis arbitror nullg in verum thesi. ex apud S. Patres de hoc quando exoritur controversig: ignie. nasci mala dubia, et summa Christi maiestas religiose pertractari si dimittg illg ni aliter quig nisi beatg Dei visio videatg amatg, et fruatg si ipsum adhibeant.

Deinde igit Sti Patres dg adversus Catholicos pro Christo nullg alig in re stare adhuc ignorantig, id quidg pertinaciae ex inducunt ignorantiae in ene Christi, vt pote per infirmg Dei maiestg illustrata: vide Leon. ep. apud Petrum. l. 10. c. 1. et 2. Indocilia a. quadam ignorantia Dei maiestate fundata, videamus alig impositg vt pote summae, ac excellentissimae alias potestatis, vt de capessenda quacunq thesi primum constare. At calg e vno de miseria beatitudini opponi, ac de ignorantia opponi sapientiae: nig[e] obedientia supremo Dei dominio summis creaturae debet, patiatur in sapientia, ac in beatitudine urgeat: non item ignorantia, in cuius miseria e magna quadg indignitate, cuius dg maior supremae Christi dignitati, saltg ex aequo repugnat.

Ruffin. S. Basilius. l. 3. de Fide c. 22. Regnat sese in signis: nisi ingt

sicuta cuo ē sicuta Deo Verbo ab igno exoriori primordio, et hyp. cuj illoide tatis hui; qui fieri potuit, vt ngenerate ab ingenito, et gra longissima sine Obi dus exponendo: vt ē illa negatiua inuenga, qui fieri potuit: quod ne nullo cuj alterius negare videatur: ng dicendo, et docendo nullum Chm impossibe, ca negatiua inuenga a S. Dam. nstrum. Et ē negatio ingnia, et gra Chi: gra a. nec mirandum debere parere potentiam cuj Chi, vt po te gratis Deo participium vnius, seu participium cuj illa alterius.

Sed Dis dicit modo notatis venio ad Reigny, et ibi Latinus ne s dicit fundamentum ex d. prosa. desumit. Incarnatio ē summa cuj gratis, vt ibi. Et cuj certa probatis ē: g° ē summa, et magna beatitudinis nostra. Probatis de tanta gratia summa ē dicendum superius essentiales? et superius essentiales ē vni offerre beatitudinis: Ita et beatitudinis non per ē opabilem, cuj ita melius, quia alia quauis gratia ē unita beatitudini: g° vni Incarnatio summa, et infallibili nostra beatitudinis ē summa gratia.

Dr iterum: dicit gratia vnionis ē infinita, vt exponit verbis docet S. Th. q. 7. ar. 11. et cuj ipso cuiter theol. magnates nisi illud proprio filius Dei, vt personaliter vnitus. Et tantae dicit infiniti ē ipsum inualere cuj ista, quia valet tantum cuj alia tantum, seu infinita, et ecclesia sibi, et alia: g° dicitur ei hyp. et ecclesia sibi, et tanta gratia dicit beatitudinis. Sed ex nostris implicat vt dicit beatitudinis equalem sibi, et dicit beatitudinis, cuj cuj infinita: quia et. inter ta hum. Deus personaliter unitus ē magis distincte ne me licuit ex dictis illi, quae cuj beata, et quidq aliud nostra gradibi, experiatur. Nisi ipse dicit gratia personalis ē cuj beatitudinis ē potest eclesia beatitudinis et sibi ipsi. Ergo nullae infinita. Cuius oppositum cuj D. Th. motus rationibus dubitandi.

Dr S. Si dicit personalis ē sit infallibiliter unitus cuj beatitudini, cuj inuenitur e maius beneficium beatitudo cuj illo dono quo sibi unitus: vt ē personae nostra, si quidq beneficium ē a Deo bonum de gratia cuj ibi accipiens; et gaudium magnum, seu gaudium propria sine beatitudine nostra. Et hoc ipso simpliciter ē n unitus propria infinita dicit personalis in genere dicit, seu gratia beatitudinis, vt nostra gloria unus de inuenitur, seu equaliter dicit et beneficium. Ergo nullae ē vt dicit personalis ē beneficium infallibiliter unitus cuj beatitudini.

Dr dq. Et similiter dicit cum D. Th. et Bonau. ma in Deus unus hum. Christus qui cuj dicit collectus omnis visibilis et invisibilis vt magister Petrus testimonia attendit apud D. Mons. d. 43. de volt Dei c. 9. Et visibilis una re ē valle dicit; Deus unus hum. superius dicit, nunquam cipit: quia re inue

UVA.BHSC

ē maiꝰ bony oi alibonꝰ inse, in carne in una substa ē maiꝰ bony carny, quꝫ oe alibi: 6º Deus ig nꝫ poꝫ magis intrinsice amare carnẽ suã Christꝰ Corporaliꝫ non amare illã, cũ si ei negaret eã beatitudinẽ. Q d esse vltimꝫ ē sua bonꝫ eã probꝫ: ab quin hꝫ ꝫ sine magno dispendio ponat carnem, imo ꝫ gloriose eã beatificet. Q quidẽ ipse Deus si negaret ab aliquo subo beatꝫ, cũ gerere non inconueniꝫ, quꝫ Deus beatꝫ. Ergo vt Deus possit in suã nꝫ poꝫ magis intrinsice amare hꝫ ꝫ nunc oiª, vt illa personalis vnõ quã tunc habet amori ē, ꝫ in summa beatitudine nostra.

Sect. 2ª

Confirmatur non nulli beatitudinis explicationis conclusio.

1ª. Nã paridem ea, quibꝰ indiget, et quibꝰ pauperꝫ, ig nꝫ indiget, nec pꝫ ē quibꝰ ignorãter desiderare, melius se habere, quã nõ habere illa ipsa quibus indiget, nec quã alibi singulariter indigere ē. Sed nõ habere quã beatitudinẽ ē paridem ea quibus indiget, et pꝫ quã ig nihil singulariter indiget nec pꝫ ig quã ignorãter desiderare. Felicitas ē, inquit Arist l. 10 Ethic. c 6.) nullius indigere rei, sed ē eorum sufficiens. Ergo melius se habere habeam quã nõ habere ꝫ habeam hꝫ. Christ esse melius singulariter se habere, debet ee beata.

2ª. Quisq; paridem perfectionẽ quã quidq; nꝫ paridem ē. Christ summꝫ bonꝫ vt loquitur Aug. l. 13 de Ciu. Dei. c 1. et 20ª Arist 2 Ethic c1. et 7. diuitabo ibꝫ vera, et perfecta Christ felicitas. Quisq; Christ ē habet quã corona, et dignꝫ corona dignitatis pꝫ hoc quod ei ordinate. Sed beatitudo tota Christ paridem sui, nempe Deus: ꝫ quisq; paridem beatitudinẽ tali ig obtinꝫ, habet ꝫ perfectior.

3ª magnalia sunt meliora, felicioꝫ, et beatioꝫ non synonima: ig pꝫ beatus nꝫ habet beatioꝫ, imo quasi felicioꝫ et melioꝫ. 4ª Iunge. nam hꝫ ꝫ Angelis Personã suã unitã, ut nꝫ habꝫ: cũ tñ eligat hoc, et Angeli sua gloriosa beatitudine: qui nꝫ agnoscat absurdꝫ et ridiculꝫ esse, qd illa non habeat, sed misera sua ignorantia, sic Rex, et Angelꝰ cupiat, et principaliꝫ agnoscat, alqd de illa re sine maiori admiratiõe? cũ tñ ea illi egeat, et submissi debeat se sapientissimo, et iuxta dicendi, cui illustri matrimõ quasi cui de sexto gradu Dei claro in oculis videat, et gloriosꝰ in sua compagine inueniat. Nonne iuxta rationẽ esset, quꝫ gloriosus fieret thorus.

5ª. Iunge cui amplius ex illius Christ, et Diuitiis aliq, a nullo omnino creatore agnosci et agnosci ardenter; aliq in a nullo vnquã honorari. Finge cui

UVA.BHSC

ipsum, nec ne ira agnosci, aut salvę sit sine, aut sibi se cum Deo vnig. Ita ne nimis ē miser, indignus, et obscurus Dominus Deus: maxe vō si ipse mor quę quidquę operetur, aut boni meretur. Et in ipso rerum Dno illę interrogari bit, si semel defidus Deus dixit, maxe vō semel sic potuit in illo Re. Cur ne dę igitur Deę defectus omnis impotis: aut salvę coercendę omnes miserie nimię, quę si salvę et nulla vnis hyę. seu pęnę chymię.

6° illi oibus adunge, pfingere placuę, sigillę et Chimi, vnigę ęjus Dni ex his omnibus nequeri: et sui ipsius ne naturale, per unde Chym redemptus ex iudificatus, et ędificatus, perpetuę celestis regni nium phis ęt igę victor existeret. Aut salvę finge eandę Christum et profligatis (ę deceptis, et vere mortuis) dominis omnibus ē Dni et ingressis sepulchris ingressum, et innumeris tentatus Sathanę, quibus ignominiose, et malitiose succumbat, impietatęq; probrosibus, et infidelitatis sagenis geminatę quę tyrannis, parricida, haereticha, et negatissimus ipse Sathan, Turcę, et Anti Chym, et ęę ipsa Deus, et omnes eius/ eiq collidine vinctę nym/ infernodendos, et ardentissimis blasphemandi, et desperandi Deum flammis perpetuis arsurus.

Hae a. horrenda monstra, et Deo gulcherrime sapienti indig na videntur: et in semel admissis illis regula eandę sandi ista Chym verbę dominię ois facile infertur. Hoc igitur ē admissendę.

Sed 3

Objicitur, et refellitur celebre dni dominij argumen.

Deus/ singulorum/ ē ingentę eius Dns, et arbiter: q° eius sapientia vnis hyę. pręcingere deq debeat omnem.

Sane mirandi vidimur gnidem nimis sublimes argumen. Inei q° dicę dominię ē ei impotia esse, sine ei arbis regnare. Primo° in vrgueq° dignimus multę quidę, ariosa. et tę ei regnare pręsingę, quę abominatę eię altrix prodigiosa dominus decidat.

Deinde, vrgueq mirabilię ē, ne tenq minutus rerę eius dominis in nobis vę vestra sensa ē obedire, seu adigere: et in ęę diuina ictu, vt hum vnius ē pars obsequę dominę ad dignissimi perfequę ē subjecti illi dominus quę dicit ipse Deus. Quis nisi ab indignissima, et inclemtia ē Dę ē subjici illi, et ē sui indignissimus esse Deo ē obedire, aut ipsi ingeldinę ire, et adigi

UVA.BHSC

operandi dare. Mane quid ignobilius verum produxi? pene? nr. Theorine
fm, nec fm modu? sine mat: cum quo erig diuin existere? posse sine genere: et
subsistentiam sine subsistentia dicta: nec vocalla la vitissima sine vocibus.

Cur fo? non probabilib? rationibus? diuinum supremu, et infini
ty donu sui Deiquy in nascendi? posse existere sine beatitudine, nempe si
ne pari supremi, et infinidoni: sine perfectione Deiquouisione, qui? homi
nes? sponsi cy maximis imperfectis? quouisionis Dei, nempe cy defectu
beatitudinis: Breuia Deu cuncty nullibi posse esse minoru creaturis: in super
Deu? posse sui magis, et minus amare cuncty humani? et randy gloria
perfecte Deu esse hominibus in? effectionis certos? beatos, quod Ineuna
bis, et beatitudine eius debellarent, vi iquidimus.

Quapp hanc igny inuegrabilis? Incarnasi, et beatificari
y agimus indanti? vt gemmiuy virtutis doctrina exemply affert D. Mar
tin. de Spoza, vir sane sapiens, et prudi. theol? illustris q. 27. depro
videa art. 7 quimpoiu eq igny inuegrabilis? ingaudeat, virilly
recusans intuea, quid? Deu y ab ipsius dolent, et magny certissima dog
mata crudat. Deipsum modo nil curamus. Sicus nec dilla vitissida
bina, qui igne eq duobus magni ingenij theol. Pacific? nisi Antonis Per.
l. 6 dub? ol. Dei c. q. et Michaele de Elizalde q. qui de Deipa vera
relig. n. 744 scribit, et longa exudiae mundat Deu, vt magis certissimy
et magy very diy log, nec nisi perfecty et diuogi? politicy principalis nec
cessi nisi? propriissimis? minister tmaisi, t adsipsum ipsi, nec nisi
in passio cris? quippe vt aiunt quitin l. q de bon. damn. et q
non temeraria id sapiat virtute diporum? Deu; et hoc de una quy
re insuper tui, q d amara in ea fuit, vt patuit.

Nec a mentis quibus illustrandis plura de splendissimus Deu, et
theol. testimonia, aly recoymomenta apud Monsey. l. q. et 10 de Deo
Dei? indigemus: n. e. vty regaly insertis inter eas desiderantes; sed ge
nuina igitur Dei ex cellentis maxime hinc, cum nr? pene dom dicus in
fans, et supra dicta collaudando? sui ipsius propria infantia, et puerilia
tatis actibus, ex? ideo infallibly beatificandi erat. Et ideo D. Bigal. d. 100
de cons. super. s. 20. non? improbanda hac nra sententia humani
beatitudinis, et pene perfectionis vocat Deinde? pueritia? qui inter cady
Cherny ea maior pueritia perfectis, quae vera? et theol. genua, qua

UVA.BHSC

xo illg adorg Pare ipsi sine vero, et pati beatitudine sibi adeptam, nu
Pare ipsi sine universali, cinegua scito regnat vera, et pati beato, vigl
frae visima Thesl sum.

Et ideo Sacra ins d.z q.e. sabit, ag profectissimus Logicus
de Incarnso, et beatitudine, vt separabilis a meis ouere ygnobilis
g. Incarnso immo adhuc. e summa, et beatus in vasi adhuc. eligi
summa. Quo averis si e oxygina negas superioritati illius vnionis ne
pro beatitudg; in e racim salg affirmo superioritati beatitudis respon
illg vnionis: gdo quidg adhuc nec nemo, nec infallibilis ad adhuc
vinitur ad adhuc. maxe ad illo, cinegua ad nec gaudii, nec bene,
ad male scit. Apud nos a. illa vnio, seu Incarnso mera dignia.

Replicabis, si Incarnso ure nemine Beatitudi sue quid
nemini sua porgenda durasti: beatus e. cinegorgena durasse existeret
potu. At nemini porgenda durasti e sua ag vnia spes, et in fine Beatus
minig, vt sapi formiter videtur affirmat Thesl. Ergo Incarnso ho ygnobg
regnag, vt ipsi nemini beatitudi

Huic difficultati aliqui formali respondebis negando mai: ad adhuc
g. et portag Incarnsi sibi e, si qua affectat beatitudg proindari, cinegua ng
pariter existit: et ag ad Rat audiatur semper stetisse, nec dig scripturg be
atitudg excluser indubie.

Ad multi opponentur respondebunt, negando supra ing minori,
nempe Incarnsg e vnig hyp.ca essentiang: opinantur scito ag multi Thi, et
maxime si ere nisi ipsg V. D. ag aliqua durasse dicto, ac scripturis.

Ad nos absque respondemus diligenter minorg: nemini porgenda
durasti e sua ag creaturg spes: nisi de sua perfecti, beatitudi, scito, et adhuc
to: nisi de perfecti sua vnitae, nego. Vel sub diligenter: si nemo sit vnitae
meo Incarnso, cui vnio durasset, scito et formiter: si nemo sit vnitae
hui et illa Incarnso nego: quippe ergo si in e ostenti in cinegua vna vnio hy
postatica posset sabg divinitus alia semeliter in ea existere: ac
g. in e spes, et gaudium Incarnsi hum.is sibi nemo sit germanorum, in dubi
dubg Incarnsi ni e existere in deificum. Quo pacto dig. 1. de per
fecti Christi ang vitae beatae indefectibilis ag dicto dominici ignoremus?

Instabis ad argum: ex eius si Incarnso rationg Rationis
vnig ag consecutum, illg quog ho. ag Pch, nisi ineligibiliter sub ag ipsa

carnose. At hoc nimiu videtur. Etenim si ornamentum Paradisi maioris gaudij erit, q̃ exigit subtilitas maioris claritudinis erit, beatificans: ergo quanto magis carnosi erunt electi superiores, tanto exigentes, et subtiliores, et superiores erunt beatificantes ergo et q̃ exigentes gaudij spiritualis erunt clariores.

Item. maior propter hoc videtur esse falsa, quoniam ingressi in beatitudinem q̃ est adeptum, ut ipsa non videatur subtilis, nunquam nocebit carnositas beatitudini, sive fruitioni, sive gaudio. Sed et. exemplum huius rei sumpta de aliqua lanugine, quamvis q̃ sit mollis, aut crispa, aut curta, nunquam tamen beatificat beatitudine. et exemplum in ingressu videndo, dilatio glacialis, retardat quoque acidulas glacies, et ipsa panis Christianissima: patet ergo similiter ipsa gloria subtilis differri: ut in nullo nugatio q̃.

Cæterum longe probabilior mihi est ratio illa beatificans quo ad intensum: ut est infusionis sui mihi ex gloria: ut q̃ gratia extenditur ad certum excogitabile sine processu infinito, et sine imperfectione donum: ut q̃ summa amabilitas summus accidentium magnitudo ineremur subtiliorem adhuc beatitudine, et q̃ in augmento intensivum summi, et donum impossibile.

Ad exempla dicta, rationi persuadens. 1o q̃ Deus sapientissima, et subtilissima debet impedire ea quæ nocent ad maiorem sui Dei gloriam, sive ad nobilitandum suam perfectam manifestationem, maxime quod, sapiat, misericordiæ, et iudicij, quod exigit ut videndo splendens in mirabilibus corporis patris, et matris Christi operibus: quod erit ocia dilatio illi gloriosi sibi, et corpori, nunquam dolorosa, penalitate; nec dilatio beatitudinis eius: ut fauentur theologi, et satis ipsi probant. 2o q̃ Christus obligatus gloriosi nō permittere nocere: sed non obstat dilatio gloriosi, et panis vitæ, et matris Christus humillimi remittens sanctæ obedientiæ q̃ domino. Et q̃ Deus exaltauit illi, et donauit illi nomen, ut dicit Philip. 2.

Disp. 9.

An incarnatis sit tam excellens donum,
ut inducatur excellentia cum beatitudine
cæteris superiore?
Sect. 1a

Sententia affirmativa probatur.

UVA.BHSC

Et quidq ergo scribit dig. sane intelligenti. Regnare Incarnato n̄ est nomini, infirmi, et rigoris causa dom vt d. 3 arg 1 mūr. Regnare chr̄o est nomini, infirmi, et rigoris dom, nisi ⁊ hoc rigoris causa beandi. Ergo regnare chr̄o beandi. Incarnato n̄ affert. Minor ꝑ 1 Incarnato dom rigoris, et infirmi est ꝑ se nisi affert beandi, ig n̄ ha vim rigorandi erga beata 1 diuidetur nec ve rigoris beandi nis. Et e. beata vbique rigorat n̄ beat, cui beatior rigorat minus beat.

Confr e. chr̄o S. Michael quoad ng subiect sibi generabilior, et vtilius in ordine rigoris diuini, quā Deip. Nec enim plicitior ⁊ nobilior, et melior, arg superior ꝑ ndt ⁊ beatior. Sequit 1 S. Michael, et S. Petrus equi gradibus beatitudinis, neuter ⁊ simplicitor et quoad vera ignia Dei estimatiā maior ⁊ habet e. beando agli vim aquandi in agle; et maiā vim rigorandi maiorē, Et hoc agitur est q̄ beando ⁊ nomine, et vbiq dom, vt pote videns in Deo, et mala inpatientia: arg in caetera obia infra se sic: et qui minus beatitudine gaudia percipiet a Deo in maiorē ore obis perfectibus percipiet gaudia: et caetera, quae ad illustrationem diuinae, vtilitatem, felicitatem, et iucunditatem pertinent. Si igitur alia creatura esset aqua beata, aut beatior quā ista Chri in illa simplicitor agla, aut maiā dom rigoraret. Ig igitur Incarnato n̄ pōt esse rigoris dom.

2o n̄ minus, ad magis expedit subsistere Deum hum̄ Chri cuius Deitas, cui Deitas perfectio, quā expedit hum̄ Chri vt diuina natura sanctos: semper ⁊ remanere creat. Et si hum̄ Chri aquatur quoad beandi ng Deo simplicitor una illi agli: et ideo ea agli nequit ad obis thesl. Ergo vig si aliqui sancti, vt Michael, ⁊ Deip aquarent ea beandi ne, ng Chi hum̄ ig esset simplicitor ista agli, nominarim ea in dari ipa.

Dices alig ea ratio ꝑ quam inest hum̄ ⁊ Deus nō illabitur beando agli ng dicit, sonet eig simplicitor istis, ea nomina: quae ng ea pnt. Ig̃ esset, qui semper ⁊ Chi hum̄ ea nullo pōt creari aquari, maxime vt ista excellentissima rationalitas perfectae, qui ⁊ beando. Ig̃ vnaquaq ista simplicitor perfecta ꝑ se pōt esse creata existere, vt pote propria natura perfecta. Ig̃ ⁊ hum̄ esset ng beata, ac Deus, esset eig ng digna, et gratia, ng ita ng amabili, et bona: Deip vero ea esset ng beata, ac hum̄ ng ea esset ng digna, nec ng grata, nec amabilis. Sicut dicitur ea ratione ng hum̄ ⁊ Deip ng vnaq ꝑ se esse pōt ng beata, ng digna, ng amabilis, et bona. Et ideo dicitur ea ratione ng hum̄ ⁊ Deip ng vnaq ꝑ se esse pōt ng beata, ng digna, ng amabilis, et bona. Et ideo dicitur ea ratione ng hum̄ ⁊ Deip ng vnaq ꝑ se esse pōt ng beata, ng digna, ng amabilis, et bona.

UVA.BHSC

Potest disputari ne sit probabile doctrina sibi ignota, et aperi exemplo sforme: i. e. cum nec humana Christi Dei possit aquari in beatitudine; cum nec humana Christi aquari nec divina possit, tum i. probabile. Adhuc tu nra ratio subsistere mihi videtur: aquamus e. acerui ad probabile, et negetur illi mo dii instantiae.

2° si humanitas quae i. non sancta, et Deus potest beatificare simpliciter, non intrinsice agit Deo: et ideo agitur ea in beatitudine negatur a theol, eiq; rationabile ab alio attribuit. Ergo si Deitas, quae non sancta i. quia humanitas Christi potest beatificare, et ipsa humanitas in potest humanitati simpliciter, et intrinsice agit.

3° si humanitas negat, ut creata aquari Deo in sanctitate: ita eiq; ut aquari in beatitudine: q. d. si creatura sola humanitas ut posita creata aquari homini Deo in prae. sanctitate donari ipsi Christi Deo: ita eiq; ut aquari christi Christi Deo in prae beatitudini donari eiq; Christi Deo.

Ad ea sancta sanctitate radicali non tendit ad ea beata, ut ipsa ad illa ex. ex finalitate, qui perficitur nec sanctificatur. Unde Christi humanitas ut sancta in creata, et incarnata unita dignata maiori ut maiori beatitudine, quam i. digna alia creatura; ex eo in illa si excludatur adhuc ut videtur ad tale, ut possit magis proficere, et perfectius; ut diebamus de exemplo Angeli recte ratiocinatio, et possit nulla repugnat Deipa similiter eiq; exemplo, quo quis instructus sumptis, aut magnis scientiis Christi ab ipsa virtute, fieret valde diminutus, et simpliciter impossibile, si ille tribuit, tpa ut ex divina providentia, talis impedimento subtrahere: ut ni ab ipsa sensibili, aut ex mirandis Christi opinion, et virtutes scientiae alia exercere.

4° si agitur in beatitudine i. sufficit ad aquandum simpliciter Humanitati Deipa. si meritis supernaturalibus sufficere, Regula simpliciter humanitati Christi: nec eiq; exemplo: cibi quidq; ingens, aut eiq; finis quod inexpertus sufficere Regula si ad supernaturalis simpliciter talis Dei q. supra Humanitati Dei nec magna, et infinita beatitudo Deipa ut carnis Christi nec divina natura Humanitati Christi sufficere ad finiendum simpliciter exemplo: ut q. creata in aliqua, et aliquibus praeditibus potest venire ultra in alia supernaturalia: ut q. una perfectissima potest venire ad ipsa exaltatione: ut q. adhuc una Christi humana sanctis, et dignata, ut possit perdigniri et sanctificari: quod unum non diffidit in regno supradamnabili opponit. At pertinet negat diligenti beatificari

huiusmodi Chri, et istg ere pacy, aue nihil in rerum natura beatg; vt d. 4. videtur? Ergo simpliciter negnat creatg alicui huiusmodi Chri in beatitudine agnosci.

Sect. 2ª

Obijcitur magna difficultas assignandi materiam superiorem Beatitudinis Chri.

Difficultas haec est: quia Chri aia est finaliter beata per beatificum Dei in creatg, vt visu, et amore eius. Sed quaelibet alia beatitudo praeter dari potest Dei omnibus beatis, et praesertim angelicis. Ergo aia Chri ne habet beatitudinem superiorem.

Confirmatur difficultas: habemus beatitudinem humanam in creatg, / ab scientia, amore, et gaudio diuino / inuentam, et magis vnitg, quo creatg, adeo gloriosa inditg beatitudo aia Chri existens supra ea alios beatitudines. Quae ea beatitudo inuenta, et aquisita humanitg ag Deo verbum / qd est omnino impossibile / et relinquere eg agitg, aue eig inferiorg alijs creatis beatis, seu existentibus, seu possibilibus? Nulla igitur beatitudinis species assignari, vt oportet, quae nullius boni rationem inter beatitudines ipsius Dei, et quamlibet alia praeminentis, teneatur.

2º Ante explicatum: quia in eorum opinione Deus ipse finaliter fore, seu omnino desitg ab intuitu creaturae, qui in illo videtur ac creatg potest: ig sua immensa quae nullis potijs diuinae naturae limitibus pari, redditur aig Chri ipse finaliter diuina. Quod, si ad vitandg hoc absurdg negetur ea scientia inuenta et aquisita humanitg ac creatg potest: ig 1º quia illg inest sua immensa humanitas quae pari aquisitae, aue eig superari debeat, seu beatitudine creata / quod inuidiosum et seruorum pertinax, et sua beatifica creatg possibilitate, et longe maiori potijs numero dare ignorasi; posterg quia minor imperfectg numerus absolutus de facto: nouitg scilicet ignorantia, errore, dubitatione, et similes ignorantiae imperfectae visione Dei creatam aliquam imperfectiuam in eam valitatg 1º quia ea ratione ipsi inest visio immediata redditura humanitati Chri, et ig beatg, ac Deus finaliter beatg ipsa alia immediata visio creata redditur pari.

2º inest vt opponitur quaesitum Beatitudini finali Dei non ig illatg aliquo obiecto in Deo: ig alig visio immediata, qua humanitas inducta, et aquisita ipsum Deum verbum beatificat, et vnitg relinquere ingenerabilg alteri beatificae: quia 2ª visio immediata manifestatiua humanitatis ac creatg potest in Deo, ig ipsa ac esse tendat ad aia Chri, et ea clarificare, quatenus ingressus permissus: ipsaq; increata, summa scilicet claritas, et ratione illius ingressibilis in

UVA.BHSC

Re vndeq3 limitari, breuiter apparet in hunc, quę in Deo. de summa perfectione in actu. Infinita summe ac oppositiue ingressus depellere ñ quę ñ in ullo genere summe perfectum.

Sine ea visione increata ñ manifestet humi via potia, ig assentiri manifestatę omni infinitæ linguæ. At ea ipsa manifestata, erubescam manifestationi penitus credere; vt erig nouis, et ipsum ingressu depelli: iuxta erigibile, nunquę amore, et dubitare sum erig creaturę, quę per eam admissionem prę aliorum ea clare ingressuræ. Ergo eam visionem increatam clarissimę, et perfectę, prouocata humi potius aguere, quam erig vinci a visione creata. Regnik3 latius egimus d. 6 erg de perf. Chri.

Sect. 3.

Solutiones propositarum difficultatum assignatis sufficientis subtilitatibus capitibus.

1m caput ignorę humilitatis, et vulgarium exignabilium dicendum ingressi in quod ingressionis ingressibus, vnde alterum. Nunquę quod ait Christ libenter excludere ac abnuebant Deum, et Regnum Dei modo existens in Deo, et alia longe maiora potuisse alteri dari: ig mihi ea cum alia plus maiora ipse Deus daret.

Vere ita ingressionis in nostram vilitatem: ing Deus nostę humanitatis ñ ens maius alijs prę Deo existentibus, sed erig illi, qui existerent, et existere possent, Deo nec existente, nec existimato vt Deo: i quidę vid. 3. erg dicitamus, Incarnato ę nouum ingressus dono: i ig° hoc explodentes debet in beatitudine donum, et diuinam omnino regnat, vt beando dari Deo vt hoi in hac prouidentia ñ ę maius, quę beando dari, dando, et dabili prę hoibus ingressa, ig in alijs prouidentijs.

2m ig° caput, ignorę alterius rari probabilium sumi pote3 hanc rem Sanctis familiari, et multis, ac magni vtq scholastici grauem, breuem ingressi ig ingressis in Verbo ñ pro diuinis ingressis, Dominum ingressionis diuinitatis quę Deum ingressionis appellat. Vtile a manna, et ingressa visione rem aut Christ ñ debere, Philosophi disputę: ig obuiare Magistri in gloria: ig obnuncius diuinitatis increati ingressionis: ig obnoxium magistrum aut omnis ig Deo intelligibili: omnis ingressus, nullandę et autonomia, alterius persona ę ad quę nulla alia, et creare ininfinitis ingressionis possunt.

Vnde Deus ipse, tradig in Deo ę quę imperauit; et ipsum alis

UVA.BHSC

bi cognosci ut ipsa impura, nullatenus nisi auxilio alterius, scilicet in hac
visione, cognoscitur in non carere ipsa 2ª diversa beatitudinis gradus: ac in
alia Christi summe, et substantialiter cognoscitur; scilicet in omnes ad nostra
visione, quod salva sit propria cognitio claritatis ipsius Dei, ac cognoscitur
nostra nunc cognoscitur diversa scilicet ut singulis, quod ut singulis: et omnes de
nostris, quod cognitio pro ipso Deo, ut pure omnes ut singulos Deum:
et Christus in hac, quod in hac divino, qui per divinos Deus.

3ª cognosci insertis cognoscitur divine quod hac, ut plures
nostrae cognoscitur B. Exo. (cui cognosci o nostrae) cognosci cognoscitur per ipsos Dei
nostri, scilicet in regnare cognoscitur Christi: 3ª cognosci cognoscitur ut cognoscitur hac modo.
Agnoscere Christi beatificum, et in Deo ut omnes videre, et exoptare,
ut pure ad Regis, capitis, et Dni sui: agnoscere cognoscitur, et
non quod singula nostra individua, salva quod ipsa, quod cognosci
potest, cognoscere, cognoscere finite ut possit omnes visione intu-
itiva, salva vere quod, et simpliciter cognoscitur. Hoc a. mi
nus est quod dicit, ut pure quod sit individua cognoscitur. sequitur 1º in
divinis, et habere fuerit, quod in pure possibile: 2º cognoscitur illa ad Christi
nis, quod alia quaecumque, et infinita nostra species 2ª infinitum.

Aliunde vero ita quae Christi ut hac Maiestati debetur solo gratio
lis est nostra sola ex sua electione infinita, nemque per unitas hypostasis tegitur
V. unitas, quod salva ut pure imputa, et sic unitas cognoscitur homine glorificato ad
dextram cognoscitur illius, quam ex hac mo. dominis, et cognoscitur hac;
salva V.ª gratia ponitur ex cognoscitur cognoscitur infinitum in creaturis. Et. Deus
ex Angelis cognoscitur et mediator agnoscere, et eo modo se habere ad infe-
riora creatura, et quod ad nostra individua, et in quod ad ipsa: in hac
Christi ut hac est cognoscitur, et eo modo se habere ad inferiora creatura,
salva quod ipsa. Ad inferiora Christi cognoscitur ut hac sunt ex creatoris. Habe-
gitur Deus cognoscitur 2ª hunc 3ª deificata ad creata species visione Beatorum mediator
penetrare.

4ª ex fecibi dicuntur cognoscitur ex infinita quadam potestate, sive cognoscitur
illius visionis ut hac respicientis in Deo sua quod ipsa potentia, et cognoscitur
ipsa ad ipsa: 2º ad cognoscitur immutabiliter immensa sua individua aliqua sua
sua: immutabiliter cognoscitur, in ut una, et cadaveris obsequentis cognoscitur unius hypo.
et ipsa Divinitatis, et insimilis 2ª pariter respicere plures, et plures una mentis

UVA.BHSC

exaugere gd ipsa existere, quidquid sine a Deo. Sic ē operum liberum ad Christ exaugmentum, et in ordine superiori, aut cui ingitur, quę cadę ipsa extra Chm: in viris cadę pōt̄ esse magis clara, sine gloriosi in unitiva in Chro, quę vere extra Chm, et ex verę Deitate quę unitę Christi, quidem generatim, et gliatis ē finita, in genere quę ē infra ob rationis cui Deus Verbi intus: in viris cadę, quę extra eę Vi personę forent in unitiva, sine genera sine duratę, et poliq posse existimari in una persona Verbi in unitiva cui eius esse termini.

Gd ex parte divinę sublimius superioritati cognę, sunt quę ex modo quodq; thcandi, seu Dei virili, cui ē in omnes ipsi ad beatificari beandini Christi, qui modo existere potē, et in aliquos influxus actiui peculiari virtutes alios; qui influxus cui ad VD vt vnius Hum: ps: et non nulli opinantur sonare eę the oliosę, quę sic agere ad esse in divinum, et vnio modo cui beatificandi; sic ad tale agere vnionę, et pariter ad Hum: vt vnitę Verbo. Itaq; quidq; vt subsidet creatę divino dei, ramus ēt in esse operum, et ipsi quidq; in omne operum et subsidet ramus quidq; ad dei: sic ergo subsidet ramus ad dei, vt in esse operum Christi Humanę, et ipsa actiui operum ē permodę quidq; in omnę ad subsidet dinę vt ad dei.

Gd influxus ille actiui ex cognitionę potest vt subtrahi in actiui beandini creatę Christi eę vnitę Verbo ad vnionę VD. vnitę et Hum: Christi, et summa in genere beandini gratię et exaltationi per vnionę ad quidq; ad VD. in eę beando exaltę videtur in suo genere per vnionę ad quidq; ad ipsę VD. Et quidq; vt Hum: ad Verbo adunati sine actiui mutatę, et imperfectę: in beando Hum: ps: per vnionę ad VD. sine actiui mutatę, et imperfectę.

Gd influxus ille peculiari potestatis dei sibi ne, seu motiui: quę sic Verbi vt vnitę Hum: ad obiq; motiuę vsionis creatę quę videt, et in omne exaugeri Hum: beatę, sed ad esse vnitę subsistentiam VD. sic esse eę Verbi, sic gd ad minus eę dine persone eę subsistentia Verbi. Quemodo beandini eę hab exaugeri, et amare summę Dei beneficię sine Deę ipsę, vnitę me, et ipsę o beneficię: nec ad magis progrę nec illius creatę bonę, quę esse pōt̄ cuiq; alterius similiter a vnitę. ad pace nec esse potest̄ superior, et on inferior beandini dinę, quę Deus exaugeri, et unitas magis propria bona dinę, quę Christi Hum: vt gd quę ferri videtur: quę esse impotę, vt Hum: videt, et amare, sic Deus et vnitę sine Deę vt ubi vnitę

UVA.BHSC

rimagis gaudia, et lætitiæ maximi nobis bona, seu Deo magis suo quæ alia quibuscunque. Ergo diligamus vivis, et amor maiores, nisi ordini imperiosi exhibeamus.

Nos 6ª varias Sanctissimæ Christi naturæ sublimitates audivimus, et capita proposuimus, et prius narrando, quæ disputando indicavimus, ut unumquodque eligat quæ maxime probet. Vnum autem quid certe si verum fuerit celsissimum censetur modo amabile, permirabile, et præclarissimum, et singularissimum, quo nihil prius et rarissimum. Si vero est Christus cuiusdam beatitudinis fruitionis / ac talis visionis beatificæ solo Christo vt Deo inesse possit, vt præcellentiæ et modo creato unisi hypostatice naturæ, et Verbi. Quæ beatitudinis genera, medio nihil inveniri creatæ, et amabile, in primis eximie videbatur emendari quæ solius sit Christi ingenitæ beatitudo. / quamvis sanctæ aliæ amabiles similitudines deinde vulgari creaturæ dominis primo bicubis vera et alias mortis humanæ, et beatitudinis / disp. prima examinavimus / genius cadibus, et his vnionis hypostaticæ ac visionis beatificæ illustrationem probare posse. Sanctæ nihil prorsus illi identitatis magnæ opponi posse / et probabile nunc diximus et probe: quæ inestimabilem vitæ, vt Christo maxime honorificæ, et nunquam humanæ boni summumque Christianum, laudandæ esse. Vnum de his quæ ingenio probabiliter disputemodo nec contigisse, nec fore. Reliqui alia sublimitatis beatitudinis Christi ea pia probare, aut improbare velis, legas nunc de Donis dotibus deque Sanctæ Christi.

Disp. 6.

An, et quomodo unio hypostatica sit in persona, et non in natura divina?

Quæstionibus ingenuis Catholicis ignotibus contra hæreticos fanaticos, ingeniosis in Christ. Scholastica inventum, insignioribus celebris quoque fuit, multis ut sacrosanctis mysteriis agendis Lectoribus quæ ne spissione perlatum indices rerum dividimus: unus est Dogmaticus, et scholasticus alter. Dogmaticus contra Catholicum nostrum, unionem hypostaticam in natura divina, aut ejus in humana nempe unionis hypostaticæ cum Deo vno et Christi, subsistentia facta est in persona ejus divina, ne nempe divinæ personæ individuæ naturæ incognitæ permanentis subsistere, vita subsistentiæ et personalitas existere, aut in unione hypostatica personæ Dei esse, et absentis personæ facta est in ipsa persona hominis. cuius oppositi impii profitebantur

Nestorius

Scholastium rerum veritatem inter scholasticos tractari, quibus sicuti tota
ex virginibus eruditur Christi per incarnationis mysterium personali
in se unitatem hinc, ex parte subiecti: Virginum huc venire, quas diuinae mentis
gratia, dum occupabam per sequentes disputationes.

S. Ed.

Reformatur Carpi Hyacinthum error, et diuinitas reflectitur.

Stans igitur ad aduersus Carpi in Comitis Chalcidae, ex nubi
albi lucis nominatus diuus ac in Christo nostrum eruditus, Hyacinthus nihil
virginis Mariae imprimis, sed imprimis ex diuinitate, in diuinitatis fidei. In Christo
duas personas: Deum et hominem, nempe nihil aliud praeter pugnantes super
iong arbitrabatur. Magna et inter Doctores diuinitatis circa vocabula
rei iong, quo, vt diebamus, eruditus aduersus Nestorium eo salutari
virtute vera persona virtutis demonstrare.

Quinque autem illius libri propositionis regulis
quas optime a D. Ex. l. 7. c. 12. et a D. Vernal. l.
14. c. 1. expensas in summum in collegio. l. a D. Vorg. et
alij explicatum progressum Carpi hoc amor ne vas remittere nos ex
nudos vnde, non minus nos ex corpore et anima, neque in ea hi
nos per mendacia animo sed imperfecte velut in regio in quibus
rum, et dicens: Nisi. Ex plures animadvertunt in ea illi de
rum, quamque naturam vnione Verbi; alienae de vnione om
nino diuersum existare, non alter nos ex abominatum commix
tione vnde Diuus exorti substantiam vnioni.

S. Ex. Carpi. de Deus. et alij explicatos
Carpi verbis verbis Christi naturis humanam et diuinam
per vnionem substantialem diuinas stare, quasi humanitatis per
fidei in Deum et diuinitatis carnis inhumanitatem transire. -
et albinus Graecus Carpi excludunt et nostris illis verbis
ne diuinitatem fuisse conversam in carnem sed assumptam, et
suppositum nostra, et sua propria subsistentia humanitatis et diuinitatis.
Deinde S. per regulam Tom. exponit Carpi hoc sensu: Christum per
eam substantiam quam diuinitatis existimauit, minime mutatam ac nihil
ne pars Deum in Christ. nam in corpus Christi carnis Christum, et hom.
quo ex Deus. Mor. quae in vita et mutua.

UVA.BHSC

Qualiscumque n. fuere progressus Eutychetis erroris et quidq; ex eodem libro
Pompeiij, et singulis quinq; viduum ipse ex scriptis et theol. ex decretalibus sanctorum
patrum sine numero videri possit apud Petau. tom 6. l. 1. de Incar. Deinde quinq;
ejus erroris radices ejq; refutatio ex dictis eius et ejusdem scriptis: ex c. quinq; ex variis
eius scriptis. 3ª quinq; ex sententia unius non excludit, non debuisse veniq; ad ejq;
examinandi. 3ª veniq; ad examinandi. 4ª sanctis Patribus in Concil. Gen. ex eorum scriptis
Concil in Patrum. Ostenditq; illi errores in unq; eorum, neque in aliquq; horum se
Patres errasse unquam: quippe quorum ex dictis nullum hic posse videri
et posse errare, et quae in veste et sensu ex variq; et varijs excidere: ac illos
se non posse errare, q.d. Deum non posse non errare, q.d. Homines non esse minus
q.d. ligno non esse non dicendum, Dixisse; in variegatis dictis regulis
et praeceptis saepissime dicis, veritatis hoc, et veri Patres ex eadem varietq;
varietq; incidere viros Dei et homines: ministeriq; Dei non homines, nec Pro ea, quia
Regum non ponis fieri in eam.

In qua a. ostendit errores recidere ex omnia rebellionis, quae
quidq; primo semper omnia non nisi ex dictis permanentibus
seqüit. Quia si in Deo dictis immutabilibus, neque dictis Patrum
recentis Patrum et Dei, neque non esse insolita, sanctis adeptis omnia
esse; et mali et alia existimationibus non insolita et imperfecta;
neque ex. mysteria ad offendendi ejq; Dei non Deum: et non humanam
finem esse ad offendendi vero Dei et non dictis vero Dei. Ad
regnat et dictis omnium in eo esse, in qua neque est insolita,
et, sive in qua neque dare et neque recipere quidq; non vinculo:
et ei vinculo est inopia dictis et recepta. Ergo regnat et non dictis
et dictis omnium ad offendendi vero.

Confr. Deus non est nisi ad porte una Providentia omnium
nec esse debet una maior omnia: nec ex omnia et Ergo non
remittere non: nec ex multis dictis, non excedere non dictis
dictis: idest in non est nihil illorum est insolita in ordine ad aliud. Et
ex ipsa Dominus sit insolita in ordine ad alia Dominus
et dictis et remittere nisi ad offendendi vero. Unde a bono:
si ipse non insolita et repetitae exhibitibilis non, neque non
Deus dictis et dictis non et esse quia est non ejus.

Non igitur opinio erroris, quia theol. incurrit non
humana errorem Dei, nec dictis humanis in Chronicis: et
pietate non non est non, et dictis dictis dictis operis. Et
pro non omnes solitos adeptis Monachis, quidam et ejus

UVA.BHSC

creatu rationabili. Et quidq si humi vgr. respondeat in operatione humi sed ei distincta, q videat, q naturali motu ferat et moueria ista ly Cathia. sensy: nisi aliq sibi desiderium esset offerre, Chry ne regnaret ista diu, et humi integru permanere posset.

Co tali modo quo 2m aliqua ex 2 elementi habet permanere una inuisibiliter sine visibiliter: q dimissis 2 inuisibu 2 integrabile videtur: nec ulla, vt credo, ratione vnius in minus, si ideo existimaret operare vnius elementi hinc pro prio et appropriato alterius, vt scripsi subtrahi se mouere posse.

Ratio 2m illasii e; q nra e prig, et carnalis, et quieti ing gus e, et gerse, et n 2m audeo; vt dixi ly Arle Lefrinus. In Cho a. si igit nra humi operatio operatiu interati ig diuinitus e prig, et ad illius motu, et operatiu interata prouisibiliter aggredienti ad humi illg sibi sibi visibiliter et inuisibiliter vnione. Adiunde vt Deitas sua personalitas in humi perficiens e in Cho et per se, et 2m secly euidens, q do quidq n sibi, vt euidens, di igit subtraliter a diuisi, et humi subtraliter ygbis, nec illas qs ista posse ig in ordine ad operatio non subtra diuisa ab humi et creati, et ignobile ista propria. Vnitas q humi Deitas inoperatae, si humi operatio Dei participat.

Vel aliter: Nra nra e prig motu sua, ing gus e etc. et ad humi e prig motu diui, sua operatio Dei, in illa sensa negabat humanitati per unitas ly Deitate operata diui, (maxe vero ly summa indigni, et amandi adag unitas significans): q humi per illg ly Deitatis vnitas e sua motu diui, sua operatio Dei.

Ratio: chg si dicendu sine vnione ad corpus hac aliqua o gerase, q 2m non corpus, et rase Phis vegrig vniti habet alias, diuino vniri ly corpore in rase nat: ita vt vocung diuinitus 2m Phi dehig: q chg si cadg dia, et humi sine vnione ad Deitatis hac aliqua operatio si in hac alia rase Deitati vnita vt pri physici ing: diuinus vnione per modigna, et vocung mirabiliter appetitiua ratiabilig operatus.

Denique: si Deitas rase sua creatura operatio humi ipsig intime sapiens, et amans diuinitus subig humi 2m

UVA.BHSC

exprimeret Deitatem cum corpore suo carnis, corpore, verèque uniri cum humte vera, atque ex utraque unam tantum personam, subsistentem sub ipsa specie sic intra se generatam.
Quod asserimus in carne in utroque in quo sibi Deitas et unitum ipsum eius duo, et humtas Dei unitur, nempe ibi omnino ipsam supponere.

Sect. 2.

Caeteri Eutychis errores refelluntur.

1° error erat destructio utriusque naturae in aliquam tertiam. Qui adeo stolidus est ut imaginari possibile nec intelligatur, nec vix ulterius pateat.
1° e. ex quo hoc tantum constat ex in persona, quae in natura nihil posse di-
+ et creatae ris esse; ligne[?] accrescent+ atque in nullo esse potest neque in Chro, quam neque ex-
acta, nec incrementum, sed ex creatura et increata personis resultantis
et remaneat. Deinde Christus est verus homo ut Nativitate, vita, morte, ac resurrectione claruit; est etiam verus Deus; nam Verbum caro factum est, et Deus erat Verbum Joan. 1. Ergo actualiter constat nata humana et divina permanentibus. Denique natura divina est immortalis, et indefectibilis, aliquin non divina, simpliciter sine imperfectione, sed creata, et imperfecta foret. Si unquam Incarnatio permitteret potius tertiam naturam, quam ex utraque humana et divina.
2° Auth. modo Eutychis ex utriusque naturae diminutione. Quis- re in 24 sunt: ipsaque satis evidenter esse monstratur, non cum ex parte Deitatis, quae simplicissima, et omnino indivisibilis est: nempe, vel totaliter perfecta, sed etiam ex parte humtis quae indivisibilis, ut sic totaliter ex ipsa, scilicet: nempe in ipsa, sancta liberè corpori, et aiae, atque ita sufficiente, et corpore, et aia et Chro, ipse homo non esset. Aliunde vero nulla ex congruentiis postulat Incarnatio Verbi ut integra natura humana quae respondet alii in parte sua Incarnatio quae alia carne, et nostra creata minori, aut diminuta. Tandem Christus sinere potest dolentes, nec pateretur mala corporalia pro genere humano redimen- dis: et sine aia rationali nec digna, meritoria sibi, et satisfactoria, prout bonis sentiret, nec affectibus honestis, et laudabilibus operaretur.
4° error erat, conversio Deitatis in humanitatem. Vel tandem conversio humtis in Deitatem. Utraque a. error rejicitur a Patribus et theol. quia nec natura divina potest converti in aliud quod incorruptibilis nec aliud in ipsam, quia sic in genere mobili, ut docet D. Th. q. 2. art. 1. Deus ibidem in contra. et d. 7. 1. 2.

UVA.BHSC

Doctor Exim multa tradit.

Objicitur 1° n° levis difficultas ex mysterio Euch.ae sive ex progressu mentis in ejus assumptione. Opinantur c. graves Theol. quos imitatur Card. de Lug. d. 7. de Euch. (cetera in eo tract.) ad ejus substantiam requiri, ut tam quidditativa, in se divinae esse quod subsist.ae, nec vi tam in quantitativa mentis, in se, et substantialiter incipiat, sed ratione, ut tam quidditativa divinae quod ejus effici; et tam ad quid, sive in quo incipiat quod ejus effici. Fragilis, erit in Euch. corpus Christi substantialiter incipiens non ejus corporis substantialiter producitur: in eligi panis substantialiter destruitur, id est ejus corporis effici intercedit, aut secundum ipsum aut ejus panis succedit vera substantia prima, vere panis dicetur succedere Christi. Ergo non ex incorruptibilitate Divinitatis: nec ex illa ingenerabilitate posse non fieri impanari sumi, et Deitas in hum.am et hum.as in Deitas.

Ad mentem rem videtur: ng Deitas aut Verbum incarnatae substantialiter, hum.tas, et homo qua talis incipit substantialiter humanae. Haec igitur est substantialis sumtio panis ab Euch.ae subjecto non probabilis, quia mentis rationis vera, quamvis igitur non homo, nec natura hum.a fuerit unum in Deo, et in Verbo, quae antea subsistebat: Deus, qui antea non erat dicitur sumere in Deo, qui secundum hum.am incipit incarnatus esse.

Res Catholicae tenent mixto ex illa destructione, et productione in aequalitate duas impanari esse. 1° quod solidus illorum substantialiter aequalitatem sive de Deitate, et mixti, tantum ad loquendum: de illa scit quod Deitas eminenter transibat in hum.tas, et hum.as in Deitas, et vera in alia substantia: quod tribus modis ab Euch.e singulorum fit de elementis in mixto et varie opinantur Philosophi, nempe sive in nihil adaequate diverso, sive in nihil in adaequatum, et ex mutuatione quae diminuat dicit: sive tandem, quod perinde est, ex mutua actionum contrariorum in illa a. alibi applicatur, et implicatur destructis, aut integris Deitate. Desumuntur pro Deitate tam, et Lug. d. 9 de Incarn.

1° quod non mixta, sed nec alia minor, et pure propria substantia mentis Christi adaequate corpori. Ingressus corporis ejus visionis, nempe hum.as in Deitate, et Deitas in hum.am quidem ex mutuatione, et mixtione ex substantia, sive ea desit, et ex mutuo, et invicem, et ingredientis: ac Deitas

UVA.BHSC

regnas vera natura, vt pote vere immutabile: g° vere aliunde suscipis nobis. Deinde scripsi pecuniæ suscipis humi in Deo. Et non salvi in hac proinde, in qua nec humi Christ, nec homo ille, vt nobis scriptum, ipse suscepit in Deo: sic et nos suscipimur aliquomodo nobis, et desinit, aq in primo existebat. Denig scripsi pecuniæ suscipis humi Deinde, et Dei in humi et hoc: quippe nig suscipimur desinit ne quod aliquid, et sibi vnale, et nobis vnale: aliud et vnica natura, et in nos mutare. At Deus nihil exterius per hoc amittit / ad proprium principium hoc /: amisisset igitur aliquid sibi vnale, nisi nos assumpsisset. Ea a. desinit, et amittit ad. massa chym. et hoc aliquid vnale, et molestè profecto suffiant.

Cap 3

Refutatio Nestorianismi.

Nestorius g°. qui ipso Ruby ejus anima amisisset omni dolor sua, eaq; inimicum sua ad natura separans in Christo persona proprium, vt d. imus. attingimus. Emora. ille quidi arguere ipsi cabatur a Patribus, g° inde nisi humi nra V. Dius unitam mente, et substantialiter fuerit, nulla esset nra cognitabilis, ob quę Christ esset proprie Verbg, nec Filius Dius, quę Pater et Spiritus et significatis Filius, et in amore, et dilectus, et reigiosus Patris est ē omnia, et individua singulis Trinitatis personis, vt mi Deus, amantis humi et ab ea nisi amatis. At scripsura de solo V. Dius clamat Ruby unibg, amantis mutuę actus esse excludit Pg et Spiritus Verbg igitur nec Patrior, aliq personaliter mutuę ē humi

Qđ si ob hoc arguet Nestorianus aliquis ag Catholicus, qui Nestorij subjectus fuit, negare trinitatis mysterig, et g° ita profiteor Ego nec Deus, nec Verbg proprie est in hac Deitate, sicut vt seruntur vinę, et ami mig amicus Rex dicitur, et hoc sic per inigna, benevolentię et grata erga Regis gratia, quę ea honoris, et amoris nigma a Civibus appellari. Si inigna aliquis illa crassa, et irrefutanda esse arguet mendaciis trinitatis mysterig, vt Ruby fidei nri mysterig. Deinde arguet contradictio Chg est Deus Deus, et homo filius nri mysterig. Deinde arguet contradictio Chg est Deus Deus, et homo filius Dei progenig et malg: g° Christ Ruby fidei mysterig Regis Christi ordini ad Bellum militis. primo et 2. de Chro. Valent. 1. cor. Labia et dicam. 1. et. de humanate.

Tandg spiritu rasibo contrilla imaginis vestis de Christo Petra pud B. Exim. 1. 4. Vita sic: Dum vitę Dominę nostrum Jesum Christum prout peccatis

UVA.BHSC

Chro x.o. signum venie satisfactionis gro illi: nã igitur Chro pmanen
te, ñ Deus homo. Lr. unig, et exalbag hum.r ad duag personag pfecte
nunge nihil ambitionis stinet: ad carnis manifestã verbo gay in deitate
nis: vt, Verbg caro factg ê: et ego et Pater mg unum: nunq, quigmo
pris Filis nã properasi et multa similia.

Spi adiungitur Sc nunge vinis affinia, seu amicitie diuinã
sapientie ad Chm stimandg: t sufficere quamis: t esse indifferãs maior:
t requiretur summa diligibg. Siquidem: gñ nr sm Chi veri quos vendi.
Si carnis maior: gñ unpe adunatg Chi, qui Verbum, et non solũmo ig Angis,
t Hom esse vendicat ens Chm, vt Baptista S. Michael, t Maria V.
Sic ig summa requiritur gñ imaginis ê Chm, nunge pura creatura nomen per
fecta, salvg in genere substãi, et gratiã.

Sed arguis, t rogabis. Verbg remanet in tota persona Cesse
sm hum.i gñ erg hum.a ê persona, t cessat Verbo: remanente gñ diuper
sone t coare. Nego vtiãg 2dg: ng persona ê realiter indivisa
a subsãa: nunq incoabile, nec incoata: Verbg autem nunquam incoabile co
modo quo anima erat: nunq ig alienata quig dextera: ad intra solũ per
idemitatẽ ig multa in hmitate: ad extra vero, nimiq pendendo in hu
carnose, quasi ê coatus dependentes hum.i ad ipsamet mundi extra
neitatem. Humanitas ê redditus coata per incarnatiõg comodo, quod
extra creã assignatẽ / exigi alteri creat / nunqe pendendo in imagin
existendo, et intra operatibus perficiendi: atq in ê remanente in se ordine,
nec subsistens sed in Verbo: ê igitur remanere vt persona.

Et ibis Pabro liuere solubus personag ê cui assumptg incar
nate sed assumptg: qui non solũ ê remanus, sed impedimus g persone hum.i
nonis, carnis, qua huius, si incarnate nõ assumeret: et sibi nãq p odue
retur, Remanere ê personalitas, qua ama ê incigitus Rom sue. Et ibis
cig Scholastici ig D.Th. q.4. ar3. frequer remanere subsistere in Trog, Rom
assumpte ê Verbo: gñ sibi naturam, qua in Chro remanet et assumpta
nec, igna ê et Rom, subsistis. Rom.e. et quidem Romanag, humanag,
qua in Chro ê personalitas, qua assumpta nõ ê, et ob hoc ea Rom.a ê.

Instabis: si hum.a remanet in tota rone nature adequate sibi, quam
sit Divina, quare ê remanebit in tota persona, quam sit vnita Deo
nag in summa philosophia sue g libet frig mouy, et quicis eius, inque ê esse

UVA.BHSC

vt supra dixima: ordinum tm remanet integra una / trinitas et alia pars
corpus et aig) vt 1. explicuimus. inveniuntur Rel.os et p.m Illa par
tis magny spos Dicendi, vt in Chro; vt Dei: nomen nra in Incarnat
ging unum persona integra, ex parte Dignitatis, seu subsistendi ung rigat.
vt ibi vbi obiectum Magnus Thom. ag D. Th. per ide ag Boetius in tractatus de
arti 4. q. vlt. Ar in Chro datur integra substa Rum tm una gnis vitae sentiendi,
et discurrendi, diversa vitalis vitae in specie: g d vera ibi existat una, vt apud
nos, et in alis, vt in Chro; n igit substa Rum tm ung, sed multe una integra, et varie.
Persona tm n est nisi ipsa integra perfecta substantia ung: g d n est Rum tm in Chro:
sed Verbum, ag sibi in exemplo, et substantialiter dependet hoc vt latius explicui d. 5.

Insurgo denique: persona est realis una individua substa: sed
Chro est una individua substa ex duabus individuis substis spontia, et divina: et
e. spontia ex duabus sed ex singularibus. Ergo Chro est una persona ex duobus
nis divina. Dignus minor: individua, in vera Logica, et metaph.ca sedo minor,
vt ibi bene pr; in vera philosophia, et Theologia, nego minor. Chro ex pter
substag diug, imperime Rum tm substag, quae n est individua, sive singula ad alia quasi
sed potius dependet ea pars Verbo Dei.

Ad hoc igitur nihil dicendum est. Inprimis dicitur ex una persona tm ex
tm spontia; nec in duas distincta. Deinde in Chro est duo mentis syllo
ex ung tm spontia non obstantibus. Primum igit dicitur ex una substag tm ex
duabus tibus / distinctis, nempe una ex parte, sive unione substantiali resultans ex
substis intime simulatis, unum ting inquiny, nec radicaliter alterum, quae in omnes si
mentibus. Quae substa, Rum tm et Verbo ingrediente nra una adaequate: ingre
ditur tm persona una et integra, et absoluta ad agen, et pertingendum. Quia
ex Chro est unus substans, nempe una substa incipiens et dependens ab alia: et ex
una suppositi, nempe una substans adaequata, et ultima: et unde una persona, non
est nisi una suppositi vera.

Disp. 1

An Incarnatio sit vera Rum tm una realiter ab —
totam personam P secundum relationem et absolutam?

Sect. 1.

Durandus impugnatur —.

Durandus negat, ac nominatim in 3. d. 9. q. 1. contra nos Rum tm primo
unitas fuisse D. nra seu subsistentia absoluta Dei, et deinde progressive et ita per

UVA.BHSC

...uere boi personal. ig aliena, ng ꝑ ydemq; vbiq; persona in humana
& quid alium, nunqꝫ pone subsistere: ng ꝑ vt dicunt in Deo una
tm & subsistit nunqꝫ alium. Et a domi, vnica catholica explicatur,
qua gabo solus Filius incarnatus est homo.

Hac vera ab olim Sanct Ecclesiae et a nullis vnquam retractata
unquam, quae tradidit nobis. Imprimis a. s. sibi congruum esse Conc. Toletan. 6.
et vndecimo. Solus Filius assumpsit humanam in eo ad propriam Filij Dei
esse & subsistere. Cum hoc synod. gener. adiunxit Ecclesia, ideo Verbum caro
incarnatum: ꝙ Pater et Spiritus S. nihil in incarnatione Verbi, nisi benigne
cooperatur. Ergo in subsistendo ꝑ assumptam humanam: ꝙ ipsa vere prima
ns, vt Durand. arbitratur.

Et si humanitas prius vniretur diuinitati, ig subsisteret, ig Deus
verus filius unus Deus, et homo Deus, subsistentia una subsistens:
et id quidq; indigendum est vnde: ꝙ quidq; ꝑ se ad Verbi personam
vnitas esset, ig Deus ꝙ necessario humanitas vnita: homo esset: ig unus Deus filius,
solusq; Deus, et Spiritus homo ng vere dici posset. Patet ista via: nagga
diuinitati, non alicui personae ꝙ diuinitas subsistens, sequitur: ꝙ Deus vocali
dicatur cuiuslibet personae ad quam terminetur, non tamen ng
personaliter quia non ꝙ diligamur. Hac via male argumentum Durandy, nulla
ratione ꝙ aliquo plures, tres dici. Ca. 2. sunt propria, ut patet videri
potest apud Doct. Tho. d. 11. 1. Bonau. d. 11. 3. qu. 1. Vasq. d. 116
Alb. d. 4. Godoy. d. 19, et alios ad arg. 2. 3. dicit M.

Obijcit Durand. subsistentia Dei tm ꝑ absolutum, et personalitas ome
relativum. Sed humanitas Christi vnitur ng subsistentia, et secundum ng personalitas
et suppositum ꝙ humanitas Christi prius vnitur ng absolutum, et secundario ng relativum
ut Dei.

Sed hoc argumentum Maioris ingrimis ꝑ falsum: et enimvero tract. de Trin. vt
ng sanctorum docet, ing relativa suppositi, ng personalitas gaudent propriam
indiuisam & subsistentiam, ꝙ ꝑ esse sui subsistunt indigendum. Vnde vt humanitas
dicatur subsistere in Verbo sufficit unum esse unumq; ꝑ personalitas.

Deinde minus gravis falsum ꝑ. ng ab magnorum doctorum. ig ꝙ nulla ꝑ
nas ab ng humanitas prius vniatur ng subsistentia, ꝙ ng personalitas, et sup
positio. ig ꝙ esse una Filius ne Deus ꝑ subsistens: imo ing nulli ne ipsi
filij ne existimatur, postea adhuc ne subsistentia ne humanitas.

Et ingrimis ne probabiliꝫ sentiunt circa sanctum ipsum explicatur:

UVA.BHSC

signific personaliter vt. Ego dico sanctus n. sic. q. n. Bonaventura. et secundum suam rationem, ē in sanctitate humi. Deinde 2o vel sub persona personaliter, seu Deitas, quam ē gra ipsius Verbi, seu donum sanctitatis, ē vel gen humi. ipsi liberaliter donata. Denig id apposite ostenditur: quippe genere substantiae naturae ē diuersa genere, seq insinuat subiectum ad alios eos: ac id ex p. pare pone persona Verbi. Et sanctificatio facta vt hoc sibi vnitq humi. ē ipsius diuersitatem:

Atque ex Dur. ipse ens charg Dionysius ē sanctificatio vnis n. significatur hac propositione dicens, et vine addito: Pater ē Roma, id est illa Pater ens Deus ē Roma. Ergo vine: illo insere vnis facta in abnue dii pone. Deo nugolo an, t vine supposito: nq by ens Deus n. ē addito diuinitatem: q d. e. alicui gen. sanctificato simile Deitati, abnue sanctificato: ē vel ad nq, sapiens, creatore, etc: Accedit 2o eiq illa propos Dionysio, et falso eue, dicens multa in Deo Verq. et Martino.

Sed q.

Multi impugnantur Thomista,

Et sanctificatio Capreol. apud D. Marq. d. ab. c. 2. Magnitudo non, addita humi. vnitq fiue per vnionem, quasi vna, aggregatior, essentiae personalis, seu proprium Verbi: absurdum vero, et falsum est cognitionem esse de finitis, nisi ad mira, habitus, et oritur ex finitum, quia fuerit vt plurimus Capreol. sine vt dicebat Alnon. ad proprium relationis, nisi ad habitus, et ad finitum nisi ad oritur. Imbo ē sanctificatio in eo vel Alnon primario Verbi proprium, et secundario Deitati vnitur. Quis 2. a Bno Godoy negari nisi ex vi Capreoli eue, sed aliq. d. a Lucrando: et ab illo ita allegat Alnon. pro eum Thi vi examinanda nq. Verq. Lehu sed ordine operis Thi n. eius.

Quicunque 2o sine illius sente probari rejiciuntur, primo ac Durand. fundamt. 1q q. Concil. sententiae propositae negatiui do esse vnis n. esse facty in aliquo vi: et alia Dei Verba personae nihil inter cognoscere esse, nisi benignissime voluntq, et efficiuntq ac. Verq. illa q. vnis relatus inter eumq humi. n. ad Deo, sed ad Deitatis esse sui, vt Alnon, sine vt Deitatis quia prius indigentiae accessisse: nulla ē adeo dea creatio exaggerari pote.

Et prior vnis n. ē valitur a nota ex posteriori: nam in ea: ordo ille ē objectum. Probo av. In primi n. ē nouum: aliquin ig ea

UVA.BHSC

unū esse unius, vt possit poni Deum existentia, vt sint unum. Deinde nec in mente ē: alioquin ignorantia, vt hmōi amouerunt personaliter alio. et sic nec subsisterent in illo q̄d est negatione nec existerent in esse gloriosa.

Ad fabo. similia rationis personalitatis ē esse subsistentis hmōi nec ē esse illius existentis, si hmōi per verba exhibit, et subsistit. Et q̄ vt opinor sensa illa verba obiectum P. Scot. d. 22. nec. q. vlt. in fine ī posse hmōi unius Verbo sacrae illius propriorum, si Deus esset vnus ibi subsistat, et incommunicabiliter, sine personalitate: carens e. quidem in illa vi propriorum, nunc relatis, et nominis ad denominat hmōi, relatis ad Pl. sue genitis absolu. dic. / et innuit / q̄ vtique Doct. Scot. ibidē dicit quod Verbum modo quidē quod dicitur personaliter Deum, nunc non subsistere personaliter, alioquin quae persona esset vere homo: nunc vero subsistere personaliter hmōi. Dic vt Deus, seu Deitas, nunquam subsistit, et exhibet: aliq̄n Deus vnde Deitas habet vt subsistat, et exhibeat realiter hmōi in ipso subsistentiq̄ et exhibentiq̄; vnde ipsa vere unitus, et incarnatus, aliq̄ cinq̄ homo.

Post B.

Nominale, aliqui moderni, et aliter dicuntur.

Ipsa sensa, aliqui celebri, absoluti ab assistentibus Nomin. Okam. Gabr. et Greg. apud P. Scot. sent. lib. 3. d. 1. q. 1. et 2. aliqui inuenitur Nomi d. 16. de Incarn. et eadem reperiuntur apud Marsilium d. 4. q. 2. aliique et Palmare. in mag. qui scilicet Deus / vt melius reperies / est vocabulum hmōi subsistere Verbi, absolute, et relative cognitum, alterius, et singulariter hmōi vnius subsistentis. Et aliqui vnius reparationes Vtilitatis, et vnius aliqui reuerentiales opiniones hmōi vnius subsistere ad subsistere absolute, et vnius personalitatis, et diuersi, et diuersi Verbi.

Quinquaginta illi solo vocali discrimine videntur proferri rationis sic, et aliquanti, de tropis vnde Deitas vnitus in personalitate persona se, et sensibilem hmōi, exhibens subsistere.

Sensa d. quinq̄ et q̄ multo explicatius valde probabiliter et rationis illustris / ingenii Magistri Mar. / q̄d subsistere in Deo ē vnum absolutum, sic adorare opinione diuinationis. Ad hmōi probabilius ingenium vnius Doct. Scot. Cone. aliqua vnius effabuit, vnitus unius subsistere inproprietate

seu personaliter Verbi: et alteri negabant, nunquam falsi ac in aliquo casu
ignitor Concilij, et dicentes quia negare vnitas falsi ac in Person.ae in ea
q ea stabilita qui ipsa falsi ac in Deitate imperfecta esi.

Ad. Tertium vt eq opinio vnitor indivisibiliter ponit
sonat adeqm indeterfuli, tanqua singularissimo: q.o re vna vnitas Deita
ti minus imte, quq personalitati: Probo arg. vt Deitas vt mo distincta
per personas ea tm vnitas: in eiq per.as vt mo distincta per Deitatq ea tm
vnitas: igitur ad aliter vna ea, ac alterum. Vel q.o vnitas deitatis
non adeqte dicti, et distincte: ea modificatae: ea vnitas singularis, ea
vnitq singularis modificatis, realis, aut specifica. Non igitur eaqi ipsa
rigore de per.as ea falsi ac in Deitate. Cui opposita ea Concilij
ignubant theol. et intendebant illud ea vnitati realis ea Deitatis.

Respondeo plures per.as esse non falsi, ad eiq
falsi subqua vnitati, reali, seu similitudini: Deitatis vero esse distincte falsi,
realiter, quia, seu imperfectaliter vnitq.

Ad 1.um q. inq.rimus ea imaginatis divisionis, super vt
gen.is ea Con. imginato. Do vigeat eiq.a ng ea vnitas equivalet duabus,
quarum vna imperfecta vnitas personalis, ea altera Deitatis: vi quidq illa distinct.
fraliter, seu realiter imte per.as et Deitatis vnitae. At in casu hypothesi
nri ig Pater dicatur salvq realiter vnitas, Incarnatus, et homo: q.o eiq
in Xti, ea vnitas per.as et Deitatis pari indistincte vnitatq humanae.

Do regnat divinitatis imte fraliter ponatq esse vnitas hypo.as
et substantiae, ea non esse nisi, vi fraliter ore. Quid e fabula, ea ore eiq
rationi? manifesta obiectio perfunditur ea nisi: Ex quidq vt Deitatis
vt modificata per per.as: in per.as esse vt modificata per Deitat. Ergi
ex magis: vt Deitas bona, vi realiter per per.as in eiq per.as vt amplia
ta per Deitat. Ad exemplo vnitatis Petri, seu similitudinis Petri. Per.as
et Deitatis vi hypostatis, seu obiectiue et sua perfectis essatq explicative
eq potest.

Ad 2.um et 3.tium: Divinitas generat in Filio, sine vt modificata
ea Filiatione ea in Patre: q.o et Divinitas generat in Filio ea vnitq sine Incar
natq, Patre ea Filio, nec incarnatus dicitur. Dignus arg: ea est in Patre per
potentiae, scala: generat, ergo: Cruciatus et Filius ea est Deus in Patre et
ipso: et quidq ea, si genuit. Unde nego arg: q.a Pr generat ea vnitas hypo.as,

UVA.BHSC

cuiuscunq; vnius ꝑ se Deitas inter vnitas, ꝛ personalitas Filij: vbi cunq;
reperit vnio inter eas ad Deitatē, ibi ea aequalitatibus, que Pr realiter vni
ty dicuntur, nisi ꝓpter ꝓprietates dicuntur, ꝛ videtur vnio ad solā
Deitatē inter se habitudinem. Vel 2o dicunt, by gouit in Filio nunquā
inuenies Paternitatē, scilo: in sua generatiuitate, nego: nq; Filiatio ꝓ
prietas generandi in Diuinis cuiq; existere in Patre. Vnde nego arg,
et arguo retorqueo, si quidq; filiatio, et vt vnitā ꝓprietas existens in
duab. ꝑsonis generandi, si Deitas ꝓ mutuā inter eas vnitatē aequalitas.

Do arguit, et replicat Mendo, et alij: q̄ vñ, nunqa
generandi inuenies diuā, ꝓ cuius, sed vtrumq; ac modificatq;
relatq; Paternitatē, solū Pr genitus, et Filius. Ergo ni vis, aut no
vanditur vnitq; mutuā proprietatē generandi, et spirandi, solū
Filius, et ꝓ Pr diuinitus.

Transeat modo ar, talio agidum, et alio supponendo
pro genitiuo Dei in abstracto existere, vtrumq; de Trin. videmus, cum
gouing: arguendo retorqueo: nq; ex Diuinitus negatiue, aut generandi
nostri aliqua, si nec ex generari, sed ꝓ Pr genitus, et Filius gene
ratur: ig ꝓ duarū vnigenitus duabus aequalibus, quarū vna ex, bene
a Pr in Filio, et altera a Diuinitate, in diuinis. At diuinitas nō
ē vnitq; ꝓprietatis habitus vnitatis inter deitates vere, ac realiter
inter se vnitas, sed inuenitur ꝓ se, et ꝓ se duarū vnitq; habitus. Et adeoq;
nunquā duabus requisitis, vt vnitas habitus sit vnitas; eo ipso nunq;
ponitur Pr realiter vnitus.

Et arguunt Mendo. Filius dicuntur a Pr genuisse
vnde nq; Pr intelligit: g̃. et solus Filius existimo, sed non vni
ty genuisse vnde nq; dicit vnitq; inter eq; duntaxat existentes Pr.
Nego arg: q̄ non Filius supponit innde, aut explicite ꝓprietatē, que
realiter a Patre dicuntur. At vbi nq; diuinitas genuisse eq̄
ratione, seu virtualiter existere dicunt, inde, et explicite non
Itaq; eq Pr realiter ꝓ se non Deus, sed vt Pr vnitus, et quidq̄d mi
nus, ac diuersa dicta ratione, si hoc ita esse dicuntur, ac dicuntur
Filius.

Ad 4.

Communis ratio sensu vtriusq; non
requiritur.

UVA.BHSC

Ista, quas dare illustrat D. Godey L.g. et regnier Comes L. 8 ar. Lus Lauer: Lg. solg personalis est ogiuse unig, et Deitas mea, mediante quadg viuali subsistere in distinse viuali Deitatis personalitate omnino inse unita: qug Lg ea mediante alij fatg et alg secundg nos fundamentaliter, seu fundatg appel Lant. Lg. humanitatem inesse et proprie existere per existeng Verbi Lg, et absung: ut ex professo defendere ag nisi ilg Godey L. 79 de Trinit. et Comes in Epist. L. 8 ar. 2.

Nos a. intendimus ostendere illa duo inesse minime sufficere: ideog modo pernimia ea resultat ingens doctrina quod humanitas Christi distinga, et absung Verbi existeng subsistat; ceterum implicare ig esse ut quis fatus in aliquas rerum singularium personas pertinentium quas fatus existat diuersas rationes: atg ita pernimia regnare, pullularent innumeras inutilg absurda, quae ex Durand. objici debent.

Quinge humanitas existens per existeng absung distinga, existit fatalitet omnino perillg: ita ut fatalitas existens ig pars, del humanitas existens fatalitet per eg existeng, ig pare ad esse primi illi existit fataliter. Ergo humanitas pare ad esse primi fataliter existit absque diuino. Consequens. Maiori vide ur personata. Ng antecedens. Nihil fatalius dare pare ad existendi nisi vel sit existens per illg: quia ad aliud dare si fatalitas aut si aliquid fataliter existit respectu ipsg. Ng antecedens patet de aliquo existit existens est illg ut pars, aut quasi pars singularium eorum existentium. Ng insignis rhymera videtur, qd aliqua res existat, non existat fataliter, quia qd una fatalis existat, quia alia: aut qd aliquo modo fataliter, modo bis existat. Iam denig genitus non esse existit, posse, nimirum adhuc habere ig existit: ergo ista genitus fataliter esse existit: et nisi esse esse subsistit ad omnia quae esse subsistit pot.

Ng minorg nisi syllogismi prodit: regnat, ut humanitas hac ratione fataliter existit ab existentia diuina, et qd dicta fatalitas non cohaeret humanitati. Habet enim existit, ac esse fataliter ad vnis: qd non potest esse fataliter existere diuina vnitione. Rursus: ideo aliquis effectus fatalis fingit, ut intelligi volunt, eas potentias pertinere ad primum, quamuis non immediate: sed impertinentibile non obstante ad primum per vnitas suas, ita potentias quamuis pertinere immediate: effectus enim fatalis existentia a sola vnione immediate venire potest. Ingenium ig non est immediate esse subsistens, neque existens. Deinde ig esse existentiam in Deitate humanitas immediate esse subsistens:

UVA.BHSC

& c. esse substantialiter pendeq ut abso: significet esse substq omne genus
unius cuiq, non esse inter existeng.

Item q̃ nouq, modis q̃ mysteriq inordinem, q̃ scibile sit esse
tum, ntoque substabilem arbitrio, & speculo, sicut exemplum esse possibile
lis sit genitq, nec ideatum, nec inter unq; ergo, q̃ nosse cuiusq & permissu
cuiusq, sibi innascibilem, ex sibi cuiusq. Qua licentia unq genitq Dñorum po
tentiq inter, seu vere existentq permissq realiter unq ut existat, aut cuiq per
sibi unq.

Argumt: in Deo nō ē nisi existentia absoluta: g̃ si unus absolutus Deus
existens per duq existq, sed debet illq existens per existq absoluq. Arista
nō ē Fabius ergo unus, seu unus sit in absoluto: g̃ ē Fabius, aut virtualiter inest ei
in.

Deus ergo mox Agnatus ex Electis vitis Laborose: quippe nobis nō ē singu
lisq, qui sequatur absolutq ex serena nobis Salus, genuine sibi existq in
sum. Patrius sua ē nulla: g̃ & sum existentia sibi ex cogitetur capa
cem ut relativa, quamvis unus Christus existat Deinde & exigitur filij, aut
filiusq ad plures negat: g̃ sibi in Re ad unde existens, & filius g̃ ad unq
tur ad existentia absoluta. & c. nō ē filius ex Deo substitutus: ergo nō ex sua unica
sum substitutus: in quamvis Christo Deo existat pater ut existat sum: de quo
plura dixi. &c.

Et quidq respuat ē ex nog dolorq & c. unde quippe sibi, qui ut
Deo existens in ordine ad filium sum ut unq produxit, quasi sibi unisq sum
existat, ut dicitur substitutus in eo & ex eo existit sum: quo ordine per pro
ductiq pendet, sine causa sua Creatus, ut intuito sui produxit, ad cuiq pro
ductis existat ab sui appellatus; genus sui existq, & unde quisq, vita nobis,
& unicum, ut in nascitur Christo. Quamq si existat ad sua creata dicta cuiusq
nonatus, nullus sui admodi, ad magni modi q̃ dictum dicens existat relati
ua, cuiusq nobili existat, aut ut productus dicti existq datur.

Quinquenius cuiq sibi illa dictus sufficit quasi nouem ut
obiectus sine realis a cuius absolutus una diuinitus, sibi est sum: cuiq ut
existq relativa: ut nouus, ut productus productionis ad Deum, ex Deo
alteri & sine substitutus aut cuiq sibi existat ut quisq sibi dicit. in ea
dq natura, ut productus per illq sibi unaq productuq & existens, ex ut
ea substitutus, & sua existendi. Ergo ut una Christum q̃ productus per

UVA.BHSC

oppositis, et assistens ejus V. productibus, nec Deus est subsistens, nec subsistit, sed constituit Verbo vt subsistens, et subsistit, in qua subsistat: in cuius Christi nat: q. illa productione assignatur V., nec Deus est existens, nec sua existentia, sed existit per existentiam V. Quo ens ipsum subsistere significat, qui alias ordinarie vocabulo videtur sinonimo, et mysterijs declarandi, nunquam per ejus existere subsistendi. Sed de his alibi.

Sect. 5

Pœna communis explicatur

Poenam non hic, sed sect. 8 ejusq. clarius, et ex ea ejus finem Regnum natum Incarnatus ens unius Humanitatis per se: et primarius finalis ejus obiectus, sed non inadæquatus, vt ejusdem personaliter ejus Humanitatis, cuius ens ejusq. perfectiones vt naturales existere subjectum. Unde hic ens ejus ejusq. obiectum ejus in sect. quæ in thesi. D. Exo. Ly solo vocem negare relationis filiationis solus, non propria perfectionem ejus ejusq. proprium relationis Vi ejusdem non suis personis creatis quæ ejusdem eminenter sunt, et perfectionis minoris rationis perfectionis, neque ex vi illius ejusdem subjecto Deitatis non sit natura humana, et ideo thesi illi rejecta non videtur in nostra Dur. quæ impugnare.

Vt igitur ego ens, et vera unius explicis supponas in Humanitate nec ens exigens ad subsistendum pluribus modis; sed quidquid non exigit ens unius personæ, et non propinquius non ens plures: nec ens indigens ens ejus plus quæ unus, adhuc in ordine supernaturali: quippe in plurimis unius naturalis personæ sed unius. Quia quod ens ejus non exigit pote sic sed nihil ejus ens et negans Humanitatis assumi a Deitate ens, et esse ejus: ex hoc ejus finem non quod subsistendi ejus non exigit, et indiget ejus Humanitati.

Supponas. Verum et realiter Humanitatem ejus Deitate ens ejus unitum atque incarnatum ejus Verbi, personæ unius, in carnem, et sanguinem similiter humanam nec, vt ejus D. Thomas. l. 3. de Fide c. 6. tenuit interior theol. d. 3. sect. 3. et d. 39. q. 3. n. 2. imo ejus orthodoxi verentur D. Valent. l. 3. q. 19. Vasquez. c. 3. Vera Incarnatio adhuc dicit per primarius unius personæ ad Deitatis vt ejus Valent. ibi, et l. q. et 20 Bene explicat: genus esse ens vnio vt aptus dicendi propria personalitati, sive vt propriæ per se stanti, seu elevabilitati ad actum personæ loco propriæ creatæ hr vniuersaliter personalitati, et non quæ ejus personalitate identificet, nisi materialiter, videtur: Ly

UVA.BHSC

ffca vt singulis proprijs pers.ⁿ sacer ygitur locus idem in eis vnig vnius pers.ⁿ
relinqui, vt inde ꝑ sic aig realiter vnis alterius personalium, glorificig ꝑ vnis exclu
sionem maiorig realitatis, seu proprietig ad aig personam, magis ad singulares.

Vnde cy sanctus inter Diuinas ydeas Deitas vnius
g̃ vnius filius ideafata cy Deitate: et n̄ e vna. Deitas aig possumus sic
dicendo dicit Ht filius Deitatem a Deitate, illa, et n̄ ita vnitatem per
incarnacionem vnionig humt̄. Diuinas aliquas personalitates personalis humt̄ gratia
vis Deitatis ꝑ se ipsas, valig vero inuentionis, n̄ vt Diuinas personalis humt̄ gratia
vis personalitatis ꝑ se ipsas. Quin potius n̄ alterius personalis humt̄ nisi gratia per
sonalitatis yridem humt̄ personam: inqua personalitatem sic in se perfecta subsi
stere exaltig et perhonorificig humt̄. Et ipsa Deitas perfecte subsistere n̄
dicimus, nisi personaliter ꝑ se ipsam humt̄ realig una persona. Ita realiter se ng, seu
luceng, intuemng, aut relucig, diligentig aut potentig, sapientig aut veracig,
cum ei debitis ligni diuersa ꝑ se ipsam vnumquemq.

Sgḟ. Lectiua sic clara cognoscig nec existentig primi
vis, et secundig ꝑ se, tertiig, vt existig realiter diligig vniuersaliꝫ
g realiter humt̄ ens g. nec existig secundus, et quasi indiuiduatig
ig ꝑ se ens cognoscendi secundus aliud ens cum vocabulum diligig et
nec intelligendi secundus aliud primarig, et directig. Ita primi
rig, et directig existig vnig humt̄ ꝑ se ita personalitas filij realiter distin
cta Paternitate: et secundarig, et indirectig Deitas vocabulum ab eadem Pa
ternitate. Ergo nec filius, nec Deitas vnius personę est vna, et eadem, vt vnius
aig Paternitas.

Rursus et alius vnius personę et Deitatig humę Lectiua vocabuli
vnius aig generationis, seu equiualens ex vnitate, vt supra dictum, ab eodem sub
personę et aliqui Deitatis. Ita nec aliter se ha, si hucusque sit primarius indiuidui
vnius personę et secundarius, et indiuidi Deitatis: aig equiualens duorum primarij,
et directi, valig in phyrię ꝑ se posse esse, qd existens vnig tm primarius, nec vocabu
lum ideo primo immediatius in filiatione singulari relatiui, et generationis pone existens
g et Deitas ideafata cy ex generatione vnitatem humt̄ singulari ipsa generatio indi
uidua, et secundarius inest.

Tanq ideę Diuinitus Lectiuas inexistentia, et humt̄ assumptiua
ꝑ tm diuinę humę g. / vt explicat D. Exo. d. 39. 82 / esse subsistentiam sic
assumptę humt̄ n̄ magis singularig, seu propriam esse illius, sed magis communig

UVA.BHSC

summoni, qd è Roma. Ex igitur una diuina ordinis illius assumptio ex ea
Terentij sphemy nihil aliud, quam hi alios similis indigebat mortalium.

Dicunt. Quia vt talis subsistat primario è Deus. Sed subsistere è quod Chris
stus per Deitatem assumptam. Ergo Deitas subsistat primario, secundario autem Hum.
Ad hoc argumentum sophisma, vt patet hoc exemplo. Quia vt sic habitat
primario è corpus, simpliciter autem hic et adesse, siue vt in vagina,
et subrediplicare hoc, nec Christ assumendo assumsisse humanitatem
vt sic assumptam, et unionem, et unionem, et alia. Sed subsistere è modo
vniendendi, ergo ex. quia humanitas Christi assumpta, creatura non
tenuit subsistere primario eam Hum. Quia videtur negari absurdum nempe
qd Deus vt unitas humanitatem subsistere, siue esse subsistens humanitas
nec Christi assumptam, unionem, et Deus qd vt unumquodque D.
Thom. d. 39. s. 3. infine.

Unde negatur ista, qd vt Deus primario sit Deus, et filius
Dei sit, sicque sit persona cum hoc sit subsistere Dei, aquarum
et Deus, et alia, ergo ex. At hoc simpliciter habet unitatem
et Deus, et subsistere, humanitas, et assumptio Christi, vt patet ex dicta
existentia. Vt qd Hum. assumptum est primo vnitum Deitati, et personalitatem
qua est, qd est subsistere, et esse in ista persona, subsistere, et esse
in ista Dei, et eis qd est unitum alia, unitum, ergo ex. et unitum.
Quod ostendum est primum

Dicunt. 8

An, et quare. Natura diuina, seu persona
Verbi, quare subsistere natura sibi assumpta?

Sed.

Certum apud omnes.

Quod sola hypostasis, persona, suppositum, aut hic subsistere incom
municabiliter, differunt ratione, et modo, ex multis theologis: vt inter
dogmaticos Bellarm. l. 3 de Chr. c. 3. et in Conc. et c. 9 et catholi
ca: ac inter scholasticos D. Thom. d. 24. s. 2. et 8 ex quibus, et locis d.
39.

Et videtur ex prima d. Marc. Mant. in d. 24 Dicit Monstrelitus, quod
dum T. Bibliotheca, ex c. Rexinus negauit, et admirabantur ratione abundy si

UVA.BHSC

innuitur: nihil igitur hoc esse, se nec, sicut quae in eis non insunt. Martyr in nego: nihil nisi solam hypostasim exsurgi namque. At si Incarnasse Humanitas si plurimae hypostasis esset, falso S. Martyr pro fide dispenses diceret nihil ni si solam hypostasim namque esse hanc ipsam nam: quo quidem hanc sibi esse aliquid [illegible] divinis attributis. Ergo nihil praeter hypostasim esse fuit.

Confirmatur: si operatio, nisi hypostasim S. Maximi [illegible] vulgo nequaquam patribus, [illegible] [illegible] (vide [illegible] l. 8 de Incarn. c. 2. 4. 5. 6. et 7.) [illegible] naturae, sicuti in propria [illegible], [illegible] quae [illegible] sunt, namque operationes [illegible], ac perfectione, cuius [illegible] sapientiae, si operationi singula haberent aliquid esse praeter hypostasim, esset in operatione unio non plurium personalis unius [illegible] alterius, itaque non pure personaliter, sed [illegible] personae [illegible], eam [illegible] quam esse [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible]. At [illegible] [illegible] [illegible] perficiuntur, [illegible] specialibus [illegible] aliquorum Dei attributorum, quibus sola [illegible] esse [illegible], [illegible], [illegible] aut [illegible] ubicumque, seu potentia, [illegible] haberet aliquid praeter hypostasim esse [illegible] [illegible] (sic ab Eutychiani videtur [illegible]) verbi solum [illegible], [illegible] a Divino [illegible]. Ergo nihil divinum praeter hypostasim hoc Incarnatione esse.

Quia [illegible] [illegible] [illegible] D. Tho. [illegible]. Omnis praeter nihil [illegible] perfectio pertinet ad [illegible] divinae. Sed nulla [illegible] perfectio [illegible] humanitati sola [illegible] humanitati [illegible]. [illegible] [illegible], quippe aliquid perfectio nec unioni potest [illegible], ut [illegible] [illegible] [illegible] potest [illegible]: [illegible] non potest [illegible] [illegible] perfectio [illegible] divinitatis. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible], et alia [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] [illegible] naturali [illegible] humanitati [illegible] sola, [illegible] [illegible].

Pr. 2. ratio theologis familiaris. Nihil [illegible] divinum unitur, nisi unio potest per modum [illegible] creaturae [illegible]. At hoc [illegible], [illegible] praeter hypostasim perfectio esset humanitati [illegible] nulla alia esset. [illegible] [illegible] per modum [illegible] non aliter Deus regnare potest [illegible] humanitati [illegible] [illegible] perfectio [illegible] [illegible]: [illegible] perfectio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in abstracto: [illegible] [illegible] revera simpliciter, [illegible], [illegible] [illegible] abstractum, aut [illegible] (eius divini), sed substantia subsistens, [illegible], non potest ullo [illegible] [illegible] humanitati [illegible].

UVA.BHSC

Semper i. digne sapiens. Deus non est intellectus intelligens, sed pura potentia; Deus ipse intelligens, et potentia sine intellectu, sed pura potentia, et pura illa sapientia pondere, digne vel insciens, nunquam aliquomodo magis dicit intelligere, et potentia, quia ipse intelligens pura potentia dicitur esse. Cum potentia nostra intellectiva, et quia sapientia dicit imperfecte cognitum, nec omnino Deus dignum est: sed vere sapiens intelligens, sed sapientia divina: ideo recte substantialiter et modo cognoscendi, et illa quasi ad dicit, veluti aliquid sapiens, sed potentia sapientem, et quasi dicit alienum. Qui etiam hic dicunt quidam Theologi cum D. Aug. circa initium Dei sunt. 40 Lectionis. 2.

Hinc dicunt intellectum divinum propriissime ipsum. Non est intelligens, neque rem, sed vocant divinum intellectum, et voluntatem substantialiter est dicit quidam potentia, sed vocant ipsum est substantialiter primo dicere, et alterius, et dicit ipsi sapientiam. Quia aliquando dicitur intelligere simpliciter et verbo est effectus: quod intelligere universaliter dicit. Non est Deus est intellectus v.g. sic non est intelligens: ac quia non est intelligens sine substantia intelligit non potest intelligere per aliquid intellectum. Quod quia est dicit intellectus, sine substantia intelligit non potest esse aliquem intelligere intellectus.

Et inde [illegible] personis] personis sine personalem relatus: quia est non mutatur, et perficitur intelligens per intellectum, sed non intellectus per intelligens. Ergo est intellectus immutabilitas, et summa perfectio, quo intelligens dicit, quia intellectus non potest intelligere per aliquid intellectum: ipsa quia intellectus dicit, quia intelligens non potest intelligere aliud intelligens.

Et quidem est regnare, vel quod per substantiam, sine potest esse homo, et angelus spiritus sine intellectus homo, et angelus spiritus: in regnare, vel quod est potest, et angi, nunquam dicunt et Angelicus substantia spiritus / sine personalitas aliud intrasse dicit, et Angi. Ergo non magis regnare, vel quod per substantiam, et potest esse intelligens potest, et unity, intelligens non, et unity in peraliud, quia potest regnare, vel quod per substantiam, et potest esse intellectus, quia, nec intellectus substantia aliud spiritus intelligens, potest, nec unity.

Et res unity agrionis est, quia substantia est, et unitas est unitatis: est unitate potest, nunquam quod unitas est, sine spiritus est ipso, et sibi: est unitatis, nunquam id quod spiritus est aliud est non ens quia est, et quod non est sibi, sed alterius divina. Est igitur regnare, vel unitas in carne, inquit est unitas inspectus est unitatem vere sola peraliud, nunquam est unitatis fiat intelligens, et unitas unitas; unitate prae, vel substantia in carne, inquit est substantia, inspectus, et substantia, intelligens sibi, et unity. Et quidem est substantia non potest est unitas, quia unitas substantia.

UVA.BHSC

4° dicuntur nobis scientiæ quæ regulæ dicuntur: quippe cum perfectionem quæ in virtute, nisi quæ perfectum, quæ eam, aut quæ illam moveat virtutem; sed nulla prorsus subsistens, et personalem, seu substantialem quæ in alio, ut in subjecto, dicunt perfectionem habitum, quæ regulam, aut quid simile moveat existimo. Ergo scientiæ non sunt. Minor patet inductione, quia habitus operativi, ut habitus, aliquam ducunt suam rectitudinem ab objecto, ad quod ordinantur, et cum illo conveniunt in ratione mensurati et mensurantis; sed in talibus nulla intelligitur, nisi tota ad aliquem Deum, et aliquem divinum, et modo adæquabili dirigibilem ratio; neque ulla recta ratio, aut regula prorsus ad ista, aut saltem magis proprie recta, videtur, quæ recta dicatur, nisi quia ejus exactissima cum hac tota ratione, aut deviandi, aut mensuræ.

Sect. 2.

Exceptiones objectionis exceptivæ.

Multa ad exceptionem allatam ratione, aut regula, et doctrina objiciuntur, quibus objicitur mala ratio Dei per hypothesin, attributa perfectionis genera, quæ hunc esse in se progressus actus, aut honorabilis illustrans.

1ª est intellectus increati, quidquid cum illo, aut hunc divinum officium. 2ª est dignum, amabilem, et honorabilem dicta, quæ esse eiusdem aut dignum, amabile et honorabile denominant. 3ª est quæ ingressa, quam substantia, quæ vulgare theory rerum in Deum, aliquam in Christum ejus existentiam, vitæ, quam intelligibilis genera. 4ª est intellectus, in natura Dei, et in eius beatitudine increata, quæ unitatem illum vitæ et ejus Christi illustrans. 5ª est quæ, quæ hunc, aut proximus rationem videtur affinis a Richardo, et aliquo cum modo a Bonaventura. apud Vasq. d. q. 1 c. 2. 6ª est quidquid Dei quæ attributum hunc, aut minus exactum.

Non exceptiones illæ in primis rejiciuntur in genere, ut per se falsæ: quippe si irregulares in Deo excellentia existimandum, illæ quidquid regula, id error, aut falsum, manet exigentia in omne negativa ejus exceptionis, aut quæ sibi aliquam prorsus hypothesim positam subesse in Deo existentia, per ejus quæ esse vera. Et vero impossibilitas fundamentum existentiæ, et non ab ipsa debita, aut quæ alienissima esse a Deitate, et Esse. manet apud Bellarm. l. 3 c. 8. et 10 demonstratur, nulla saltem ratione ejusmodi, aut communiora propria ejus rectæ.

UVA.BHSC

Sed cùj ij qui in evangelium. Et nempe sanctitas: in primis q̃ ut plurimum in viris ꝑfectis ꝑ ordinem ad hanc homines. Ad nos in religione, vitæ Lra non sanctitate ꝑfectis, ad ut persona sancta, quamvis ibi unius esse, ipsum ex ꝑfectis, nec minus diligere esse nec regere, et honore operationibus honestis, ut decet: adeo quidq; ut quamvis humanæ nimis sanctam Dei, adeo Deo, qui sanctus ē adhuc sanctæ amantes, et nos modo sanctificantes ad hanc sanctæ, ut, et Christus sanctificavit nempe ipse cùj significare, tenere cùj regere, gubernare, felicemq; cùj Patre procurare. Regula a regendo ex ꝑfectis hypothesim cùj, loquitur de ipsis esse, qui gravibus curis ꝑfectis humanis valeat pro illustrandis regionibus.

Deinde q̃ cùj ij generationis, subj inserve cùj physicæ sanctificare curarum, sanctificus adhuc cùj gravissimus hyp. tyrannis, ut nulla fundæ exceptione, sed potius cùj inseparabiles, ut habeat sit humanæ Deo, nisi ab ipso sanctificari generandis, ut subsit: ut opinio explicat D Chr. Lr 1. cùj sale mixtus Deo ꝑficiari, sanctificari Baptismi Baptismi esse mundi Dei ante cùj, illustrari summo cùj dono, collocari in supremo ingenuitatis gradu: recreari debeat, expurgari ab omni, et regulari donorum cùj debitis collatis; cùj in summa ꝑfectæ ad magna eminia, nec eminia dignius, quæ ea sanctus publicè: cùj cùj dignius, nobis ij ꝑ sanctus. Et ipsi ij sanctificati, cùj ab incarceri perfectibus dignius et exigua, ipsi exigi. tamen ad publicè ij, tamen ꝑficiat.

Quare ipse Magnus Mar. qui regulis illis adhuc ingenuitatis ab ꝑfectis cùj, sanctus Deus Divinæ sui et primus, et pius insolubilis inter explorum mentis. ipse quod Bellarm. quidem parte veritatis doctrinæ amantis et regulatis attulerat lib. 3. de Christo c. 9 catholica, ij antea lib. 1. c. 6 respondeo; quod et ipse explicat eximij et singulis sanctificus Christus, ij ipse magis. Vidgor quod unius hyp.

Tandq; adjungimus. Personalem Verbi physicam sanctificare humanæ quod: q. illa et dicta. Deinde ꝑ sanctis, sed sanctus: et Deus, qui mirabiliter mundi ex, ꝑ ij sanctus, qui sanctificavit dii. Quæ quidem sanctus ꝑficiens, et unus (quod sanctæ) ꝑ dignius unibus Deinde et nos sanctus Deo, dum nos Deus Deus imitatores, et amen, cùj in sanctus. Et sanctus sanctus Deo, et ꝑ nobis personalis, sua personalis nobis hic Dei, in cùj ꝑ sanctus Hunc quidem humanæ et tus unius, ab ipso intime genus, et substantiæ, ac

UVA.BHSC

phya nobiscum, arg⁹ imaginarium deitas, et Deus incarn⁹, ac progn⁹.

Ad 2 excipiunt similiter respondemus eas res vere denominatas ingeniis in claris in ipsa veritate hyp⁸. arg⁹ in aliqua regula ei similes, et aremus negare, aut dubitare: deinde morale, arg⁹ ex vera esse n⁹ indigemus vivere, vt pares in dignitate et honore religiosi, ac imaginij: deinq⁹ procuramus sage n⁹ alia, id audire, vt inde videtur civitas Chri, et alij sanctij sus. Aliter a. res se habet in alijs professibus, vnig generis, et ijs specialiter gaudet in diuinis ingenijs habitus, et inmediatus quo Chri humi n⁹ iam coarctat.

Ad 3 respondemus speciem ingenij ac explicij huius n⁹ percipiendae ex regula excellentij: loquimur de illa ex solo Chri: aam. speciali influxu ab eo nobis collato provenientibus.

Ad 4 similiter respondemus de visionis intuitiua essentia beatifica: n⁹ dn⁹ illa visio n⁹ bona alias; sed q⁹ alij si n⁹ impossibiliter ea assumpta Mysticæ exponunt, aeonis ordinem ei attribuit, vt Hugonem de S. Victore, Rigardum et Neapoli, nec⁹ recentes, et clarius a Bona spei, aeonis ingressum, ipsa per deum Chri, id de sibi boni ordinē, ne sibi quidquid peculiare de Chro ineffabiliter percipi dicunt. Ex in Assumptu illg a cunctis Mysticæ exponunt Aegidius, et Jacob. Eremitæ de appellant. Qui in Religiosis, vt n⁹ veritatis gaudium, soli aiā Chri eg⁹ beatifica intuitiua tribuunt vbi gloriatur, et mouet regulg ad obedientiam; nunq⁹ ex eo damnum, vbi cum ea fruitione gaudium gustant. Reliqui in hac exigua mortalitate illg tantum accessum libertatis, vt ijs n⁹ affert magnum detrimentum.

Ad 5. respondemus ex parte intellectus, theologiæ esse in Mysticis artificum. Sed ex illa Dionysius per formas cunctis n⁹ ac regulam legis: quibus dicunt humanis nominibus impropriis, seu per modum indistinctionis, quibus de dicunt similibus humi n⁹ ig vrpsa. et altissima eius, augustorum, et magnorum gradu. Quis patris in cognitionibus accessibilem ad intelligendum: quo videbatur manetur pertinacia ad Deum phyca digna est, vt pro ad exequi, et ignorare ea, quæ sunt vbi: hyp⁸ dicunt quanq⁹ animus ignorantij ad ea, maxime regionalia, cunctis cunctis, quanq⁹ phyca inhibitæ est vt rebus ignotis D. Ben. d. 81. a. 2. Quo origines in sua Chri: inventionis ignorantiam appellat, et arg⁹, ex inferiori, argumentum Simplo Deiparæ nec⁹ omnia nescit, et alia cunctis.

Ad 6 respondemus illg exinde esse in quinque nobis in principiis, rationibus, et habitudinibus ordinis illg omnino et vniuersis gradus. et prius: et abinde plus Cajetan. Quia cum nulla exponit exegesis. Prudentiæ ipsi illius cunctis quoniam inhibitæ exhibeantur in mutuis ad illud: q⁹ quod

UVA.BHSC

illos q. 27 art. 2. excidu in vno aere perire, & ruppario ꝙ parebat dicebat: cum ꝙ perire deby perfectibꝫ ꝑ nra peccata meritabꝫ, vt magia, videat ex hac Theol. ars fidei dogmata abnegare, & deyfica vera ergo fidem.

Disputo 9

An Incarnatio fuit necessaria ad redimendum genus humanum ꝙ infinitatem peccati mortalis?

Siue an actus in ratione offensæ sit infinitus simpliciter?

Affirmat Magister Caiet. q. 1. art. 2. et ꝯ nobiꝫ Fratres Conin. Ferr. Hur. Martinon; et cui assentitur Bernal. Negant vero Alenſ. et Scot. et Nomin. cuius adiungunt ꝓ partibus, vt Palud. vnus Medin. Magister Soto Cabrer. et aliqui moderni. Quibus sentio non sine ratione adhærendum ex D. Tho. 1. 2. q. 87. Valent. q. 1. pu. 4. q. 3. Vazq. d. 2. c. 2. Lug. d. 2 s. 3. et cæteris fere omnibus. Nemote n. D. Tha in cuius D. Bonauent. Ribad. 3 p. 2. an quando infinitas cuiusuis peccati, et cuiusuis D. quæ de actibus sine vllo quidem infinitate inuenitur: et cui non licet vere offendi grauius, vt nulla vnquam possibilis satisfactio, q. darem infinitas obiecti, adimpleri q. et quando vnquam vniuersim loquendo antiquitus, vt dicitur ex vigilia debet grauissima; et non nominat quatione, et nihil, & nisi obiecti, et per obiecti scripture. Non c. sanctus Dei humani sit tam clara generatione, et naturæ Deitatem.

Sect. 1.

Præmittitur multiplicem posse esse simpliciter infinitam.

Hoc adhibito supponi videbatur, nā D. Bernal vt singulis delendum infinitis offensa, malitia quæque ex infinito magni ingenij viribꝫ persuadere conatur. Ora. malitia ipsa actus prohibiti opponitur ꝙ legi Theol. siue necessarii obedientiæ, vbi illi grauiter Deo displicet. quisque actus ipsorum tu ꝙ Theol. & de hac c. malitia loquimur) prout dissimiliter prohiberi, ne Deo perillis possit gaudere.

Offensa dicit ipsa actus malitiosa moralis, sua inimicitia cum Deo, qua digna offensione, sui indignatione quasi ipsius Dei: ergo ꝙ offensa ꝺ digni tas dissolutionis amicitiæ diuinæ, ergo ꝙ inimicitia cum habenda. Cui malitiꝫ ꝙ offensa ex demonio, seu malo nomine, abnegatio, vel negatio: et ingratitudo malitiꝫ

UVA.BHSC

radicaliter significat diuinitus, cuiquo alteri, vt diuinitus aliqua; dicitur adiungere alicui significat maiori proximitate se alteri vnire et coniungere deinde ad infinitum. Nil mandare, quicquam velle iungere, vel iunctum esse, significat quidem malo, quidquam gerere, et operam vel studium apponere, denominat infinitum studium, diligentiam et cura quasi operatione, ira, et alia diuina, ac infinitum operam adhibere.

Congruum vero hoc, et consimile alteri malo adhuc magis diligentiae et diligentiae personae offensae rebus, circumstantiis, quam cuique diligentiae et primae personae operari alicui bono, diuinum ministrum et diligenti denominari, et ideo et alteri quidquam quod ad bonitatem vel alicui, et diligentiae inuitum, quam ad bonitatem vel alicui, et diligentiae inuitum, ignorantiae diligentiae, vel ministrum primae, vel iuste et amori diuini, et aliquo eius infinito, vt Christo, qui primae magis diligentiae diligentiae: in quo alteri malo, quidquam, inuita voluntate, et in eiusmodi malitia, laudis ornatu inditum, diuinitus fiunt ac opponitur, et alter aliquibus rebus infinitum, aut maior gradu nominatur aliquo Deo, vt in alium hoc indignandi inimicitiae et ira sui Hungariae.

Ergo malitia quam eius grauis / debet. Cognitum / quam eius / minus offensae rebus, alicui rebus, alicui rebus diligentiae reliquum Comet. d. q dicit. arbitrio et ipsa pt. Sic malum, quo bonum, quo primum. At bonum quibus primae pec cum iure suum, nempe reliquis opposita quae charitas, et alia dona. Quae ipsa in rem malum et finitum.

Verum tamen ipsa Magnum Cuiusmodi. Sic i. e. maior et primi inuita, magnae falsa: aliquid malum cum eo bonis ablati, aut impeditis, rebus eos male indulti crescere diligentiam. Cui dolor minus malum, quo gaudium gaudij, cui adulatus dominus gaudij quo primum, et vnus primus eius finis: cui culpa gaudium malum maior quo originali in potestate peccatum originatum, et vnus primus ei, et eius rebus male operatum, quo gloriam. Malitia quae odij remissi aduersus Deus. Et pari gratia primae aut semper, aut spe Gloriae quia quo primum Deus amare / eius rebus amori quae Deus: et ordinem mentis odij remissi, quia in eius odium nec mente in suum gratiam dei. Cui ei malitia et maiora gaudium mala indulti et quo maior, cum primum bonis. Nam quo diuersis bonis, quibus malitia primae memorandae cum alteri.

Minus graue et falsa ipsa quae malitia gaudij et ora primae pone ei fine bona, ei vita rebus, quae et gloriae, eo quo digne, ac meritum impedire valet ipsa quae primae

UVA.BHSC

37
108

oquin ig singuer; riguidg sing addirg sing sair main, seur vo infig infig; vt val
gnib⁹ minorg chi, nun ⁹ seurg dignime infirg exemplo ygno bai gore.
Nec alior infig dicunni gore ab ea, gd in ordine sig minori ē, et n. infig: vt
hoc ygra dia bina, et vinc B mare ocrebat ig nisc.

Oquam ⁹ R Bernat. p exemplu, quib⁹ infig gerfa⁹ mine, &
mine cuncidem. Et magnig⁹ dim relat infimig⁹ minori ⁹ fratiu perfecte cig
inconvine, gug dim ea. Et dimma infra ea. a quibus relat: ann ygo nobili
⁹, magi e. gar ea bac. Et personali Dei subsistea ygla, / antifica g⁹ Rumb Chi in
fine, glam in plurim, et unifiam ene subsistea Dei abum, vt pore perfectior. g⁹
dicat in ter Deg et Deg infim ⁹, et cig inter Deg, et Deg, Rel in minore ⁹, vt pore
plures bonitatu de Deo g annigatu.

Nec ⁹ exemplu mihi videat ig mora ne g⁹ relat dim ⁹ realiter agit,
imo cuig ig divinitus ita ne g⁹ dicere inordinatu nullg penig infig competere alicui
realiter inferiori, nihil in illo exemplo leg⁹ hendum. Rumor, ii illang dicitur fratri
Cogni plures relat, ea ⁹ sunt in diuerso genere: ine g⁹ igra impare, dum ⁹
relat, et relat, que in cuig genere unum reminder, pare omnino sine. Nec e. du
chu, ciliu et gfeii, Cingentesi ribu subdiuus genus exhumidi ingliz
primum nig omu.

Et cingreg quint: quinge dimma in bar. Cinfim realat, ig qu
⁹ inorion augig nu magi, nu malebrat; g⁹ dia offendat pare infig offen
dg, vt per nullg alig ingeruning magi, aut grauiu offendi pam: et in cuang
malig, et per alig magi ig ⁹ gd trari. Dicnda dimma per se relat ad augm
cum magi, nu perfectiu existentia gug pterng, ⁹ inconuine: g⁹ cuig malo dam
nat existentia magi offendibi per se gerat, gug pterng.

Et reignat: ng g⁹ imp. vt dam minorius in alig genere: ng ⁹ ii
gne g⁹ subsistea adma Et inve dicatur maior, fortis ⁹ maior ⁹ hom: eg in
conuine magi existere, siquidg ⁹ dam in minu, et efficacius ad beandog
et Desiderig B. cui ada dona: quigne subsistea personalis ⁹ ad agen
dig nus pro oibus donis possibilibus in homine ag in maiore uen ⁹ pare: ii gne
Sma exemplu cah minorie cephat: mengre adagre dignu oibus dons
nagnis ⁹ ane summg, vt monig Chi: pea cig dagre agno pro oibus et
singulis possibilib⁹ seminia pea in oig ac. Rosa. gnon illius / mona dig
minore a personalitate dissumpta, ea est, g⁹ pater mis illa, seu Incar
nco filius ⁹ Mis Rig Deg, sine Deg in rade Romanis. quinsit Chus
Dnus minor, aut minus Deus, et ou minus, aut minor Deus, qug contra
dic.

UVA.BHSC

Ad 4 dicunt dicta Angeli, et Dei, et nomen pro exercitu dicatur, et promulgatur inter cæteros, seu spatia quasi mediare. Inter terram dicatur pro Dei ē infra, et extra pro Angelis; ergo in extra pro Dei vocat ē ceteris et extra pro Angelis minor, quæ hoc ē Angelus dicitur ordo perfectus, quibus Romanus. Inter. a. terram illa distantia ē numerus infra, ē numerus creatus infra, quibus Deus, et Angeli pro ē: ergo in distantia Angeli ē minor. ng ergo illud inter Deus et hoc, aliquas cæteras, quæ ignari y Angeli et diuina cæteras pro ē; ñ e. admittis, ergo hoc. distantia ñ re pensatur, ḡ infra numeri sed y aliquis pro ē ut maius, aut minus, dicus ora dicit D. Paul. 1 p. q. 7. a. 2.

Sed ẽ:

Peccatum infra offensa extra adeptæ offensa et malitia idonea.

Nempe malitia theol. ut talis ē simpliciter pra cog ens apud deum non nugens nihil: sed offensa nihil aliud nisi ē pretij ymaginis. Ergo offensa ē infra. Cum ē legitima, et idonea ex pluribus ex omnibus bonitati, et obsequij, cum meritis: sic. meritis nihil supra bonitatis esse, ñ proximius esse, ubi bonitas ē finita: et ideo in Christo nas meritis alicui bonitati addit, aqua ē cog ens in dignitate, ut actus realiter existens pares, sive infra meritis, imo ex immensis. Ultra. ḡ durum ē probanda, prodigus vita hic pig animus: persona offensa y meritis infra se ñ pote supra malitia reludere dignitas aliquis offensivis, tindignatis in alij: ergo in Maiestate Dei offensa ñ ē, ut inquiunt adversarij, dignificans ex alij infra offensa. unus adeptus ens infra et infra gradus de uno.

Sed ẽ. Prima ē. Nulla dignitas persone, quæ offenditur hic grius offensa nisi finita ex persona ē grave dignitas, ne offenditur: ng dignitas meritis ē applicata, non applicatur: hic magis influit, quæ in opinione aliquis si culpa grius fore: ne magis dignitas persone offensa magnificat malitia, quæ dignitas persone augmentat magnificentiam: dignitas ex hac ex persona ē applicata peccatis ē dignitas creaturæ: ergo ratio cognitionis malitia crescit infinitum simpliciter ex parte agentis applicatum, et maius dignitatis, imo infinitis pervenire hyperbolicum. dignitas Dei offensi ē applicata ne propria persona ē infra, sed applicatur, et proportionaliter per cognitionem quæ sibi ex natura Deus ē proximus, sed de

UVA.BHSC

Deu nobis amari, offendi, et ñ possumus, offendi: amare cognitq; ñ amabilis ex
hi, nisi ipse doceat, et obligat nobis amari. Cognitio ñ finita ipse, et finitus Deus
ñ potest nisi finitq; dilectio, et obligatio, nisi finitq; amabilitatis, et dignitatis in
alterq; diminuitq; et pari quadratq; dignitis, et amabilitatis hinc hinc, et obligatio, magis
et minus inveniri cognoscit, seu de nobis habiti.

Si Deum odio, et ñ cognitum magnificat offendi: sed quo veritas
offendi: i. e. iniqua, rebellia recta, violentia, et iniusta: et dignitatq; veritatis
tenq; illi: sed dignitas Dei offendi ñ recta infinite nisi offendi: sua et recta pa
ti, non dignitas recta: sed dignitas recta: Deus. in ea recta offendi et obtinet,
si exibita debiti amoris, et honoris dignitis: obtinuero Deus cognitus: benedictq; et dam
nato ñ vitis, et visionis primo, sed cognitio strata remotio; Deus a bonis obtinet,
et offendi, sed beando, sed damnado. Et ita spiritus ñ cognitus et ita cognita,
et recta ad quo magis, et minus ñ Deus, et regulis obsequij, et iniuria: digitis
cis ipse Deus, et ipse ubi et ipse mensura. Cap. in offendi nihil malitiosum
videtur ante iudicij, sed nisi offendi. nihil cognitis ad quo Deus offendi
recta, nihil ipse cognitis quasi recta, et prohibet ne male simus.

Et ñ maior offendi dignitas, digitis iracundi, et punitionis ei mi
dem: et in Deo ñ est iracundi, sed ex meritq; et proportionq; quia ipse cog
nitus ñ ab offendi: 2° Problemin. ñ q. aliquis Deus crudelis esse: ñ q malitia
possit in cognitionis. ñ esse cognitus: Deus 2° crudelis esse, et pene superiores, et
malitiosus esse ailli meritq; et obligationis, et augeri. ñ q 2° Deus esse ex
timus et ibi esse nobis, non q. ipse ad finit malos, detestabile, et digitis ira meritq;
et offendi, et ea cognitus, et ad illud meritq; quia Deus hominis diligi debita
bi: et ea cognitus esse, et dignitis ab offendi esse: ñ q. ideo Deus ñ est iracundi in
Deo purgatorij detestationis, et iracundia inclinatis ad offendi esse in ea
pite graui, q. et cognitis dignitas Dei infinita esse, ita ei esse proportionis
ad offendi: 2° ei debiti grauq; ñ est Deus iracundi in esse magis et magis crescit,
sed ex recta meritq; cognitis sine hac dignitis proportionis.

Et non esse vitia permissa probat: animos leo, et hominis
nisi ante ad offendi prudentes diligenti 2 dantis ad facilitate ipsius
offendi remissio, ñ q. admirandis eius dignitis. Sed nisi obtinuisse, ipsius
ignis ira Deus recta offendi, inventis minoq; magis dimissis: 2° ei
ingentis dis, et obtinuisse cognitis ante recta offendi, inventis minoq; et iuxta
nis dimissis. Ista e evidenter bona.

Notandum in primis ex Chio D. Luc. 18 in Decretis excludi de
finitum: Pater dimittit illi, i. e. remittit quia peccatum: tenebit magis opponi
tur D. Bern. exponit lib. de Bap. et Augus. dicentis ñ hic ipse qui Deus
creditorum magis recte peccatum, ad quem admissus et ipse mutuo ing,
reddidit ei ex eo libero remissionem Et paulo infra: Pater imputat ipse ei

UVA: BHSC

illis, et quos quærentes indulgentiæ ing Remedia requirer. q̃ nescis quid fuerint, ac si diuers. ea digni venia quo expellicia iuste. Firmat nunc eandq propog ing, pregnancy Bolsey q̃ in Lacry anima. dignioresq; ea venia, a nie exigentia, t frangere, quæ qui magna cupiditate, t exemplia labentes. Regnes multa. q̃ Bern. veritati victoria pote q̃ Palmer. tom 10 & 19.

Nun. quæ cuiq; sollicitudo. ng offerre q̃ in dignioq; ea me ving ire, ea remissionis. Ad eo Deum ac. imperfectos cognoscy, nec alia quæ ipsa sibi q̃ Apostolicy remissiq; reddit q̃ dignis ira, ea remissionis minor cupiditas. ag dicimus: diligenti prospecto curare pote t allegari ad Apostolicy remissiq; ri dignioresq; ea indignioresq; remissionis cadq; tranare q̃. Et quidq; in Apostolicy, et ab Apostolica remissionis origine offerre videt quærentibus, t magis ing dug mentes: Deus e. Gaudet nihil. Ita q̃ ipsa imperfecta cognitio ad remissionis allegang Pœnitentiæ, et simpliciter dicimus.

Sect. 3.

Rationis, et instar objectionis et responsionis.

Regnat Dei Bern. in dig tegiter nouiore thom. sinisterq; cognitio Maiestatis diuæ ñ pœnitentiæ tranq; instar. ab cuiq; infinitq; nisare in offerq; ng. In inferioribus ordinis cadq; cognitis actionis singulis tranq; superis vitam a Deo ordinq; superiorq; dirimunq; in offerq;. Quidq; solusq; ag obstabitq; singulis fere bonis sanguq; vrbq, et q̃ compq; dignitq; arguitq; ostiq; iudicis, et inuolucris adeuntq;: tanq; ipsa percipiat, et officiatur, et impune oportet.

In primis cadq; labore qui superiores dq; negare ordinis superioris cognitis nisi, qui pœnitentiq; q̃ Apostolicis, sine abiurate iuste ea cognitis sit superior, vi pote visionis infernis, vinculorq; et impedimentis superior: nulla cognitis in ordine ad Apostolicq; imminentis ordinis. Dicimus q̃ quæ ab eorum obstat cognitis ordinis inferioris, vi q̃ q̃ obstq; et vi ipsa inde aduersus eorum nostros offerre. Sic ing non absolutis ingenuis, et voluntis ordinis superioris viralitor, simulq; ea mortalis, vi non nisi pœnitentiæ bonæ mentis Dei; transfusio ordinis superioris in mentis ea vigore creat. Hanq; ita q̃ ipsa ita cognitis ad Dei in ordine ad malitq; ordinis Apostolicis et cognitis eo ordinis offerre nequeat.

Deinde, primis cognitionis indistinctis diuinis aduersq; quæ vi ea cognitis inferioris nisi ea insperandis superioris Dei ea finisq; et ea mentis cognitis ipsorum, nisi eam transpicuis finitatis. Exempla sunt agenda: cognitis inferioris nisi vi ipsa quæ finis ordinis nisi et ipsa malitis quæ nisi ea offerre nisi dirimunq; singulis quæ ab Deo et ea mentis, sit in ordinis superioris: nisi inde illius cognitis impedire pote transq; instar. in ordinis quæ mentis. Ipsa ei q̃ cognitis quæ bonis de Deo mentibus aut ea vobis et ordinis inferioris quæ dug mentq;, et dimidia transq; superioris a Deo in mentis ea, dimidia in transq; illis mentis impedit.

Rursus agendi ea ipsa dignitis, eaq; ipsa probatur. Dq; cui in ordinis superioris et vitam ordinis, et mal

[illegible] inighty, qui in ely sphera, & sphera, sub inferioribus generib⁹ aut speciebus in mare quemadmodum ista intra ens ipsa Res semper alias quibus ingenio ut gratia exemplo beatus visionis aut alia creatae visibus superiori, ab alijs ut beatus inventi bus regerere, & ingenerabiles: aut ergo ens & im alias diuinum genera, aut species existimare, sed in super anulla sua ely generi, & species visibus ut Deus exemplar summi Dei, qd non regra sua hoy, ordinem mysteria valet, sed ens anullo alio simply Christ visio, & non ingenuus pene valent excedere, aut excedere.

Et inferiorum ingenii impetuose & pare impedire, qua minus of fensa grauis sua Deus illam super sua diuina genera offensa arguat, & nulla notam mentis crimen, tanq amicitia diuulsa, et tanq pangmentum: nec nulla vera Dei cognitio & ordini superiori regra Dei non, et libertas ingenuus & striatus ingenii sua e. Dei cognitio, et & diuina, sed beatus Dei progenie, in quantus & diuina ne, impedit & finitus cognitio, neq culpa offensa grauis sit inuisibilis ab eligi stra igne Dei illatio ne, igne sua cognitio maior & maior circa singulas existentes pene ergo augeat: et ignorantia, & brutes, quamuis in ordine superiori, et ens ab alio, et ens ergo Deo, semper & diuisibile ab eius inuisibi, aut liberiori: qd & inferiorius inuisi tanq diuinum superiorius offensa, finitus & cognitio, infinitus simply offensa impedit.

Denique falso dicimus superiora Deo esse in ordine superiori, diuina ne sidereo, et finita, et ipsa esse superiora & ignorantes Deus e. qui sui infinitus, ens ordinis superiori, secundus & nisi de genericis ordinis superiorius sua sermo: quia Deus eius sunt, et diuinis, a nullis & nobis Deo diuinus. Superiorius e. ipsa, et ipsa agere vita, seu mixta ens infinite, propria nominate, id est ens ab eius procedit, et ipse Deus, et velut pars ab eis diuinas in ordine creato ergo illo infinito ens diuinus; et ens ens ab eius superiorius in ordine inferiorius esse, et mixtus pene ens exemplo ab eius sui, & diuinis Dei infiniti, ipse infinite & sed & simply qui, non ordini superiori: et nam visibus illius diuinis, et ab eius, nec & diuinis diuinis, & diuinis, ignis & superiorius, sed inferior, ab eius finalis per obiectus, et ab eius reflexionem gratia semper diuinitus, et ingenere inferiori & diuinus. Offensa a vita in ordine superiori nemine, & tantum digni Deo infinito, nemine immediata, quatenus ignoti: nulla e. offensa immediatus in offensa tantum.

Sect 4

Probatio &c: et an Deus sit subnon ordinis offensa.

2do & diuinis & probare & pene Dei ex his nonnulli ejus nobis mutari, ingeniare subijs: ens ejus in ens ens. Deus & finitus ab eis offensa

UVA.BHSC

de ingeniis rebus mirabilibus inuenire: nullus est mihi ingenio offensus inuidus.

Non inuenio diligentius illis rebus honorandis rationem. 1° quod Deus à magis & nobis offensa, quæ honori, quæ alicui mirabili (ei inuisa) negare cui in Deus: me vehementer irritabor erga Deum honor inferatur, infinita est. Vbi quo à gravi ratione, quod Deus exterius diuinus offensa ab offensa in nobis ipsis existente, in nobis honorem abhorrentem in nobis ipsis existente: et ut in se ipso hic Deum diligamus offensa, in nobis honorem displacentis.

2° quod probatum videtur hoc inquam, neminem Honorari in honorante, quod offensa & in offenso sedentem ab alienigena quod & ei inepte, quia gloriæ Arbis, quia lib. 2 Etic. eg honor, in honorando magis est, quia in honorato: diabar, ideo 2do Deum in alienigena diffama prohibere, & ei profecto vehementer quia ideo honori affectionis minus excludit, & ipse & alio honorem superficiale, & exterius honorem, ingenio ne ipsi genio, quia supponit vera felicitas, nunquam haberi vehementer quia ipsa: offensa & ei & alio offendi magis Deum, dignitatis auctorem, adspicientem: et ei inimicabile honoris: ne quæ est & vitia, non imputabilis, nonne gravis infelicitas dolorum.

3° ei ipsi offensa hoc illatum dicitur metaphorice est in offenso, nunquid ei debet quæ Deus infertur. Ideo et mirabilem dicitur illa est in offenso, & inimicabilem vindicta hoc offensi dare, ac ipsius aliquam inimicabilem illustrat. infert nihil aliquid ulli significandis, & privatus gaudij de homo Beandis ipsi dari, alienissimi & mihi civitatis, & mali, & pauci sine vitiis honoribus perire solet. Ut ipse Deus nullum hoc cultum & honoris sui primarij gaudij alicui ex honori divini & alienigenæ ipsum & percara non curam quod in nullo ipsi inimicabilem & ipsi offensa memorabilem ipsi esse in Deus. Vnde longe verisimile dicitur Deus nobis ipsi alicui, quod offensa ideo significatum nullo tempore & alicui mihi esse in ipso Deo, illud & ipsi probabili & verum gaudium infinitum dicitur.

Deus vendicare in primis omnibus est illi nobili offensa metaphori & appellare, ut inde quod debitum infinita salutem. hoc & ipsi offensa & in offenso, ei honor & in honorato, ut alienigena hoc quare ex Deo & ipsi gaudio infinito honorante, alio quin omni honor, quia Christo Deus offensi non infinitus fuerit, et ei quia quo amicus mihi honorem esse infinito, ei quia non minus infinite excedat vel, nec ipsi & digne hoc ipsi me. hoc & ei quia locus dicitur est in offenso, ut ei honor in honorando: et non ipsa Deus offenso ipsi offensa locus infinitus

Vnde ut honor notari dicitur est in honorante, & ut dicimus redponi est in honorato: ita offensa dicitur & in offenso, dicimus ut theologi mihi offendere ut honor dicitur Deus & inimicus, sed non ab ipso honoratus: in offensa

UVA.BHSC

2 Dny affery, vel offendatur mens, omnibus.

Sect. 5.

Objectio 3, et an affere nos ablare religione Deum, seu aliquid infinitum?

Sed ad 3 rationes rationabiliores Dny nostri, nec nobis affere nos ipsi nostri ore ipsorum mendacio, et vanas rationes ipsorum, aliud infinitum cogitare nos ipsimus, nunquam nobis ultimistus, qui infinitus Deus, et diuitor nos ablare per affere proprium rationes ipsorum: ipse enim nobis Deus primary ultimistus, qui nobis collocat nos in Ecclesia, hinc ipso, finalis beatitudo, et ipse Dny nostri. Ergo qui 2 nos ipsos affere Deo infinito perfectionibus primis nobis. Neque igitur 2 nos affere simpliciter infinitum, pro eo nos ablare infinitibus, et causarum infinitimali: Non e pote esse. Et nos nostri nos minor, quia cum ea adequa.

Vere non hic cogitas proprie rigida, et hyperbolica, quia nobis, et nos ipsos nostri merchan 2 q. pars, et Remedio nos, q. 2 Nobis cogitare a Deo primary, seu nos ultimistus in actu. Ad rationes 2 augeri: ng q. aliquin sit pejus pars finem, et pote odio Dei, seu dira perfectionis in voluntate, imo nisi maius finem quia odio, aliquin quidem nobis aliquando, quia malitia: ng q. 2 si nos Deum 2 nobis, et Deus sit ultimus finis nos: aliquin si nos nos ultimi actus, et in si 2 eo cognitio Dei ut ultimistus, quia nobis essent bonis nos Eterinus. ng q. g. do cog, et 2 Deus cognoscimus 2 nollemus a Deo nos primi nobis, sed bn cognitio: et similiter de nobis nos Deo ad aliquid summe, 2 qd si nollemus aliquo nos 2 pri: et nec cog. do nos, nec aliquid ipsi produce: ng dicit q. aliquando nos nollemus nec Deum cognoscimus nos ultimistus et in nollemus aliquo eq nobis quia nos nollemus in tenebras.

Ad 3 dicit Deus, nos esse ultimistus et finis: quia finis in natus et nobilis summa amabilis, dignus amari, et bonus: et nostra [illegible] nos esse Deus esse finem, quia ea 2 amabilis finalitatis, et finis existimus. Nihil igitur asserunt ablare ejus affere.

Et ejus si peccary mortale nec affere dedecendi in Deo nos ultimistus nos se nec esse nos, et nihil odio nos Deus 2 qd ea sese offere infinitum. Ex primis q. aliquin nobis opposita inveniendi retinere, et affere Deo infinito ultimistus perfectionibus nec alio quia dilectio nos, ejus est in libello nostri, et meritis, et pote 2 infinito bonis primis et tu, nisi in infinita bona

UVA.BHSC

semper, et damnabiliter in malo obstinata diuersum aduersus. Deinde q̃ ab charitate alterius pariter cum infirmitate, vt pote Deus ac bonum infinitum, et eius filium, siue per gratiam, siue per unitam amorem amari.

Prius, si Deus esset summa detestabilis, et sibi illa detestanda esse infinita offensa. Sed imaginando offensam esse, vere ens ostenditur dari. Ergo reatus Dei detestandi existit infinita offensa.

Sed obstat. ng argumentum ad petitionem principii infinitum, nisi in super infinitum in opposito obstare. Veritatis probatur. 2° maior argumenti propositio implicat in se: Deus e. ē ob partes, aliquem ens dividendum. 3° ad propositionem veritatis scilicet de ingenio ē, vt pote objecta, diuinum detestabile, ens quia nihil existens, ingenium. 4° ad propositionis falsum ē: quippe offensa reputatis esse infinita, si persona, quae offenditur, ē infinita, ob cuius ē culpam peccatum detestabile.

Minor quoq; propositionis falsum ē, si de offensa sum existente, sed negatio ē consequens: etenim q̃ Deus sit detestabilis, ens infinitum erubescibile, ens iniquum ē ens nihil, et malum infinitum minus ē, quia Deus detestatus ē offensa infinita. Veritas quia propter objecta mentem diuinam infinitum ingenium ens sum, vt ingeniosum.

Dicit ens ex D. Anselmo de gratia. peccatum existit Christi infinitum malum, ab agentibus, nempe detestabile, vita corporalis Christi, quae obiectum ng ex Verbo filii esse infinitum. Ergo illud ingenium ho infinitum, ab ordinis, et ens superiorius, quae excedebat ens alia peccata esse damnata.

Sed obstat. q̃ ens opposita amor proximi Christi esse ordinis infinitum: q̃ d ē videtur; maior est e. amor Christi. 2° q̃ penam illud non excedit diligens ingenium malum, pariter ē odij Dei. non ingenium pena, et damnati: ng q̃ d ē penam ingenium pena, ē finitum ens pena damnati finitum: ng a illud. Secundo penam, et meritum ens pena pecuniae, ab ingenium ser simpliciter infinitum ens ingenium ens ordinis: pena ens finitum aequalis, et excedit per alia peccata mortalia multiplicata, et multiplicata ens grandis pena damnati ex gr. quae meritum unius finitis. Indignitas ingenium Dei illatum ens ordinis publicum, et culpabilitas, maius ē. damnum pena unius hypothetica de mundi, q̃ d quidq; Deus arbitrio humano potentia pulsare, et vel prohibere

Sect 6.

Obiectio q. vbi an ingenium peccati
sit eius objectum proprietas?

UVA.BHSC

Quæritur, ingnitus, seu physice, seu moraliter excludat ogni merito finito, negni
ꝺ vel infin. : sed grave morale offese grauis sua Dignitate excludat ogni merito finito, nemgeng
pure creat satisfacg : eximia satisfactio ogni è quæ adæquate omnem offensæ dignitatem
ꝺ ꝺ vincit, quæ sine satisfactio ogni: ꝺ grave offensa grauis infinita.

Conf. Deus pote exigere plures ofiones satisfactiones in creatura finita pro
uno eorꝺ si ꝺ offensa infinita diuina, si dignitas infinitæ personæ; ergo si dignitas infinita
infinitꝺ: maior ꝺ iustitia creata sint, et vera pœna.

Hæ in ꝺ solemnes, et impugnatas affectiones: i: e insuperabilibus, seu insuperan-
rabilibus illa nꝺ progressus, hujusmodi infinita: pro illa e sufficiungentes ingressus
satisfactionis finis qui infinitꝺ ꝺ subsit: ꝺ adhuc nꝺ summa dignitas inuenti, summi ingeni
inuentionisque, aut culpæ summe punibilis.

Ad ꝺ satisfactꝺ nꝺ esse offensa et pœna, ꝺ nec sua substantia eximiæ, et
quæ ꝺ est infinita, seu substantia sua probabilis, ꝺ proinde infinitæ vi substantiæ, et quantitatis.
Primus: Quia nova quælibet excitata, nunquam dura, et stabilis, et probanquam nꝺ infinita. Nec pœna infinita, aut grave malum infinitis depelli pote creatura. Nisi quæ
ꝺ finitis, quæ sunt finita nꝺ, nullo merito finitis spernabile dicitur. Nisi gloria creatis
meritis, et gratis simpliciter infinitis mercede, et dignæ creatis nꝺ. Nec creatura non, quæ
non dignitas per offensæ dignitatem non adæquans simpliciter infinita destruere. Nisi an-
ge Dei malus, quæ ordinis ingressus nꝺ pergens ꝺ, et mercedis, quæ ordinis ingressus
suus operantis nꝺ.

Sed nec satisfactio creatis inuolui infinitæ, imo nec separatæ potest, ge peccatum ageat
in terminis damnati: nec exigi pote. Deus in eam duratur: ng durare creatus nꝺ, durare offen-
re, et punitus, et punitus, ergo in malitia ige cum creatis nꝺ exigendi, cum in modo
infligendi.

Obiect. 7.

Obiectio 8, et quare potius mortem Christi, quam
offensam nostram infinitam dicimus?

Satisfactio inquies, Christi, cuius bonitas, seu vis meritoria nꝺ infinita,
ꝺ procedit ignorantia infinite digna satisfactionis et meritorum. Sed gratia gratum
et offensa infinitæ personæ, infinite digna. Ergo nꝺ infinita ex offensa.

Resp. ex Rec celebri maxima Christ capitis sui augustissimi, et integerrimi.
Dignitas Christi magnificat infinita eius obsequia, seruitia ꝺ dignitas Dei
offensi nꝺ magnificat infinita eius offensa. Probatio 8 multis modis.
Primus ideo Christ refertur in una opera eg infinita, ꝺ ig antea erat infinita

UVA.BHSC

dignos q̃ sit bonis independenter erig ameritis. Ar bonos gratiam meritis nisi misericordia dona erat. Ante operas nunq̃ dilectabilis infra. Imo nec finire, sed dignus sit malo: q̃ erig no, quod in finis permanet in meritis Chi, ex dignitudine in offensis nris.

2o ideo bene operas Chi in cruciatu q̃ adhuc infinitas ex infinita operantis dignitate, q̃ hac applicantur infra, et minimo modo permixtis hypostatica q̃ physice humanis. Et inde pro ea Chi operasibi meritor, sed infra Dei offensi digna q̃ applicatur pacatori infra unione, et remanendo ante operas q̃ finis nunq̃: et nisi applicatus per sig cognitis: 3o nō applicatur infra erig inordinate operatis nis q̃. 3o.

3o ideo infra Chi merenti digna supra finis bonitatis gratis, ali bus operatis nobis infinitis, et extrinsecis bonitatis, sed dignitatis meritis, q̃ nō ibo nitas, et dignitas beatis q̃ libera ipsi pio merenti, seu creato; sapere libere ero li Deo, sine erig Deo gratis suis augere libere bonitatis, sed dignitatis, ut parti in meritis nis qua pro dilig amicitia partiter minuat, et crescunt. Ar ois malitia erig offensa, et meritoria ē bn libera nobis amotibus adagre libera ē: q̃ique Deus q̃ pōt adhuc, et propagatur malos finis; nec nō simus malē, et intolerabiles nisi q̃ libere volumus, et simus boni, et amabiles q̃ erig Dominus. Ergo Bendigno.

4o q̃ meritis realiter in lege dignitatis abominabilis erat li, et libera adhuc pōt ingratitudo evacuare, ut Mat in nobis, et Chi meritis. Ar de meritis, et offensa nō dignitatis realiter amabilis evadit, et libera adhuc ut Mat ig no i.e. ig ex p ambitu, et moralis malitia, exfinita sic vocabigne ei ig: q̃. Et quidq̃ dicitur nisi finitas finitas inter malitias, et offensas infinitas nō pōt ut malitia finis, offendi infinita: nullius e evacuativa logica, nec realitas identitas propriae infinitas.

Denique, ideo meritis Chi infinitis, q̃ remuneramur illius finis cognitis: et ideo nō remunerantur q̃ meritis pendet ex cognitis arbitrii, et dignitatis merenti, ut patet in nobis, sicut nō offensa ex cognitis offensi: nec ipse Chus pro se infinite dignus ē q̃ cognoscitur ne cognitis et gaudens meritis, sed ante dignus erat: Deus nō ex se digna, ne offenderet, nisi q̃ cognoscitur a rationabili, et ideo qui cuncta et ante Chi nō existentia, et mutantia infra, sic ordinatis ingenii, imo nec realiter: sicut nō qui cuncta et offendere Dei infinite, offendit realiter Deus, et inordinatis ingenii q̃ est.

Dixi. 10.

UVA.BHSC

An peccatum mortale pariter cum finita offensa, et infinitum

An peccatum mortale, cum infinita offensa, et finitum

quoniam?

Quod in hac scibili disp. agemus. 1° probabimus infinitam meritorie pe
nam, quae debetur ob multas mortales infinitae offensae: ex Mythol. ex divini
ne de vindicta in fines Legis. 2° ex solidos mortalium, gemitus, et suppli-cia eorum
cum illa infinitam.

SCHOL.

Argumenta infinitas hominum exponendorum, et impugnandas.

Haec igitur infinitas Ptor ex fere modernorum, et aliis, qui inter. l.
prosc. allegabantur, affirmant ergo nulli quicumque finiti negotii,
ut Amicus, et Parvicus, et aliqui ex modernis. ex probabile cum
cum Magno Suar. l. 7. 13 disput. n. 11. et P. Aldan. l. 4 de Incarn. 18:
gumis opponi probabiliter arbitrantur. Contra infinitas medicorum pugna
nat vera P. Arriag. disp. 4 sect. 3 num. 4 num. 8 Vasq. 1. 2. disp. 90. c. 2. pugnat a.
illius infinitas magna ratio.

1°. nullus est dolor finitus qui dimittat finitas originales, quae debito
more durarent, quamquam prudenter diligeret magnos dolores, cum tales pecuniae
infamiae non deberent permanere. Ergo dolor non finitus durat, qui minima
ex digne mereretur, quamvis innocentia quamquam illi gignerit, et Mortis
ens gravissimae.

Haec probatio primum militat contra eos, qui dicunt omnia opera
operata, seu originalia pariter, et in gloria aeternum durare infinitam, quia
necessario pecuniam, qui dimittat, quae debetur finitas originales, non
ex digne gloria aeternae durat. Quamvis dicamus illud argumentum valere contra
aeternum debere: non tamen efficere quamdiu damnati pecuniam infamiae
mali infinitam, exigi posse ab illis dignitatis. Quia dignitatis non mensuratur
ex ingenio quod venia ipsius longae, infinitae, brevissimae, imaginariae
ex libertate operis, sed ex gradibus gravitatis, et malitiae. Ingenium pecuniae
ni et dimittendi, et non dimittendi, et pia, et malignitatis et magnitudinis
ing.

Ex argumentis explicandis infinitas. Quamvis omnia Dei offensa maneat ut dolo
ris, qui per aeternitatem durant, et maximae gravitatis sunt dimittendae in aeternitatem, tamen
ipsa longa exulipere obligantur ob eam ut indulgentia minor quippe ex pecuniae, quae aeter
na indicatur: ergo infinita, et infinitae finitae. Mortis gravitatis offensa infinitas dolorum
intensa infinitas et aeternitas pecuniae.

UVA.BHSC

Adiuuau molesty, et fallay iramodi calculazy annendionem, et eig aduersi exemplo gra, et meritum, q̃d inde digny q̃ plus pena, ñ diminuit expensis diuersis collatis, et in vny, t plures resultaret à. 2 q̃ ñ. Deus anticipare colligens aliquas pene gradus, teneremur postea aliq̃do diminuire et illiqua meritis illi dny ñ debite: ab iquin ig in casu extraordinario, seu ab deus ñ prouidea expedire et indebita, t inuitat ofiat, ig illi mergig in debit q̃ meritis solutis, t operazy facere.

Accedit alia exima doctrina fautissima, qua illy excusy ab tg in pony dampni diuini explicat: nempe ea pena subiatur, q̃ peccatum ut pena est cognita / ac finderentur diuina / t pnya, t inde aliter peccatum ñ in diuisibile, et crabitur vera: ac g̃ in pena tpore post culpa futura, negatur anticipari, t q̃ nulla ẽ futura, sidoi, et rumpere et crabitur pena, t q̃ ea, qd futura ẽ in ordine ad culpam ẽ ñ futura, ac g̃ in anticipari ñ pot.

Tandy eig propanis ceruus diuinus rebus mali q̃ ñ tre ampnit diuinig / cruciatis ñ intendatur per grabilem, sed diuinitus immediatus, siue realiter mitis. Quia pena, quam pena ceruus cerebri, et cerebri inferni gi pena, ñ pea arguitur diuersitas infinitas: illa pena ẽ ordinis infiniti ad dny d ammi pena, sine cuius g̃ infinitate mensy pene infinity / debitore ẽ q̃ etc.

Sy arguy quando peccatum et obiectum propanis ex obiecti. Maior ẽ pena regit vnum mortale, qua g̃ diu pot infinitis diuersis obiectis: ẽ peccatum mortale in superiore ordine regulatum ad obiectum. Et infinita obiecta sunt digna g̃ ea pena, et infinita: g̃ vny peccatum mortale digny ẽ pena, q̃ infinita pena.

Vny hic diuinus fault culpa peccatum ẽ augmentum ad ois obiectum ñ, h̃ mercatum infinitum. Ly g̃ x̃ cognitum obiectum vny ng g̃ diminuit, aut valy in gry: mercatum infinitum, et diminuit vny peccatum: ẽ a. gla ẽ quæ plura ad ois, et cui: ad pecuniosum ẽ q̃ ad alia quæ. Ly g̃ obiectum ñ ñ mercatum adiuuat, et diminuit indigen sensui indebiti diuini g̃ly, t finaly perficiunt: peccatum ẽ mensum in pony, et infinitum adiuuat diminuit in indigen in debita indigen.

Ly arguy obiectum peccati mortalis ẽ mortale quanto, infinita culpa minus mortale, quia vny mortale, et ñ mensum infinitum quanto gradus. Cateny hic cruciatus diuinus ideo infinitus, ñ infinita pena, t diuinus genere infinita, et longe intensa, quia ẽ mensum pena: hoc ẽ Deus in ammo priuat ingressu ñ infinitum, sed ille, qui in gradu liter infinito per diem Dei priuatus, et quia ñ vt amicus, sed vt cadaver pereunt: et quia ẽ cui dura illa apud damnatos diuina misericordia ñ ultimis, quia alia quæ pena mensi mea.

Sed. L

Non multa subiungam exempla opponentium et respondentium.

1m est de gula primo. 2o capitulis quibusdam quae videntur dicta reprehendere ante
oculos. 3o inducit scriptura, quae nulla maiora, quae maiora grauiora exponit, et quae maiora
gulae laudi impedimenta, poenae quoque nonnulli enigmatice significata. 4o expellit, in gulae laudem
duci: 5o primo, longaeuis miseriis plures. 6o pauperis inhibet, qui vota irrecuperi
erroris malo quaedam, et vitiosae retinere. 7o reprehensionem purgat laudis inferendae ma
lo scripturae, quae exposita proponitur: id nihil reprehensi excedit definitae responsionis
gratiae laudem malorum finiens.

2m est dicti exempli, et argumenti ratio, et adgressionis causa. 1o 2o nulli
gulae primo reprehensi diuinae peccatis mortis salutaribus, sed illa, quae proxime obiu
ta aurium, peccatis inhaerentia. 3o tacita laetitia sua laudis boni; adiungit peccatis grau
ioribus enigmatice significata. 4o nullo laudato, et gloria digno, quidquid adpetendum
opponitur. 5o et primus diuitis 2 inhumana plus quam malitiae, et secundi gulo
si temperantiae, sine secundo pauperis 3 habitus, et innocuae paenae, sine vi et error
ne vitae recordi, et affligendi parcitatis, et abstinentiae finitae.

6o et eorum temperantiae non inducitur recipiendi ingenium, et mali
tiae quaerendi, sed ingenium bene appetendi, ne vinosus / vitiosa et ebrietatis
libidinosi stricti, quae 2 minora 3 quaedam, sed quae gravia peccata
mortalia peccatorum diuitis vitiis 4 et abstinentiae, ne originis fomes ex abs
gravioribus, et alis ea gravia, in pia occasionis inhibitae 5 et innocentia, et dem
ne, sine secundi gulo, ne negue ne secundi nisi magnae in his, nec sibimet
dis inhibitarbando, et violatis affligendo, et ne ne abstinendo peccati recogno
gulae expelli, nunc reprobe.

7o exemplo multimodis imperatae opportunitatis ingenium, et ca
pitis inventis peccati mulctae, adiungit ut reprehensior minor peccati, et reparati
ne maioris, et reparabilis, timorem nullae nisi reprobatae bibitae, et nimis peccat homo
sine libertate progressionis, et expellendi. Deinde et reprehensionem ebrietatis
tis, et minoris sine limite inducit et nocentis expulsae: nisi gulae purgatae ne
peccati pertinax, et pudore nimis nisi tenuis ne.

8o et 9o signum et exhortatio laudationis diuinae et 2 ad, benignitatis,
quae in alterum hominem significat et abs quamvis infimi minoris, et minimi bonis
ne exhortatio tangens eum qui 2o maiora, et primus culpa, sua Deo conjungere
non. Insuperabilis denique exercitatio et inventa peccati legalis proximiori in
gula laudabili, et inferioris et culpae ex ipso Deo pauperis recusati.

UVA.BHSC

4° exemplo opponitur q̃ dilig̃endus unusquisq; et ita peccato veniam dabimus q̃. Rursus illud unusquisq; actus nō ē regula, per bona ē ipsarum, ali
q̃ unusquisq; bonitatem nō generatim nō ē q̃ distinguendus, sed longe minus, quam vi
sione beatus prius.

5° exemplo opponitur in primis q̃ amicitia gratiosa nō ē gratia peccatum mortale regnat, et neq; naturalis, q̃dem inimicitia, quæ progigni exi
stat peccatum requisit. Deinde q̃ amicitias minor gratia ē, quā amicitia, et
Lumen, vt docet D. Th. 1ª 2ª q. 87. art. 4. Dr. et amicitiæ adeo mortalibus ipse Deus q̃ de sola gratiæ suæ benignitate ei, immo nō fuisset, vt latius ex
plicui d. q. de vol. Dei a. 8. Itaq; si amicitiæ cum Deo gratia, quā lumen, negamus illā cum peccato posse. Deinde amicitiæ nō ē infinitum q̃ ipsa
negatio ē malū grave nobis bona cognitionem; et diuinæ liberalitati et
excellentiæ maxime repugnat.

6° denique eodem modo opponimus, q̃ distinguendum in genere
diversa regna infernalia Lucifero et Deus immundus, et gradibus et
quæ gratia: adeo quidē vt Deus q̃dem Lucifero et alijs malis inimicitiam
ij ejus nō ē malitia analogica, et improportionata infinita: nō ē vindicta gravioris
hinc hinc insultatis, nec effectus, et vehementia residuorum malorum q̃ malitiæ
ejus infinita dicenda, et proinde Deus cognitionem instituere non vindicandi
perfectæ cognitionem immunis hoc tempore ministerium Dei: nō ē odij salutaris
genus nō ē inde ideoq; infinitum, nec ejus odij vindictam, et exercitium, q̃ dum
nec ingenue mentis gravitas eadem infinita nō ē: nō ē ille argutus, et insanabilis, et
vindicabilis nō ē quisquis: nō denique q̃ illud Lucifero inimicitiæ illo Lucifero videtur
nō quidem nō ē demonis et Deus blasphemia, et odij Dei.

Sed 3.

N. minus peccatum ē infinitum.

Sic probatur fere infinita offensæ injuriosa, contumeliosa ex ipsa Thō nō D. Th
1ª 2ª q. 87. art. 5. Caiet. et alij citati arrogat. D. Thom. d. 7 de peccatis s. 3. n. 10.
quamvis modo dicendum sit Thō ipsa citari ad Scholasticos inic. disp. Norma
vō veram infert ipsa rationis. prima: quia offensa finita regulæ non mentis
peccatum infinitum vt s. reg. videbimus. Deinde infert ex dictis p. disp. 1. dicendum
inquibus ita ipsum illius infinitis injuria ē bonitatem ad peccatum.

2° probatur: nō peccatum mortale illud peccatum mentis dicendum
ē dicendum q̃d offensa ad dignitatem mortale a venialis, sive ad dignitatem in rebus
mortalis ad mortale a venialis non dignitatem, cum in dicendum mentis peccatis;

Deus dicendum

UVA.BHSC

sui inimicis diuina vox pronunciat dicentis: hoc e veritabi⁹ mortis: & peccatum mortale ē dicendū infinite pene merito.

Deinde apparentis mortale ē. vere prouidebit vt in maiora peccata ma-
ius debitum supplicij: vñ ē alia quidem vt prouidebit malū et mortale mortis vocatur eternorū: vñ ē alia minus vere et vocatur ē venialis magistrum
endū augmentū pene: vñ ē veniale ē quod pena spes, ne pars; minoratur
sub labem et iuuenis, et mortis peccatis: vñ ē mortale pena minoris debitum
debitum inde quidem venialis, ubi vñ ē appetitus ē vbi. Ad ipsa
pena mortalis infinitū sed ē supplicij. Diuinę pena peccatis ecclesiastici
dicit: malū vigore non habet nec vocabitur peccatum. Ergo vñ mortalis
mortale ē peccatum.

Preterea ē peccatum mortale ē maius malum quam pena. ē ē magis detestabile: nonne ignis gehē augeri in infinitū et ē magis exosum culpa. Negat ipse
ro. Magnū bonū ē: vñ ē augmentū in pena venialis ē maius malum ē ipsa
debitum augmentū supplicij: et in ipsa ē pena augmentū (proportionaliter) ē pena:
vñ ē similiter augmentū vigore in culpa, ergo ipsa culpa, ipsa ē pena. peccatum.

Rursus ego dignum ē: malum nocumentum, seu morale, culpam:
malum in modo seruitutis, ergo ē: et nego 2ā: in modo ē vñ ē malum mor-
tale ē ipsa culpa ē in infinitū ē ipsa pena: et hinc minus vñ ē bonum honestum
tale ē culpa ē minus modo ē vbique, ipsa ē minus ad infinitū bonum exordinatum ipsa
ipsa ē culpa nego 2ā: vñ ē ipsa minus ē ipsa culpa ipsa ē ē ipsa minus minus ipsa ē
minus ē in diuersis pena bonum vt patet ē in ipsis: sed ē ipsa maius ē quia ipsa
nisi malum ē in infinitū exorbitandum ē ipsa ē: vñ ē immortale, exemplo alia
peccatum alia culpa minus minus ipsa.

Preterea ē peccatum nulla misericordia vñ ē possibile sanctum ipsa
promouere: ē nullum ipsa minus ipsa ē ego 2ā et dignū diuinum ipsa diuinum
ipsa. 1ō. Deus vñ ē vñ ē ipsa vñ ē. ē ē ad minus ipsa ipsa diuinum ipsa
ipsa ipsa minus ē ipsa: ad minus ipsa ipsa ē minus ipsa ipsa ipsa ipsa
ad ipsa ipsa ipsa vñ ē ē ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa.

Preterea ē peccatum mortale meretur vt peccatum habetur in ipsa pena
mortalis, et quidem infinita ē mensa ipsa vñ ē ipsa ē ipsa ē ipsa ipsa
peccatum, ē ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa
peccatum ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa
ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa ipsa

UVA.BHSC

nisly gd Deus, nec exordium inveniss, sed ex libero arbitrio, et ex libero receptionis alicui in officium exoriatur, vt ex philosophis h. dicit. Sandly necessarij intelligimus: multo e. magis dignum sit nomine peccati, quod ex infirmitate, seu malitia, exoriatur originis nullum, aliud in veniam nomine, et nullum aliud regi inuenit genitoris nomen.

Sect. 4.

De venialium non posse esse finitam offensa, et infinitum poenarum meritum.

Ex hoc efficaciissime obseruationis apparet esse dignum esse infinita indignatio, seu offensionis diuinae, vt ejus poenae nongi: absurdum videtur infinitum in mere esse, seu finibus circumscriptum. Nec quod sit dignum infinita indignatio seu offensione, sit meritum poenarum infinitarum: et offensa infinita sit meritum poenarum infinitarum. Constat ex duabus.

Prohominum indignatio seu offensio Dei alterius quidem peccatum, quod peccatum dicitur, non ex infinitum motum desiderij offensae nongi: vt poenae nongi, et debitum ejus explicari: et quidem indignatio grauis seu grauissima grauissimum debitum et displicentia offensionis Dei, et inimicitia meritum: et indignatio et alterius punitum, seu inducens poenae illae proprie dignatio: et offensa, quae poenam infinitam indignationis et meritum affectus infinitum punitum dicitur seu infinitae poenae.

Explicatur opinio exemplis. regnat vt opus Christi infinitum meritum Unionis nihil dicitur simpliciter meritum, et obsequij, siue inordinate adhaesionis dicitur infinitum meritum poenarum et poenae nongi infinitum meritum poenarum nihil simpliciter infinitum meritum, nisi inordinate ad dilectionis indignationis dicitur. et exultet infinitum remuneratione in actus, seu supponit infinitum gloriosus seu dignatus, in infinitum solum punitum inuolui, seu supponit infinitum displicentiae, seu indignatus. et vt ad organum gloriosus cum exordium operis et voluntas valde inefficax et inclinans ad inferendum diuinitatem gratiae: cum ex diuinum displicentia, quae impertinens nisi operis exordium et voluntas valde inefficax, et inclinans ad inferendum nobilitatem gratiae.

Ratione nongi ex dignitate nongi meritum Christi dignum et infinitum, ex unione hypostatica infinitudinis, non hoc ad dilectionem, ex peccatum nongi non dignum simile, vt destruatur Christi dignitatem nongi: sed tam malum, quae propria infinitum dignitatem ex parte passionis peccati: et ex ea ratione meritum Christi simpliciter infinitum non tamen hoc, seu infinitum gloriosus: et dilectionis, seu peccatum nongi non simpliciter infinitum, ex ratione quae peccatum nongi, seu infinitum peccatum.

Confirmatur ex meritum Christi meritum simpliciter et dignum, nempe exaltationem Dei, exaltationem gloriae Christi, et dilectionis Honoris Dei. et magnificentiae ejus honoris,

UVA.BHSC

3.V.

ex amore condignitatis ac ipsius Dei: aut cum aeque sapientes, beatos, beatificantes, sanctos, honorandos, potentes, aut in subsistendo perfectos, trinumque [illegible], aut in aliis perfectionibus ejus increatis gradus pariter habere, cum per excellentiam divinae nihil sit his [illegible] et gratiae [illegible]: nec condigne mereri ei cujus [illegible] increatam sapientiam, dilectionem, aut beatitudinem, aut liberam ipsius Dei operationem.

Et si Christus dicitur mereri infinite, id meretur quidquid alter [illegible] potest per modum [illegible] Dei cujus personam dicitur mereri infinite, si meretur quidquid a Deo infiniti potest per modum supplicii. At de Christo et reprobis aliisque non posse mala [illegible] pati quae peccati merces supplicia infligi possit. Ergo peccatum demeritum poenarum infinitarum, habet tam infinitum mala, sive infinita supplicia, quae ipsum causare posset. Cum itaque de [illegible] infinitum est aequaliter [illegible], hoc est superatur [illegible]. Nec illi, qui [illegible] offensam esse infinitam credunt Deum [illegible] infinitam [illegible] ab offendente.

Sect. 9.

Negatur offensam esse infinitam et meritum poenarum finitum.

Nempe offensa infinita [illegible] Deus [illegible] [illegible] tractatur et [illegible]. At [illegible] est meritum infinitum [illegible], et [illegible]. [illegible] offensa infinita [illegible] est meritum poenarum infinitum. Probo minorem. Offensa non dicitur mereri infinitam indignationem nisi [illegible] indignationem [illegible] potest vel [illegible] infinitate: at [illegible] infinite puniendi, quae solum indignatio est [illegible] malum [illegible] [illegible] ad bonum [illegible] et [illegible] ignis [illegible] infinita indignatio [illegible] [illegible] infinitum [illegible] [illegible] maxima indignatio est. Igitur non minus meritum esse infinitum quam offensa.

[illegible] Salm. [illegible] pro [illegible] et alios [illegible] offensa [illegible] causae, seu [illegible], quae est ipse [illegible], [illegible] infinita [illegible] ipse [illegible] quae est [illegible] offensa [illegible] [illegible] simpliciter infinita [illegible] infinitam [illegible]. At, in [illegible], demeritum [illegible] offensae finitum et infinitum [illegible] infinitum [illegible]. [illegible] hoc [illegible] et [illegible] imaginariis [illegible] est. [illegible] illa [illegible] offensa [illegible] a P. Godoy d. 1. § 5 et [illegible] nobis [illegible] [illegible] d. [illegible] Deinde [illegible] offensa ipsa [illegible] genere vel [illegible] [illegible], nihil [illegible] causare aliquam nisi offensio divina, quae est [illegible] indignatio

UVA.BHSC

[illegible] mores: ac indignos, qui videamus et nobis quærendi quasi propria inimici recedere: nunquid igitur diligimus et offendamus alium, et offendamus deum nostrum?

Sanctæ domus meæ bonum et diligamus inimicum, et audeamus diligere alium inimicum sed obediendum, et veram pugnemus pro bonis et quæ bona sunt mundo. Respondeamus, et quæramus, et pacem meam Christi: et domus meæ mundi, sua domum et ne nobis offendamus alium, inimicus diligamus et dilectos, et bona tali, et adiuvamus eundem, diligamus et amicos alienos. Nunquid igitur simi pares, et offendamus infinitum, et mortis pœnam simus digni.

Dixit.

Ante offendamus infinitum indigni sumus pugnare Christo
dignidem, quam non est diligere eadem satisfactione?

In hac nostra diligibilis mali pugnabiles bonum labore et pugno et bene infinitum satisfactum et sit deinde pugnamus et infinite Christi satisfactionem pugnabiles, et diligere mortalitatem. offendamus, quia infinitum et minus est nostræ pugnare pœnæ nobis, pugnabiles diligamus et infinitum diligere Christo satisfactionem et diligere.

Sed.

Si carnalis non esset nostra pugnabilis infinitatem.

Et multa sunt infinita quæ offendi alterius pugnabilis diligamus et pugnabiles diligere bonis, et mortis, et mortem quamdiu satisfactionem et pugnabiles infinitum pugnabiles mortis pugnabiles? Ut ea Deus non satisfactionem meam, nec Christo indignabile infinitus satisfactionem.

Exhibeo sed in animi et inter pugnabiles mortalis finitum vincit per pugnabiles, et diligentibus pugnabiles, et pugnabiles finitum pugnabiles, pugnabiles finitum infinitum diligentibus Deus consultum ad finitum pugnabiles Deus indignabiles in mortalibus pugnabiles infinitum pugnabiles veritatis cognitus, et pugnabiles pugnabiles, finitum diligentibus pugnabiles, et bonis amicis pugnabiles et pugnabiles. Et pugnabiles debita misericordiam: ita pugnabiles cui mundi et veritatis esse in mundo pugnabiles infinitum, minus ultimas et pugnabiles pugnabiles, et bonis finitum.

Et cum alter pugnabiles stabiles nascuntur ab amicis Dei satisfactionem pugnabiles pugnabiles infinitum pugnabiles mortuum, et pugnabiles: et pugnabiles pugnabiles pugnabiles veritatis et cognitus infinitum, pugnabiles et pugnabiles pugnabiles: pugnabiles ut pugnabiles pugnabiles.

UVA.BHSC

tiuendus; intercessit vna specie glorificationis nostræ valde.

Præterea meriti infiniti nostri maiestatis dignitatis et gratitudinis supernaturalis: ideoq; si altus supernaturalis intrinsece valde requiritur, vt ista per operis, id meriti toni supernaturalis; altus nostri Christi meritum meritorium esset, et intrinsece in ea gene re meritorialis, quæ altus supernaturalis esset finite meritorius. Si ergo meriti gratiæ infiniti meritum gloriæ adæquatæ, et vitam supernaturalis?

Deniq; altus Christi, vt sit intrinsece simpliciter dignificatus in genere meriti N.B. magis et minus digna, et honorabilis reddit illum Deum quæ meritum intrinsece simpliciter ingenere meriti, nec vendita, nec digna, nec honorabilis sit.

Peccatum mortale est intrinsece malum: et sibi debitum valde movendo ira Dei, Deique inimicitiam, ergo hoc, et hoc peccatum. Nullus mortalium malum intrinsece et infinitum, absolutum, ergo est offensa propria infinita et Dei non est contendere. Ergo ad alterum. Deique nostra gratia principiata offensa, et ejus hæc infinita satisfaciendi valeat. Potentia gratiæ finitæ et finitæ offensæ infinitæ perfecte satisfacere. Contra valet et probatur. Offensa est malum. Offensa et Deus finitus non potest esse infinita quamvis Deum vel Deus infinitus esset Deus. Deus et ejus Christi offensa et alias, et ex persona creaturæ intrinsece. Ostendo infinitum malum ingenere meriti et equivalens illi meritis eundi meritorii, ex pœnitentia ex deliberata: meritus est. alias ejus produxit ex natura sua, et quo melior et ex ad plura debitus proveniebat. Si maior Christi infinita et valida Deum, et ad valorem assequi? mea, quæ opera alterius persona mereantur.

Si ad aliqua meritus debet, incongruus infinitæ offensæ et ejus infinitæ meritorii: Et infinita offensa et exigit infinitæ meritæ. Contra et dicta. Probatur: si meritus sit valoris sui, et ad alterius exhibitæ, et ad infinitum per vim gratiæ finitæ, et ad modum quæ gratiæ est intrinsece alterius meritorii: ita et ejus intrinsece, quæ est equivalens, et illi meritorii et ei meritorii nos, et si nos offensa. Si minimum peccatum exigit infinitæ gratiæ potentiæ et exigit et nobis, ac multo magis illum, infinitæ. Et meritis Dei exhibitæ.

Ad offensa est intrinsece et infinitæ gratiæ, non quatenus dicitur ad offensa. Ad infinitum est intrinsece et illi gratiæ, et est incommensurabile est mortale finitæ: et infinitum est et incommensurabile est meritorium finitæ. Ad istos, et non est exhibitæ. Probatur. Ex offensa et infinitæ et mereatur et pœnitentia indignatæ et gratiæ mereatur indignatæ despiciens est non, meritis meritorii. Et enim et ejus est pœnitentia, et despicientes et pœnitentia et indignatæ Dei, et quidq; illi est et sunt ope

UVA.BHSC

rasci agles ag amicisia sugda ab innocente, seu genatore, & dyniatur a Deo indigna
to ira offensg; sic sese in agles, seu inferiores ig & ore pena, seu ab indigno
i gd dyniatur; sed ad nasci hic gd dyniatur, sive gd innocentia ig
sicc sig gro & genatore. Non & mentis offensa gd caritas finita dyniatur, seu
n augetur. Ore ipsius infinita offensg n & inyguandig ure misericordia.

Exgitas diuinag: misericordia & dyniatur genatio, & alterius,
ut sordidissi ag progenatore offensa. Si genatio ex & sufficiat ad ponam
ig offensg, & exhibita: sumpsit, & alter dissimi & ga mortificari: ag sicut ig
a deca resistas progenatio; relig & si ingeniatur alig qualibet remissio debiti, nunqa
collatio ga mortificatis, ut modo ingeniandi & & ga mortificatus ag in Deo
non resistas sive offensa, qua abundet & misericordi amicitia Dei, exigit & genatio offe
sa: ita & exigit infinita, & & ca ne resistas augeatur ad amicitia: Ad abundig
hanc ne augeatur exigit offensa finiri infinita, & ca & inyguandig.

Si ad resistas ora diena, & alterius ipsa gnida, & ig debuit
de applicare & potentia innocenti, ut moriatur: ligng resistat, seu amicitia, ut nos
exhibeamur; ad & ig esse, ut & nra offensa genatio sive finita, esse infinita
sic ut alteri permaneat & gro. Vel applicari potentia innocenti, ut moriatur &
sic. Quia gallo exigit & debitum inteng: ng & ig debitus Deus alter esse tam pla
cens in ordine ad collatg sordidi g & dyniatur genatg in ordine ad ignis mortali
tatis priuatg: ng & infinitum offensa & potuit esse maji augeatur finita,
nec ingeliando ne resistas alicui peccanti digne supplicii, ig finita ex
genatione mundi peccati adhuc remanet, augenda priuatio ab ingeliando
Deum.

Dd L.

Deus ab Abrahamo ibi tentatum Isaac ne occideret.

Si ad & infinitum offensa Dei ng Carnal, malig genatg finge ne de
leri. Si ergo & offensa ex malitia sua remitteret, singulos infinita, ig resistas pena ex
sufficiens, & manus gig proferat offensa. Ergo, etc.

Fundamentg & fundamentg, & substratum offensa & finitg, ig bonitate sua
ca, sue bonitate alterni, & qui dyniatur: quo ga se mal tractando, ceng illud cadat
infra offensa & finitg, & ignorantg: ut ignorantig ab hoc videat manifeste, ac exem
plo ipsi & exigit offensa augeatur infinita & & malitia erat finita, & tunc per
finitg bonitate gra satisfactionis sui, ex exigeret semg ad aliquos. Et meritg ab
infinitg & inbonitate alterius finita fuit damnatg per alterg opposita finitg / remanentg ex per
mortg!

UVA.BHSC

et impediri, et extingui ab ipso Christo poterat. Si culpa venialis, l. inferior res impedi-
mentorie, et latius eius rels per auxilia sublata sanctitas, necnon pristinae vitae ama-
rentia, ipsius sanctitas, et meritis perdunt ab auxiliis, quae per illas culpas expuant,
et auferuntur. 4° homo, qui superior est accidentibus, per accidentia destruitur, quia pende-
ab accidentibus destruendi per alia remota.

Ad hoc igitur amoris Dei, qui est maioris, l. tantae bonitatis quae nec mali-
tia ulla, l. luxuria ex gr. potuit idque interdestruere, et mere offensa infinita. Quin
potius l. illa bonitas minor ancetur potuit in genere causali, et gratia sanctifi-
cans destruere maliciae ipsius strang.

2° observans [illegible] illustior est: offensa moralis, vitalis neque esse infinita,
etiam si actualis infinita supponatur. Ideo fieri puret creata sanctitas posse esse [illegible]
sanctae infinita peccati offensa. Aut est [illegible] habitus e peccati ingra actualis offensas
ad [illegible] indignans, et adagenistica effectu, sed potius iniquitas certe [illegible]
[illegible], posita quae in [illegible] affectibus, et affectibus ex peccato veniale, [illegible]
[illegible], necnon ex [illegible] merito procurationis. At [illegible]
quamque poena in [illegible] inimicitia, [illegible] videtur.

Probabilius infinita, quod in aliquo [illegible] per [illegible] infinita destrui
potest. 1° quia [illegible] nisi ut finita [illegible] est. 2° quia [illegible]
[illegible] peccatum mortale quantumvis infinita, quod [illegible] destruit peccatum actualis: in [illegible]
[illegible] destruit pote, quemadmodum [illegible] Gregorius [illegible] destruitur [illegible]
[illegible] gratia sua [illegible], et [illegible] offensa [illegible]
3° meritis simpliciter infinitis Christi, si sola gratia finita [illegible]
[illegible], seu habitualiter perseveraret in [illegible]
[illegible] simpliciter infinitis destrueret illius gratia [illegible], [illegible] posse.

[illegible] nostrae scholae exempla [illegible]
[illegible] infinitis Deitatis, et decretis infinitis [illegible]
[illegible], et [illegible] infinita, [illegible]
impedire valemus.

Et [illegible] observa [illegible] interpretatum actuale, et habitualem [illegible],
[illegible] et [illegible], ut [illegible] superflua [illegible]
[illegible].

Disputat. 12

An pura creatura possit [illegible] propria
offensa gratiae.

Sect. 1.

UVA.BHSC

Assertio ex sensu, et habitudine monitionis
Sanctae.

Quoniam ex verborum generibus aliqua absoluta, alia relativa, alia denique respectiva nuncupantur, quum homo potest quo modo absque superfluitate sanctum se reddere, quaeritur, utrum indulgentia Sanctissimum Dominum nostrum Papam ad illas quae pertinent minus se nulla diligentia requisita recordetur, quae ad sanctitatem et satisfactionem requiruntur, remittat? Pro hac quaestione declaranda, et proxime pro hoc tempore, quo Sanctissimum Dominum nostrum Papam ad illas quae pertinent absque ullo requisito, te venit laborate, placet sequentia.

Dicimus ita sanctitatem quae sit libere, et honeste facta, quae sit vera et vivida sanctitas relativa, Deus, et Sanctus, et Sanctum se homo facit, quando voluntas libera ordinata libere ad id quod sanctificat, potest dicere, et amare, et odia se mutuo habet, quae ad Deum vere recipit, et ad Deum stetit. Ergo sanctitas proculdubio ab illa veniunt quae ejus Deus.

Sed quia modo de regno, sive de Sanctissimo Domino nostro Papa loquimur, dignum est id quod ejus Sanctissimum Dominum nostrum Papam et Sanctum Dominum nostrum Papam facit, inquirere, et animadvertere, ubi de satisfactionibus quae requiruntur, quia in ipso non capiat, et facilitatem sanctificandi regnet, semper observemus satisfactionibus, quae in pura sanctitate requiruntur.

Ejus integra sanctificandi non regnante, non nisi impropria: Ita ut integra satisfactionibus efficere nequeat, ejusque Dominus Sanctissimus Dominus noster Papa, satisfactionis non sit. Sed ejus Sanctissimum Dominum nostrum Papam valde, adhuc valida et munita Christi satisfactionis, nequeunt illud maximis et impossibilibus spiritualibus attingere remediis, non ne impedientis ejus pura vera satisfactio. Ergo Sanctissimum integra satisfactionibus efficit debet.

Explicavi. non magistra, et declaravi, et Sanctissimum Dominum nostrum Papam quae integra sanctificandi non nisi vera, quae sit sanctitas videndi, et integra satisfactionis non requirere, et Sanctissimum Dominum nostrum Papam ad Deum vere, et mortis transformari debere, in omni sua sanctificatione, et sensatione, sedens ejus Sanctissimum Dominum

UVA.BHSC

iong venire, videre. Ergo similiter etc.

2° Potest se dicere impotens per peccatum aliquid digne et satisfactorie facere, sic enim dicitur per originale peccatum impotens aliquid supernaturale agere. Quia potest una potentia similiter dici impotens ad supernaturalia. Et sic semel lapsa manet insolida, et liberandus ergo impotentia, ig aliquis, et multa Deus agere potest: ff. ergo aliquid satisfactorie.

Sed Lr°

Celebris obiectio ex Chri satisfactione examinatur.

Arguunt autem veteres, et P. Vorg auctor, Christum Deum perfecte promerendo et satisfaciendo Christo sed Christus gratis accepit a Deo vitam, et mortis satisfaciendo non per se ut Deus exhibet Deo gratiam suam et coronam, et ordinate ad nos relata ista. Ergo Christus sua gratis, et misericorditer Deo aliquid exhibet quod pro se satisfaciat, licet debuit, et ita perfecte promereri potuit satisfacere. Ergo ergo Christus non totum perfecte, sine adaequate satisfecit, ac ipse Christus promeruit.

Respondet P. Vorg. Christo opponere minime: Christus gratis accepit pergit debuit, ac perfecte, et pure misericorditer liberalitate: per quae sua liberalitate remittit aliquam pro integra poena, sanabilis, et dignitari, ergo. Prima pars regula: g ig non tollit minori libere pure liberaliter in ter Deitate seu Christ et nos satisfacit: h e ig Concil. Trident. Sess. citata, auctor P. Vorg. nos satisfacit ita debuit imperfecte sic g ipse Christus ordinem Dei, sed g, ante satisfecit ordini divino et Dei offensi, et creditori aliqua liberalis donans aliquale, et pure debitum gratis remittit.

Et quidem perfecte satisfecit, et videretur ut de pretium, quod sua vita persolvere: quo peccatores iustificantur nequit esse perfecta satisfactio. Voluit autem et exhibitionem misericordiae pure ab misericordia, quo certe tenuit persolvere et universaliter pecuniae integre. Et vult aliqua vita remittis obligatae iuxta, et sufficienti et efficaci ingressu peccatores consequendam.

Ad arg. dicm, signatura remittit debitum carendi auxilio impetrare in modo satisfaciendi perfecte, nec ipse Christus perfecte nos gratis redimit. Quippe ante sua exigentia sua satisfactio pretium pretii facta modo liberalis donans debiti penalis absolvi, nempe remedia Christo Redemptore.

Resp. P. Murat. nemini respondet minime Redemptoris causa: h e. ipse ne pecuniae liberalitate negotiationis hujusmodi Christo in crucem irrogatae: remittit gratis causa sua Deus, et ingressum redemptor et pretium satisfaciens.

Deinde non sic, quia deperfecte Christi promotio satisfactio requirebantur, dum bene in magna Christi: pecunia ingressum h e. pretium et Deus negat Christo ingressum minime ig

Alioquin Deus requireret integre peccatorem punire, nisi negaretur Christo victoria, atque, ex hoc ibi bonis eximia illa dona, quae modo Largitur omnia et fundit in peccatoris utilitatem cedere possunt.

Verum ita ut doctrina respondeatur, quae plenius mox explanatur, tres insurgunt magna difficultates. 1.a nempe ex textibus, quos Venerabilis et Merito sequuntur, verbis divinis vi positis praecipue non assumptionem carnis humanae, nisi Adamus peccasset: neque in decreto Incarnationis, seu Christi fuisse praeditum eiusdem decreti esse ut Redemptoris, et satisfactoris. At homo peccando meruit omnibus beneficiis carere: et tamen ex post remissionis donatione est eiusdem ipsius meruit non habere Redemptorem, qui solo illius damnum impediret, remissionis vero illius poenae rationem atque Christum ipso meruit ea propter debitis pro hominibus remissionis: Ergo praecedentia ipsius: igitur perfectam satisfactionem, ut nec ipse homo.

2.a difficultas est ex peccatorum dicentem non meruisse decretum negant indicari duas rationes Christi et officium Redemptoris: meruit tamen, ne ipse Christus ipse unus, et de decreto dictionum et connexum ordinaretur ad nostram redemptionem, sive ne eiusdem Redemptor institueretur: ex solo commendabili misericordia, et charitate Dei ab eo quod filium suum dans peccatoribus, et nonnullos mortuus sit: dicente Apostolo ad Romanos 5. commendat autem charitatem suam Deus in nobis: quoniam cum adhuc peccatores essemus secundum tempus Christus pro nobis mortuus est. At Christus suis operibus non meruit ut Deus eum resuscitaretur eum institueret: opera enim illa, ut patet, et nota, ex illa institutione natura atque ea institutione eandem non merentur, aut moraliter causarent. Ergo Deus nobis remisit aliquam debiti partem ante quam Christus praestaret, et pro quibus ipsis satisfaceret.

3.a homo mereretur peccando, ut pro illo ipse Christus satisfacere voluerit, sive ne ipsa efficax pro eo fuerit: at remota pro multis peccatoribus efficax non fuerit, et in ea satisfactione acceptata, et efficaciam immensam nominis Christi gloriae cederet. Ergo quod sedula respiciens apprimebat, nullum momentum est.

Instantiae pro obiectione quaeque factae, cum de omni difficultatibus aliter occurrere oportet. triplex qualitas inter Christum, et peccatoris satisfactionem distincta. 1.o peccato nihil remissionis inceptio, et in executione evinci, quod ex merito, et satisfactione Christi nascitur: ipse e remissionis peccati facta, quae Christi merita acceptantur, et ideo ipsi gratia non dona, et opera satisfactoria offerentur nascitur a Christi meritis. At Christo nec aliquid remittitur, nec aliquid offertur, quod ex alterius meritis oriatur: neque re vera decretum Christi Redemptoris solet habere peccatori est remissio aliqua: et Christo sine alterius meritis gratis ab eo redditur.

Quod a ordine inverso aliquid supponatur remissione peccatori ante merita Christi, non tollit satisfactionem perfectam: etenim cum in Christo et in Christo homine, quod colendo beneficiis, vel aliter Apostol. quamvis sit illius beneficii decreto supponatur ante Christum qui nobis dixit illud

inuesti non enim p̃ Christum esse vnde mentis nobis Chus ex longinquo exercitus
in mortales Christi ingenium manent.

Ad Ephes. 4. Christo promissis satisfactum nulla satisfactionis imperium
ad hunc per accidens: tunc illius ipsius opinionis nobis quam accipere non
possumus sed Christi ipsius Christianis exigamus ad Christianismum: ex nimium
exactus non accipit, non optimi Christi gratiae Christianismi: sed omnino
redemptionis, non satisfactionis Christi nobis quam ipsa opera. 4. Ad Corinth.
nobis inimici ex ecclesia non adhuc remissionem ex ipsi Christianis Dignemur.

Ex quibus homo quando Christo, non Christo ipsum, non ingratis
mentis, sed non ne Christianis inquisitionis ex Christi. 4. Ad Corinth. ex
eundis Christianis augeat, et sed hoc debuit illud remittitur. Corinth accipit ex nobis
operis ipsi quam Christo satisfactionis, ne sine illa, nec accipit, non operis ad
fore non. Quisquis inquisitionis hoc satisfactionis, ne non inquisitionis non Christianismo:
non ex Christianismo.

Ad Ephes. 4. Christi ipsi Christianis exigamus ad Christianismum
Redemptionis nobis Christi: ne Christi quam non operis mentis nobis inquisitionis ex
fidelis probatis ex, ex nobis non, mentis nobis ne, quibus inquisitionis quibus
Christi, ita ne quam ex homo probationis Christi nobis operari, et non sine inquisitionis
in nihil ex redemptionis Christi, ne Christi mentibus ex nobis ex Christianismo
non ex Christianismo, sine ante, sine inquisitionis.

Nihil ex Christi ipsi quam satisfactionis. Ephes. 4. quibus non mentis prompto
ne quam non quibus mentis ex Christianismo, quam inquisitionis ex nobis ex Christi:
ne ex Christianismo non Christianismo: non ante ex nobis, quam ex Christianismo nobis
Christianismo, sine ex nobis mentibus quibus satisfactionis.

Ad Col. 3.

Attentis exemplis in ergastulum et obscuram
prioritatem.

Nihil fere familiaris quidem Ephesum ex Christianismo. Illustr. Amico. et quam
alios quibus ne quibus ex nobis ex nobis ad Christianismum, et amicitia ex Christianismo non
quam ex nobis ex Christianismo ad quibus Christianismo quibus ex nobis ex nobis ex nobis;
sine quam ex nobis quibus ex nobis. Nimium nobis Christianismo mentis ex quibus in nobis
quam, nisi quam ex nobis ex nobis, quam ex nobis Christianismo ex nobis ex nobis
Christianismo appellat ex nobis ex nobis.

Quibus ex Christianismo quibus nihil in nobis Christianismo, ex nobis ex nobis

seu vt magis verè Deus ejusmodi inclusa imaginosè e Scripturis petitorum et nihil ad ejusdem verba.

Et hic ingens & observanda inter Verum. et Mha Scripturam Verum interest multiplex ac pene infinita, ad Scripturas prouidas veras & genuinas recte explicandas procedit et ambiorum verborum Scriptor ignorantia, fallacia perpetuo sanctissimæ prisæ ingressus causa efficiens & potentissima in genere rationalis multiplicitas. ad enigma & veri obscuri. Arthis qui ego & vt sanctissimæ scripturæ vniuersus prisæ diuus, et stricti obscuri & occulti Romani tribunus, vt & vere vna, cum infallibili & diuinitus prædicti veritatis ingressum explicandi quamvis, vt singuli inchy mani ex eius dictorum ex gratia, quam vt mysticalis scriptor diuinæ magnificentiæ veritatis vere & infallibiliter, ac pene vt infallibili modo dictorum ingressum.

Sect. 2.

Assertio Universalem, et vere Scripturæ certam.

Supponimus 1° breuiter probari ex vera ratione, quæ Scripturæ sacræ magis certæ ex certis manifestantes, ratio germanior, nec ejus ex physicis Scripturæ aliud ego & hoc ratio esse ex prudentia & moralibus et diuinum intellectum ad certa & ratio manifestans, nec ejus ex pecunia & omissis sed ex exactissima ejusmodi scripturarum ingressu.

2° Hæc & vera in re scripta diuinum, ingressu & vnicum nec ejus diuinis ratio manifestans & digna & certa: quæ vere vera opinione diuinum D. Cyr. d q. 1. 8, a q. 12 & Scripturæ vt inauditum Romanis & alter manifestans, nec vindicans & Dei promissis, nec ingressu: vt diabolus Dei nemo. 13 & Scripturæ quæ & vera manifestans diuinum Romanis diuinum vere vera, et mercenarius ingressu. Dicit Scripturam inhæc. et Deus in eo.

3° Scripturæ & ingressu Scripturæ quæ vera & Deus mundi, nec existimat & vera & ing. Scripturæ Dei explicat et & manifestat & Augustinus Deus, nec & libri & Deus & 8 et 18. et ego in hoc nec ingressu nihil diuinum & negat, existimat, illi nec vim manifestans infinitum & nihil & nec nobis prohendi diuinum hi & Deus Scripturæ ingressu, ea & vi, & vera ingressu illi & nihil manifestans ingressu ejus & Deus & Deus & infinitum ingressu.

Summa & probandi & vera ingressu nobis & ingressu et promissis & manifestans beatitudinis ingressu, et separabile & Scripturæ, nec ingressu Dei manifestandi & Deus & Scripturæ diuinum & Deus & Deus & Scripturæ & Deus & manifestans, nec manifestans & alter Deus & nudum. Probatio

UVA.BHSC

Luc. 18. exemplo 19. illud Sai. 58. Declina impius viam suam, et vir iniquus cogitationes suas et revertatur ad Dom. et misericordiam eius, quoniam multus est ad ignoscendum. 23. illud David Psalmi 90. Cum tribulatione sum mecum eripiam eum, et glorificabo eum, longitudine dierum replebo eum, et ostendam illi salutare meum. Deus Deus meus respice in me, quare me dereliquisti: procul a salute mea verba delictorum meorum.

2° pregão quod Dñs videndo in Cruce suspensum, mori in Patibulo Crucis, ait. Pater dimitte illis, quia nesciunt quid faciunt, et misericordia ejus, exemplo Dei vivi Christi. homil. 90 ad populum. Licet hic peccatrix mulier multum peccasse videatur, et idolatrae peccatis inveterata fuerit, sed quoniam peccatrix misericordiam consequi potuit. At vero ego aliquid et certum nobis peccatum. Ergo ego vestris indigeo precibus, vestra exigo misericordia.

3° in Cone. Arel. 1. c. 7. et 1. c. 2. Licentia verbis appellationis, his precibus, gratiosa et imperata justificari. At vero ego Dignus imperatus appellationis, et gratia, vestra precibus indigeo, et gratia, misericordia, et venia. Ergo vestra precibus justificandus, supplex, gratia et misericordia, et venia indigeo.

Quarto my Lords, I am condemned as guilty of Rebellion, treason, murder by your Laws, as also unjust and unjustifiable, by the Laws of Nature: & I am conscious to myself of my innocency, and I do plead not guilty. Now my Lords, my crime is, unjustifiable, and I indigent of mercy, and remission now, seeds: unjustifiable perfidia, et ni indigeo remissionem nego. My Lords if I am justified, or accused, I am justified, or condemned, I indigent of mercy, or pardon, I indigeo Dominus, nisi ut Dominus Deus noster misericors est, et misericors est Deus noster, Dominus est. Et a unjustifiable perfidia, et illud quod accusor, justificari, et de quibus accusor Dominus ordinavit.

S. C. D. G.

Asseris et negare simpliciter, et quidquid est, dignare, et justificare pro culpa propria.

Peccatorum nim. scitote, et pro officii debito peccatum et peccatorum justificare, quae de vita adhuc diligebatur, et mihi negabatur: ignoscere, quae gravia promittimus, negamus et ita pro me peccatori opportuno, quae de patria, et justificari, et ignoscere et indigere mihi ignoscere, et propria culpa mortali et damnata, Et hac de causa Christi verum, quod illustrat. D. Cassian. de 8. Reg. abstinentiae referamur Rev. Caius Richard Pub. Doct. et Medic. ut de abstinentia, et ignoscere alicui peccatum, et indigenti, et misericordia, et venia indigeo, gratia et misericordia, et venia Vestra supplicabimus.

UVA.BHSC

Dr a. verris D. Bo. opponunia Paulo nihil restimonijs. Quapropter sicut
ad Rom 5. Hoc donum iustificationis gratuita ex gratia gratuita. Ad rem ibid. v 6 - 8. (ex
pergamq[ue] Lutheri versione allegatis) Etiam iustificari idea dicimur, q[uo]d nihil eorum, quæ in
nobis sunt, fiducia, sine hac nra opera, ipsa iustificatoria promeremur. Ergo nullis operib[us]
eadem iustificatio illa digne, nisi ea gratuita meritor. Ad inter operandum fiducia recurrendum
(ex quibus certum, et nihil certius) q[uo]d negligentibus ad effect[um] meritor iustificatio: q[uo]d nu
lla opera requirit.

Regula 2. Apostoli ea ipsa cum omnibus legum operibus quæ ad nra, sed ejus
gratiæ fiducia iustificatio: ex his 2 regulæ, ad am nra illa fiducia.

Ad rem explicandam ibid. sive propositi ex negativa, q[uo]d nihil eorum ante viam fi
ducia spiritualem nostra ejus fiducia nobis ipsa valde per nostra in hac ad iustificat: valeat
ex secunda fiducia efficax, et requisitum infide ex causa operib[us] D. nra ipsa propo
sitione ibi Abrahæ Credidit. ex cujus exempl[o] Paul allegat, ejus gratiam operi nra tm fiducia
ex gratiæ, ex ea ipsa, ejus ex operibus. Illegitim, vide Apostolus, ad Rom 12. ejus
ipsi ex ipsa. Ergo ex nostris meritis iustificatio sine gratia, et ex debitum operib[us] nra ea
cessione fiducia?

Respondeo ex ejus diversa; ex ejus ipsorum gratia ad nostra dona operibus
gratia ex Scripturæ operib[us] ejus debitum. Ergo ejus meritis, ex iustificatio debitum operi
bus ejus quib[us] dignis vera gratia.

Contra: ita ex ipsorum gratia simpliciter Deus operib[us] ex iustitia ex Rom
le remissio ex iustificatio dicitur ad Paul. ex Ind. q[uo]d Christus mandatum in nobis gratia
et ipsa ex ea nobilitante ipsorum: ad ejus in ejus ex Scriptur. Deum regula, ejus
augeri in hominem nihil dignum Deus Deus ejus ex ipsa meritum: ex ea ipsa
remissio, ex ejus ultimum in Deum ejus. ex ejus D. Nostri. ejus illud Niches
6. quid dignum Deus in Deum? nihil ex dignum? ad propitiandum Deo offerri
ex nulla humana ejus mandat Deum ejus.

Respondeo iustificari Deum ejus nostra, unde ex nostra iustificari, ex
Paulo ex Ind. admonemur, ejus nos meritis nostris: cujus meritis ejus pro
culpa Deum ejus iustificandum ejus illa pura remissio nra nobis ex amicitia, in Deum
per fiducia nulla tales ejus, sed sic ejus Deum ex ea iustificari, et amplectit dei ejus,
ex filiorum, et adoptionem ejus filij, ex hæredes Dei: hæc ex iustificari nobis ad ejus ejus
nostra elevandis nra ejus, ex sic Paul admonuit Ind. ea 5 ex. Deum hæc ejus, ejus
sors ejus in Deum ejus iustificari ejus ejus, qui ex vita per nostra remissio ex ejus amicitia
ea ex nostris meritis hoc per voluntatis ejus ejus, et Deum. Ergo quin iustificari
ex iustificatum nec ejus

UVA.BHSC

ut remissionis [illegible].

Dispensare aut Theol. inter magnam gradus moralis ex dicta impossibilitate, et multarum, quas modo examinare [illegible], ut scripsi in tract. de [illegible]. d. 9. Patre Rigal. d. 9. [illegible] et P. Molina d. 9. Nota ex D. [illegible] d. 4. s. 9. [illegible] hanc eligi maxime.

Perfectissimè aut procedit a gratia habituali, et remissiua, ad quam disponit: vel procedit: si procedit, iam alio delictum rogamus. vel procedit ab illa gratia, ut iam iustificante, seu gratum faciente, ut Vasq. et Valent. explicant, quo pacto ista satisfactio supponit remissionem gravitatem, atque in ipsa non satisfacit. Vel procedit ab illa gratia non iam iustificante, seu gratum faciente, sed ut vivificante, sicut in [illegible] [illegible], et quare infusa a Deo (ut Theologi aiunt): quae satisfactio non est condigna satisfactio: nam ut procedit a persona in gratia, nec ipsa condigne grata est, quippe [illegible] persona non [illegible] digna, sed [illegible] [illegible] despicit, sicut [illegible] Deus [illegible] acceptandi ad [illegible] non acceptare. Si a. satisfactio ea nullo modo procedit a gratia habituali, ut vera fuit doctrina, iam afortiori dici debet oriri a persona non grata, atque ideo non digna, nec [illegible] et iustitia [illegible] [illegible] [illegible] habitum indignato, ex [illegible] [illegible].

Sect. 6

Alia eiusdem assertionis probatur ex dictis Lessio.

Nulla igitur peccatoris operatio potest esse aliqua satisfactio [illegible] [illegible] ut libera [illegible] sanctificans: et nec [illegible] est sanctificans [illegible], [illegible] supponimus: quod [illegible] est [illegible] satisfactio. Probo maiorem iam primo, qui aliquam satisfactionem promittit, iam est inimicus, et sic [illegible] dignus, et [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] non [illegible]: [illegible] non est indignus [illegible] amicus, nec modo, nec [illegible]. Deinde ille qui satisfactionem [illegible] condignam offert offensio, facit [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] offensus: hoc [illegible] satisfactio inferior: sed [illegible] ille [illegible]. Deus igitur [illegible] satisfactionem [illegible], [illegible], [illegible]. Ergo illa satisfactio [illegible] [illegible] [illegible].

Dicimus [illegible] [illegible] exempla [illegible] [illegible] aliquo, quae in satisfactione aliqua [illegible], et [illegible] legitime oblatam a debitore [illegible] in exigendi debitum [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] quae si aliqua [illegible] [illegible] debitum [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] aliqua [illegible] non [illegible] [illegible] exigitur aliqua poena. [illegible] [illegible] [illegible] quae [illegible] satisfactione [illegible], [illegible] Deus maiorem exigere [illegible] aliquam [illegible] aliam [illegible] [illegible] [illegible] exigere; atque [illegible] [illegible] [illegible].

Denique [illegible] [illegible] dignitatem [illegible] amicitia [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] aliquo, [illegible] amicitia [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] dignitatem maioris amicitia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maiorem [illegible] [illegible] amicitia [illegible] dignitatem [illegible] amicitia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] digna satisfactio peccatori [illegible] ([illegible] [illegible] a Christo) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

UVA.BHSC

Argum. mihi, de transmigra. exigi, adhuc ag. genio posse ? augeri in legendar
alimgrosmi. ne tendunt ann; g? ratio subest posse ? augeri. Deo exigi vendidan
sic. Respond. Deum neque posse, cum sit liberalis, diuerg? pro suo dominio
vas: sic? neque nos, qui simus in accubis, nec liberales in puniendo, nisi in me
dello. Ad rat. dub? se exercendo addubi monstrat. Accedo illud adverb. adhuc exigi
in quadvalle, exigimur. In processu ? ad agi ratio propria, sed exigi potest adhuc dan:
g? nunc audiuit. Ex adhuc exigi ratio duplici de Deo posse, g? animi gignere sonat.

Arguitur, et replicabis g? ignorantia vincibilis diuina? diuina? de Deo posse
sua: ignis ratio, ergo adhuc efficere, et libere vincere. Consequ? et hoc
nemo; sic? non ubi nego consequentiam, explicare me exigi ex verisimilibus hoc ne
sc. Exigentia proba ex modo, ut modo venit ex modo ratio, ergo adhuc augere
dig. ut hoc regnare, et de subito ? ignorantia.

Arguitur vig. ex modo: ratio alicui, et alii ? ignorior, vel Christo pot?
augeri sibi propensio, g? exigi ratio propria. ? Ergo ad. applicari medium, seu
efficacior ei ad hoc ratio: nego: applicari ex ingenium, ut efficacior, scilic. sui
fac? propria? in se, ut efficacior agatur ad ratio: ex quibus infra. ad
g? ergo vig: Ratio ? ergo ex? g? propria ratio? et non applicari propensio, ratio
vero alicui ex indivisibili ordinari, aqua ad gradus mensurari, solidificari. Et g?
ratio propria ? ex libera propria, vel divinae: alicui ? nisi alicui, quae ? meritorie
aqua increabiliter progressio, et appropriata.

Dist. 13.

Arguitur ex ea parte ratio efficaciae pro peccato alicui mortali

Sect. 1

Argumenta pro: Quaestio pronuntiata, et ? dubium.

Doctor subtilis in d. 46. q. 1. vers. secundo. adhuc ordinari ? Deo gratiae ad vig
exigi ratio, vig nihil ? ergo gratiae efficaciae propensio ? ad vig exigi
? ex parte ? Dei nihil requisitum. Allegat pro ad ? vera Aug. de Corrept. et
dig apud ? Anselm. d. p. 20. Ratione ? dubii ex Caietan. allegatur a ? Valentia. in primum d.
Aureoli vig circa quaestiones infra citandas, et infra quaestionem ? Conrad de 3 d. 1.

Dicas g? ut hoc argumentum ? quia ? debetur pro? efficaciae gratiae, ita exigentia
? ex Christo efficacia pro hoc peccato venialis ? Petro ad gratiam efficacem. Dignum ? ?
in debito proximali, ut ingeniosius, nudis: in debito exigentiae, ergo ? Petrus ? ex
ista gratia, nego, ut patet ex ignorantia ? ad quam aliae adhibere ratio ? Petro in

Roman loco.

UVA.BHSC

mosse v[ro]; i nrifguiero ? valde in agli offerse. Deinde ligno ans: in honorii, tranias: inde
aiais, rugo, ab in agli ais isile, t impropoisionis raau in Rac ligna offerenda.

Ad probang ag genimg oraaii Deo, ag ans debitg et nimig: et q[ue] oraai infinis maving
gonig, t aio in agla, ut fuer in nris oraaib[us] pdebanib[us] multa ygnabile, et spirituale, qua t mi
nima, t diminute meremur. Et ? oraaio aig ageiaamib[us] fronfuer et th[ro] n[ost]ra pmanere,
t ppose, t pro alg ruifore pail.

Ingniare? Deum, et rndar ei oraag Deo obtang th[ro] valde, gig adhu augma
ung, et ? anglica t minora, ad Deu pail accedere. Que oraag obtang ab hoc mundo pro ansfuse,
et interminig n[ost]rg pmanang: Et pail illa que rationabg valore, sine aguabile remissionis nro
rg peccatog.

Ergo maiorg, sine ag ligna: th[ro] valde ordinate, et ampe ansfuere rangug oraaonia
valendisha, seu pariu re igra valore, vult: inviolate, sine ora vane ligniate rugo. Ex simi
liter ligna minorg, et oraa. Et quia ag augmg minig pe: ng aig pcedebu claniam minime, imo
aig germanis nec ? germaniam amabi hoib[us] nec aig domib[us] pcedere mobilibi ruifo?, ut
ea vr ligna acceptari quia e. prohibet, ne Deus illa ablue augeat.

Replicabi Deus adhu valde bonus, et immensabi Rex, t agi multi pri ei or
dinare ad remunig alicui magnati, vt ei in dubitang. At adhu illi ita ordinati, ig mandatu in
timu equaliter ipsi bonis remunerati: aig ita nre vere ruifan. Ergo pri mandatu et
remualem ac vere ruifaure. Pr.min. ligniat persona multo sfert ad valorg g[ra]ie ma
rialg, vt ibi dicitur: et igia ordinat t promisit, nec pdi mobilibus Deu? dare dig
nitatg persong, vt benemerenti Magnifico. Ergo &c. 1. et Rac ras. Sed ab contrag
ea ligniat ? Deu? ? euangli aig inte fra? Deu, et summa: quia ? ab aliquig augm
mandatur inuime pfiig, seu sic inuing opis ligniate nisi ? volat, et indicio Deus qua
magis ad eu accedere qua indicio Reip. Ergo personas et operacoes ligniate, ? Deus
promittat longe pacing remunioe ? pote re augere aig ad illius gloriag ? pmanendi hoy, t de
gli operatis.

Nego pmam sgllogi maiorg. Ad Gyrodag ligna minorg: ea modo, qua pmia ligniat
modo, alio modo, nego. Ordinato a. et indicio Deus ? ligniat ea ordinata persona ruifficien
te, aig ita le dicat moraliter intrinca, ? dat valorg agig valori ipsius offerre, in quanto
huiu valoratere, et summe, sine qg pote in virtute existia. Unde ordinata illa pmia
sgllat valori libere ag, qug offert valorg, nec pmia dat efficacig qug sufficieng ad
ligniandg, nec gloriag ligniat dat modo stricti, imo aig alterius in esse. Solet a
ligniare Rom[a] et Pontifex, t Regi, multa et pcessa valere ad lignificanda operacoes,
q[ue] Rom[a] ligniat sua liberalem moraliter intrinca; nec Rom[a] in curia vellenda, nec
ordinata vellenda, aliquid plus sua, qug denominata extrinca qua a voluntate
hoy ruifficienter denominat.

UVA.BHSC

Sᵒ orgeis, t aggaure gore dnore: homo, t angou, si inhimarur a Deo cogno vel mendosy, neiger vere, et sufficiens modo dignitatis satisfaciendi. Quigne esse debemus ꝑ magis ꝑ potens reconciliare in pristinum primæ gre, seu culpæ originalis et damnosæ quoq; ig gre, ꝙ sᵗᵃ obedientiæ, et legis divinæ vere, et progenie nobis meruit primæ gre: ꝙ obedientiæ, similq; dilectionis patris ad nos meruit gre. Cure. Dominus (vt gratiosy pandoxus Magnificus) pomire Dnyesse, vt unus quisq; homo pro nobis mereat, si velit, et ꝑ vt alius similis t pristinæ maiori gre, et amicitiæ Dei ꝑ nobis prodeat.

Ob hoc pigne oportuit ipse Pr. Dnr. d. n. i. C. suis ig pene pœnæ hoc innocens, et sanctus de pena debita satisfacere debuit, et aliquo modo dignu pro pena in alios. Assumpsit hanc culpa, et iniqua Pr. Ch sanctq; q. 8ᵉ ar. 2. quia pro nobis pro ante Deum reconciliare nihil pro divina gratia ab ille recta, nunq; ipse nihil debuit pro nobis. Assim arbitror valde dignu, et subtq; nec inter alia pœnæ nos pro Christo.

Modo 2. in primis observo ea peccati originalis essentiale, vt ramimy probari posse pœnæ hoc satisfaciendi pro originali, ꝑ pro personali. Imo rectiq; pr. Ac rationem essentiale peccati originalis hoc ꝑ pœnæ satisfaciendi ad mentem aliquando nos pœnæ pro nos personali pro nos satisfaciendi ad mentem aliquando pœnæ personalis pro nos.

Deinde nego ig, vt pariter ꝑ pœnæ originale ꝑ dilectionem hoc dignum nisi divina, quæ aliunde, et magis gratiosa nobis quo Deus nos magis diligerare vt corporaliter pri, et pro nobis, mori, et carere dolore spirituali: mentis originale ꝑ dilectionem hoc dignum bonum aliquod in habitu, nunq; spirituali: ꝙ simpliciter: ny obtemperatio ny pœnæ originale, ꝙ malo aliquod ex inhabitu ꝑ pœnæ hoc dignum: ny obtemperatio, ꝙ ꝑ pœnæ mentis ꝑ mentis mentis ꝑ mis, ny dilectionem ny supplicii vt ex nobis operibus sint. Ny quæ nunc bona, ꝑ nisi dilectio existente Dei præsentis, nunq; nobis hoc pertinuit ꝑ; quæ pœnæ mala damnosq; seu pœnæ Deigni nosq; adhuc exigunt ꝑ mentem. Ny ꝙ dilectionis remissi efficaciter, et pollet, ꝑ pœnæ ad vos applicari ad mala inhabitu, multo minus pœnæ ad bonum habitu: hoc a. unice ꝙ pigne meritis regno. Q. hæc dicta vt arbitror multis difficultate ingeniosis dilectionem.

Tandq; ne negotium: ny ob dictq; quæ cuiusq; exigentiæ inter meritq; ꝑ satisfactionis meritq; ꝑ dilectionis ex dignitate personæ, de qua bene meremur, imo crucis nunc vitæ pro dilectionem dicitur ex dignitate personæ offensæ, et placandæ. Ny ob dignitate personæ ꝑ hoc sanctis nomine: ex a. persona ꝑ vilentur pœnæ meriti absurdq; quæ tibi non nos. nihil vos pœnæ ratis operibus, seq; ibus infra. Deo ꝛ.

Virgines Sanctis Patris Conrad. Ubi ex infinita gre, et speraui infinita adsatisfecem ꝑ

UVA.BHSC

Dicetis iam proponi posse actum infinitum charitatis ex gr. procedentem, et oppositum ab infinita gratia habituali, et regnante eius in puro homine; sed ille actus haberet infinitam vim satisfaciendi pro aliorum peccatis, quia regnat, ut purus homo pro illo satisfaceret. Maior magis supponitur, quam probatur: cum vel assumitur, ut opinio aliunde probabilis, et a magistris theol. probata, sive ut hypothesis admissa ad inferendum ex illa possibilitatem satisfactionis in pura creatura.

Minor suaderi potest: 1° quia ille actus infinitus, et infinite dignificans videretur futurus, et fore non minus gratus quam actus Christi Domini finitus, et sic plene satisfaceret. 2° quia actus ille non posset remunerari praemio dato ipsi operanti, utpote habenti infinitam gratiam, atque etiam beatitudinem, eamque pariter infinitam, ut etiam supponi, et assumi ad praesentem disputationem potest; ergo remunerari deberet per gratiam alteri collatam: quin potius etiam per remissionem. Itaque gratia quantumvis exigua foret, et infinitum [illegible] praemium. Itaque homo ille, adhuc per remissionem alterius peccati infinite meritus remuneraretur: et ille semper est post donum alteri datum, praemiumque inferius re ipsius merenti, cui videlicet praestaretur, [illegible] nobilius est donum gratiae aut gloriae sibi collatum, et remissio, quam aliud donum alteri collatum.

Hoc argumentum inter tria gratiae et beatitudinis infinitae propositum, et desurgens mihi videtur, ut nulla parte expeditius solvi appareat, nisi negetur suppositio, nempe possibilitas infinitae gratiae, et gloriae puro homini saltem. Et quidem eo ipso negatur [illegible] sensu ob rationes generales, quibus negari solet esse infinitum in actu creatum, sive gratiam, sive gloriam possibile. Deinde ob speciales rationes, quibus ea gratia et beatitudo infinita repugnare dicitur, nempe quia aliquin possibilis foret comprehensio Dei ex gratia creata, ex parte [illegible] generationis in Deo omniumque claritatem perfectam, exclusione [illegible] patiens [illegible] defectus [illegible]. Si autem ex infinita [illegible], aut inde [illegible] supposito, [illegible] fore [illegible] puri hominis satisfactio.

Dices 2. actus ille esse ei infinitus, foret minus gratus quam actus finitus Christi. 1° non esset satisfactorius, [illegible] negari potest ante, ut pote [illegible]: [illegible] negari vel [illegible] debet, ut vel falsum et verum [illegible] hyperbolice [illegible]. Deinde admisso ante, nego [illegible] actus Christi Domini esse satisfactorium pro peccatis [illegible], sed etiam superabundans, ut remissio [illegible] esse aliqua alia inferior satisfactio.

Dices 3. et replicabis: actus ille infinitus, et ab infinita gratia procedens, est semper actus personae, ut supponitur, finitae, atque ita non habet aequalitatem Deo offenso, ac meritis in aequali persona: et defectus illius aequalitatis facit, ne satisfactio sit sufficiens, et adaequata: certum est offensam ex illa inaequalitate, et ex inaequalitate etiam decrescere satisfactionem, ut docet D. Tho. et prox. sequentes. Ergo actus ille infinitus, et a gratia infinita procedens non esset sufficiens, et adaequata satisfactio.

Distinguo maiorem: est semper actus personae finitae denotat, nego: finitae, et infinitae, [illegible]: nego finita ut supponitur ab argumento, et infinita ut [illegible] illius, ex gratia sanctificante, et beatitudinis infinitate. Et neger adaequate maiorem [illegible] minor [illegible]: in persona [illegible] remunerari, [illegible] (nempe satisfactio sufficiens) in persona [illegible] potuit in [illegible]

UVA.BHSC

mereri nego: tali a [illegible] qua infini gra, [illegible] gradus [illegible].

Dices 3. [illegible] indubie quia nullus homo [illegible] simpliciter infinitus, ideo vel nulla, vel non infinitus [illegible] pro aliis plene satisfacere. [illegible] [illegible], ut [illegible] Angeli [illegible] legitime [illegible] regula quod homo ille [illegible] remunerari [illegible] efficaciter ad [illegible] [illegible] gloriae collatae, [illegible].

Dices rursus. [illegible] S. Petrus, aut Michael [illegible] genus humanum. [illegible] signidem ille [illegible] gratiae, aut gloriae, [illegible] impendere sua merita in [illegible] [illegible] remissibili, si in [illegible] [illegible] remaneret, aut [illegible]. Nego [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] gratia [illegible] dignior [illegible] Christus [illegible] [illegible] [illegible] humana plena dignitate, sufficienti [illegible] [illegible] offensae. De [illegible] [illegible] loquemur in s. seq.

Sect. 3.

Nulla pura creatura posse plene satisfacere probatur celebri D. Tho. discursu.

Pro [illegible] [illegible] supponi [illegible] [illegible] [illegible] medium simpliciter necessarium ad reparationem generis humani, ut legitime [illegible] theol. ex [illegible] [illegible] Aug. et [illegible] [illegible] [illegible] Patrum [illegible] D. Tho. l. 4. [illegible] Valent. [illegible] et P. Petav. l. 2. c. 13. [illegible]. Sufficiat modo [illegible] Aug. [illegible] l. de agone Christiano c. 11. [illegible] multi qui dicunt [illegible] aliter sapientia Dei homines liberare, nisi [illegible] hominem, et nasceretur ex femina, et [illegible] [illegible] [illegible]. Quibus dicimus, potuisse omnino, sed si aliter faceret, similiter [illegible] stultitia displiceret.

[illegible] [illegible] theol. [illegible] Doctoribus [illegible], qui [illegible] [illegible] Incarnationis ad reparationem generis humani, [illegible] videntur: ipsi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], nempe in ordine ad [illegible] [illegible], et [illegible], [illegible] Deo, [illegible] [illegible] [illegible] temporali Verbi [illegible] Incarnatione et eius in carne humana [illegible] vita sua, passione, et morte [illegible] Deus [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible] explicat D. Th. q. 1. art. [illegible] [illegible] PP. verba legi possunt in Petav. l. 2. c. 13. [illegible] [illegible] [illegible] D. Anselm. [illegible] Incarnationis [illegible] [illegible] propugnat in 2. libris, cur Deus homo: [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible].

Sapponendum [illegible] theol. [illegible] in 3. d. 20. et [illegible] q. 1. art. 2. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Patrum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Incarnationis nihil [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

UVA.BHSC

aeduabus, neque proportionis quando nec geometricae, et non arithmeticae, vel [illegible] aequalitatis inter Dei offensionem et offensionem debitam. Atque sic in doctrina [illegible] de satisfactione [illegible].

2º Arguitur, cuius offensio illata contra Deum sit ordinis superioris ad omnes [illegible] facta contra creaturas, non ad omnes satisfactiones puras creaturae, nisi offensio contra Deum sit infinita. Ergo [illegible] per satisfactionem purae creaturae. [illegible] Deus [illegible] non se [illegible] [illegible] in ordine ad offensionem [illegible] charitati. Non ergo est offensio in ordine superiori ad omnes puras creaturas satisfacientes [illegible], nisi illa sit infinita.

Huic argumento [illegible] offensionem [illegible] superat [illegible] puras creaturas [illegible] gravitas [illegible] [illegible] Cajetanus et Gabriel [illegible] Durandus et [illegible] ordinis [illegible] satisfaciendi [illegible] [illegible] opinantur.

Deinde [illegible] [illegible] offensionem esse infinitam [illegible] satisfactionem [illegible] infinitam: si enim offensio [illegible] esse ordinis superioris, quia satisfactio [illegible] ordinis superioris [illegible] [illegible] Deus [illegible] offensae [illegible] satisfactionem [illegible] Deus [illegible] satisfacere [illegible] superioris offensae [illegible] satisfactio [illegible].

Tandem R. P. [illegible] charitatis in [illegible] ad [illegible] satisfactio ad [illegible] [illegible] valor [illegible] satisfactionis [illegible] offensae valor [illegible] offensae. [illegible] satisfactio [illegible] offensio, [illegible] satisfactio [illegible] offensae valori.

Et vero [illegible] offensionem [illegible] satisfactionem [illegible] Dei offensio [illegible] gravis et superior ad omnes alias, et [illegible] dignum, [illegible] dignitate offensa [illegible] et infinitus, quod ergo [illegible] satisfactio erga Deum [illegible] [illegible] superior, [illegible] dignitate satisfacientis [illegible] [illegible] satisfaciens [illegible] dignitatis [illegible] [illegible] satisfacientis [illegible]. [illegible] gravius [illegible] dignitate [illegible] offensa [illegible] et superior: [illegible] satisfactio [illegible] offensam [illegible] dignitate in [illegible] satisfacientis, [illegible] bonus, et amabilis [illegible], nisi quod satisfactio [illegible] valorem [illegible] dignitatis et amabilitatis operantis [illegible] infinite [illegible] gravitati [illegible] superiori [illegible] offensae.

Objicitur 3. et replicatur valor satisfactorius non tam operantis satisfacientis [illegible] ab [illegible], ut

UVA.BHSC

nec adaequari potest per satisfactionem Christi seu personae infinite satisfacientis; quia ratione infinitatis dici in ordine, et quidem per varios gradus, et [illegible] applicare, verum offensam, [illegible] per ratione et [illegible] mediatae seu personalis.

Objicient 4. ipsa opera personae satisfacientis sunt finita, et ordinis inferioris ratione sui ut operantia in se ipsis, et Dei amicitia est ordinis superioris et nunc offensa: ergo est ordinis superioris persona [illegible] sed per participationem; quomodo enim Dei amicitia est ordinis superioris ad alias amicitias: ergo non tantum valor derivatur ex objecto infinito, sed etiam ex persona ipsa creata satisfaciente, ergo potest aequare valorem offensae, ut derivatur ex persona infinita realiter residente, et offensa.

Respondeo negando ant: ad probationem ibidem adductam dicimus etiam si verum superiori sit per derivationem et per participationem, una maior est alia, ut videmus: sic etiam licet infinitas satisfactionis Christi sit per derivationem et infinita offensa [illegible] sit etiam per derivationem, maior tamen est infinitas satisfactionis Christi quam offensae.

Objicient 5. et explicant: valor meritorius operis justi habet dignitatem [illegible] nam ex [illegible] ob dignitatem personae finitae meretur: ergo etiam valor satisfactorius operis justi habet dignitatem ad remittendam offensam, ob dignitatem personae satisfacientis.

Nego cons. quia valor meritorius augmenti proprie gratiae nullum habet impedimentum in Deo remunerante, et ideo [illegible] semper ex gratia augmento, cum [illegible] est: at valor satisfactorius habet impedimentum in Deo indignatio nisi [illegible] ad ponendam iram, et ideo mereri debere [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ordinis meritoris ad [illegible] requiritur, ut bene observat [illegible] [illegible].

Sect. 4

Urgetur, et solvitur praecipua P. Vazq. ratio pro ordinis superioris difficultas.

Praecipua P. Vazq. [illegible] [illegible] [illegible] difficultas. Itaque: offensa Dei illam non [illegible] in [illegible] peccando Deum in bono [illegible] et gravius offensam esse [illegible] Dei [illegible] per [illegible] [illegible] Nulla est [illegible] P. Vazq. [illegible] quod ad [illegible] n. 5, n. 15. [illegible] n. 12. [illegible] [illegible] P. Vazq.

1.° [illegible] aliqua bonitas per [illegible] aut maiori bonitate [illegible] sed [illegible] aut maior bonitas est amor Dei [illegible] nihil maius [illegible]: [illegible] integram [illegible].

2.° [illegible] in quibus exemplificatur ad [illegible] persona in [illegible] ordinis [illegible] offensa [illegible] [illegible] [illegible]

mai

UVA.BHSC

per mariy, ny grita bonory lesiony, e mirisary rutin in ipo Rey arbitrio ad ipsa pronia
mutuan, e dispensare in re mirisary, e non aliene de ipsis in ipsa pronia.
Arrhab. ne Rei supra quos eius superiorem, nec ipsum subditos absolu-
ny, aut mirisperus. Nihilominus quia ipo Rei mutuo de ipsis quibusmodo, e
non remma ad ipsos ultra ad mutuare, nec in opery nony imperialy, nec pecuniy
ex subsidiis dominicis.

Dig. 14

An Incarnatus Verbi fuerit mercator, an ab Apostolis dicatur
Declaratur mercedy. Leo dignos.
pro peccatorib⁹ remissionis.

Leo 1

Proponitur rem negans, et D. ex. vendicans ab iniusta
in eos gia nota.

Celebre e plurig et grauy modernoy rerum, iuxta regiam illam, et prouisi Dig.
l. 30. de rebus regum. quamq; ex quauis ignoscitur the and Codey l. 1. 8. 6. remineiby de
diuino munere. Ne ex extraordinaria Dei prouidia, nec iustissimi alicui ne tam innocenti, nec
culpa libero ne crucifixori, nec ipa Incarnatio Christi nec nec domos dominicas agnoscit
tale mercis dignis, ne ipsa nec pauperi ad redemptionis pretio, nec ne ipsi pauperi.

Discimus a diuersimoriy, et existimy Lucius Seiano Theoli. Ille ben ex
mercy[illegible] assignari solent. 17 qd. le existo libeat quatuor et aquari ex Deus, mercy be
remuneri ne mirisperus ne remineiby. Ne audiu ne opera dei mirisperus applicare
nihil ex le ex Deus. Deus, et qui infimis ruby ne by quid sua superiori, et quamquam.
Deus ne aliquid ex le ex Deus. Ille offuse remisse dony longissimus sua ordini inferiori
qui e mby qui Deus. Leo dignos ex pecuniis admirando remineiby ne ad existion
by ex Deus.

Hinc v. ny ne probat, nempe illa inferiorum remissionis quatuor Deus explicari
solet variis modis, Deipnus, et nam quamuis qd. ex gradu ex. Deus ex le remissionis quatuor
ne ex Deus, inquit remissio mutuo, ne ex Deus primary, ne dum mutuo in ex gradu Deus
ne mutuo qui ex le existit, qui remissio ne ex publicis quatuor, ne ex gradu Deus ex le
ne pecuniis ne ne bony, ex mby ex Deus pecuniis. Hoc ex. ex ne mirisperus qui existit ipsis, et ex
Deus dicuntur ne ex ipsis ne ex ipsis, ne ex ipsis ne mutuo ipsis ex, qui ex le existit ipsis ex.
Ego ne remissionem ex ipsis ne ex ipsis ne mby Deus pecuniis.

Et dicimus ex ad mutuo ne libeat mutuo existit ipsis existit qui existit ex
ne mutuo ne ipsis ex Deus, ne ipsis dicuntur qui existit ex ipsis ex ipsis
ex ipsis ex ipsis

UVA.BHSC

53
129

UVA.BHSC

[illegible] ex meritis finitis, seu [illegible] [illegible] remunerabile bonum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] remunerabile. Ergo nullum meritum finitum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] remunerabile [illegible] [illegible] finitum, seu pure [illegible]. [illegible].

Min. [illegible] [illegible] finitum bonum [illegible]. Ergo nullum meritum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] remunerabile, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] remunerari.

[illegible] [illegible] [illegible] nullum meritum finitum, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mereri, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bonum [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magnam difficultatem [illegible] meritum [illegible] [illegible] infinitum, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Disp. 15

An, et quo titulo Satisfactio Christi sit infinita.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] schola dogma [illegible] Christi infinitum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] persona [illegible] [illegible]. Non nulli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] infinitatem [illegible] infinitatem [illegible] [illegible] [illegible]

UVA.BHSC

pro eius infinita misericordia spiritu refrenemus vitia delicta reprimamus

Sect. 1

An Dolori infinito summa magnitudine mitia debeat?

Asserit. Iustus Christus Dominus noster infinita pœna pro infinitis eius summa gratia promeruerit omnino nobis debeatur. Hæc mihi videtur una ratio nullo tamen modo satisfactoria. Dolorum l. 6. §. 3. ff. ad l. Iul. de adult. Iudicium sub infinita spem Christi per modum temporis summi ex aliis, nec ex aliis solum summa exercitium pœnis gravissimis infinitum per modum meriti restituit et magnitudo pœnæ? Quomodo Christus operatus, Non ex aliis cui ex, et nominum proprium ff. Ex. l. 4. §. 8. 3. pœ. et ff. Pl. Varg. l. 6. c. 2. sed ex infinitum explicanda modo, tertio, et minus appellamus.

Per accessit in Christo ille ingens gravissimus meritorius ratione infinitum ex infinitis infinitis, et libertatis infinitis, et summum redemptionis peculiaris Christus nos redemit, ministrando sua vita, passione et morte nobis peccatum et miseriis et pœnis Dei ac meritis infinitis sua infinita adversarios et inimicos infinitos ex se solum, sed vim pronobis Deum, sua satisfactione et redemptione, pro ingenii redemptionis, sufficit.

2. Dico offerens pro nobis Christus infinitum, et infinitum in temporis et ingenii quoniam in aliquid quando et diuturnum peccatum satisfactionis sui aliquam infinitis restituere, posset in Christo pœnæ meritorius infinitum ex se solum, sed vim pronobis Deum, sua satisfactione et redemptione, pro ingenii infinitis.

3. Ingenium sua natura infinita, sua valet vi mille ex. gr. respondet in liberis solum magnitudine finiti vi mille: aliquibus finiti nostri Deum modo in finiti sui peccati temporis, et spiritus B. Io. re solum ex aliquibus ex se solum sed B. Dei pœna solum. Ergo similiter in mea infinita et ex pœnis mihi dominandi infinitis solum.

Ita ego ignoro et sui regi dolima gl. non sum obligatus ingenio solum solubiliori ingenii. Ergo infinitus Deus infinitus ad ingenium ex se super infinitum ratione pœnæ infinitum ex se Deus meritus meo? Imo solum infinitis pœnis. Deus infinitum ingenium, et pœnæ infinitum ex se Deus infinitis pœnis Christi.

Antecedo. Nec meritus Christi sui ex se solum pœnis infinitum infinitis ingenii ex se solum infinitum. Solum ingenium ex se solum Deus infinitis solum meritis hanc vitam meritorium et vitæ. Et subdemus, et pœnis solum infinitis. Vide in Christi meritis sui infinitis et pœnis infinitum infinitis ingenium

tale,

UVA.BHSC

alterna ex qua offensis et alterna ex qua vindicta; sed omnibus ab initio prohibendis, et vindicta ejus, vindicta ex qua divina, qui ipsos instituit: Nemo vero sibi vindicet, aut ejus vindictam reservet Deo, ut verbis, satis exquisita ejus gentis: ex persona Domini Deo Exo. L. 9 v 4. 8 mobile.

Pr. 2° fundamenti prossy summary nobilissimi Principis ad Chinensium, Dominij, et libertas ad se vindicandi ejus inviolabilem offensis mortalis, seu v°D. Simeon, custodi & tollit mortem Chinensium vindictam vitae ejus, et alterius in terra, seu voluntati et tradendi prohibi: erras e. Chinensium qui libere offendat: ejus vindictam Dominus significabat ex offerendi voluntas, et ultio. Igitur in nostra profundis infinitis in Christo gens libere et offendat mortalis, ejus et omnes ad ea, facit ejus ejus et mortis offendi arbitrij habebat vindictam vivere et mori prout placuit ejus.

Confr. officium 1. vt Chinensium libere Deus, Deus in mortis, in cui Ego non ejus vindicabit et vindicta mortis Christi offendat ad Ego et Chinensium infinitus redimebat in crucifixionis malitia & Jesus: vt ex eis ejus, qui non infinitis offensis ejus: quippe Chinensium ejus vindicta mea, et ultio altissimi in Christo erat. Ergo ejus Chinensium libere et libera ejus, vindicta ejus ejus in se vindicta Christi Jesus et Christi ejus infinitus.

2° Si Chinensium plene redimebat ejus et illi plenus dominij et Christi vindicta, ejus Dei et Christi et occidendi per ejus Dei et Christi, et mortis in Deo Christi et Jesus et libertas ejus non existens infinitus. Ergo ad Chinensium et Christi ejus vindicta ejus et Ego infinitus Christi ex ejus, vindicta et Christi infinitus Christi.

3° quamvis aliqui libere Christi & ejus vindicta Christi et ejus, non vindicta mortis vindicta, Christi et Christi vindicta per vindictam, et ejus vindicta ejus et Christi infinitus Christi: aliquin Christi nihil operatus esset humanis plene existens vindicta Christi. Igitur Christi et Christi ejus, et Christi Dominij ejus vindicta, ejus mortis et Christi infinitus.

Quamvis celebri testimonij Clementis V in constitutione. vindicta de pœnis et misericordia ejus Christi mortis ad ejus infinitus Christi ejus habitus, non formidandi ejus ne exhaurirentur, et minuerentur ejus infinitus Christi, Passio quidem ejus ejus ejus ejus ejus ad Christi vindicta pro redemptione ejus humani generis sufficiens. Ergo ejus Ego ejus et Christi et Christi infinitus Christi ejus infinitus sufficiens ad infinitus existens.

Nego sig. ng in illo ultimatis in expiationem infinitus passionis Christi ejus ejus ejus mortis. ejus ejus et Christi et Christi ejus ejus et Christi ejus, et Christi ejus infinitus; et tantum ejus ejus et Christi, quia pœnis indicatus, ejus ejus quia offendi et Christi Jesus et Christi, ejus infinitus Christi ejus ad Christi ad infinitus existens mortis. Indicatus ejus; ng. Christi et Christi ejus infinitus, quia infinitus et Christi et Christi ejus et

UVA.BHSC

Jn vita regni dimerg, et Regno Chri mediorg: regn̄ ds regni illi Ihesdebaur
ig̃ nra vnus hyp̄ nobilis, reg ius ig infinitus nra habitus, qui ministri dasyo
terne. Jm g̃ illo retinamus docens quomig̃ Chi doloy obiorg libere, pie casti sancte
mig inghre ministri, non modo ordinando sed ius.

Opponus 2. et replicabi ministros nostros ing eo operosiores esse, cum
modo, qui ipse ministerium pie libere voluit. Ergo ius in fine mea debere dignius quā
se here ad im, vt doloy videtig, vt offici nobis ministeria: tradig ius ecclesia debis
et regnum officio vt per illg dignitig nobilitata, habeant vt officio glue magnitudes
ministri. Petri g̃ sibi glore instituig. Regno non t unum, t2: vt opera, t quia operan
tis, regnicolis instituig hi dignit, subdig. vt opera, t quia instituta, non dig. ex ministe
modo instituig, negotig. Quare in Chro ea regnum officii, tenig ignorare ad finem instituig ius
dig, non nobis tolli ad finem nostrum ex parte.

Opponus 3 tribus 1. 2. 3. Quomig in libris ministris, gd ministra
per agitur, id ille Chro ministrum, et ministerium immolatum, qui in ara crucis semel nrig obla
tus, deus sancta ejus ordo sacrificij illius unig propitiatorij ius. Ergo qui dg ministris magistratu
numerus constituendus ecclesia, vig prædicto ab instituto Christi. Ergo ecg numerus instituen
Consulo 2dig, ut nego 2. nunq nobis magistratus dignus ad nostri ecg ius magistratus mirabilis
tis, et magisquidg ecclesiasticus: instituto ad gd ad ecclesiasticum ministerium missa ecg ius ecclesi
arabi, ad prædicandum altior officium, ad pijus sacerdotium, ministrum ad hoc magnum, sededig
instituig ius progenitorib, et ministerio.

Sch. 2a

An institutus ministerii sumatur ex institutione ecclesiastica
seu ministerium divinæ ejus Chri?

Aperitis sic. Nomen ministerii Ecclesiastici ex institutione et ordinatione ejus Regis
ij intelligi, quæ ab hum̃ti libera ejus Regni ministris et ministeriis. Hoc dicto ejus nomine
certum, et indubitabile ab sibi Thesl. in 3. L. 19 et 20 qq. 2. 2. illos esse dignitates de in
stituto ministerii, ut ministri Chri, t illg institutig negotia, g̃ ad illos hum̃ti liberum ius regna
ig t illg ius officium, et modo alijs capitib ecclesiæ defendere. Deig g̃ ea ministerii nomen
sumitur in ea significe g̃ dicta nullo Chri et dei ejus ordinatione libera et ab humana institutione
immune et divina. Secundig g̃ Chro per sua libera ius omnia ministeria ejus Regis
ministrum ritibus sua ecclesia, Ecclesiæ ejus ministeria, quæ ad ius dignitates Romanas et ius
rentes in ea Chri ecclesia complectitur et includat. Quæ gd illud hanc ecclesiam esse, primum ius
nus Deus Coloss. 1. 18. 19.

Quia patris ejus gloriosissimi indulsit ministeria Ps. 44. 5. 4. et Rex sanctus ejus

itaq. si absolute videtur, minore ubi una voluntas, et volitio unica non Chri alteri non enunciare negatur / ut in 6 synodo, et in Lateran. sub Martino 1.° / q.d. et removeat a dicta libertate innocens ab hum.te et creato 2° definio. Itaq. [illegible] et perfectius Chri aia se exerceret vita liberi diceretur; ubi [illegible] libere [illegible] amore Deum, quo nos redimere vellet. Itaq. vera videtur nisi nihil [illegible] q.d. [illegible] quoque ois creatis nos Chris redemisse. Q. [illegible] inveribile ri, et n. [illegible] pertineat.

Videtur q. [illegible] ex exemplis [illegible], et supernaturalis aliquis demoni, q.e. perfectius exercenti amore supernali, quo [illegible] Chri, nemo fide catholica credit, hum.s utraq. [illegible] libero Deum, aut nos amare, et pro nobis satisfecisse: imo haec erg. n. est. Si [illegible] inveniatur hum.i libera unione, longe excellentior e [illegible] affectu supernali creari liberi, quo illa [illegible] creari liberi: q.d. est.

Opponit: enim si hum.tas Chri sanctificat [illegible] increata, sanctificari [illegible] tur creata, [illegible]: q.d. enim si exerceat pro nobis satisfaciendo et merendo [illegible] ero, dici [illegible] filius debet [illegible] amore creato. [illegible] hoc argumento, et exemplis [illegible] bis prodere. 1° q. [illegible] sanctitate increata in aia Chri, [illegible] creata, [illegible] [illegible] 2° [illegible], sed [illegible] scholasticorum doctrina, ut [illegible] Gradory d. [illegible], sed [illegible], ut Vazq. d. 41. Lug. d. 16. [illegible] bene observat eg. [illegible] ex PP. collegii [illegible]. [illegible] Wadingus [illegible] gulariter [illegible] illi collegii [illegible].

2° q. [illegible] sententia [illegible] probabili [illegible] rite [illegible] Exim. d. [illegible] reflexe [illegible], [illegible] obligans [illegible] 2° [illegible], ut bene observat P. Valent. d. 1. q. 7. p. 1. [illegible] ut probabilius [illegible] [illegible] fidei dogmata [illegible]. Quippe [illegible], [illegible] ex illa sanctitate increata [illegible] sanctitati creata [illegible]. Similiter [illegible]

3° Theologi [illegible] in Chro [illegible] in hum.te [illegible]: [illegible] D. Th. q. 7. ar. 1. in corpore, et [illegible] si q. hac [illegible], [illegible] illa sanctitati creata [illegible].

4° [illegible] libere [illegible] probabilia [illegible] utraq. libera [illegible] probabilia [illegible] libere [illegible] quibus [illegible] hum.te Chri libere exercentur [illegible] creatis [illegible].

UVA.BHSC

Oppositum verum Spiritus, pater & verbum Christi libere amantium et amare permanentium in creatis, quae e regnum significatur. Ergo id amantis et amati. Aliquis forsan per mirabilem, regulosum. Vel 2° nullatenus repellit excellens libere amor permanentium, ut colligi potest ex dictis d. 9. s. n. Vel 3° saltim potest ad minus fieri, ut dicta scripturarum sibi invicem aliquo modo, ut hic patet ex dictis hactenus evidenter ostendi observantur. Patet. ut sup.

Ego a. quae sic. Ex 1 argumentorum. Deinde quia Christi amor increatus libere et amantium est ergo sit Spiritus sanctus. Patet. Sic. ng patris increati libere et ex excellentia, et tale sit, ng aeterne negotiatum, et ng filii aeterne ut ex Christi amoris ng spiritus sanctus modo indicato. Patet.

Ex 3 optimo, quae pari ratione et magis significatur amoris ex Patrem ergo evangelium et notabiliter, et evidenter magnopere. Ex 2° adhuc saltim aliquam quae ingenere sensibili operationem, et attributum participare dicunt d. 6. d. a. 3 satis patet, et ratio.

Deinde. ergo et alia creata sic invocari, ministrari et manifestari scripturae tangere evidenter videtur falsa. At alia creata Christi Patris ministrari invocari quae non creata. Et creata sic non ministrari. Minor patet operatio talis minus principalis naturae alterius et magis infimae prohibet ministrari, et hic minor non invocari, et in Christi scripturae, et in Christi scripturae. Et nec quidquid huic. Patet.

Sed 3

Infinitus omnis, et manifestatus numerus et persona operans infinitae.

Contra quae Et apud Ex. d. 4 s. n. et alia adg. et art. 1. NN. et sane existit: sed existentia operationum subsistentiarum quarum distinctio operationis saltim mandat infinitas probatio patet.

1° Operatio sic Christi minus exhibita esse diginus persona operati quae ipsius personae sunt sua et ex gubernatio Christi patris et minus, imo magis remotae esse operationis ipsa ipsius personae operantis. Non simillima in Christi quae esse non potest, et ex ratione ejus esse remotae dignae esse, et ex infinitis dignitatis et permanentiae et Verbi et pariter infinitas manifestationum provenire. et summa ex. g. sua esse personae operantis, et infinitae numeri.

Deinde infinitus operantis ex mentibus magis invicem, quae male. Ergo numeri infinitae mali sic, aut non sic in Christi operantis principiorum ab infinitae operantis: ratione et patris

UVA.BHSC

Jesu nobis hoc meritum Christi exemplo. Vere q̃ modo de eis Legimus in operibus illud germinis et nego 2ũ. Dicat̃ 2ũ de personali Christi resurrectione et gloriosa hẽ exhaustu bonu circa operosa meritoria Laici ignorant. Et resultat auditis cũ finita exhaustiõe possibiliter aliquis Christus adhuc redundantia quinq; carnis, vt vitery magnificere possunt, q̃libet, singulorum, seu exhibitoria, operosa meritoria.

2ũ dicimus ad infinitu operosi creat. quinq; meritoria operis vt supra q̃. Ad 2ũ infinitu operosi creat. hẽ vnu meritu dicit̃ infinitu secundu substãtia: q̃ nec infinitu q̃. Nec ullu operosi creat infinitu, sicut nec cu infinito nec equale, nec sufficiens ei infinito existat. Non ẽ negandu q̃ sufficientia operosi sua longe maiora et potior Laura. Et insufficiens alias quia minor infinito quo Christus infinitus, hẽ a. ea infinita in alio Christo et meritoria Jesu et sua. Et vita Christi et Jesu in alio Christo, pro quo Christo operosa collocando sua) nec Christus Christiane.

Sec. 4

Quia inferiorari sensitiones, et meriti Christi quia

1ũ sic minor operosa Christi et quinq; infinite Legis operosi infinite. nam Jesu meritoria personal, diligi in infinite Legis. ẽ meritoria et remunerabile, sed tale meritoria ẽ infinita: q̃ etc. Probatio. meritoria personal existit in infinite Legis, nec ẽ remunerabile in ipso merente. Nec q̃ Jesu diuinitate et vita meritoria ẽ Legis et Christus. Nec q̃ illud meritoria existit sufficienter ad alios existentia meritoria: in quorũ intrare sufficiens, vt pote vita personal existentia in Legis sufficiens.

Nec ẽ remunerabile in alio. Nec q̃ in existit Legis vita Christi, et homo ea, et quinq; meritoria, quia existentia alicuius Christi, diuinitate vita q̃: Legis et c. vt hoc ipsis glorificari magis, et magis infinite, et cũ angeli et Christi angeli. Nec q̃ meritoria existentia destinata ad alios et magis magis vt quinq; ergo, sive sui Jesu meritoria, et in ultima pone Leg. 1. videmus et ipsi vitam personal diuinitate Legis, vt pote eis, sive alii ei magis de carnis diligi quia Christi. superabundare q̃ meritoria, et Jesu quibus Christi, sive ipsis meritoria, sive existentia ei collata.

Nec 2ũ sic simile cuius ẽ existentia existentia meritoria Jesu. Illud meritoria vt dicebamus, magis sui remuneratiuum. Quia, et vnq; vnq; medietatem. ad Heb. 1. dicens e. vnq Christi obtinq; pro alio peccatis infinite, et dedit eunq; Jesu e. diuina, et nobis cui q̃ pro Jesu Christo, quoniam impossibile, segregatus a peccatoribus, et excelsior celis factus quia Christus vnq; Christi quia

Jesu

UVA.BHSC

prius gratis dilectis habita fuere.

3a causa ex inferioritate ejus pœnæ commensuratur. Dignitas illius personæ cui ejus pœna infertur, quasi nihil, & respectu nostræ, omnino sine infinitis valoris: quippe ejus pœna nullius infinitæ valoris est ad dignitas Dei infinitæ, cui ejus pœna nullius finis quasi nihil est & respectu, & proportionis ad Regis gloriæ. Ergo dignitas Dei infinita & non est commensurata sine infinitis valoris.

4a causa ex infinita persona patientis ita augetur. Pœna infinitæ dignitatis non nisi cum infinito tempore manere infligi debet illud Regis augustæ. Sed persona Dei est infinitæ dignitatis patiendi: cum ejus cibus bonis summa dignitas. Ergo ejus patiens meretur infinita. Minor ex via patet. Majoris explicatio: infinita dignitas nihil patiendi & non est gratis immodicis gratis ita infinita violentia talis dignitatis, & patientis Dei, seu opponi exigentis violentiæ omnibus & malis & immodis, & infinitæ violentiæ infinitis malis, & ejus mortuorum, & immortalitatis corporis, & animæ: sed ex nulla re est quantus malis, & immodis gloriosa patiatur & augusta hostiæ dilectionis Patris; qui & quæ nimia pœna & mortis. Ergo sui infinitæ dignitatis & malis & immodis & immodis gloriosa patiatur magnis & infinitis meretur.

Deus Pater Christe pœnæ mortis & pœnalis nostræ infinitæ meritis vis. Inclinans ergo super nos respectu & infinita gratia, ac Christo & patiatur & pœnæ & mortis tuæ pro Illa Populus, & Labor meus in medio meo semper. Deinde gratiæ tuæ ejus regnare gloriæ nec mortis nisi immodis pro Illa Christi Dei Regni cultus vitæ patiatur, & violenti regnare illud. Sic ejus infinitis meritis gratiæ tuæ; ejus nisi ita & nec illi finis nostra cruciatus. Per ejus dignitatem & cruciatus infinitis mortis & Illo cujus cruciatus non est objectus cujusdam nec.

Sic ejus & infinitis gratiæ & infinitæ dignitatis & patiendi malis mortis & si meis & sanguinem istum omnibus & cujus regnet & tuæ. sed Deus Christi & dignitatem & patiendi ejus regnet & tuæ. Sic Deus infinitæ dignitatis & cruciatus augustæ. Cujus modis quo Deus nascentia ejus & passionis, & mortis & patiendi & gloriosa & Deus ejus infinitæ dignitatis, & cruciatus.

Die 16

An si Deus Pater Christi non esset infinitæ dignitatis & patiendi malis & mortis infinitis malis?

Ita.

Deus & Pater gratiæ & immortalitatis.

UVA.BHSC

Ex defendere Leg Lib 11. Regia Weding. et obj quos requiunt
dan L.056 s.8. et Alder. Leg s.8. id Ly jong diuer videnter tragger the quod
D. Exoby L.5.64. cong requiunt.

1a Obj persona nemini ē infinite sancta religiosa cui cog operanti
infiniti valoris. Sed Chus ē ea persona maxime et infinite sancta, cog dignitas
ei esse quamvis hum. sine ab infinito et increato sanctore; ergo
Chus D. et filius Dei. Ergo quamvis H.m ē esse infinite sancta, &c.

2a sanctitas, et dignitas Filij naturalis Dei exercebat meritum
sanctificans Hum.m in Chro: ergo et eterna, summa, et infinita ejus
valet ē summa et infinita Hos. Ergo dignitas Filij Divini non in operando perdet obj
minus, et dignitas Hum.a

3a Hum.m obligua Angelo. 1o vitia producere operatos venerabi
liores et maioris dignitatis, cog ei incomparabiliter alio subditores. At illa sanctas ē
esse, vt ij alibi cuncta docuimus. Ergo obj H.m Ergo infinite sanctificans omnia, et omnes
reddit infiniti valoris, quamvis creatae infinite ē esse.

4a mensura valoris meritorij operum Chri ē Dni.m sanctitas: Sed
e. ē simpliciter infinita, ergo Dni.m. Ergo ne sanctitas H.m ē magnitudine infinita
nisi esse ad valorē simpliciter infinitum meritorum. Patet ex 3a valor de meritum ē infinitum
gloriae dignitate, merito personae. 3a ejus dignitas simpliciter infinita personae infinitae
ad Laudis cong valorē meritū.

Haec ē Dni mea Lingua videntur Ad 1a dicendum: in oppo
nam valet: in regno Anglia, cog cog ē simpliciter [illegible] Quia ē Dicendum ego meritum Rantum
ego meritum, cuius [illegible] ē Dicendum ea dignitas: valet esse, et valet ē esse, valet obj Dicendum
nego. Ad ea simpliciter.

Ad 2a valet arg. ē dignitatem: nec in operando perdet habitus sua
gratia, valet, augmentum, vires operandi, nego. Barre ē argumentum, et quidē perbreve ad
hominem. Filius Dei ē esse mihi Sanctus, cog ē in nec sancte, nec digne operari: Dicendum Filius
nunquam ē sanctificare, nec dignificare, aliquem, et ejus operatum, nempe infinite gratiosa
nec.

Ad 3a dignus maiore, meliores, nec potiores dicimur. Absolute nego. Nego ergo ea
na operatum Chri Absolute cog nunquam in ordine ad bona supernaturalia intendimus creaturam cog
ad infiniti valoris, nec dignitas gratiae operatis.

Ad 4a nego ans. ad ea in qua dico. Dignificat operis Chri ē maioris quia
dignificat H.m idest ē subsistat, nempe meritum Vi ē valoris ē quasi valet ē summa ea
gratia ē ē ē dicunt ea operatio ē valet dignificabilis dicimur Valet dignificat, quia in

UVA.BHSC

ffre n̄ simplicit̄ e instā. q̄ hō sumere n̄ dignū, nec indigū, n̄ ē mirū, quū dignificū meritū simplicit̄ instā. qua vbi ē, ꝙ sumpsit n̄ hō minus in magnitudine gratiæ sibi data minus n̄ fuit meritū.

Sed 2

Sensu negatur, tenetur, et probatur.

Ego locus B. Exp. l. 10. c. 1. ff. 2 et reg. ꝓ Vasq. l. 3. c. 3. n. 21. l. 2. d. 1. c. 1. et frequenter non recedere. Ma. 2. pr. l. meritum vt meritum debet esse liberum sua alig vt inde meritum ē infinite meritum. Sed Deus n̄ hic meritum vt Deus, et in ma luce sed vt homo, et in ma luce, qua voluit obedire et pati usque. Ergo Deus vt homo ma in ma luce debuit esse infinite meritum vt in sic meritum.

Ad 1. rndetur, diuina persona ita deliberate requisiuit meritum ad mundi. vel ad infinitū debitū Christi in ma luce, sicut vt Dei voluntate requisiuit in ma luce, vt in hum̄ quod erat mum.

Ad 2. cū arguit̄ quod dimissum infinitū ex persona Christi in cuius opere ex merito ꝓpulare, ergo ma luce debuit esse infinite meritū. Ng. pr. ex emplo ꝓ amus in Deo ng fingimus et concipimus, diuinitatē, nihil ꝓ persona debuit infinite ligare, et quod non meruerit in voluntate hō hum̄ quod ma luce. Ng persona Christi ē infinite infinite ma debuit, et in ma luce in qua, ad ea in hum̄. ig ꝓ hoc meruit quod infinite debuit, sic in ma luce in qua meruit ē infinite, cui pertinebat requiredum ma luce. sicut in quoque persona diuina infinitū dimittere ꝓ peccatis, hoc ex primus gratiæ maximo dignus. Ergo nec ad ipsa meritum, quod dignificū ex quo meruit hum̄ dignitate.

Ad 3. imortuum rndetur quod rndetur ad dignitatem dignitate. Christus potest quod rndetur, et ideo ꝓ plures in Deo rolanda diuina vt ens ratio deus ē rndetur, et in dignitate ē ad Deum ꝓportio. Deus quod ē dignitas cui Christi n̄ rndetur: sed ꝓ persona diuina vnita ma Christi homo ita dignitas et n̄ propria natura; ꝓ hoc hum̄ Christus ad meritū infinite debitū accipiendū ng ꝓ infinitate rndet. Ad ea ig. hum̄ dignitas meriti requisita ē diuina ratio propria meritum requisita rolandū et meritū ad ng. et ideo dicimus ma luce debitum ex ꝓ rndetur. nemo ē in maculata gratia diuina mortē eminentē diligo. hoc ꝓ ratione dignitas diuina rndetur, et quidq rationi ng repugnat ng dignū.

UVA.BHSC

semper e sancta dignitate excellit? Resp. et magis sanctus minus sancto, utpote magis a Deo amabili.

Disp. 27.

De causa seu motivo Incarnationis; sive an Verbum — carnem assumpsisset vi p.ris decreti hic ingenti?

1.^a sententia affirmat, quam olim docuerunt Rupert. Albert. et Alens. eamque Scotus ejusque sectatores, et sua schola defendit in 3 d. 7. q. 3. et d. 19. Quos sequuntur P. Salmer. Pet. Hurt. Alart. Martinez Perez et alii nonnulli. 2.^a sententia negat; et authores hic D. Th. et D. Bonav. eamque sequuntur universa Thomistica schola, et maior nostra pars.

3.^a sententia quae media viâ incedit Ruberti hic Magn. Suar. d. 4. et 5. sect. 14 circa Incarnationis decretum statuit explicare melius, et convenientissimo modo, quo ipsa fieri posset ad manifestanda Dei attributa: melior a. modus imponitur decoris, quae solo sapientiae bonitatis, justitiae, misericordiae et potentiae Dei maxime manifestat. Quaeque vi unius illius decreti, si in Deo erat scientia Adami, de peccato aliquo sub conditione futuro, neque erat, ut ipse Deus itemque alio decreto posteriori Christum Redemptorem decerneret: atque ita ex eo ipso illius scientia colligeretur Christum venturum, nisi in remedium peccati. Sicut et ponere talis scientia media peccati Christus erat eius de convenientissimo primo erat, cum Adamo peccante. Idque P. Suar. in 1.ª sententia pro parte sua cum S. Tho. in 2.ª vero cum Scoto.

Sect. 1.

Argumenta Scoti referuntur, solvuntur et rejiciuntur.

1.^m et potissimum est. Ordinate volens prius vult finem, quam media, et inter media prius ea quae sunt propinquiora fini. Sed Christus est finis, aut propinqui ordini proximus Deo, et eius gloria sigillatim quam sint reliqua omnia creata. Ergo Deus qui est ordinatissime volens prius vult Christum, quam reliqua omnia creata. Non igitur ex sola visione peccati, et remanentibus deficientibus existeret Christus, seu volueretur a Deo.

Haec, et similia Scoti argumenta in eo maxime imprimis peccare censentur quod a bene videant, seu propositione unius decreti inferunt independentiam, et connexionem, seu abstractionem illius ab altero subsequenti. Sed hoc est quod prius est pendet a posteriori, ut evidentissimo creatorum manifesto exemplo patet. Decretum enim liberum, quaemadmodum unus est, et semel ejusque fit, liber est cum posteriori, ut intus cum electione: et conjunctis cum alio in potestate. Quaeque in nobis, et eiusdem sententia Scoti intus decernens gloriam, et communicata fuit in illo ante electa, et praevisa merita, et tamen cum illorum electione, et praevisione connecti annectitur.

UVA.BHSC

Praeterea, si ex antecedentia praevisi decreti legitime eius independentia a praevisi-
colligeretur Christi ipsi decreti finem eius erat non sub hoc praecedente, verumque etiam
nulla existente aut extiterit creata: Christus est anterior, Deusque intimior, et simpliciter
supra omnia alia excellentissimus merito habetur. At Christus solitarius finemque est in ipso
decreti, assumpta singulari, et attenta omnia videtur: verumque quibus cum ipse Christus definiri
ut multorum caput, ut princeps, ut qui summum Dei decus, et lumen erat: atque
videre incubuit ex Augustino, esse iure fidelissime est Christus, initium omnium Dei, et primo-
genitus in multis fratribus. Idque ipsum optime videtur D. Thom. 3. p. q. 1. a. 3. ad [illegible].

Deinde peccare ergo [illegible] genus [illegible], [illegible]
Dei praesciente decernere Christum subiectum ad peccatum [illegible], seu dependenter, et ex ea
occasione a peccato: Deus enim negatur non esse ordinatissimus in amando. Quia a credat
Deus praescivisse se decernere Christum ut Redemptorem?

Tandem arguitur, ut praesupponit [illegible] aequivocatione, seu [illegible]
[illegible] videntur, si enim nomine voluntatis ordinatae sequitur voluntas cum ordine decernens,
seu [illegible] prius, et posterius volens, probandum erat decernendi ordo [illegible]:
[illegible] cum Deus, qui omnia, nempe finem et media, aeque [illegible]
[illegible] in finem et media [illegible] possibilia [illegible]. Si a ordinata
voluntas dicatur [illegible] propter [illegible] illa quae sapienter et [illegible]
[illegible], [illegible] prius, et [illegible] decernens, [illegible] duae voluntates ordina-
ta erit, quatenus finem non prius amaret quam media, aut media [illegible] finem amat.

2° arguitur Christus non est bonum occasionatum existens solum [illegible]
occasione peccati, ut [illegible], et redemptoris. Christus igitur absolute a peccato non pendet.
[illegible] occasionatum [illegible], ut [illegible]: Christus est [illegible] amabi-
lis independenter a peccato, [illegible] occasionatum existit, et [illegible]
[illegible]: [illegible] non est, [illegible] nego: non est [illegible]. Praeterea nec
[illegible] Christus decernitur bonum occasionatum, sive ex occasione, et [illegible] principaliter
[illegible], si ipse dicatur [illegible] [illegible] Deo [illegible] redemptionis [illegible]
[illegible] praesupponere peccati permissionem, sed [illegible] [illegible]: ut [illegible]
[illegible], et aliquatenus.

3°. Deus revelavit Adamo in statu innocentiae Incarnationem [illegible]
[illegible] effectum. Ergo [illegible] Incarnatio non fuit peccati, seu eius re-
demptio. Probatur: [illegible] revelasset Incarnationem [illegible] peccatum manifestaret, atque [illegible]
[illegible] pugnat cum illius statu felicitate: atque [illegible] peccatum [illegible],
[illegible] liberum per revelationem impediretur. Negatur, et [illegible] bene
[illegible] ut

UVA.BHSC

cius prolatas: ng nullas alienas affectiones ꝓ meas ng malas mentis recipiat. Ne liber
tas impediretur, quamuis ignis quoque peccati facta fuisset nubes, et Mare ꝺ Rubꝝ
Patres Ꝛᵒ transierunt nubes, et postea omnes pecus nubes.

Ad Chus dicens fuit esse nos Ꝑdestinatos: nunqꝫ Deus benedixisset
ei benedictione spirali in celestibus in Chō: ita, Ꝑdestinasset nos in Xpo filios per
hos Chy ingressy, ad Xpm. Ꝛᵒ sed ora Ꝑdestinatio fuit ante principium mundi: hic e.
n hy Ꝑdestinatos pecus Ꝑdestinatus, non dedit ꝺ Ꝺo ꝙ nos ꝙ quos credidy ꝙ religiosi.
Ergo Chus dicens fuit ante principium pecus mundi.

2ª principio, et ꝙm ehs mundo, quamuis integer syllogismus sedeat, integer
principium tenet, Ꝺ̄ negatur, non indepedet. Deinde sequi minus: esse nos Ꝑdestinatos
nunqꝫ nos: dicendo ad minus dignos Ꝺ̄ nos Ꝑdestinasse. Negatur minus: tenet, sedet:
protendatur, non ysprudentia esse, pecus. Ratio est: homini, sedet ysprudentia, nego.

Ad gd Adamus esse pecuniam habuisse ꝙm, Ꝺ̄ gd ipse esse Ꝑdestinatus
esse finis ex pecunia pecuniae: ipsius dicens Ꝑdestinatio Ꝺ̄ ex pecunia pecuniae ꝙm:
non dicens benedictionis Ꝺ̄ esse dicens Redemptionis. Ad gd Deus misisse ingressi
et ipse ex abundantia ex ordinata Redemptionis perficiens, et mens
Chi illustrandi cultum dicentis, ꝺ̄ per ipsum quoque Ꝑdestinatos ꝙ fundamenti.

Quique Deus benedixisset ei benedictione spirali in celestibus in Chō,
qui locutus est ita splendide Apostolo ad hos benedicit, et esse in Chō mentem. Et
ꝺ̄ ex defectu Chus per mentis ingressum, Ꝺ̄ nihil dependeret ab hoc possibilitas
in mentis ingressi impossibile: ex quo ideo pecuniae ingressi ex non benedictio, et
pecuniae Ꝑdestinatus in quo fundamentis. Ad Ꝺ̄ Ꝺominus ibi gratuitas Apostolus
ex de electione, ꝺ̄ Ꝑdestinasse nos per hos Chy ingressi, in dicens: in quo licet
redemptionis per mentis ingressi, nec remissio peccatorum secundum divitias ꝙ e eius qui in
per abundantiam mentis, in omni sapientia, et prudentia.

Sed Ꝛ.

Ad ea est communiter concludendum ea omnino mentem,
et dicendum.

Duo sunt ingressy genera mihi ea mens ingressibilis, alterius omnino
ultimatis ingressibi Chus Ꝑdestinasse nos, dicens ve nobis, nec venisse ꝺ̄ remedium
pecus. Alterius ingressibi ultimatus Chus Ꝑdestinatus finis nisi ingredientes.

Ꝛᵒ ergo mentis assumpsit hominis ingressi, esse ingressi
minus. Nempe: sic Deus dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret, ut omnis qui
credit in eum ꝺ̄ pecus. Ioan. 3. Venit e. Filius hois quaerere, et salvum facere, id perit
esse Luc. 19. misit Deus Filium suum factum ex mulier, factum sub lege ut eos qui sub
lege erant redimeret: ad Galat. 4. Et in summa Filius venit, ut ꝺ̄ ingressi

UVA.BHSC

Lignum q. L. P. Deus venit in hunc mundum peccatores salvos facere ex ad Thimot. 1.

Unde in oratione D. Chrysologi: Sancta pagina quasi nos incarnati assignat, sic memoriæ peccatis, ut nullus queat inde, et cæteris dubium remanere carnis humanæ naturam.

In xto agony genere, Deus voluerunt pro redimenda. Et in gremio ergone de salutari missione, ne deservisse Dei legimus, ut illud Hug. 1. 9 de verbis Apostoli Filium suum genuisse Filius sui Deus misit peccatores salvos facere. Omnia inconcussa absque pernicie rimula videnda apud P. Vela. de q. 1 par. 1.

Deinde offerunt alia officina, quæ Deus carnis assumpsit, sanctæ Chr. Dnæ. salutis legis ordinem. Quale est illud Athan. in 2 ora Asiar. sub Jam nemo, verbis carnis indutus Apost. 1. de Incarn. Quæ non cæteri humani, nisi in eo quæ peccatum redimeretur. Aug. in Psalm 36 qui Filium suum humanum Regi, Deus pro Deus hominis. et post similis de sua Deus assumpsit in Petr. de salutis Creatorem mundi creaturæ Spiritus. similiter in antiqua hymno de Bto cancellat ne abortus peccatores sine quibus nunquam sine, nunc Dignatus filius. Et in Chro ne exinanire ut homo sine peccatore.

Omnia alia regenerationis quibus maxime agnitus est ejus fundamen. est dualis Divina agnitio sacra descendat sanc. Ecclesiæ et apostolicæ quæ ex testimonio Spiritus sancti dabile ad modum et debita ad hanc regula Dei ejus agnitio recta de causa. Concedimus ista ex P. Mar. agnitionem Regia missionis ejus Christus ex fine, et progenies redemendi: ex quibus diversa causa expiatum Christ ejus unitas aliud non tractatur ejus Christi Dei. Hæc in hunc modum invidia et benigne ejus Deum. aliud quo tractatur causa Christ obtinet in ejus Deo, sed ejus ejus nobiscum ingens sui ejus ejus, nec dominus capi ne possit et ejus ejus dona sacramenta Spiritus. ejus Deo illatum ejus munere salvatori exhibitum ejus mentis nimis alterius ejus.

Quæ hos decreta ejus ordinationum. te dicam de Christo ejus ejus, nec ejus ejus et redemptore ejus ejus ejus peccati et decreto de Christo Redemptore ejus ejus. Vel hæc hos decreta ejus nunquam, et nihil obstet nec ejus Jesu ejus missio peccati, nec ejus. vel mundi decreto de hos Redemptore, decreto ejus: decreto de Christo in se ejus nec ejus ejus ejus et sanctificatore ejus et incarnati: quæ nec ejus nunquam ordinandi modus redemptionis mundi. Possibilitas a decreto in ejus ejus ejus longius probatus hæc nec ejus ejus quæ ejus ejus Christo declinat.

Scitur expositio Incarnatio ejus mundi peccati missione ejus ejus ejus ejus alio ejus, ejus ejus ejus ejus et ejus ejus ejus. hæc clamat, scripsera nullus ejus ejus ejus, ejus dimissionis et remedio

UVA.BHSC

67
138

ygore Dei. Dum tacuit ille misericors imperium ē: ygē Chus iubo cipiens
dormiendi, orationē perfecē reuelauit Dñs ygi Bagithy. ygē t erant diuitiæ
tu, et ait illo quique vocabit: t ē exaudiet: ygē ita nihil mirū si eo vocatore,
t audit Chus ibi se medius appellabat, et ygi Dñi, sed ygi hoiē post omnipotentem
ygi se credebat: t ē ygē ea ara cessit priuilegia regnū negabat. Cui dicit ē hēt
mania iuste obtinuit, peccauit, et clamari audiens ē grauis d. remittitur.

Sect. 3

Iudicium B Iesse et eius ē explicatio singulis diebus.

Iesse B Dei. supra ind. gratiæ medius, probabilior, et expeditior
huic ex omnibus mihi videtur. Ygitur ygi primas et dignitate Dñi Dñs maxima
cas veniendi testimonia perspicue explicare, ygi iuxta euangel. vocy negotium quo
que Dñs resolute interpretari, genus videlicet quatuor ex vi illius diuinæ pulcherrimæ
capi Chus regni exteriori hoiē ē penitus, et diuinæ ē mysterium ē in talibus
diuinæ mandatis nec dum, t ea simplici religione, sed ygi euangelij ea curiositate
rasa diuinæ nia, libata, nec tacita nec penetrata diuinæ fuerunt. Habes in regione
Iesse simulatæ multa via ygi vitia: Regnū ē nulla ygi vē: via ē ygi ignobile,
et negligentiæ absurde longitudinem vno adore: ē igne ē d. g. s. g.

Ad ē Vocy. aug ely vulgo imitantes, multis ē in Dñs ecce ne
minda, ea gd illa admittit diuinæ ygi ely effectu ea finale adegere. Sed aggregi mihi
omnino inualidy ē: quippe solutæ ygdiuina quæ ygi mouere vno t ygly diuinæ
adhæ ex diuinis motibus adegit, et quæ ygi vnumquid in diuinis abiectis manuet rei
ex nullis, t leuissime diffidentiæ: et qua mobis aggredi ygi ad exemplū diuinæ ygi ad
ex influxum, qui circa quæ externi ē Dñs nolle ignobile promptæ cubat. Adeoni
si credidit. Illa propē ē. Ygitur Dñi ecce ygi magnemadū ygi magnis, nec vereris
ad nos liberandos' ergo ē ē dea ygi indigentiæ ad hoc motus Chus diuinæ ygi
sicut modo edidit in 1 Reg. c. 16. ex ergo Samuel. a Deo ē prius iussit ad
ygendū David et postea admonitū diuinæ ad immolandū Dñs veni.

Vnde hæ diuinæ materiæ Dñs interimus 1° ē ad diuinæ ecclesiæ redeat
de ordinatis ygi ely pone diuinæ ea finale adegere diuinæ ygi, et sincere pone effe
ctly diuinæ ygi ecce abstinentia diuinæ ygē ē diuinæ definitus incarnatus ex gr. modo quod
diuinæ regnæ sine abstinentia pene ely Dei, et attributa ea exaltatis mysteriis sine
et ely altaris remedy genuit humi. Quinquiendo modus, et pene patrimoni diuinæ
diuinæ. At ely Dñs diuinæ officium Christi ad Dei ely ē diuinæ gaudiorum diuinæ
pueris, sine infamia ely Nec sine ygi ely, sine ygi diuinæ ely diuinæ ecce ygi pueris

UVA.BHSC

praevidetur, quod liquet ex decreto reparandi per Incarnationem redemptionis, lex volu... non ordinare, neque si alias intra... scientia visionis peccati originalis primi parentis.

Sed iuxta hanc D. Godoy d. 8. §3. cuius summa est. Vel decretum respicit ad ordinem intentionis, vel ad executionis. Si ad intentionis, quod in ipso fuit ab aeternitate Incarnatio ipsa resultans Mysterium, quod liquet succedit alia intentio, et intentio ipsa desinitio et causalitatis finis. Si ad executionis, quod tale decretum duxerit... influere in aliquam Incarnationis circumstantiam, ut in Christi passibilitate, vel in unigenito rebusque, ut potest ipsa causa sufficienter explicari vi decreti intentionis.

Ratio decretum illud in interna respectu ad ordinem intentionis, et executionis sub... neque ipsum enim efficax ... particulari aliquo genere, respectu ipsius consequitur suum effectum, si forte ... ex vi decreti: ex quo ... ad executionem requiritur, quatenus ipsum ... ut decreti decretum illud est ... absolutum Mysterii substantiam ... ad illam ut ... ut redemptioni inveniendae. Caetera ipsa ... praeoccupavimus.

Circumdetur hac D. Godoy sententia ob eius ... mihi difficilis tamen per fuit. 1º est decretum Incarnationis exequendae meliori modo requirit prescindere a scientia visionis, et attendentis eius modum. nulla e voluntatis ... attendere ... Sed de facto decretum illud antecedenter scientia visionis peccati attendere ... modum ... in alium Christi per modum Redemptoris. Ergo decretum illud non ... scientia visionis peccati ... decreti eius primi Christi ... Redemptoris, quod illa sententia negabat.

2º illud decretum esset ... Christi ut Redemptoris antecedenter ... quod ... definitio in ... et ipsius Palmar... d. 5. 13. repugnat ... .

3º scientia visionis peccati est moraliter, immo etiam ... ut in ... 13 probavi ... Christus sine peccato ... decreti, eius primi, ut ... modum sibi redemptionis ...

Caeterum in ... D. Godoy ... A... decretum ... Incarnationis non ... scientia ... attendere ... Incarnationis ... peccati originalis ... illius peccati non dirigi, ... Christus ut Redemptor ... antecedenter ... requirat ... decretum ... indifferens, quod non dirigitur ... a scientia visionis ... sed ... libertatem ... peccatum ...

Ad 2. negamus ... decretum illud non ... a scientia visionis peccati, et ... Christi ut Redemptoris, sed tamen Christi ... scientia visionis peccati, et

[illegible] in Deo [illegible] Christus advenit ut Redemptor.

Adae [illegible] peccati, [illegible] boni operis: [illegible] D. Tho. [illegible] 9. [illegible] amplitudine, sed [illegible] defectu [illegible] Adae [illegible] omnino [illegible] moraliter [illegible] peccatis.

Disp. 18.

De ordine decretorum circa Incarnationem Christi Domini: ubi an causa eius adventus sit [illegible] peccantis [illegible] ignorantiae

Incipimus [illegible] quaestionem [illegible] in qua [illegible] scholastica [illegible] liber [illegible] integre [illegible]

Sect. 1.

Nullum esse [illegible] nostra decisio est.

[illegible] quaestioni [illegible] Christi [illegible] problematica [illegible] [illegible] affirmamus [illegible] similibus. Quae [illegible] in [illegible]

[illegible] Deus [illegible] Christus [illegible] Redemptor [illegible] Adamus [illegible] Christus [illegible] Redemptor [illegible]

[illegible]

a per modum causæ ministerialis, aut moraliter mouentis; quod non excludebat causam causæ nempe finalis, et salutis exemplar Christi actum. Probatur, [illegible] ipse [illegible] obiectum [illegible] [illegible] in litteris [illegible] [illegible] salutem parem. [illegible] non [illegible] [illegible]. [illegible] merita [illegible] bona, sed [illegible] [illegible]. [illegible] venire.

Pendere [illegible] [illegible] infirmior [illegible] [illegible] [illegible] Christum, [illegible] [illegible] [illegible] non merita [illegible] bona, sed mala [illegible]: [illegible] certissime [illegible] [illegible] [illegible] Christi [illegible] [illegible] merita Christi [illegible]; [illegible] [illegible] ipsa Christi [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] nisi loqua [illegible] [illegible] merita a bono et malo [illegible] in nobis [illegible] [illegible], nempe [illegible] remunerationis [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Aug. [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] audiuimus [illegible] [illegible] semper [illegible] [illegible] loquebatur. Quomodo nec fuit alia [illegible] [illegible] Christi [illegible] [illegible] venisset [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] Magnus [illegible] lib. Reg. [illegible] in quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] opertere. Sic [illegible] loquentes Basil. homil. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] homil. [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad Timot. [illegible] nulla causa [illegible] veniendi [illegible] nisi [illegible] salutem facere. [illegible] [illegible] [illegible] et nulla causa [illegible]. [illegible] [illegible] medicus [illegible] [illegible] terra [illegible] [illegible] [illegible] genus humanum [illegible]. [illegible] [illegible].

Rationes [illegible] confirmationes [illegible]

Colligo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] Christi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] venit et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Ergo veniendi nulla alia [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]. Ergo nisi [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non videtur. [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] remedium [illegible].

UVA.BHSC

Colligo 2. rationem D. Th. in c. 2 epist. 1 ad Timot. lect. 4 probantem non esse in ista quaest. magnae auctoritatis sanctorum testimonia, ibi dicentibus quod per exorbitantes sanctorum satis hoc patet, (nempe Christus sine peccato non esset [illegible]); sed haec quaestio non est magnae auctoritatis quam Deus ordinavit sicut [illegible] quod nobis [illegible] et rationem quid ordinarunt, si non fuisset peccatum. Et ideo [illegible] auctoritates videntur magis inclinare quod non fuisset incarnatus in quam partem magis declino. Ex quibus S. Doctor dicit quod ad [illegible] non perspicue neque de solidiore futuro ea veritas incarnationis negatur, non satis [illegible] nec ipsa auctoritates videntur ex se [illegible] immo neque [illegible] et [illegible] observant theologi. Deinde Ang. Mag. [illegible] illustrium D. Paulinorum, qui certe de [illegible] et [illegible] loquebantur.

[illegible] ipse S. D. videt bene collatis re vera [illegible] dicto tamen se magis in posteriorem partem inclinare profitetur. Et in 3 p. q. 1 art. 3. neutram ex animo sententiam rejecit, sed cum formidine illa magis videtur. Et de veritate q. 29 art. 4. ad 5. loquitur de quaestione, [illegible] ipsius quaestionis incerta, ut observavit D. Cajetanus 3 p. q. 1. quin potius [illegible] examinat in 3 dist. q. 1. art. 3. [illegible] veluti problematicam quaestionem resolvit, sed haec [illegible] indecisa, et [illegible] ignorans stetit; nec dicendum quod huius quaestionis [illegible] solvit ille [illegible] quia nec [illegible] est [illegible].

Colligo 3 in ista sententia unicuique liceat S. Doctoris, quam libere malue[rit] amplecti nulla religione adhibenda in [illegible], nulloque timore, aut scrupulo, quia quaestio [illegible] ad theol[ogiam] [illegible] pertinet, in qua Scotus ipsi [illegible] D. adversatur. Quia quod Deus [illegible] pro illa sententia producuntur, nec [illegible] et [illegible] revelata [illegible] nec [illegible] [illegible], Ex quibus [illegible] et ipse Aug. (qui pro negativa [illegible] allegatur) [illegible]. Bernard. et alii, non minus vero similiter [illegible] et [illegible] et aliquibus [illegible], quae [illegible] afferri solent. Quibus quod dicimus [illegible] [illegible] probabilitas non [illegible] [illegible], [illegible] in aliis, et quaestione [illegible] [illegible] [illegible] D. Th. [illegible] magnae auctoritatis non esse.

Colligo 4 [illegible] et [illegible]. Non [illegible] [illegible] in [illegible] nulla [illegible] auctoritas, sed [illegible] hoc [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible], non a [illegible] incarna[tionis] [illegible] negabat.

Colligo ultimo [illegible] [illegible], nulla [illegible] incarnationis [illegible] assignatur in Script. quam causa [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]: nulla [illegible] [illegible] [illegible], nego: nulla [illegible] [illegible] [illegible].

Sor. c. dig. 2 ffarum, per necessum, sed in dubium. Et rectitudo opponit
Et dg progrg 2m pp. sole redeuntis 2 cal. Decem. adeptg. Ayllcensis 2 hac diffus:
cui adeptg interalii marinis, aue nouis, scabg, reali, ostreamig, et nuruig rog,
nobilium formis, rudo: realibus, pego.

Cap. 3.

Si on nulla difficultas solueuer.

Quoniam ig olim anno salu 1693 iuxtg Rg publicu nobilium regiones
nobis ostendig Regnabam difficultas.

1m regnig prudentior diu 2 probabilis iuxta quæ amultri, et pugil Rg pro
pugnator. Sed nobis 2 nobilibus quæ ing Rg d. adeptg iungig diuobg ridiculis affe
Lo nobis trudo: Pugnig prudentior diu 2 probabilis. Dicens maiusg: 2 probabi-
tiue, quod inuenit nego. Vel aliter: probabilitate euidenti nego; probabilitate du
bia, aut ing probabilis nobis forte nouum, difficilis, aut ipsa experientia nuper,
vel nobis inbiens, aut una probabilium relata: si ig olim iuxta D. Th allegatus; g dsa.
regulas ad dies gug alias ing uniuersg scire posse. 2 quid. dicebat euidens notitia, sed eig
doctrinabilis modi adeptg nouum Logicalem: disquisitionis Theol: scholastica pos
sunt, aut ipsa eiusdem quæstionis dicig Th dare possent.

Si patres S. D. imitabor Deum timere. Si ig P. Mart. de Ingolstad
Theol. nuper modicus nobilium Louanij opinionig Roma reg dicit
ecg amplectimur et illustrem 2. 27 de Incarn. b dicitig probabilior minus probabi
lis defendat, si rdg ridiculum inp. affectig maiori animi progressus redat.

Et quidg ig in scholasticis gug in moralib regi de conscientia et probabi
litate oracula disputant; eig si multi, et optimi Doctores adeptg opinionis esse. Fuerdo
si ubi minus probabilis sylogizat nescio quis; et cum Doctore indoctus 2 ig probabilis gug
iudicandi facultatem et regulam quodg iudicij ponderis Logici 2 quidg dignabar, et imperare
dubitamus.

1m difficultas, et replica 2, dg multis quidem diuersis opinionibus Doctoribus grauis
sentimus 1 Communem probabilior et euidentior. 2 probabilior ignoro nihil aliud Deum
nisi bonum sine omni, imperfecti, et peccaminosi sensu subire, ag 3 in ecg probabilium
et quidig dubium, 4 inuidiosa Regulis stare, et quis sustinere audeat dig. 5m
probabiliorem nouimus. Quæ nihil inutilius, et inspicientibus in scholis audiuimus.

Res nos probabilis dicere nullig pæ cum dicitig arbitramur nullig ridiculum
et obscurig adiungi, 6 inuidiosig impium Deo pugnare. Ad vltimum opinionig dubiæ
rog nobis nisi mœsti discessig, et his damnis cauendig reputamus.

UVA.BHSC

Resp. ergo si utraque ex his sententiis opinio evidenti aut fere evidenti ratione decernitur [illegible] in schola [illegible] docetur: non est singulare [illegible] circa evidentiam in scholis [illegible] disputant [illegible] ergo [illegible] ad [illegible] pertinent [illegible]. Quid [illegible] ut de rei evidentia disputaret.

[illegible] difficultas probabilis sentia [illegible] hanc moralem necessitatem ad opinionem, [illegible] ad Incarnationem [illegible] opinionis opinionem [illegible]. Ergo nulla probabilitas [illegible] probabilitas sententiae [illegible] Christi venturi Adamo [illegible] alioquin [illegible].

[illegible] Nego [illegible] theol. disputant [illegible] ab illa circa opinionem necessario [illegible]: et tamen [illegible] ex [illegible] disputant [illegible], et opinio in scholis nova [illegible] a [illegible] et [illegible] in [illegible] ut [illegible] [illegible] de [illegible]: [illegible] circa opinionem necessarie opinionis [illegible] futuro [illegible] Christi [illegible] potest.

Cum [illegible] opinio [illegible] Christi [illegible] nullus [illegible] hominum [illegible] sine ullo fundamento [illegible].
[illegible] Adamo [illegible] genere humano [illegible] nulla [illegible] de [illegible] nostra [illegible] Angelicas [illegible]: [illegible] de [illegible] de Incarnatione [illegible] disputarunt.

[illegible] probabile [illegible] Dei [illegible] mala [illegible] maiora [illegible] bona, [illegible] probabile [illegible] et [illegible] Dei [illegible] maius bonum. At [illegible], [illegible] Incarnatio, et [illegible] Incarnatio [illegible] pot. Ergo probabile [illegible] Deum [illegible] Christum, nisi [illegible] peccato, [illegible] peccatum. Alioquin [illegible] bono [illegible] et [illegible].

[illegible] religiosi [illegible] videtur, [illegible] P. Albr. d. 10 13. ad probandum [illegible] Christum [illegible] Virginis [illegible] maior [illegible] videbitur, [illegible] xxc [illegible]. [illegible] nullo [illegible] Incarnationis [illegible] Dei [illegible] misericordia Christum Redemptorem [illegible] ad [illegible] mundum. Respondeo nego min. [illegible] minus bonum [illegible] esse [illegible]: de quo multa in simili [illegible].

Tandem [illegible] gratia [illegible] Christi [illegible] sufficiebat igitur [illegible] [illegible] Christus ante [illegible].

UVA.BHSC

Denig[?] re[?]ris indigere videamur et remining[?] prorsus[?] fuisse dicamus, non[illegible]
infine[?] quamvis ad inventig[?] ambitione probabilis[?] Christi argumenta ig[?] in probando, ig
[illegible]endendo[?] affirm[illegible] et nobis ig[?] quamlibet opinig[?] ing[?] et diversig[?] quatuor dicing[?] falsig
nec debitig[?] ing[?] fundamig[?] dicamus; dig[?] dicing[?] reducamus, ex alig[?] missione progigna
re, et ing[?] probabili[?] disputare aliquem non permittere videamur. Videmus singulorum
nonis Linden[illegible] ing[?] in probabile vnā, cig[?] fides consentiamus, nullig[?] ig[?] de
fendā ne permittimus nullig[?] ig[?] probare facimus.

Dig. 19

Si eum Ioannem[illegible] decretum incarnatis in voluisse dicam.

Haec dicam[illegible] de alig[?] dignatig[?] quā, in qua infinito abominatur opinig[?] nu
mero; adeo ut P. Tannerus duas decisiones enumeraverit[illegible] ex quib[illegible] ig[?] in
mentis ex ore sin[illegible] cig[?] inter plures singularissimas. Ig[?] in enumeratis sine ob
scuritate in dicta proinde decreto dicendis collocari possit, quamquig[?] theol. recti
tudine ingenuā, sui ingenium dicta doctrina ig[illegible]endā, et ingenue detestetur nemig[?]
nisi cig[?] decretum retig[illegible]. Certig[?] ordine ig[?] opinio dicendig[?] hodie
in[illegible] maximā[?] partem rebantur dicam, et ultimā[?] ponam rationi.

Sect. 2.

1[a] de decretum Christi [illegible]

Secundā[?] in Christo decretū Christ[illegible] ig[?] vna ratio cig[?] vnā[?] nexione[illegible] ig[?] mun
do creandum. Ita[illegible] ig[?] Christ[illegible] dig[?] mundig[?] et dignas Salvatorem ad cig[?] exigen
dum in[illegible] permissa passig[illegible], et omnib[illegible] Christ[illegible] ig[?] pariā remedig[?] adhibere
per opportuna mig[?] Christ[illegible] et ig[?] finem Eligendi[illegible] [illegible]ig[?], permissā[?] quidem
vt mala naturalig[?] ab ipsis vitia[illegible] ab ipsis adhuc Eligendi. Hic mo[illegible]
et imprimis[illegible] [illegible] ab ipsis mig[?] est. 2[do] Christ[illegible] 1[mo] [illegible] ad ig[?] finem
dicimus vt de materia nec de intentione Christ[illegible] ig[?] pecca permissa[illegible] [illegible]
re. Et sic in nonis fundamig[?] d. 17 ventilabamus. Quod ig[?] nonig[?] rationibus ig[?] probare
vt probatum a 3[o] et 4 Christ[illegible] ig[?] [illegible].

19 eorum Christ[illegible] [illegible] Christ[illegible] dicendis consideratig[?] ig[?] mig[?] cig[?]
vasculum[illegible]; 2[do] vt vitia ipsa mala[illegible] dicamus. Pauca sit. In ig[?] sunt 2[o] nullig[?]
modig[?] eiusmodi dicendis ig[illegible] quin potius congerendis Christ[illegible] ig[?] dicendig[?]
ig[?] eorum dicendig[?] cig[illegible] finē ig[illegible] Dei, dicendig[?] dicam nonnig[?] Christ[illegible]
docendā[?] ig[?] positionis dig[?] multis ig[illegible] ig[?] singulis videamus. Et magna ig[?] condi
tione ig[?] Deo. Ex. d. 5. [illegible]. 3 dicam d. 6[o].

UVA.BHSC

Quis igitur rogat, minime ei credendū & prouidus Iurisconsultus, imo & omnes prudentes viri respondent fundamentum. Sed Chus in allegando ex solitario consensu scientiæ omnes prouidus Iurisconsultus, prudentes subiungit viros Mr dominis, non progressus ingressus ex omnes Iudices illos bene faciendo. Ergo ex prouidus & regula.

Ergo Chus dicit inimicis viris Dei, ex regis ab omni ordinatis, ex ex amicis amicos non sperare. Verum Chus prouidus Iurisconsultus, non inimicis viris sui ex regis ab omni ordinatis, non & Chus Iesum. Ergo amicus inimicus Dei dicuntur diuersi, secundo Chus distinctis.

Hominis viros, ex similia testimonia Iudicij & pauci inimicos & Iesu in eum. Deus sub duas inimicorum pars. Et Dominus Dei Iesus ex solitarium prudentis non respondit. Ex duo verbi, prudentis, quibus Iesus & applicans per idiomatis usus, quæ magis conuenit Verbi. Et Dei mobus tenus quod ex ultimo apud Deus prudentis, sufficere modo dicens ex ex appellari, & mandato, & primi & potentiam non conuenit, ut in Deus & in ex potentia & ignorantia, quam ex ipsis prudentibus Iesus non & de modo Iesus Verbi ignorantia ad ex Deus, Chus diuersi ordinatus ante tempus & mundo ordinatus Iesus inconsciente, & hinc ex debuit ex Iesus in ordinatus ad Dei, Filij mundi sibi subiungi.

Deo ℣.

℣. de exercitum classis.

Ad ex Iesus igitur ex rectus & explicans ad mandatum Iesus & dominum, ex ejus dicens Deus, Deus per missionis magnanimi. Ex & dominum per Chus redemptionis, Deus & mundi Iesus & nullis Iesus & Deus rectus, iudicans. Iam ex Deus.

Verum, ex alienatus rectus ordinis, quod ex Iesus ingressus & in rectus & Iudæi ex Deus. Quippe dissimilis & Deus Chus venturus ad Iesus & Iesus carne, ad ex Iesus prouidus & religiosis diuersi magis sicuti, quis ad Iesus, ex Iesus hominis.

Ergo ejus subiungi Iesus rectus Cid. & dominationis ex. ex Deus & ex mobus & dominum ad mandatum & prudentis, propheta filij prudentis & rectus & mundi Chus Pontius. Et rectus ait Iesus. Ita Deus & mundi prudentis rectus dominum magnus, quia & Deus ex ignorantia Deus rectus quod. Ergo dominus Chus ejus ex & mundi subiungi & Iudæi & Deus & ex missionis peccati.

Et ex ejus responsis dicit magis non ignorantia Chus & ad Iesus. Deus & mundi & Iesus & mobus & Deus & Augustini. Deinde ignorantia & & ignorant ex & rectus.

UVA.BHSC

sui hoc Domino: sed posse ignare et pore ea ratio, nec pro hoc Domino. Rursus hoc dubium interpretatum subsistere videtur. Si Deum, nec eo sensu, neque vicinum nec nec si in mille dies modo sunt dies, nec in Dominicis diebus nec unus, sed nec diem dominicum vel diem, nec generis in casu. Scripsimus Dei et Patris Domini Nostri Jesu Christi Crucifixi, Dubium in omnibus dominis. Sug. nec dubium negotia, nec gradiuntur laudare.

Et ego ea ratione dubium. Sed dubium est et ignara ratione nec ratio in generibus diversis generis, et dubia quae dubium et dubia ratione dubia generalia. Sed quae dubium existimo, existimo nec generis dubium. Et nulla generis et genus. Ego existimo dubium nec dubium et nec Domini Nostri Jesu Christi nec dubium Domini nec generis ignara. Nec generis ratione existimo, et dubia Dei dubium existit et in dubio modo et dubium dubium nec dubium Domini nec generis dubium.

Et ea ratione dubia dubium nec ratione dubium: Deus. Mediatorem pro ratione dubium et Dei ignara dubium. Nec ego dubium nec ego et nec ratione dubium nec dubium, et modus dubium ignara dubium, nec ego Deus, et nec ratione dubium. Nec ego dubium. Et nec ratione dubium Dei Patris. in hoc in dubium. Nec existimo dubium nec ratione pro ratione nec et existimo et nec dubium dubium nec ratione dubium. Nec existimo: Et Spiritum et in Christo. nec ego dubium singulis existimo nec ratione nec dubium, nec in dubium nec dubium nec ratione nec ego

J. A. S.

Ad 3am et 4am Rationem Dubii.

Ad 3am et 4am dubium nec existimo nec genus, nec dubium, dubium in existimo ignara dubium in dubium dubium existimo, nec generis nec dubium dubium nec ego dubium nec Deus nec ignara dubium nec ratione nec dubium: Deus nec in dubium.

Ad 5am dubii ita dubium distribui dubium existimo. Et Deus gratiam ego nec ratione, dubium et existimo existo, nec ego in dubium nec ratione existimo nec Deus ad existimo ignara nec dubium, dubium nec dubium dubium et ego existimo ratione. Nec dubium nec ratione. 3to Nec ratione nec ratione nec ratione dubium nec ratione dubium et ego dubium nec dubium. 4to in Deo et per Deum nec dubium generis dubium et existimo nec ratione ego dubium et nec ego dubium et ego dubium.

UVA.BHSC

Hæc ē libertatis cultura a D. Aug. l. 22. c. 6. qua multi theologi, non pauciores recentiores, sua doctrina Christiana qui violenti illa spoliarunt: nempe in signo rerum naturalium productionem non agnoscat, sed cuius monstruosa, nec ipsum genuinum discrimen inter peccatum & incommodum. At illa peccati concupiscentia, et concupiscentia qua in inconcussa sed cuiusdam victoriosa: ng q̄ peccatum Adami in Eudoxia fundamentum qua auxiliatricis ansa, qua cuius supponebat Manichæis ḡ, quod per illud peccatum depulsa ē. Ergo in mente diuina & suis primis gratiæ permissis quæ efficax gratia voluit.

Verum utraque regnum disposita ḡ unum nobis ḡ per ad ignorantiæ diuinam. Chi ng peccato vitæ amabit probatum.

Ḡ c Christi amplectimur vestigia, qui' vt plenum sunt Ecclesiæ nisi existimare Christum Redemptorem ḡ libertatis suæ ḡ cuius peccati; sicut illa Christi veritatis ḡ destinata ancillata decreti gratiæ permissione, non ita habitui ita permissio, q̄ gratiæ indicamus. Decretum gratiæ modo duo in nobis ordinatur signa, nempe Christi vt salutis et Redemptionis, ang permissionis gratiæ: vt ē positivum vt rem diuinam obtinuit ad rg ḡ ḡ gratiæ decreti. Quia gratia rem diuinam pro Christo Redemptore, et progratiæ permissione salutis ingenue emergata gratia videtur decreti aut cuius: gratia quidē nobis efficax voluntatis, ig ē aliqua vobis ḡ regna, efficax permissionis gratiæ: ig ē efficax, et inventa permissio p̄ ang nihil vola occumbit, aut libertatis & libertatis ad amicos gratiæ.

Vt cum ḡ in sacra cognitione, ea mihi cribus decreti Scripturæ. Ḡ ē supponit Lutherus mentis valde coniuncta ingenuæ, nempe q̄ Christus vt Redemptor ḡ libertatis gratiæ suæ cuius gratiæ; q̄ non ubi benevolentia cum D. Aug. l. 3. c. 8. id ē ad tract. de ḡ dilect. et voluntas propositi agatur.

Summa ḡ propositi ad duo capita reducimus. Alter rg ē q̄ Deus, si rationi inconcussa Christo Redemptore, teneremur amare, et procurare gratiæ, tanquam medio nostro ad illa Redemptionis: cum quicquid enim efficacitas nostra sit, teneretur amore media requisita, et non sine possit ad finis inventum. Aliud est q̄ Deus ipse ig ē gratiæ ordine gratiæ, et illud sanis prohibere: ḡ ē nemo ex efficaci finis amore moueretur ad vitam vt medium ordinatum nostrum, sine ad procurandum sufficiamur, ut ang ē ac se, ne ponamur illud medium: sine c. sibi credidit, et ex amore finis moueri ad

UVA.BHSC

...ssy fale, t...inna ...gin...tinis. Leonis ...gura ...ssorum ...nibit ...t ...bun
...t ...s de ...orum.

...t ...t ...suppone ...oraria ...ona, nullis ...ug ...mung ...gnorimus
...ucr ...ecrety ...ecretis, et ...ecari permittuy, ...t ...ubi ...alus ...ulsa
...us ...cripsuy, ...t ...Locutiones, ...quibus ...iguer ...Chy ...uluc ...ompendiy
...ecari, ...ugina ...bscuuy, ...y ...ermittuy, ...ecrum ...Che ...qui ...ooy ...
...y ...y ...elinquiy ...ue ...ginu ...ignore ...ue ...inali, permittuy ...in ...ener ...ua
...m ...di: ...uipe ...imis ...iolare ...illa ...eipsuy ...ginacis ...imaginis, ...glis ...ing
...ret ...uer ...ucuy ...uerimuy ...gla ...t ...omne, ...t ...ucuy ...ollatiuy ...meriuy
...ecum ...uer ...y ...hris ...ucuy, ...ing ...qual ...nt ...t ...m ...dicuy ...ultuy. Quin ...pons
...inali ...ugue ...ing ...pons ...uipsuas ...uer ...hinu ...y ...gnoras.

...y ...t ...m ...obis ...ucilium ...nas ...y ...ab ...lla ...ona ...ugnis ...Chy
...t ...uiny ...m ...t ...dams ...pecare, ...que ...ginis ...spe ...magis ...luinas, ...ug ...dui
...is ...m ...obis ...dita ...t.

Scris 4.

Roma ex Romanis.

Vos ...y ...t ...nihil ...ung, aut ...ui ...ponitur ...gravabile ...uidue
...y ...ponimus, ...y ...uidui ...ritatis ...uicum ...y ...uiny ...ibi ...y ...negoris ...fui
...t ...ura ...Chy ...t ...que ...ing ...salvatory, ...ng ...y ...lorificatore ...perfuty, ...ng
...ipa ...t ...Redemptory ...si ...redempsisse ...que ...ia, ...nunge ...si ...dmue ...permittas,
...t ...dic ...pecuy, ...ubi ...y ...originale, ...ecum ...ng ...ng ...ibidum. ...y ...fui ...germa
...nis ...pecuis ...dumi ...t ...cpiri ...aut ...ing ...glorig ...dumy ...ubi ...ingenue. ...y ...ese
...quundi ...lig ...per ...Chy ...redemptig, ...in ...y ...decus ...y ...dusalutem ...y ...dfinig.

...ui ...y ...enuy ...ua ...ridet ...dum ...i ...dubi ...gnus, ...t ...ua
...dis: ...ng ...ubi ...y ...uidi ...Chy ...dfinig, ...ng ...perfectissime ...centuriy, ...t ...ad
...Lenuy ...t ...Ruyly, ...ng ...y ...glorig ...eius ...attributory ...maxitubuy, ...t ...guidy ...ea
...dius ...t ...omnis ...manifestes, ...que ...appecuis ...Grandis, ...dmue ...ine ...pecuy
...dfinem ...y ...que ...y ...Legundat ...t ...missionis ...dia ...ubi ...dmue, ...t ...uiri
...gloria.

...Roma ...uscit ...ind ...ordinandi ...penue ...ng ...D. ...Ex. ...que ...ad ...duenuy
...Illud ...duenue ...Chri ...dfinitissimum ...t ...eius ...de ...uenire ...potuat. ...Conue
...nit ...ing ...ng ...D ...debuit ...in ...domum ...t ...mue ...glyca ...y ...decum ...ut ...Dudise ...a
...permittis ...pecari. ...Conuenit ...ubi ...ng ...D. ...Ang. ...in ...ouuisse ...ubi ...ng

UVA.BHSC

physica, ut ita loquar, sive naturali primi decreti circa Christum cum peccati permissione; ita quidem, ut sit cum Paluar, et magis cum Scoto dici a nobis potest Christus venturus hoc non peccante ex possibilitate metaphysica, sic cum D. Th. dici potest non venturus, nempe ex possibilitate naturali quia naturaliter, et moraliter non erat possibile ut unusquisque hominum, et ipse etiam Adamus princeps constitutus in longo tempore non peccaret sine speciali Dei gratia, quam virtute primi circa Christum decreti Deus dare nondum statuisse videtur.

Denique sic etiam componuntur testimonia, quae opposita videbantur, nempe quae affirmant, ut cum ordine divino benedictio maledictionem antecesserit, sic loquitur D. Cirillus L. 5. Thesauri c. 8. et quae affirmant Christum venisse pro remedio peccati, nam licet non cogimur de adventu substantiali, sive de incarnatione ipsa accipere posteriora testimonia, sed indifferenter, seu praecisive de aliquo, aut de tota de avidali, nempe de habitatione apud nos, atque de via nobis merente bona, sive praescindente a passione, sive eam includente; verum quia aliqua testimonia videntur ipsam incarnationem ut nostrae redemptionis ipsum denotare; ideo ea sine difficultate, et naturali sensu accipiuntur, quatenus Deus ex 1o decreto voluit Christum etiam ut Redemptorem praeveniendo, scilicet remedium sub conditione applicandum; et quidem sub conditione valde connaturaliter, aut etiam moraliter infallibilitate extitura; quo pacto medicus quoque pro infirmos statui a principe pro sua familia dicitur, etiam ante absentiam, et ideo infallibilem futurae infirmitatis notitiam.

Finis.

UVA.BHSC

Index

Disp. 1

An Incarnatio sit Hum.tis Chri productio vnitiua cum Verbo? fol. 1

D. 2

An Incarnatio sit maxima vnio? 6.

Incarnatio est maxima inter hypostaticas, substantiales, et auidales. 7

D. 3

An Incarnatio sit excellentior communicatio? 9

Nullum argumentum persuadet superioritatem Incarnationis, nisi vt connexae cum beatitudine. 11. 9

Incarnatio est omnium summa gratia Hum.tis Chri magnificans 12. 11.

D. 4

An Incarnatio sit adeo excellens Deitatis communicatio vt essentialiter connectatur cum beatitudine? 12

D. 5.

An connectatur cum beatitudine aliis superiore? 15

D. 6

An et quomodo vnio hypostatica facta sit in persona, et non in natura diuina? 19

Refertur Eutychianorum error, et refellitur 11. et 4 19

Refutatio Nestorianismi. 13. 22

D. 7

An Incarnatio sit vnio Hum.tis inuenta formaliter ad totam personam V.i secundum relatiua, et absoluta. 23

Durandus impugnatur 11. 23

Multi impugnantur Thomistae. 12 et 11. 24

Sententia communior explicatur. 1. 5. 27

D. 8

An et quare sola hypostasis diuina coeuntur Hum.ti? 28

D. 9

An Incarnatio sit necessaria ad redimendum genus humanum propter infinitatem peccati mortalis; et an illud sit infinitum in ratione offensae simpliciter 31

Praemittitur malitiam non esse simpliciter infinitam 1. 1. 31

Reijcitur infinitas offensae. 12. 33

D. 10

An peccatum mortale possit esse finita offensa et infinitum poenarum meritum, et e contra? 37

D. 11

An si offensa foret infinita indigeret propterea Chri redemptione seu maior esset ei pura creatura satisfactione? 41

D. 12

An pura creatura possit satisfacere pro sua culpa gratiae? 42

D. 13

An pura creatura possit satisfacere pro peccato alieno mortali? 47

D. 14

An Incarnatio Verbi fuerit necessaria non tantum ad satisfaciendum, sed etiam ad merendum de condigno remissionem? 57

UVA.BHSC

D. 15.

An et quo titulo satisfactio Chri sit infinita? 54

An valoris infinitas sumatur ex magnitudine meae oblatae? 54

Sumitur ex infinitate personae operantis? s. 3. 57

D. 16

An si Humanitas Chri non esset infinite sancta eius opera forent infiniti valoris? 58

D. 17

De causa et motivo Incarnationis, sive an Verbum carnem assumpsisset vi praesentis decreti hoc non peccante? 60

Argumenta Scoti referuntur, et solvuntur. s. 1. 60

1a et eius sententiae fundamenta examinantur, et deseruntur s. 2. 61

Iudicium 3ae sententiae, aliqualisque defensio 62.

D. 18

De ordine decretorum circa existentiam Chri? Ubi an circa eius adventum sub conditione hominis non peccantis satius sit confiteri utriusque partis ignorantiam? 63

Nullam esse dandam decisionem nostra decisio est s. 1. 63

D. 19

Quem locum teneat decretum Incarnationis in voluntate divina 66

1a decretorum classis. s. 1 66

2a Classis s. 2. 67

3a et 4a s. 3 67

Nostra existimatio

BIBLIOTECA DE SANTA CRUZ DE VALLADOLID
VALLADOLID
UVA:BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

UVA.BHSC

50

P.

PETRI
Abarc
Concord
Noftra
Libertat
Cum
Præscien
dei

MS
Biblioteca de Santa Cr
412